Arthur C. Clarke :

Zlatý věk Venuše

Napětí zlomu

Paul Preuss

Paul Preuss: Arthur C. Clarke: Zlatý věk Venuše,
díl l. Napětí zlomu

Vydání první.

Text and artwork
copyright © 1987 by Byron Preiss Visual Publications, Inc.
Published by arrangement with Avon Books. All rights reserved.

Vydalo nakladatelství Baronet a.s., Široká 22, Praha l
v roce 1996 jako svou 169. publikaci.

Přeloženo z anglického originálu Arthur C. Clarke's Venus Prime
Volume l, Breaking Strain,
vydaného nakladatelstvím Avon Books,
A division of The Hearst Corporation, New York, v roce 1987.

Český překlad © 1996 Vladimír Hanák.
Přebal a vazba © 1996 Valentino Sani a Baronet.

Scan & OCR Kalous

Sazba a grafická úprava studio Ricardo, Praha.
Vytiskla a svázala Severografie Most s.p.. Obchodní 249, Most.

ISBN 80-85890-62-3
BARONET Praha 1996

PODĚKOVÁNÍ

Vděčím Kristině Andersenové, umělkyni a knihvazačce ze San Franciska, za to, že mě uvedla do řemeslné dovednosti výroby knih. Carol Dawsonová, spisovatelka, a Lenore Goralová, knihovnice v Cornelu, osvěžily mé vzpomínky na Londýn obecně a obzvláště na Sotheby. Moje dcera, Mona Helen Preussová, si dala tu práci, že prošla staré dražební katalogy v knihovně Kalifornské univerzity v Berkeley. Zaměstnanci oddělení vzácných tisků Veřejné knihovny v San Francisku byli, jak už je jejich zvykem, odborně zdatní a vstřícní. Děkuji jim všem a ujišťuji je, že chyby, kterých jsem se snad dopustil, jsou mé vlastní.

Paul Preuss

1. ČÁST

LIŠKA A JEŽEK

1

„Říká vám něco slovo Sparta?“

Mladá žena seděla na židli s opěradlem s příčkami z lakované borovice. Tvář měla otočenou k vysokému oknu. V rozptýleném světle odraženém ze zimní krajiny, které zaplavovalo bílý pokoj, vypadala bledá.

Postarší muž si pohrával se zastřiženou prošedivělou bradkou, křivě hleděl na dívku přes horní okraj brýlí a čekal na odpověď. Seděl za sto padesát let starým, otlučeným dubovým stolem. Laskavý chlapík, který nikdy nebude spěchat, co svět bude světem stát.

„Samozřejmě.“ Obočí v jejím oválném obličeji vypadalo jako široké inkoustové tahy nad hlubokýma hnědýma očima. Pod mírně zvednutým nosem měla plná ústa a nevinné rty jemné, přirozeně růžové barvy. Ani nemyté hnědé vlasy, které jí ležely ve zplihlých pramenech na tváři, ani beztvarý župan nedokázaly zamaskovat její krásu.

„Co vám říká?“

„Co?“

„Slovo Sparta, co vám říká?“

„Jmenuji se tak.“ Stále hleděla mimo něj.

„A co jméno Linda? Říká vám něco?“

Zavrtěla hlavou.

„Nebo Ellen?“

Nereagovala.

„Víte, kdo jsem?“ zeptal se.

„Myslím, že jsme se dosud nesetkali, doktore.“ Neustále se dívala

z okna, sledovala něco značně vzdáleného.

„Ale víte, že jsem lékař.“

Poposedla, přelétla pohledem po pokoji, po diplomech na stěnách a po knihách, a pak se s letmým úsměvem vrátila pohledem k němu. Přestože se fakticky setkávali každý týden už po celý rok, opět jasně vyjádřila svůj názor. Ano, každý rozumný člověk by poznal, že je v lékařské ordinaci. Úsměv jí pohasl. Otočila se zpět k oknu.

„Víte, kde jste?“

„Ne. Přivezli mě sem v noci. Obvykle jsem v… programu.“

„Kde je to?“

„V… Marylandu.“

„Jak se ten program jmenuje?“

„To…“ Váhala. Zamračila se. „… to nemůžu prozradit.“

„Dokážete si to pamatovat?“

V očích jí zlostně zablesklo. „Není to na bílé straně.“

„Chcete říct, že je to tajné?“

„Ano. Nemůžu to říct nikomu bez prověření Q.“

„Já prověření Q mám, Lindo.“

„To není moje jméno. Jak mohu vědět, že jste opravdu prověřen? Jestli mi otec řekne, že s vámi můžu o programu hovořit, udělám to.“

Řekl jí už mnohokrát, že její rodiče jsou mrtvi. Pokaždé přijímala tuto zprávu s nedůvěrou. Pokud ji během pěti či deseti minut nezopakoval, okamžitě na ni *zapomněla.* Jestliže vytrvával a snažil se ji přesvědčit, *začala* ze zmatku a hoře téměř bláznit, ale jakmile toho nechal, opět nabyla svůj klid. Už dávno ji přestal trápit dočasnými hrůzami.

Vyvolávala v něm nejsilnější pocity marnosti a lítosti ze všech pacientů, které kdy měl. Toužebně si přál obnovit u ní ztracenou rovnováhu a věřil, že to dokáže, jestliže mu to její vychovatelé dovolí.

Z pocitu zklamání či snad nudy upustil od zamýšleného průběhu rozmluvy. „Co tam vidíte?“ zeptal se.

„Stromy. Hory.“ Odpověděla šeptem, v němž zněla touha. „Sníh na zemi.“

Kdyby měl pokračovat v rutině, kterou si zavedli, kterou si on pamatoval, ale ona ne, požádal by ji, aby mu pověděla, co se jí stalo včera. A ona by mu velice podrobně vylíčila události, k nimž došlo

před více než třemi roky. Znenadání se zvedl. Překvapil tím i sám sebe, protože zřídka měnil svůj pracovní postup. „Chtěla byste jít ven?“

Zdála se být stejně překvapená jako on.

Ošetřovatelky ji nabalily do vlněných kalhot, flanelové košile, šátku, kožených bot s kožešinou, a do tlustého svrchníku z jakéhosi lesklého šedého prošívaného materiálu – do ohromně drahého oblečení, ona to však považovala za samozřejmost. Byla sice schopna oblékat se sama, ale často se zapomněla převléknout. Brzy zjistily, že je pro ně snadnější, když ji nechají v pantoflích a županu, a předstírají, že je bezmocná. Teď jí tedy pomáhaly, a ona jim to dovolila.

Doktor na ni čekal venku, na zledovatělých schodech kamenné verandy. Studoval skleněné dveře s jejich oprýskanými rámy a se žlutým barevným pigmentem, měnícím se v suchém vzduchu na prach. Byl to vysoký a kulatý muž, a ve svém volném černém plášti se sametovým límcem a s knoflíky potaženými látkou vypadal ještě kulatější. Plášť měl cenu průměrného bytu. Byl zaplacen mnoha kompromisy, jichž se doktor dopustil.

Dívka vyšla z domu, pobízena ošetřovatelkami. V ostrém vzduchu lapala po dechu. Nahoře na tvářích jí pod průsvitným povrchem modrobílé pokožky rozkvetly dvě růžové skvrny. Nebyla ani vysoká, ani neobvykle štíhlá, ale její pohyby se vyznačovaly samozřejmou jistotou, která mu připomněla, že je tanečnicí. Kromě jiného.

On a dívka kráčeli po pozemku za hlavní budovou. Z této výšky mohli vidět sto šedesát kilometrů napříč pestrou směsí hnědé a bílé prérie k východu, do pustého, vyčerpaného a jen řídce porostlého pískovitého a kamenitého terénu. Ne vše bílé byl sníh. Něco byla sůl. Odpolední slunce se odráželo od oken jedoucího vlaku magnetické rychlodráhy, směřujícího na jih, a příliš vzdáleného, než aby byl sám vidět. V místech, kde slunce odpařilo sněhovou pokrývku, jim křupala pod nohama zmrzlá stébla trávy.

Trávník ohraničovala řada holých bavlníkových keřů, zasazených těsně vedle sebe rovnoběžně se starobylou hnědou kamennou zdí. Tři metry vysoké elektrické oplocení za zdí bylo téměř neviditelné proti svahu, který se srázně zvedal do stínu. Nahoře na svahu ležely pod rozložitými jalovci modré sněhové závěje.

Posadili se na lavičku, kam dopadal sluneční svit. Vytáhl z kapsy šachy a položil je mezi ně. „Chcete si zahrát?“

„Jste dobrý hráč?“ zeptala se prostě.

„Slušný. Ne tak dobrý jako vy.“

„Jak to víte?“

Váhal. Hráli často, ale dával si pozor, aby ji nekonfrontoval s pravdou. „Bylo to ve vašich záznamech.“

„Ráda bych je někdy viděla.“

„Obávám se, že už k nim nemám přístup,“ zalhal. Ona však stejně měla na mysli trochu jiné záznamy.

Kapesní elektronické šachy jí přidělily bílé, a ona svižně zahájila otevřením vedoucím k italské hře. Ve čtvrtém tahu vyvedla doktora z rovnováhy, když zahrála pěšcem na c-3. Aby získal čas na přemýšlení, zeptal se: „Existuje něco jiného, co byste chtěla?“

„Něco jiného?“

„Je něco jiného, co bychom pro vás mohli udělat?“

„Chtěla bych vidět matku a otce.“

Neodpověděl. Místo toho přemýšlel nad šachovnicí. Jako většina amatérů se snažil promýšlet dva či tři tahy dopředu, nedokázal však udržet v mysli všechny kombinace. Ona však, jako většina mistrů, uvažovala ve schématech. Třebaže si už nepamatovala počáteční tahy, vůbec to nehrálo roli. Před lety, než došlo ke zničení její krátkodobé paměti, si do ní uložila nespočet schémat.

Stiskl klávesnici a ona okamžitě odpověděla. Dalším tahem mu napadla střelce. Smutně se usmál. Rýsuje se další debakl. Bránil se však, jak nejlépe uměl, aby pro ni byla hra zajímavá. Zatím pro ni sotva může udělat něco jiného.

Uplynula hodina – čas pro ni nic neznamenal – než řekla naposledy „šach“. Už dlouho hrál bez dámy a v naprosto beznadějné pozici. „Vyhrála jste,“ uznal. Usmála se a poděkovala mu. Strčil šachy do kapsy.

Jakmile šachy zmizely, vrátil se jí zasněný pohled.

Naposled prošli kolem zdi. Stíny se prodloužily. Bylo chladno, dech se jim srážel před obličejem. Zamlženou modrou oblohu nad nimi protkávaly tisíce ledových stop kondenzovaných par. U dveří je čekala ošetřovatelka, lékař však zůstal venku. Když řekl sbohem,

dívka na něho zvědavě pohlédla. Už zapomněla, kdo to vlastně je.

Jakási nově vzplanuvší jiskra vzpoury inspirovala lékaře, aby navázal telefonní spojení. „Chci mluvit s Lairdem."

Tvář na obrazovce zůstala klidná a zdvořilá. „Hrozně lituji. Obávám se, že ředitel nemůže přijmout neplánovaný hovor."

„Je to osobní a velmi nutné. Prosím, sdělte mu to. Počkám."

„Doktore, věřte mi, to se prostě nedá…"

Zůstal na spojení dlouhou dobu a přemlouval jednoho pomocníka po druhém, až nakonec z posledního vyždímal slib, že mu ředitel ráno zavolá. Bylo to vyčerpávající, takže když skončil poslední hovor, lékař se nesmírně zlobil.

Jeho pacientka chtěla vidět svou složku se záznamy, které o ní byly vedeny až do doby, kdy se dostala do nemocnice. Původně měl sice v úmyslu vyčkat na svolení, proč by se však obtěžoval? Laird i ostatní by asi nesouhlasili, ona však nemohla nijak použít, co uvidí; téměř okamžitě to zapomene.

Zaklepal na dveře jejího pokoje v prvním patře. Otevřela je ještě v botách, košili a kalhotách, které si oblékla na procházku. „Ano?"

„Chtěla jste vidět svou složku."

Studovala ho. „Poslal vás můj otec?"

„Ne. Jeden ze zaměstnanců M.I."

„Nemám dovoleno vidět svou složku. Nikdo z nás to nesmí."

„V tomhle případě udělali výjimku. Ale záleží na vás. Můžete ji vidět, pokud vás to zajímá."

Mlčky ho následovala chodbou, v níž se rozléhala ozvěna jejich kroků, a po vrzajících schodech dolů.

Místnost v suterénu byla jasná, teplá, pokrytá tlustým kobercem, úplně odlišná od neútulných dvoran a sálů ve vyšších patrech starého sanatoria. Lékař jí pokynul do čtecí kóje. „Už jsem vyťukal patřičný kód. Zůstanu tady, kdybyste měla nějaké otázky." Posadil se na druhou stranu uličky, o dvě čtecí kóje dál, a otočil se k ní zády. Chtěl, aby měla pocit jistého soukromí, ale aby nezapomněla, že je přítomen.

Studovala plochou obrazovku na stole a pak položila prsty na tlačítka manuálního vstupu. Na obrazovce se objevil nápis: „VÝSTRAHA: nepovolený přístup k tomuto záznamu se trestá poku-

tou a/nebo vězením podle zákona o národní bezpečnosti.“ Po několika sekundách se objevilo stylizované logo, obraz lišky. Obraz zmizel a nahradila jej další slova a čísla. „Případ L. N. 30 851 005, Projekt SPARTA (SPecified Aptitude Resource Training and Assesment, Stanovení a rozvíjení zdrojů specifických nadání). Přístup jiným osobám, než jsou autorizovaní příslušníci oddělení zabývajícího se Mnohonásobnou inteligencí (M. I.), je přísně *zakázán.*“

Opět se dotkla klávesnice.

Lékař za uličkou nervózně kouřil cigaretu, stále ještě holdoval té starobylé a odporné neřesti, a čekal. Na obrazovce před sebou sledoval, co vidí ona. Postupy a vyhodnocení jí budou známé. Má je uložené v dlouhodobé paměti, jakoby je tam měla vyryté, protože mnohé z toho, co se naučila, nebylo jen zaregistrování informace, ale šlo o proces, o předvádění…

Připomnělo jí to mnohé z toho, co se stalo její součástí. Učila se jazyky, mnoho jazyků včetně svého rodného, takže v nich konverzovala a četla daleko nad úrovní odpovídající jejímu věku. Odmalička ji učili hrát na klavír a na housle, dávno předtím, než dokázala pořádně natáhnout prsty a stisknout struny. Stejně tak ji učili tanci, gymnastice a jízdě na koni. Musela neustále cvičit a vždy předvádět špičkové výkony. Na počítači se zabývala skládačkami, a od mistrů se učila kreslit a dělat sochy. Společenskému chování ji začali učit dříve, než uměla mluvit. Učili ji teorii množin, geometrii a algebru od doby, kdy dokázala spočítat prsty na rukách a předvést Piagetovo[1] zachování. „L. N.“ měla sice u svého jména na záznamu dlouhé číslo, byla však prvním objektem projektu SPARTA, který vytvořili její otec a matka.

Rodiče se snažili, aby se vyhnuli neobjektivnímu hodnocení výsledků své dcery, ale její mistrovství bylo zcela zřejmé. Svoje výborné výsledky vlastně nikdy předtím neviděla potvrzené. Když je teď viděla na obrazovce, dohnaly ji k pláči.

Lékař se okamžitě objevil u ní. „Stalo se něco?“ Otřela si slzy a zavrtěla hlavou, on však jemně naléhal. „Je mou povinností, abych

[1] *Piaget, Jean, (nar. 9. 8. 1896, zemř. 17. 9. 1980), švýcarský psycholog, který se zabýval psychologií dítěte a vytvořil genetickou gnozeologii dítěte, časový rozvrh jeho schopnosti myslet rozvržený do čtyř fází. (Pozn. překl.)*

vám pomohl.“

„Je to jenom… byla bych ráda, kdyby mi to mohli *říct sami,*“ pravila. „Oni sami. Že si vedu dobře.“

Posadil se vedle ní. „Určitě by to udělali, kdyby mohli. Opravdu nemůžou. Za daných okolností.“

Přikývla, ale neodpověděla. Posunula záznam.

Jak zareaguje na to, co přijde? uvažoval a sledoval ji, jak doufal, s přísně profesionální zvědavostí. Její vzpomínky končily v době, kdy jí bylo sedmnáct. Záznam pokračoval. Teď jí bylo skoro jedenadvacet…

Zamračila se na obrazovku. „Co je to za hodnocení? Buněčné programování? To jsem nikdy nestudovala. Ani nevím, co to je.“

„Ach?“ téměř se naklonil dopředu. „Jaké je tam datum?“

„Máte pravdu.“ Zasmála se. „To určitě plánují na příští jaro.“

Opět se potěšeně zasmála. „Asi si myslí, že takových výsledků *bych měla* dosáhnout.“

Pro něj to překvapení nebylo. „Myslí si, že vás velice dobře znají,“ poznamenal suše.

„Třeba je převezu.“ To pomyšlení ji naplnilo štěstím.

Záznam končil náhle při ukončení jejího standardního výcviku, asi před třemi roky. Na obrazovce se objevilo logo agentury Mnohonásobná inteligence, liška. Rychlá hnědá liška. Liška, která zná mnoho věcí…

Když zírala na logo, lékař si povšiml, že jí dobrá nálada vydržela déle než obvykle. Snad ji udržoval pocit určitého spojení s minulostí.

„Možná to dokážete,“ zamumlal.

Opustil ji u dveří jejího pokoje. Už na něj zapomínala a jistě již zapomněla, co oba viděli. Hřmotně sestupoval po starých schodech ke své ordinaci. Cihlová budova s vysokými stropy a průvanem, postavená na výběžku Skalistých hor koncem devatenáctého století jako sanatorium pro léčbu tuberkulózy, sloužila nyní, po dvě stě letech, jako soukromý útulek pro psychicky narušené příslušníky středně bohatých rodin. Lékař dělal všechno, co bylo v jeho silách, pro ty, kteří sem byli umístěni nevinně, ale případ L. N. 30 851 005 byl úplně odlišný a stále více přitahoval jeho pozornost.

Vyvolal si na obrazovku klinický záznam, který instituce udržo-

vala od pacientčina přijetí. A pak se jej zmocnil podivný pocit. Když se v mysli, i v normální, zrodí rozhodnutí, stane se to někdy tak rychle, že to vymaže stopy svých duševních postupů. Ohromila ho jistota zjevené pravdy.

Přitiskl prst k uchu a zapojil komunikační spojení se zaměstnanci sanatoria. „Dělá mi starosti, že Linda tento týden špatně spí."

„Skutečně, doktore?" Ošetřovatelce znělo v hlase překvapení. „Lituji. Nevšimli jsme si ničeho neobvyklého."

„No, zkusíme dnes pentobarbital sodný, ano? Dvě stě miligramů."

Ošetřovatelka váhala, ale potom přitakala: „Jistě, doktore."

Počkal, až všichni kromě dvou nočních ošetřovatelů usnuli. Muž se bude toulat po chodbách, domněle aby se připravil na potíže, ve skutečnosti si tím však ulevuje ve své nespavosti. Žena bude klimbat před videomonitory na svém obvyklém místě v přízemí.

Promluvil k ní, když ji míjel a mířil ke schodišti. „Jenom se rozhlédnu, než odejdu domů."

Vzhlédla k němu, ale vzala ho na vědomí až se zpožděním.

Všechno, co potřeboval, se snadno vešlo do jeho přepychového volného svrchníku se sametovým límcem a nebylo to ani moc vidět. Vyšel po schodech a vydal se chodbou v prvním patře. Poctivě nahlížel do všech společných i jednolůžkových pokojů.

Dorazil k pokoji L. N. 30 851 005 a vstoupil dovnitř. Videokamera, skrytá vysoko v rohu místnosti, ho sledovala. Mohl k ní stát otočen zády, ale někdo procházející halou by ho stejně mohl vidět, takže za sebou nenuceně přivřel dveře.

Sklonil se nad bezvědomou pacientkou a rychle jí napřímil hlavu. Dýchala pravidelně a zhluboka. Vytáhl z kapsy plochý monitor počítačového tomografu, velký jako šeková knížka, a položil jej na její zavřené oči. Na obrazovce se objevila mapa její lebky a mozku, jako by byly rozříznuty. V rohu obrazovky naskočily digitální souřadnice. Upravoval hloubkový hledáček počítačového tomografu, až se zaostřil na šedou hmotu hypocampu. Stále skloněn nad pacientkou, vytáhl z rukávu dlouhou injekční stříkačku, zdánlivě primitivní a velmi výhružně vyhlížející nástroj. Avšak uvnitř ocelové jehly se nalézaly další, jehly uvnitř jehel, stále jemnější, až nejtenčí byla jem-

nější než lidský vlas, neviditelná. Tyto jehly měly svou vlastní mysl. Ponořil hrot do dezinfekčního roztoku v malé průzračné lahvičce. Nahmatal dívce nosní můstek, zatlačil prsty, aby jí rozšířil nozdry, a potom, zatímco sledoval svůj postup na malé obrazovce, jí pečlivě a neúprosně zapíchl teleskopickou jehlu do mozku.

2

Čichové výběžky jsou snad nejstaršími částmi mozku. Vyvinuly se již v nervové soustavě slepých červů, kteří si razili cestu neprůhledným bahnem kambrijských moří. Aby plnily svou funkci, musí být v těsném kontaktu s okolím, a tak je pod nosním můstkem mozek téměř úplně vystaven vnějšímu světu. Je to nebezpečné uspořádání. Imunitní systém těla je neslučitelný s procesy probíhajícími v mozku, který je všude uzavřen bariérou, s výjimkou nosních otvorů, kde jsou jedinou ochranou mozku sliznice, a každé zimní nachlazení je proto úporným bojem proti chorobě mozku.

Když jsou ochranné linie proraženy, mozek sám nic necítí. Centrum nervového systému je samo bez nervů. Mikrojehly, které sondovaly za čichovými výběžky L. N. a v jejím hypocampu, nezanechaly žádné vnitřní podráždění. Zanechaly však infekci, a ta se rychle šířila…

Žena, která se považovala za Spartu, se probudila pozdě a cítila svědění vysoko v nose, vedle pravého oka.

Ještě včera byla v Marylandu, v zařízení, které patřilo projektu a nacházelo se severně od hlavního města. Když uléhala do postele ve společné ložnici, přála si, aby mohla být ve vlastním pokoji v domě svých rodičů v New York City. Akceptovala však fakt, že by to za nynějších okolností bylo nepatřičné. Všichni k ní tady byli velmi hodní. Měla se cítit *poctěna*, že je tam, kde je. Snažila se o to…

Dnes ráno však byla někde jinde. Pokoj měl vysoký strop a stěny pokryté vrstvami barev, nahromaděnými snad během staletí. Jeho vysoká okna, zasklená tabulemi kazového skla, jehož bubliny velké jako špendlíkové hlavičky rozostřovaly slunce do zlatých kapalných galaxií, byla zakryta špinavými záclonami. Nevěděla, kde přesně je, ale to pro ni nebylo nic nového. Museli ji sem přivézt v noci. Vyzná

se zde, jako už to dokázala v mnoha jiných podivných místech.

Dvakrát kýchla a krátce zauvažovala, zda se nenachladila. Zatuchlá chuť v ústech nepříjemně ovládla její pocity. Cítila něco, co musela být včerejší večeře, tak živě, jako by ji měla přímo před sebou, až na to, že všechny vůně se tam vyskytovaly najednou. Zelené fazole se míchaly s pudinkem, zlomek rýže prorážel vůní jutového pytle, drobty mletého hovězího masa se rozpouštěly ve slinách… Matně zapamatované vzorce aminů, esterů a uhlovodanů se jí míhaly myslí, kluzce a šimravě, byly jí povědomé. Neměla však ani potuchy, co znamenají.

Rychle vyklouzla z postele, vzala si župan a pantofle – předpokládala, že jsou její – a vydala se hledat místo, kde by si mohla vyčistit zuby. Zápach v hale, kde to protahovalo, ji zaskočil. Cítila vosk, čpavek, moč, žluč, terpentýn – ty vytrvalé pachy přivolávaly duchy zmizelých prosebníků a dobrodinců, zaměstnanců a chovanců této budovy, jejich návštěvníků a ošetřovatelů, všech, kdo tudy po století procházeli. Kýchla znovu a ještě jednou a pronikavý pach konečně ustal.

Koupelnu našla bez potíží. Když se na sebe v zrcadle na dřevěné skříncе podívala, zatajil se jí dech. Připadalo jí, že se její obraz zvětšuje, až hleděla na obrovsky zvětšený obraz svého oka. To oko bylo tmavě hnědé, na povrchu vlhké a hladké jako sklo. Současně však stále viděla v zrcadle svůj normální obraz. Obří oko bylo superponováno na známou tvář. Zavřela jedno oko a viděla pouze svůj obličej. Zavřela druhé a zírala do vlhkých hlubin obrovské otevřené zřítelnice, do její nezměrné temnoty.

Zdálo se, že s pravým okem je něco… v nepořádku? Párkrát mrkla a zdvojený obraz zmizel. Zůstala jen její tvář. Opět ji napadlo vyčistit si zuby. Po několika monotónních minutách ji vibrující kartáček masáží uvedl do snového stavu.

Venku se ozýval hlasitý hukot helikoptéry, která rozdrnčela okna, když přistávala na trávník. Personál pobíhal sem a tam. Nenadálý přílet helikoptéry obvykle znamenal kontrolu.

Když lékař přišel z bytu nahoru, čekal na něj v jeho kanceláři pomocník ředitele. Lékař měl obavy, snažil se však nedat je najevo.

„Slíbili jsme vám, že se ředitel s vámi spojí," začal pomocník.

Byl to malý chlapík, úzkostlivě zdvořilý, s jasně oranžovými vlnitými vlasy těsně přiléhajícími k lebce.

„Myslel jsem si, že jste ještě ve Fort Meade."

„Ředitel mě požádal, abych jeho vzkaz předal osobně."

„Mohl přece zavolat."

„Ředitel žádá, abyste se mnou odletěl na ředitelství. Okamžitě, obávám se."

„To nejde." Lékař se posadil do starého dřevěného křesla, strnule napjatý.

„Přesně tak," povzdechl si pomocník. „Právě proto by telefon nestačil, chápete?" Chlapík s oranžovými vlasy měl na sobě kabát z velbloudí srsti a jasně oranžový peruánský vlněný šátek kolem krku. K tomu vysoké boty z jakési lesklé oranžové kůže. Všechno úpravné, okázale předvádějící jeho vysoký plat. Pečlivě rozepjal kabát a z otevřeného pouzdra v podpaží vytáhl lehký kolt ráže osmatřicet s deseticentimetrovým tlumičem. On sám byl symfonií v oranžové. Pistole byla z matně modré oceli. Namířil ji na lékařovo překypující břicho. „A teď prosím pojďte se mnou."

Cestou zpět do svého pokoje ucítila Sparta v levém uchu tak pronikavou bolest, že klopýtla a musela se opřít o sádrovou stěnu. *Bzukot a sténání šedesáticyklového proudu skrze laťkové a sádrové stěny, řinčení umývaného nádobí v kuchyni, hekání staré ženy,* té stařenky v pokoji 206, uvědomila si Sparta, aniž měla potuchy, jak ví, že v pokoji 206 je stařenka, *další pokoje, další zvuky, dva muži, kteří kdesi hovoří, hlasy, které se jí zdály povědomé…*

Lékař váhal. Ve skutečnosti necítil překvapení, avšak hra postupovala rychleji, než očekával. „Řekněme," polkl a pokračoval, „že s vámi nepůjdu." Měl pocit, že se to děje někomu jinému, a přál si, aby to byla pravda.

„Doktore…" Oranžový muž smutně zavrtěl hlavou. „Zdejší zaměstnanci jsou naprosto loajální. Ať se mezi námi přihodí cokoliv, nikdy se o tom nebude hovořit mimo tento pokoj, ujišťuji vás."

Lékař se zvedl a vydal se pomalu ke dveřím. Oranžový muž vstal současné s ním, ale nespustil z něj oči. Dokázal vypadat zdvořile, i když neustále držel dlouhou hlaveň koltu namířenu na lékařovu hruď.

Lékař si vzal z věšáku svůj volný kožich se sametovým límcem, a když si jej oblékl, zamotal se do šály.

Oranžový muž se omluvně usmál a řekl: „Lituji.“ Naznačoval tím, že kdyby to okolnosti dovolily, pomohl by. Lékař se nakonec nasoukal do kabátu. Ohlédl se. Oči měl vlhké, tvář zkřivenou strachem a celý se třásl. „Až po vás, prosím,“ řekl přívětivě oranžový muž. Lékař uchopil kliku, trhnutím otevřel dveře, vyšel do haly a zjevně v návalu paniky zakopl o práh. Jak klesal na koleno, oranžový muž k němu natáhl levou ruku, úsměv zkřivený pohrdáním. „Není nutné, abyste si to tak připouštěl, opravdu…“

Avšak jak se k němu ruka přiblížila, lékař se z pokleku vymrštil, přitiskl hbitého oranžového muže masivním ramenem k rámu dveří a odstrčil pěst s pistolí vysoko nahoru. Jeho pravá ruka se s brutální silou rychle zvedla, odstrčila mužovu vlající levici a tvrdě zatlačila pod jeho hrudní kost.

„Ach…?“ Nebyl to výkřik, ale překvapený vzdech, přecházející v úzkostlivý tón. Oranžový muž sklopil vyděšené oči k svému břichu. V úrovni bránice vykukovalo z kabátu z velbloudí srsti tělo velké injekční stříkačky, kterou lékař pevně držel v hrsti. Nebylo vidět žádnou krev.

Oranžový muž nebyl ještě mrtev, ne úplně. Měl tlustý kabát a jehla injekční stříkačky byla krátká na to, aby dosáhla přímo k jeho srdci. Teleskopické jehly uvnitř jehly se ještě vysunovaly a hledaly jeho srdeční sval, když zkroutil pravé zápěstí, zamířil hlaveň koltu a křečovitě stiskl spoušť.

Ft, ft, ft, ft zbraně s tlumičem zaznělo ve Spartině bolestivě citlivém uchu jako start rakety. Trhla sebou a klopýtala halou ke svému pokoji. V hlavě jí zvonily výkřiky, bolestné vzdechy a otřesy způsobené běžícíma nohama o patro níž, které jí lomcovaly jako zemětřesení.

V mysli se jí jako diapozitiv na obrazovce objevil obraz, který se hodil k jednomu z hlasů, jež slyšela. Byl to hlas malého muže, který se vždy oblékal do drahých šatů, příliš křiklavých, muže s kudrnatými oranžovými vlasy, muže, o němž věděla, že ho nemá ráda a že se ho bojí.

Teď už i ostatní pacienti zmateně bloumali halou a drželi se při

stěnách, poněvadž i normální sluch stačil k zachycení rozruchu o patro níž. Ve svém pokoji ze sebe Sparta strhla noční košili a rychle si oblékala nejteplejší šaty, jaké mohla v neznámém šatníku najít, šaty, které sice nepoznávala, ale které zjevně byly její vlastní. Přestože si neuvědomovala důvody, věděla, že musí uprchnout.

Lékařovo tělo leželo ve dveřích obličejem nahoru, krev tvořila pod hlavou kaluž. Vedle něj se na podlaze svíjel oranžový muž a snažil se vytrhnout si tu věc ze svého břicha. „Pomozte mi, pomozte mi!“ vyrážel ze sebe k ošetřovatelkám, které se okolo něj neobratně motaly. Žena v uniformě pilota odstrčila sestry stranou a sklonila se, aby zachytila jeho slova, když nenadálé ječeni sirén vyplnilo prostor. „Za ní! Vezměte ji…“ vyjekl k pilotce, potom se ji snažil odstrčit. Zakvílel bolestí – podařilo se mu vytáhnout injekční stříkačku, ale ne celou. „Vezměte ji k řediteli!“ Pak zvýšil hlas ve vystrašeném kvílení: „Ach, pomoc, pomoc,“ když mu pátrající zbytek jehly propíchl a paralyzoval srdce.

Ošetřovatelka se vřítila do pokoje L. N. a našla jej prázdný. Jedna strana postele se zhroutila na podlahu. Okno bylo vysunuto nahoru a zažloutlé krajkové záclony se chvěly v chladném venkovním vzduchu. Síť z tlustého drátu, která zvenku kryla okno, byla roztržena železnou tyčí z rámu postele.

Ošetřovatelka se vrhla k oknu. Právě tehdy dosáhl zvyšující se tón dvou turbinových motorů téměř nadzvukové výšky. Na pozadí zmrzlé hnědé trávy se zvedal a vznášel elegantní černý stroj, jeho hadovitý rypák pod protiběžně se otáčejícími rotory vystřeloval hned jedním směrem a hned zase druhým.

Do pokoje vklopýtala pilotka s tasenou pistolí. Odstrčila ošetřovatelku od okna. Dole se černá bojová helikoptéra zvedla o další dva metry, naklonila se dopředu a nízko při zemi vyrazila mezi dvěma topoly přes plot.

„Sakra!“ Pilotka užasle sledovala celý výjev a ani se neobtěžovala zbytečnou střelbou na obrněný stroj. „Kdo s tím k čertu letí?“

„Ona,“ odvětila ošetřovatelka.

„Kdo k čertu je ona?“

„Ta, kterou jsme tady schovávali. Ta, kterou jste chtěla vzít k řediteli.“

Pilotka upřeným pohledem sledovala helikoptéru, dokud nezmizela ve vodou vymletém korytě za silnicí. Znovu se už neukázala. Pilotka zaklela a odešla.

Sparta neměla jasnou představu, co vlastně dělá. Nerovný zmrzlý terén ubíhal metr či dva pod lyžemi helikoptéry a nízké stěny koryta z bahna a štěrku se nakláněly příliš blízko k vířícím konečkům listů vrtule, když si pohrávala s pedály a řízením. Zachytila lyží o štěrk. Stroj se naklonil, ale nepřevrátil se a pokračoval v letu.

V prostoru před Spartou se zobrazovala pohyblivá mapa terénu, holograficky překrývající skutečnost, kterou viděla čelním sklem. Právě teď letěla nad zvedajícím se terénem. Koleje mezistátní magnetické rychlodráhy na ocelové konstrukci, které přelétla, než našla koryto, se před ní opět vynořily a bránily jí v letu. Vletěla pod konstrukci. Na zlomek sekundy se ozvala ozvěna motorů stroje a ostře a jasně zazvonil rotor, když se dotkl ocelového pylonu.

Koryto se zužovalo a jeho stěny byly neustále vyšší. Bylo vyříznuto, pomalu, v průběhu staletí, do aluviálního vějíře hor, které se zvedaly vpředu, a náhle se vynořilo hrdlo, jímž tekly erodující vody, jizva v rudé skále, tak ostrá jako hledí zbraně.

Stále řídila manuálně a s každou uplynulou sekundou ve vzduchu její sebedůvěra rostla. Neustále uvažovala o tom, jak je možné, že dokáže ovládat tak komplikovaný stroj, když si vůbec nepamatovala, že by ho někdy předtím vůbec viděla. Přitom bez přemýšlení věděla, k čemu je, znala jeho logické uspořádání, rozložení ovládacích prvků a přístrojů a schopnosti jeho důmyslných subsystémů.

Usoudila, že v něm trénovala. A jakmile si uvědomila tohle, věděla, že musí existovat závažný důvod pro její ztrátu paměti.

Dále usoudila, že strach před oranžovým mužem, strach, který ji přiměl k útěku, má také svůj důvod. Usoudila – protože si pamatovala celý den (proč však se jí tohle vlastně zdálo divné?) od okamžiku, kdy se probudila s neodbytnou touhou vyčistit si zuby – že jí záměrně odebrali kus života a že právě kvůli tomu je teď v nebezpečí. A že oranžový muž měl něco společného s roky, které si nepamatuje, a s nynějším nebezpečím.

Sparta (napadlo ji, že to asi není její skutečné jméno, nýbrž totož-

nost, kterou přejala ze snad dostatečného, ale zatím ještě zcela neznámého důvodu) promluvila k helikoptéře: „Snarku, tohle je L. N. 30 851 005, uznáváš?“

Po chvilkové odmlce helikoptéra odpověděla: „Uznávám vaše velení.“

„Západní směr, minimální výška a maximální přízemní rychlost odpovídající úhybným protokolům. Na autopilota, prosím.“

„Autopilot potvrzen.“

Uhlazené ploché stěny z jurského pískovce se tyčily a blýskaly po obou stranách helikoptéry. Dno koryta z nepravidelných žulových balvanů se zvedalo v nerovnoměrných stupních v prudce stoupající strži. Koryto bylo nyní (až na zbytky sněhu) suché, ale při bouřích pozdního léta zde jistě tekl velmi prudký tok. V jednom okamžiku se stroj dotýkal holých růžových větví propletených vrb v korytě, v druhém letěl téměř přímo nahoru podél úbočí hory a uhýbal nakláněnějícím se mohutným borovicím a převisům tmavého sopečného útesu. Pak se náhle strž změnila na mělkou roklinu v borovém lese a hora se zploštila do údolí, lemovaného skupinami stromů.

Sparta upravila měřítko projekce, která se odvíjela před ní, a teď ji studovala. Prohlížela obraz, dokud nenalezla objekt, který potřebovala. „Snarku, pokračuj k čtyřiceti stupňům severně, jedno sto a pět stupňů, čtyřicet minut, dvacet vteřin na západ.“

„Čtyřicet severně, jedna – nula – pět, čtyřicet, dvacet západně potvrzeno.“ Helikoptéra náhle zpomalila a váhala u hrany osikového lesa, její nos se chvěl, jako by větřil stopu.

Chvíli nato se stroj hbitě mihl napříč otevřenou zasněženou rovinou k řadě vzdálených, mnohem vyšších vrcholků, které se třpytily na slunci.

„Máme vizuální kontakt.“

Na obrazovce ve sklepní místnosti dva tisíce čtyři sta kilometrů na východ odtud sledovala skupinka mužů a žen helikoptéru uhánějící nad zemí, jejíž ostrý, mnohokrát zvětšený obraz získával satelit šest set čtyřicet kilometrů nad ní.

„Proč nepoužívá únikové protokoly?“

„Možná neví jak.“

„Ví, jak má se strojem *letět*.“ Promluvil muž po padesátce, s krátce zastřiženými prošedivělými vlasy. Měl na sobě tmavě šedý vlněný oblek, šedou hedvábnou kravatu bez vzorku a světle šedou bavlněnou košili. Byl to oděv obchodníka, ale mohla to být i vojenská uniforma.

Mužův výbuch znamenal obvinění, na které se nedalo odpovědět. Nedostal také žádnou odpověď, pouze nervózní přešlapování.

Žena se dotkla jeho rukávu, zachytila jeho pohled a trhla bradou. Odstoupili od ostatních do stínů řídící místnosti. „Co se děje?“ zavrčel.

„Jestliže jí McPhee pomocí syntetického celulárního implantátu opravdu obnovil krátkodobou paměť, vracejí se jí zřejmě schopnosti, které získala před zásahem,“ zašeptala. Byla to hezká žena, stejně ostříhaná, šedivá a strnulá jako on. Její tmavé oči tvořily ve slabě osvětlené místnosti tůně stínů.

„Přesvědčila jsi mě, že už zapomněla všechno, co viděla nebo dělala v posledních třech letech,“ řekl vzdorovitě. Jen s námahou dokázal mluvit tiše.

„Retroaktivní amnézie vyvolaná ztrátou krátkodobé paměti je často nepředpověditelná…“

„Proč se to dozvídám až teď?“ vyštěkl, dost hlasitě, aby ostatní otočili hlavy.

„… kromě toho, že si jako vždy můžeme být jisti, že si nikdy nevzpomene na nic, co se stalo *po* zásahu.“ Šedá žena udělala pauzu. „Až do zpětného zásahu. To jest do včerejška.“

Oba se odmlčeli a na okamžik nikdo v místnosti nemluvil. Všichni sledovali helikoptéru, která prchala před vlastním stínem nad zasněženými kopečky, zamrzlými jezírky, mezi borovicemi a osikami, dolů sráznými roklemi, uhánějící vážku, jejíž dva do sebe zapadající rotory se třepotaly v záměrném kříži satelitu jako membránová křídla.

Obraz se na okamžik zachvěl a pak se uklidnil v trochu odlišném úhlu, když sledování převzal další satelit.

„Pane Lairde,“ ozval se operátor, „nevím, jestli je to významné…“

„Sem s tím,“ pravil šedý muž.

„Terč během posledních dvou minut postupně zatáčel proti směru hodinových ručiček. Teď míří na jihovýchod.“

„Ztratila se,“ poznamenal kterýsi nadšený pomocník. „Letí naslepo a neví, kterým směrem míří.“

Šedý muž ho ignoroval. „Dejte mi celý sektor.“

Snímek na obrazovce se okamžitě rozšířil, aby ukázal Velké prérie, zvedající se jako zamrzlý oceán proti Front Range (část Skalistých hor, rozkládající se z centrálního Colorada do jihovýchodního Wyomingu) a města, vypadající jako trosky, vyvržené na pobřeží: Cheyenne, Denver a Colorado Springs, spojená svými předměstími do jediné aglomerace připomínající síť. Helikoptéra byla v tomto měřítku mikroskopická, neviditelná, přestože její polohu ještě jasně označoval záměrný kříž.

„Zdá se, že terč udržuje stálý kurs,“ poznamenal operátor.

„Sakra, míří přímo ke kosmickému velitelství,“ zvolal šedý muž. Vyčítavě civěl na šedou ženu.

„Hledá útočiště?“ navrhla měkce.

„Musíme ji sestřelit,“ vyhrkl nadšený pomocník, jehož nadšení se nyní změnilo v paniku.

„Čím?“ tázal se šedý muž. „Jediné ozbrojené letadlo, které máme v okruhu osmi set kilometrů od její polohy je to, ve kterém letí.“ Obrátil se k ženě, syčel slova, ale sotva se obtěžoval, aby je ostatní neslyšeli. „Kdybych jenom nikdy nebyl poslouchal tvá chytrá vysvětlení…“ Nedokončil větu, zuřivě zaťal zuby a sehnul se nad konzolou. „Nepoužívá únikové protokoly. Jaká je naděje rušit ji?“

„Nemůžeme rušit navigační a řídicí obvody terče, pane. Jsou stíněny proti všemu.“

„A to, co vysílá?“

„Tam bychom měli dobrou šanci.“

„Ihned to udělejte!“

„Pane, tohle se nedá dělat s chirurgickou přesností. A velitelství protivzdušné obrany vyskočí z kůže.“

„Udělejte to. Já se postarám o VPO.“ Otočil se k pomocníkovi. „Černou linku k vrchnímu veliteli Severoamerického velitelství protivzdušné a kosmické obrany. A než mě spojíte, ukažte mi jeho profil.“

Pomocník mu podával sluchátko. „Vrchním velitelem SVPO je generál Lime, pane. Jeho profil se objevuje na obrazovce B.“

Šedý muž promluvil do sluchátka a čekal. Na malé obrazovce si rychle pročetl generálův psychologický profil, a když přesunul pozornost na velkou obrazovku, už si plánoval řeč.

Záměrný kříž sledovacího satelitu se neúprosně blížil ke Kosmickému velitelství vzdušných sil východně od Colorado Springs. Na lince se ozval úsečný hlas a šedý muž rychle odpověděl: „Generále, tady je Bill Laird.“ Jeho hlas byl vřelý, jistý a zdvořilý. „Je mi líto, že vás vyrušuji, ale mám vážný problém a obávám se, že se mi trochu vymkl z rukou. Ve skutečnosti natolik, přiznávám, že se stal i vaším problémem. Což vysvětlí elektromagnetické rušení, které teď vaši lidé zažívají na bitevních kanálech…“

Telefonní konverzace vyžadovala od ředitele velkou dávku přívětivosti a přesvědčivosti. Nebyl to však poslední hovor, který musel udělat. Generál Lime odmítl zahájit akci bez potvrzení od Lairdova nadřízeného. Další vážně pronášené lži procházely éterem, a když nakonec ředitel položil telefon, za svým nuceným úsměvem se celý klepal. Zatahal šedou ženu za rukáv a opět ji popohnal do stínu. „Tenhle program se díky tobě ukončí,“ řekl jí zlostně. „A ztratíme roky práce. Myslíš, že si po tomhle debaklu udržím místo? Budeme mít štěstí, když unikneme trestnímu stíhání.“

„Rozhodně pochybuji, že by prezident…“

„*Ty!* Udrž ji naživu, říkala jsi.“

„Byla nádherná, Williame. V počátečních fázích. Byla přirozený talent.“

„*Nikdy* se zcela neoddala Znalosti.“

„Byla ještě dítě.“

Místo odpovědi zlostně zavrčel. Přecházel sem a tam, zachmuřeně uvažoval a pak se zastavil a zavrtěl hlavou. „Správně. Je čas, abychom rozpustili naši skupinu a rozptýlili se v davu.“

„Williame…“

„Ach, budeme ve styku,“ dodal hořce. „Ve vládě se najdou místa pro nás oba, tím jsem si jist. Ale čeká nás spousta zařizování.“ Propletl si prsty, prohnul ramena, udeřil kotníky o sebe. „To sanatorium bude muset zmizet. Všichni budou muset jít. Je nejvyšší čas to udě-

lat.“

Šedá žena věděla, že nemá smysl něco namítat.

„Tohle neidentifikované letadlo že je bezpilotní, řízené rádiem?“ Seržantka tomu nechtěla uvěřit. Zručně vyťukala souřadnice do protiletadlového systému, používajícího kolejnicová děla.

„Říkají, že je to jakási experimentální elektronicky řízená loď, která se zcvokla,“ odpověděl kapitán. „Operační důstojník tvrdí, že lidé, kteří ji vypustili, si myslí, že se zaměřuje na naše pozemní stanice.“

Na obvodu základny Kosmického velitelství vyskočily baterie kolejnicových děl TEUCER a otáčely se na podstavcích.

„Nemůžou ji chytit stíhačky?“

„Samozřejmě by ji mohly zadržet. F-41 by mohly vyšplhat přímo nad ni, dívat se dolů, střílet dolů. Viděla jste ale někdy některou z těch nových armádních helikoptér v akci, seržantko? Můžou letět asi metr nad zemí rychlostí šest set kilometrů za hodinu. A co je na zemi mezi námi a horami?“

„Ach.“

„Správně. Domy, školy, takové věci. Takže je to na nás v obraně obvodu základny.“

Seržantka sledovala obrazovku radaru. „No, asi za dvacet sekund budeme chytřejší. Pořád se blíží.“ Nařídila, aby se protiletadlový systém používající kolejnicová děla nabil, ještě než jí k tomu dal kapitán povel.

Snark vyl nad vršky střech předměstských domů, bazény, zahradami se skalkami, nad širokými bulváry a umělými lagunami, zvedal uvolněné střešní tašky, setřásal poslední suché listy z ozdobných osik, děsil chodce, vířil prach a nechával za sebou zkalenou vodu v lagunách. Když se helikoptéra blížila k základně, její antény neustále vysílaly na všech vyhrazených i nevyhrazených kanálech, nedostaly však na naléhavé zprávy žádnou odpověď. Holý plochý terén obvodu základny se rychle blížil…

Jak se helikoptéra s řevem přibližovala přes ploty a přes čekající požární vozy, ambulance a policejní vozidla, někteří pozorovatelé si všimli – a později to dosvědčili – že stroj zjevně nemířil na les rádio-

vých antén, namířených do kosmu, které byly klíčovým bodem Kosmického velitelství. Směřoval k Operační budově, před níž ležela přistávací plocha pro helikoptéry. Byl to malý rozdíl, příliš malý, než aby se na něm dalo založit rozhodnutí, které bylo nutno přijmout ve zlomku sekundy.

Jakmile Snark přeletěl obvod základny, tři hyperrychlostní střely TEUCER vyskočily do vzduchu. Nebyly nic víc, než tvarované ocelové tyče, mrtvé střely bez výbušnin, dopadly však se silou meteoritů. Dvě desetiny sekundy po opuštění odpalovacího zařízení rozpárály obrněnou helikoptéru. Nedošlo k žádnému výbuchu. Zasažený stroj se prostě rozptýlil po zemi jako hrst hořících konfet. Větší kousky hořícího kovu se odvalovaly po zemi jako ohořelé svitky novin.

3

Sparta čekala mezi holými osikami na okraji zmrzlého pole. Čekala, dokud se ze západní oblohy poseté mraky neztratilo nažloutlé světlo. Prsty na rukou i na nohou a špička nosu jí zimou prokřehly a kručelo jí v břiše. Při chůzi si chlad neuvědomovala, jakmile se však musela zastavit a počkat na tmu, celá se roztřásla. Teď, když se setmělo, mohla se pustit dál.

Když se Snark na zlomek sekundy zastavil a při výpočtu nových souřadnic se nehybně vznášel decimetr nad zemí, vyskočila a poslala jej na další cestu nekrytým terénem samotného, předtím od něj ale získala nesmírně cenné informace. Zjistila, kde přesně je, ale hlavně přesné datum – den, měsíc a rok. Poslední údaj ji šokoval. Vzpomínky se jí s každou ubíhající minutou vynořovaly stále hustěji, nyní však věděla, že i ty nejnovější jsou starší než rok. A během těch několika hodin od chvíle, kdy vyskočila z helikoptéry, zatímco se brodila sněhem, uvažovala o sílícím pocitu cizoty sebe samé.

Začínala chápat, že i když se nezabývala sebezpytováním, již se jí alespoň částečně daří vědomě ovládat své divoké a rozbouřené pocity. Dokonce si dokázala vzpomenout, *k čemu* některé z těchto pocitů jsou… A také dokázala lépe modulovat naléhavou živost smyslů – chuti, čichu, sluchu, hmatu. A svého pozoruhodně dokonalého zraku.

Avšak tyto smysly ji chvílemi ještě opouštěly, sice pouze zřídka, ale pak nesmírně. Nakyslá sladkost borovicového jehličí, spadaného na sníh, ji několikrát přivedla téměř do extáze, hraničící až s mdlobou. Roztápějící se perleť zapadajícího slunce v jejím bušícím mozku několikrát kaleidoskopicky roztočila viditelný svět do světelného přízraku. Přečkala tyto omamující okamžiky, neboť věděla, že je to nevyhnutelné. A se stále větší jistotou věděla, že je dokáže překonat, kdykoli k tomu dojde. Potom pokračovala v úvahách.

Už mnohem lépe chápala podstatu své nepříjemné situace. Věděla, že by pro ni mohlo být smrtelně nebezpečné, kdyby se někdo dověděl o její odlišnosti, a že stejně nebezpečné by bylo dostat se do rukou úřadů, jakýchkoli úřadů.

Konečně se setmělo natolik, aby se mohla nepozorovaně přiblížit k lidem. Plahočila se zasněženým polem k vzdálenému shluku světel, kde dvě úzké asfaltové silnice, nedávno protažené sněhovým pluhem, tvořily křižovatku ve tvaru T. Na jedné z větrem a deštěm vybělených dřevěných budov visel ze zrezivělých plechových okapů nápis osvětlený jedinou žlutou žárovkou: PIVO. JÍDLO.

Před venkovskou hospodou parkovalo půl tuctu aut, sportovních vozů a terénních vozidel s nosiči lyží na střeše. Zastavila se venku a naslouchala…

Slyšela cinkot lahví, kočku mňoukáním žadonící o večeři, vrzání dřevěných židlí a podlahových prken, splachování záchodu v zadní části budovy a nad tím vším kvadrofonní reprodukční soustavu, vytočenou téměř k hladině bolestivosti. Pod agresivní hudbou, ochraptělým a zlým hlasem zpěváka, burácejícími basy, dvojitým sinusovým vytím syntetizátoru a pod třemi druhy bicích nástrojů zachytila útržky hovoru.

„To mě teda podrž,“ říkal mladý ženský hlas, *„oni dokonce mají nervy prodávat i lístek na výtah,“* a zase jinde chlapec loudil ze svého společníka poznámky z přednášky na vysoké škole. Na dalším místě, odhadovala že u baru, mluvil kdosi o znovuzařizování nedalekého ranče. Chvíli poslouchala a pak se naladila na tento hovor. Připadal jí nejslibnější.

„…a ta další slečinka, blonďaté vlasy až *sem*, tam jenom stála, civěla skrze mě, neměla na sobě nic kromě toho malýho růžovýho

kousku průhlednýho hedvábí, jakej znáš z inzerátů obchodního domu. Ale jako kdybych ani nebyl ve stejný místnosti.“

„Asi nadopovaná. Všichni tam něčemu propadli, člověče. Znáš ten velkej mixážní krám na ty citovkový klipy, co tam maj, kterej prej má na ně vydělávat? Chlápek, kterej ho provozuje, je v jednom kuse tak ztřískanej, že nechápu, jak vůbec může něco cítit…“

„Ale ty slečinky,“ ozval se opět první hlas. „Na ty jsem teda čubrněl. Chci říct, chodíme tam pořád dokola a neseme při každý cestě jednu fošnu ze sukovitý borovice na obložení stěn, chápeš? A ty blonďatý, černovlasý a zrzavý slečinky tam jenom dřepěj, postávaj, polehávaj…“

„Většina lidí, kteří tudy procházej, prohlašujou, že si tam jdou pronajmout studiový zařízení. Ale jenom kšeftujou, člověče,“ svěřoval se druhý hlas. „Jenom kupujou a prodávaj…“

Sparta poslouchala, dokud se nedověděla všechno, co potřebovala. Pak nechala kakofonii odeznět a obrátila pozornost k vozidlům na parkovišti.

Přeladila si zrak do infračervené oblasti, až dokázala vidět teplé otisky rukou zářící na klikách dveří. Nejjasnější byly jen několik minut staré. Prozkoumala vozidla, která přijela nejpozději. Jejich osazenstvo se pravděpodobně nějakou dobu zdrží. Upřeně zírala do zabláceného dvousedadlového sportovního kupé, na jehož skořepinových integrovaných sedadlech jasně zářily v infračerveném spektru otisky lidských pozadí. Zmuchlaný přehoz na podlaze před spolujezdcovým sedadlem ukrýval další teplý předmět. Sparta doufala, že je to právě to, co hledá.

Stáhla si pravou rukavici. Zpod nehtů jí vyklouzly chitinové ostny. Opatrně zasunula sondy vyčuhující z ukazováčku a prsteníčku do snímače ve dveřích na spolujezdcově straně. Ucítila nepatrné chvění elektronů podél vodivých polymerů. Výjevy numerických schémat se jí přeskupovaly na prahu vědomí. Povrchové molekuly jejích sond se přeprogramovaly – všechno proběhlo rychle, protože pouze záměr byl vědomý, nikoliv proces. Jakmile odtáhla špičky prstů, sondy se ukryly. Zámek povolil a dveře auta se otevřely, výstražné zařízení bylo vyřazeno.

Natáhla si rukavici a zvedla přehoz. Předmět pod ním, který ne-

dávno kdosi držel v ruce, byla dámská kabelka. Vzala si z ní registrační magnetický proužek a pak ji nechala ležet přesně tak, jak ležela předtím, i s přehozem složeným úplně stejně, podle snímku dočasně uloženého v její paměti. Šťouchla do dveří, aby se zavřely.

Na krytém zápraží si Sparta oklepala sníh z bot a prošla zchátralými dvoukřídlovými dveřmi. Přivítal ji závan zakouřeného vzduchu a na maximum zesílený kvadrofonní zvuk. Většinu osazenstva tvořily páry, zřejmě studenti vracející se z lyžařského výletu. Několik místních mužů, oblečených do odřených džínsů a ošoupaných kostkovaných flanelových košilí, natažených přes červené nátělníky, postávalo u konce dlouhého mahagonového baru. Pověsili se na ni očima, když se k nim srdnatě vydala.

Tesaře, jehož vyslechla, identifikovala snadno. Měl v ošoupaném koženém pouzdru na opasku laserový metr. Posadila se na stoličku vedle něj a vrhla na něj dlouhý pohrdavý pohled, než se očima vrátila k barmanovi.

Jeho kudrnaté oranžové vlasy ji vylekaly, úlek však rychle přešel – muž měl také kadeřavé vousy. „Co to bude, dámo?“

„Sklenici červeného. Máte něco slušného k jídlu? Vyhládlo mi.“

„Obvyklé věci z automatického kuchaře.“

„Sakra… Tak tedy sýrový hamburger. Středně propečený. S velkou oblohou a pomfrity.“

Barman přešel k umaštěnému pultu z nerezavějící oceli za barem a stiskl čtyři tlačítka. Z poličky nad hlavou vzal sklenici, strčil do ní hadičku a naplnil ji šumivým vínem, zbarveným jako brusinková šťáva. Při cestě zpět vzal z útrob automatu sýrový hamburger a pomfrity. Držel oba talíře v pravé ruce a položil všechno na bar před Spartu. „Třiačtyřicet doláčů. Platí se hned při dodání!“

Podala mu magnetický proužek. Zaznamenal obchod a položil proužek před ni. Nechala ho tam ležet a přemýšlela, která z žen v hospodě za ni platí večeři.

Barman, tesař i ostatní muži u baru očividně vyčerpali téma hovoru. Všichni mlčky civěli na Spartu, jak jedla. Čichové a chuťové počitky ze žvýkání a polykání potravy téměř přetížily její lačné vnitřní systémy. Tělo po potravě zoufale toužilo, ale ztuhlý tuk, zuhelnatělý cukr a už zpola zažité bílkoviny vyvolávaly nevolnost. Ně-

kolik minut nad hladem vítězil odpor.

Pak se nasytila. Ale nevzhlédla, dokud neolízla poslední kapku mastnoty z prstů.

Opět pohlédla na tesaře, stejným chladným a dlouhým pohledem. Muže s černými vousy za ním, který na ni vypoulenýma očima fascinovaně zíral, zcela ignorovala.

„Já vás odněkud znám," prohlásil tesař.

„V životě jsem vás nezahlédla."

„Ale já vás znám. Nebyla jste mezi těmi, kteří byli dnes ráno v Cloud Ranchi?"

„O tom místě se přede mnou nezmiňujte! Nechci o něm slyšet do konce života!"

„Takže jste tam byla!" S uspokojením pokývl a významně pohlédl na barmana. Co však ten pohled znamenal, to zůstalo všem záhadou. Tesař se znovu obrátil ke Spartě a pomalu si ji prohlédl od hlavy až k patě. „Věděl jsem, že jste to vy, podle toho, jak jste na mě civěla. Ale nevypadáte úplně stejně jako tam."

„Jak byste vypadal vy, kdybyste se půl dne plahočil ve sněhu?" Škubla pramenem svých rozcuchaných vlasů, jako kdyby se cítila dotčena.

„Nikdo vás nechtěl odvézt?"

Sparta pokrčila rameny a zírala přímo před sebe. Představovala, že upíjí ze sklenice odporného vína.

Nenechal se odradit. „Byla jste v tom až po krk?"

„Co jste zač? Doktor z cvokhausu?" vyštěkla. „Hraju na skřipky. Když mě někdo najme, abych hrála na skřipky, očekává, že budu hrát na skřipky. Tečka. Jak je možné, že jediní lidé, kteří v tomhle oboru nadělají prachy, jsou hnusní podrazáci?"

„Dámo, vy mě asi špatně chápete." Tesař si prohrábl rukou rozcuchané blonďaté vlasy. „Myslel jsem, že všichni z okolí vědí, že tam nahoře dělají mnohem víc, než jenom *hudební* mixáže."

„Já nejsem odtud z okolí."

„Jo." Zamyšleně usrkl piva. Stejně tak jeho kámoš. „No… promiňte." Chvíli všichni civěli do svých nápojů jako hluboce zamyšlení filozofové. Barman bezmyšlenkovitě otřel utěrkou barový pult.

„Odkud jste?" začal s nadějí v hlase tesař.

„Z dalekého východu," odvětila. „A chtěla bych tam co nejdřív být zase zpátky. Řekněte mi, že odsud jede za deset minut autobus, a uděláte mi velkou radost."

Vousatý chlapík za tesařem, se rozesmál, ale tesař ne. „Tudy neprojíždějí žádné autobusy," řekl.

„To mě nepřekvapuje."

„Nevysvětlujte si to špatně, ale já jedu dnes večer do Boulderu. Tam byste mohla chytit autobus."

„Nevysvětlujte si to špatně," opáčila. „Řekla bych, že byste mi udělal radost."

„Jistě, dámo."

Vypadal dosti nesměle, ale byl to muž a přirozeně se nevzdával naděje. To jí nevadilo, pokud se dostane do civilizovanějších míst.

Tesař ji nakonec ve své dodávce dovezl až na letiště do Denveru, vzdálené téměř sto šedesát kilometrů. Při sedmdesátiminutové jízdě ji vůbec neobtěžoval. Vypadalo to, že je vděčný za tu trochu povídání, které byla svolná si s ním vyměnit, a pevným stiskem ruky se s ní srdečně rozloučil.

Sparta vstoupila do letištní budovy a s radostí se v rušné hale uvelebila do nejbližšího anatomicky tvarovaného křesla z chromované oceli a černé umělé hmoty. Hluk, blikající neonové nápisy, zářící billboardy na obrazovkách videa a rozptýlené zelené světlo odrážející se od všech lesklých povrchů jí připadaly uklidňující. Přitáhla si prošívaný kabát těsně k tělu a nechala se přemoci únavou a úlevou. Vrátila se, byla opět mezi davy lidí a měla přístup k dopravě, komunikacím, finančním službám a k celé rozsáhlé síti elektroniky, která spojuje Zemi a kosmické kolonie. Může získat, co chce, aniž by si ji někdo zapamatoval. A několik minut může sedět právě tady, na veřejném místě, a odpočívat. Nemusí se schovávat, protože nic v jejím zjevu nepřiláká nejmenší pozornost.

Otevřela oči a zjistila, že si ji podezíravě prohlíží letištní policista s prstem u pravého ucha, už připravený zapnout pojítko. „Spíte tady už půl hodiny, paní. Potřebujete-li se vyspat, použijte noclehárnu v pětce." Poklepal si na ucho. „Nebo chcete, abych zavolal pracovní útulek?"

„Propánajána, příslušníku, hrozně mě to mrzí. Neuvědomila jsem

si to.“ Polekaně se zadívala mimo něj k tabuli oznamující odlety. „Neříkejte mi, že *tenhleten* taky zmeškám.“ Vyskočila a zamířila k nejbližšímu eskalátoru, mířícímu k odletům.

Neohlédla se, dokud ji neobklopili další cestující. Působili tak trochu skličujícím dojmem ve svých svátečních oblecích z umělé hmoty, asi proto, že pro většinu z nich dovolená už skončila. Mířili zpět k rezervaci. Předvedla efektní výstup zoufalého prohledávání kapes a na prvním přestupním místě z eskalátoru vystoupila a vydala se zpátky k hale.

Zašla na toaletu a podívala se do zrcadla. Dostala z toho téměř šok. Nevýrazná nebylo to správné slovo: byla ucouraná. Urousané hnědé vlasy jí visely v umaštěných pramenech. Pod očima měla tmavé kruhy. Boty, kalhoty a dolní část kabátu měla až po kolena pokryté uschlým červeným bahnem.

Není divu, že ji policista podezíral, že patří mezi neregistrované. Měl samozřejmě pravdu, avšak ze špatných důvodů a ona s tím musí rychle něco udělat.

Opláchla si obličej, několikrát ho postříkala ledovou vodou, dokud se úplně neprobrala. Potom se vydala k nejbližší informační budce.

Vklouzla do ní a zírala na temnou plochou obrazovku. Tato malá tenká deska a k ní připojená klávesnice umožňovala spojit se rychlostí světla s kýmkoli na Zemi nebo v kosmu, kdo chtěl být přístupný (spojení s osobami, které si to nepřály, trvalo trochu déle). Umožňovala přístup k obrovským knihovnám údajů, dávala možnosti získat půjčky, platit dluhy, investovat, sázet, kupovat všechny představitelné druhy zákonem povoleného zboží nebo služeb, nebo prostě vyhazovat peníze. Od klienta se požadovalo pouze to, aby měl zlatý identifikační proužek a dostatečný kredit na registrovaném účtu.

Sparta už neměla proužek, který ukradla, protože ho záměrně upustila do sněhu přede dveřmi horské hospody. Nechtěla totiž za sebou nechat stopu ve formě nepovolených transakcí. Ale v důvěrném soukromí informační budky jí chybějící proužek příliš nevadil.

Věčný boj mezi konstruktéry pancéřování a konstruktéry průrazných střel má hodně společného s bojem mezi lidmi, kteří vytvářejí software, a lidmi, kteří se do něj chtějí dostat – probíhají v nekoneč-

né vývojové spirále. A v těchto dnech pozdního jedenadvacátého století nebylo snadné pohrávat si s programy s otevřeným přístupem, dokonce ani pro lidi, kteří se v nich vyznali. Byla to však další z věcí, o nichž si byla Sparta jista, že na ně byla připravována, i když neznala důvod. Zasunula prstové sondy hluboko do snímače, obešla tak klávesnici a dokázala přímo zachytit vůni systému…

Bohužel neexistují žádná blýskavá informační zátiší, žádné hezké přehledné struktury dat, žádné efektní zářící uzly. Elektřina nevytváří obrazy, pouze je v zakódované podobě přenáší. A jako takové musí být filtrovány přes hrubá externí analogová zařízení, řízené svazky, emitující diody, kapalné magnetické suspenze a rastry. Přestože však v elektřině neexistují obrazy, jsou v ní vzájemné vztahy. Jsou tam vzory, harmonické kmity, tvary.

Toky dat jsou čísla, obrovské množství obrovských čísel, ještě větší množství menších čísel a nekonečné množství bitů. Pokus představit si byť i pouhou část toku je mimo kapacitu jakéhokoli systému pro obecné použití, který byl kdy vyvinut. Čich a chuť jsou odlišné. Pocit harmonie je odlišný. Všechny jsou velice citlivé vůči schématům, a protože k těmto schématům existují analogie vyšších řádů, někteří lidé dokáží určit chuť čísel. Zázrační počtáři – géniové, ale častěji *idioti velikáni* – se vyskytují v každé době. Vytvořit však nějakého záměrně vyžaduje zázračné pochopení podivné neurologie numericky obdařeného jedince. *Zatím* se tento záměr zdařil pouze jednou.

Sparta to ani nevěděla. Jako přirozené počtáře ji obzvláště přitahovala prvočísla, s nimiž snadno zacházela. Na rozdíl od přirozených počtářů však její mozek obsahoval i umělé nervové struktury, které mnohokrát zvětšovaly rozsah a velikost prvočísel, s nimiž mohla zacházet, struktury, o nichž nevěděla, přestože je užívala. Nebylo úplně náhodné, že systémy kódování dat často používají jako klíče velká prvočísla.

Jak Sparta tiše seděla v informační budce v Denveru a pozorovala plochou obrazovku, vypadalo to, že studuje rej čísel a písmen. Avšak symboly míhající se na obrazovce neměly význam samy o sobě. Sparta hledala daleko za rozhraním, sledovala ostrou příchuť známého klíče v komunikační síti jako losos sledující stopu domovského

potoka v labyrintu oceánu. Až na to, že Sparta byla nehybná a informační oceán se jí vzdouval v mysli. Tiše seděla a plula stále blíž k domovu.

Rozpočty většiny tajných vládních agentur nejen že se nepublikují v tisku, ale bývají rozbity na části a rozptýleny do rozpočtů mnoha dalších agentur a tak maskovány jako bezvýznamné prvky v řadě. Financují se často transakcemi se spolupracujícími firmami a komerčními bankéři. Občas se to provalí, jako třeba když se poslanec, kterého kolegové neinformovali, hlasitě a veřejně dotazuje, proč například ministerstvo obrany zaplatilo miliony dolarů za „náhradní díly pro helikoptéry“ a dostalo jen hrstku laciných šroubů a matic. Obvykle jen několik málo lidí ví, k čemu peníze opravdu slouží, nebo kam skutečně jdou.

Peníze jsou samozřejmě elektronické a transakce jsou skryty v elektronickém kódu. Sparta sledovala cesty zejména jednoho kódu. Zakódovanými tajnými dvířky vklouzlo Spartino vědomí do paměti První obchodní banky na Manhattanu a odkrylo zlatou nit, kterou hledala.

Lidé, kteří Spartu vytvořili, si nedovedli představit, k čemu všemu může svých schopností využít.

Pro Spartu bylo jednoduché odtud, z informační budky, převést celkem nevelkou a rozumnou sumu, několik set tisíc dolarů, z nevýznamné rozpočtové položky („provoz a údržba kanceláří a nájem“) na účet skutečné firmy, odtud na účet jejího skutečného dodavatele, pak na velmi známou konzultační firmu, od ní do jiné agentury, která nebude postrádat to, co jí patřilo jen mikrosekundu, ale tvrdě zarazí veškeré dotazy, a konečně přes kaskádu náhodných adres na jinou, mnohem menší instituci v New Yorku, Great Hook Savings and Loan, která se jí zalíbila naivitou svého pseudoprvočíslového klíče a jejíž odnož na Manhattanu tak získala nového klienta, aniž to věděla – mladou ženu, která se jmenuje…

Potřebovala rychle jméno, ne své skutečné jméno, ne Linda, ne L. N., ale *Ellen.* A teď příjmení, *Ellen, Ellen.*… Než ji plochá obrazovka vyřadila, zapsala tam první jméno, které ji napadlo. Bude se jmenovat Ellen Troyová.

Sparta potřebovala informační budku ještě o chvíli déle, aby si

rezervovala místo na příští let nadzvukového tryskového letadla z Denveru na letiště Johna Fitzgeralda Kennedyho. Stvrzenka a letenka nezvučně vyklouzly z tiskárny. Vytáhla nově naprogramované nehtové PIN šupiny ze snímače.

Let byl plánován až na ráno. Půjde do ubytovny v letištní budově číslo pět a na zbytek noci použije kabinku, umyje se, vyčistí si šaty a trochu si odpočine. Líbilo by se jí, kdyby si mohla koupit nové šaty, ale za nynějšího stavu věcí, kdy veškeré technické záležitosti dělají roboti a lidé se předhánějí v tom ostatním, jsou obchody na rušných místech ve dne i v noci přeplněny prodavači. Od robotů se už nakupovat nedalo, a než si bude moci koupit něco na veřejnosti, musí si opatřit vlastní identifikační proužek.

Byla přesvědčena, že Great Hook Savings and Loan s potěšením nahradí proužek, který Ellen Troyová „ztratila“. Jejich záznamy ukáží, že slečna Troyová patřila v posledních třech letech k řádným klientům.

4

Její plán jí připadal dobrý. Chtěla najít své rodiče, nebo zjistit, co se s nimi stalo. Zatím musela přežít. Potřebovala zaměstnání, které jí pomůže dosáhnout obojího. Netrvalo dlouho a sehnala je.

Ve starých budovách Organizace spojených národů na manhattanské East River nyní sídlil následník OSN, Rada světů. Kromě Země sem patřily orbitální kosmické stanice a kolonizované měsíce a planety vnitřní Sluneční soustavy, ovládané měnícími se koalicemi pozemských národů. Historické smlouvy OSN proti územním požadavkům ve vesmíru se ještě dodržovaly, alespoň na papíře, když už ne fakticky. Jako pozemské otevřené oceány neznal kosmický prostor hranic, ale jeho zdroje patřily těm, kdo je dokázali využít.

Mezi největší byrokratické instituce Rady světů tudíž patřila Komise kosmické kontroly (zkráceně označovaná jako Kosmická komise), která tvořila a prosazovala bezpečnostní předpisy, určovala četnost letů a letový řád, celní a pasová omezení a meziplanetární smlouvy a zákony. Komise kosmické kontroly měla obrovské databanky, ohromné vědecké laboratoře, své vlastní zářivě bílé rychlé

lodi, označené úhlopříčným modrým pásem a zlatou hvězdou a elitní sbor trénovaných a motivovaných inspektorů.

Zaměstnávala také tisíce obyčejných techniků, úředníků a administrativních pracovníků, rozptýlených po kancelářích na všech kosmických stanicích a obydlených tělesech ve Sluneční soustavě. Nejvíce jich však bylo soustředěno v Pozemské centrále, poblíž ústředí Rady světů na Manhattanu.

Protože centrála pracovala v meziplanetárním měřítku, administrativa komise byla rozstrkána po celém městě. Jedenadvacetiletá Ellen Troyová získala práci u Kosmické komise bez potíží, neboť měla výtečné reference – elektronické výpisy ze střední školy v Queens a Obchodní akademie ve Flushing Meadows (kterou absolvovala ve dvaceti) ukazovaly mimořádnou dovednost při zpracování dat.

Reference od zaměstnavatele, u něhož pracovala rok po ukončení studia, od nyní bohužel již neexistující Manhattanské korporace pro vývoj vzdušných práv, uváděly, že byla vzornou zaměstnankyní. Ellen složila kvalifikační zkoušky Kosmické komise a začala pracovat přesně tam, kam se chtěla dostat. Měla přístup k největší počítačové síti ve Sluneční soustavě a zůstávala v anonymitě, chráněna novým jménem a novým zjevem. (Sparta už neměla hnědé vlasy ani vychrtlý obličej, ani zuby neustále skryté sevřenými úzkými rty. Své plné rty měla nyní vždy mírně pootevřeny.) K dalšímu maskování přispívala enormní byrokracie, v níž vystupovala jenom jako další číslo.

Spartin plán byl současně odvážný i opatrný, jednoduchý i složitý. Zjistí z obrovských informačních bank Kosmické komise vše, co bude v jejích silách. Později získá odznak inspektora Kosmické komise, ať už to bude vyžadovat jakékoli úsilí. Tím dosáhne svobody, aby mohla jednat…

Tento plán však měl i několik malých háčků. Teď věděla, že někdy během jejího osmnáctého roku, tedy prvního roku z těch tří, na které se nemohla upamatovat, u ní došlo k velmi významným změnám. Změny byly větší než pouhé zintenzivnění smyslů, chuti, čichu, sluchu a zraku, větší než PIN jehlice pod prsty (polymerové vložky – Polymer INserts), které přicházely do módy mezi avantgardnějšími boháči. (Snažila se svoje ze všech sil skrývat, protože Ellen Troyová

patřila do dělnické třídy.)

Tyto změny po sobě zanechaly stopy v jejím těle. Některé z nich se projevovaly při běžných lékařských testech. Vymyslela si pro ně krycí historku, což nebylo příliš obtížné. Musela se však stále učit ovládat svoje mimořádné schopnosti, některé zřejmé, jiné neočekávané. Některé se projevovaly ve velmi nevhodných okamžicích. Většinou už necítila chuť toho, co nechtěla chutnat, neslyšela, co nechtěla slyšet, neviděla, co nechtěla vidět – alespoň pokud byla při vědomí – ale občas ji přemohly podivné pocity a dostavovala se nutkání, která si nedokázala úplně vysvětlit. Mezitím život a práce šly dál. Prošel rok, potom dva. A pak se jednoho horkého srpnového dopoledne Sparta sklonila nad papíry na svém stole, kopiemi dokumentů a článků, které už mnohokrát pročítala. Nešlo o nic tajného, všechny byly veřejnosti snadno dostupné. Zabývaly se nevinnými počátky projektu SPARTA. Jeden začínal:

NÁVRH zaslaný ministerstvu školství Spojených států ve věci výzkumného projektu pro vývoj mnohonásobných inteligencí.

Úvod

Bylo již prokázáno, že mozek průměrné lidské bytosti má nevyužitý potenciál pro růst a učení – to jest potenciál, který je nevyužit u všech lidí kromě nepatrné, náhodné menšiny jednotlivců, které nazýváme „géniové“. Čas od času byly předkládány výchovné programy, jež si kladly za cíl maximalizovat tuto nevyužitou intelektuální kapacitu u vyvíjejícího se dítěte. Avšak nikdy předtím nebyly skutečné metody stimulace intelektuálního růstu přesně identifikovány, natož pak podřízeny vědomé kontrole a aplikaci. O opačných tvrzeních bylo dokázáno, že jsou v nejhorším případě falešná a v nejlepším obtížně verifikovatelná.

Nadto ještě přetrvává mylný názor, že inteligence je jediný kvantifikovatelný dědičný nebo dokonce genetický rys – názor podporovaný neustálým širokým užíváním už dlouho diskreditovaného inteligenčního kvocientu (IQ) při testech ve školách a dalších institucích. Toto pokračující užívání IQ lze pochopit pouze jako pokus administrátorů nalézt vhodný (a s největší pravděpodobností samoúčelný či samospasitelný) ukazatel, z něhož vycházejí při přidělování zdrojů,

kterých je nedostatek. Pokračující užívání IQ má záporný vliv na testování alternativních teorií.

Autoři tohoto návrhu mají v úmyslu prokázat, že neexistují žádní jednorozměrní géniové, že každá individuální lidská bytost vlastní mnoho inteligencí a že některé z těchto inteligencí (možná všechny) lze pěstovat a povzbuzovat v růstu prostými, uváženými zásahy ze strany příslušně připravených učitelů a výchovných techniků…

Zbaven svého akademického tónu, představoval tento dokument (předběžný návrh, odmítnutý vládou, které byl zaslán, a datovaný několik let před tím, než se Sparta narodila) jasnou formulaci cíle, jehož Spartini rodiče zamýšleli dosáhnout.

Byli to maďarští imigranti, vědci se zvláštním zájmem o vývoj lidské inteligence. Podle jejich názoru číslo udávající IQ postrádá vnitřní význam a je jen nálepkou, která někomu přináší požehnání, mnohým však prokletí, a dává dobrý pocit hlavně rasistům. Za nejškodlivější považovali podivnou představu, že něco tak záhadného jako IQ je nejen dědičné, nýbrž i pevně dané, a že ani nejblahodárnější zásah při růstu dítěte nemůže zvýšit množství této magické mentální substance, alespoň ne o víc než o několik nevýznamných procent.

Spartini rodiče zamýšleli prokázat opak. Ale přes jejich revoluční rétoriku považovaly veřejné a grantové agentury jejich samorostlé myšlenky za staromódní a trvalo několik let, než se objevila podpora ve formě nevelkého grantu od anonymního dárce. Prvním předmětem jejich snahy se stala, jak to vyžadovalo jejich přesvědčení, jejich vlastní malá dcera. Tehdy se jmenovala Linda.

Netrvalo dlouho a granty přispěly i stát New York a Fordova nadace. Projekt SPARTA dostal své jméno, vytvořené jako akronym, nevelký personál a několik nových studentů. Když oficiálně probíhal již dva roky, objevila se ve Vědecké sekci *New York Times* tato poznámka:

Liška má stoupající tendenci, ježek klesající.

Psychologové z Nové školy pro sociální výzkum doufají, že vyřeší spor, trvající již alespoň od osmého století před Kristem, kdy řecký

básník Archilochus prohlásil: „Liška zná mnoho věcí, ale ježek zná jednu velkou věc.“ V nedávné době symbolizovala básníkova poznámka debatu mezi těmi, kteří si myslí, že inteligencí je mnoho – lingvistická, tělesná, matematická, společenská a tak dále – a těmi, kdo věří, že inteligence tvoří jeden souhrn, vyjádřitelný číslem IQ, které je odolné vůči změně a může být pravděpodobně podmíněno vlastními geny.

Z Nové školy nyní přichází důkaz, který se přiklání k lišce…

Další články a reportáže ve stále rostoucím okruhu sdělovacích prostředků oslavovaly projekt SPARTA. Malé děvčátko, které bylo jeho prvním a zprvu jediným objektem, se stalo hvězdou – záhadnou hvězdou, jejíž rodiče trvali na tom, aby se nedostala na oči veřejnosti. Mezi výstřižky na stole Ellen Troyové nebyl žádný její obrázek. Nakonec se začala o projekt zajímat federální vláda…

„Ellen, ty něco skrýváš.“

Sparta vzhlédla k široké hnědé tváři před sebou. Mohutná žena se přesně řečeno neusmívala, ale její obviňující výraz tajil taškařinu. „O čem to mluvíte, šéfová?“ zeptala se Sparta.

Žena usadila svou značnou hmotnost do židle umístěné proti Spartině stolu, proti stolu Ellen Troyové. „Nejdřív to nejdůležitější, drahoušku. Přihlásila ses, abys unikla z mého dohledu, *opět*. Myslíš si, že Sestra Arlene neví, co se děje v jejím oddělení?“

Sparta ostře zavrtěla hlavou. „Nic neskrývám. Snažím se dostat od tohoto stolu už dva roky. Tak často, jak mi předpisy dovolují.“ Stůl, o který šlo, byl jedním z padesáti v oddělení pro zpracování informací v odboru vyšetřovacích služeb Komise kosmické kontroly, umístěném v budově z růžových cihel a modrého skla na Union Square na Manhattanu.

Šéfová, Arlene Diazová, byla manažerkou oddělení. „Obě víme, že každý, kdo podstoupil operaci jako ty, nemá ani špetku naděje dostat se z kanceláře do terénu. Tak proč to pořád zkoušíš, Ellen? Proč se snažíš odsud vypadnout?“

„Protože doufám, že někdo nahoře má trochu zdravého rozumu, proto. Chci, aby mě posuzovali podle toho, co dokážu, Arlene. Ne

podle toho, co je na mých vyšetřeních.“

Arlene si zhluboka vzdychla. „Pravda je taková, že vedoucí terénních služeb si velice potrpí na perfektní fyzickou kondici.“

„Já jsem naprosto v pořádku, Arlene.“ Soustředila se, aby dostala barvu do lící. „Když mi bylo šestnáct, nějaký opilec mě i se skútrem přimáčkl na sloup veřejného osvětlení. Skútr byl na padrť, úplně odepsaný. Ale *mě* dali dohromady – je to všechno v záznamech, když to někdo chce vidět.“

„Musíš připustit, že to dopadlo dost podivně, zlato. Všechny ty *boule, dráty* a *dutiny…*“ Arlene se odmlčela. „Promiň. Ty to nevíš, ale tady platí zásada, že když se někdo chce dát přeložit, jeho nadřízený je členem komise. Uvažovala jsem nad tvými skeny. Alespoň třikrát.“

„Lékaři, kteří mě dávali dohromady, dělali, co mohli.“ Sparta vypadala rozpačitě, jako by se za ně omlouvala. „Byli to jenom venkovští doktoři.“

„Poradili si s tím dobře,“ řekla Arlene. ,,Nebylo to jako z prvotřídní kliniky, ale co udělali, to je funkční.“

„Myslíte?“ Sparta studovala šéfovou zpod přivřených víček s rostoucím podezřením. „A co si myslí ostatní v komisi?“

Když Arlene neodpověděla, Sparta se usmála. „Falešnice. Vy přede mnou něco skrýváte.“

Arlene se na ni zazubila. „Blahopřeju, zlato. Budeš nám tady chybět.“

Nebylo to tak úplně snadné.

Čekaly na ni opakované testy fyzické zdatnosti, lži, které se musela naučit a nezapomenout, falešné elektronické dokumenty, které musela ihned podvrhnout, aby dokazovaly nové historky.

A potom práce. Šestiměsíční základní výcvik na inspektora Kosmické komise si v tvrdosti v ničem nezadal s přípravou astronautů. Sparta byla chytrá, rychlá, koordinovaná a dokázala si zapamatovat daleko více vědomostí, než dokázali instruktoři na akademii přednést (tuto kapacitu nedala najevo), ale nebyla tělesně zdatná a některé změny, které na ní provedli, a které vlastně dosud nepochopila, ji zanechaly vysoce citlivou k bolesti a náchylnou k únavě. Od prvního

dne bylo zřejmé, že Spartě hrozí nebezpečí fyzického vyčerpání.

Účastníci výcviku nežili v kasárnách. Kosmická komise na ně pohlížela jako na dospělé lidi, kteří se zúčastní výcviku, když chtějí, a mezitím se do ničeho nezapletou, protože za sebe odpovídají. Sparta se denně hlásila ve výcvikovém zařízení v bažinách New Jersey a každý den nasedala na magnetický vlak do Manhattanu, přičemž uvažovala, zda bude mít příštího rána odvahu vrátit se. Byla to dlouhá jízda, ani ne tolik v minutách, jako v množství lekcí o světě, ve kterém žije. Sladký Manhattan byl drahokam zasazený do močálu, obklopený farmami na pěstování chaluh a řas, vyplňujícími kdysi tekoucí řeky. Celý ostrov pak byl obklopen nuznými chatrčemi, rozpadajícími se periferiemi a kouřícími rafineriemi, které přeměňovaly lidské odpadky na uhlovodany a na znovu využitelné kovy.

Jen taktak přežila Sparta první nápor šokových testů – elektrických, tepelných, chemických, světelných, hlukových, při velkých přetíženích na odstředivce a při prostorové dezorientaci ve speciální kleci – nápor extrémních stresů, které jí vyčerpaly všechnu energii při obraně jejích křehkých nervových struktur. Probojovávala se překážkovými dráhami, kursem těžkých zbraní, týmovými kontaktními sporty, kde brutální síla jiných hráčů často přemohla její ladnost a rychlost. Vyčerpaná, plná modřin, se zanícenými svaly a s nervy nadranc vklopýtala do magnetického vlaku, dorazila pozdě večer do ubytovny a vlezla si do postele v bytě, o který se dělila se třemi dalšími ženami, s nimiž se vídala pouze zřídka.

Někdy ji přemohla samota a beznaděj, a potom se probrečela až ke spánku. Přitom uvažovala, proč to dělá, jak dlouho to dokáže vydržet. Druhá otázka závisela na první. Kdyby zakolísala v přesvědčení, že získat pověření vyšetřovatelky Kosmické komise jí umožní přístup k informacím, které potřebuje, a svobodu, její odhodlání by se rychle zhroutilo.

V noci ji pronásledovaly sny, a ona za celý rok nenašla způsob, jak je ovládat. Začínaly vždy nevinně, nějakým útržkem z dávné minulosti, třeba tváří matky, někdy zase bezprostřední minulostí, nějakým chlapcem, kterého ten den potkala nebo lekcí v posluchárně, na kterou nebyla připravena, ale pak odbočily do temných chodeb nekonečné budovy, kde měla dosáhnout nějakého nejasného cíle, po-

třebovala najít cestu bludištěm, měla pocit, že jsou s ní přátelé, byla však úplně sama, a věděla, že když najde to, co potřebuje, bude to úplně jedno, ale že když to nenajde, zemře – a pak ji jemně obklopila barevná světla přicházející ze všech stran a přemohla ji bouře vůní…

Účastníci kursu měli volné neděle. Sparta je obvykle trávila chůzí po Manhattanu, z jedné strany na druhou, od Battery do Bronxu, i v dešti, sněhu, krupobití a ve větru. Přestože nebyla silná, měla výdrž. Čtyřicet kilometrů za den pro ni nebylo nic neobvyklého. Šla, aby osvobodila mysl od soustředěných myšlenek, od potřeby zjišťovat, plánovat a ukládat data. Potřebovala pravidelný duševní odpočinek, aby se nepřetížila a nezhroutila.

Projekt SPARTA, tak jak byl původně navržen, nehodlal využívat umělých mozkových implantací. Když se však do něj zapojily vládní agentury, projekt se změnil. Znenadání se objevilo mnohem více studentů a nová a větší zařízení. Sparta byla v té době už starší a zpočátku jí nebylo divné, že se méně vídá se zaneprázdněnými rodiči a s ostatními, většinou mladšími dětmi, z nichž pouze dvě jí byly věkem blízké. Jednoho dne ji zavolal do své kanceláře otec a vysvětlil jí, že ji vyšlou do Marylandu na sérii oficiálních vyhodnocení. Slíbil, že ji s matkou budou navštěvovat tak často, jak budou moci. Připadalo jí, že otec je pod velkým tlakem. Než opustila místnost, pevně, téměř zoufale ji k sobě přitiskl, ale neřekl nic víc, než „sbohem," a „máme tě moc rádi." V kanceláři po celou dobu seděl muž s oranžovými vlasy a sledoval je.

Co se stalo později, na to se upamatovávala pouze útržkovitě. V Marylandu s ní dělali mnohem více než testy, ale mnohé z toho, co udělali s jejím mozkem, si uvědomila až nedávno. Co udělali s jejím tělem, to stále ještě zjišťovala.

Sparta kráčela po Park Avenue k Velkému centrálnímu skleníku. Začínalo jaro. Den byl slunečný a teplý. Třídu lemovaly řady dekorativních třešňových stromů v plném květu, jejich voňavé růžové okvětní plátky padaly na třpytící se promenádu jako parfémované konfety. Všude kolem ní se lesklo sklo a ocel, omytý beton a vyleštěná žula. Vysoko mezi budovami vířily vzduch helikoptéry, omnibusy a občas i policejní auta tiše svištěly po vozovce. Magnetické vlaky bzučely na tenkých ocelových kolejích zavěšených na vyso-

kých pylonech, zatímco kuriózní staré elektrické vagóny metra, pomalované veselými barvami, skřípěly Spartě pod nohama, viditelné skrze bloky skleněného dláždění.

Počátkem století, kdy se z administrativních důvodů středoatlantické státy sloučily, byl Manhattan označen za federální ukázkové centrum – „Mrakodrapový národní park," jak to označovali cynikové. Přestože byl ostrov obklíčen páchnoucím průmyslem a smrdutými předměstími, ulice modelového města překypovaly davy a lidé v nich byli většinou upravení, pestře a draze oblečení a se šťastnými obličeji. Ve federálních ukázkových centrech se chudoba považovala za zločin, který se trestal přesídlením.

Sparta nepatřila k těm veselým. Do výběrových zkoušek zbývaly dva měsíce. Po nich se fyzický stres poněkud uvolní a jistě převáží pocit uspokojení z nabytých vědomostí, avšak právě teď se chvěla a uvažovala, že toho nechá. Ještě šedesát vyčerpávajících dnů. Myslela si, že to nezvládne.

Když se blížila k zahradám na široké 42. ulici, všimla si, že ji sleduje nějaký muž. Uvažovala, jak dlouho už to dělá. Nedávala pozor, šla v polotransu, jinak by ho zpozorovala okamžitě. Mohl to být někdo z výcvikového střediska, kdo ji kontroluje. Ale mohl to také být někdo úplně jiný.

Vybičovala se k maximální pozornosti. Zastavila se u stánku s květinami a přivoněla ke kytici žlutých narcisů. Květy nebyly parfémované, ale jí v mozku explodovala jejich přirozená vůně. Dívala se přes kytici, zavřela jedno oko a transfokátorem v druhém zaostřila…

Byl mladý, s hustými kaštanovými vlasy zastřiženými podle nejnovější módy a měl na sobě lesklé černé polymerové sako. Byl to hezký mladík, zřejmě s čínskými a černošsko-irskými předky. Měl vystouplé lícní kosti, měkké tmavé oči a tvář posetou pihami. Momentálně vypadal trochu nesvůj.

Když se zastavila u květinového stánku, zaváhal a ona si na okamžik myslela, že k ní přistoupí a něco řekne. On se však otočil a předstíral, že si prohlíží nejbližší výklad. Zjevně ho zaskočilo, že je to obchod s oděvy a že ve výkladu je drahé ženské spodní prádlo. Když si uvědomil, nač hledí, pokožka pod pihami mu zrudla.

Poznala ho velmi rychle, přestože když ho viděla naposled, vypa-

dal úplně jinak. Bylo mu tehdy sedmnáct, měl víc pih a na ježka sestřižené vlasy měl rudější. Jmenoval se Blake Redfield. Byl o rok mladší než ona a ze všech ostatních studentů v původní SPARTĚ jí byl věkem nejbližší.

Bylo jí však jasné, že on si ještě není jist, zda ji poznal. Dívka, kterou mu připomínala, měla dlouhé hnědé vlasy, kdežto Ellen Troyová byla špinavá blondýnka. Nevýrazné středně světlé vlasy měla rovné a krátce sestřižené. Oči měla modré a rty plné. Struktura kostí v obličeji se ale změnit nedala, takže Ellen ještě hodně připomínala dívku, která se jmenovala Linda.

Blake Redfield byl naštěstí tak ostýchavý jako dřív, příliš nesmělý, než aby přistoupil k cizí ženě na ulici a oslovil ji.

Sparta podala prodavači květin svůj proužek, vzala si narcisy a šla dál. Naladila sluch na Blakovy kroky, selektivně zesílila *klap, klap* jeho podpatků ze spousty dalšího plácání, klepání a šoupání, které se kolem ní valilo. Chtěla mu zmizet, ale tak, aby si neuvědomil, že ho zpozorovala. Šla tak bezcílně jako dřív a vešla pod klenbu Velkého centrálního skleníku.

Když skleník naposled navštívila, byl tam všude písek, kameny a ostnaté rostliny a v dálce se zvedaly bizarní pouštní pahorky, avšak tématem tohoto měsíce byly tropy. Na všech stranách se k vysokému stropu tyčily palmy a tropické stromy a od stropu spadaly krajkovité závěsy popínavých rostlin a orchideí. Panoramatický hologram firmy Eastman Kodak prohluboval pohled na džungli do vzdálené krajiny plné mlhy a vodopádů.

Ve skleníku byla spousta lidí, ale většina jich navštívila vyhlídkovou galerii a dívala se do pralesa shora, nebo se procházeli po širokých pěšinách, obklopujících středový les. Sparta se na okamžik zastavila a potom nenuceně vešla mezi stromy. Tlustý koberec listí na podlaze tlumil pokřikování opic a vřískání papoušků nad hlavou. Udělala několik kroků do zeleného přítmí a hned za sebou na stezce i bez zesílení zvuku jasně slyšela Blakovy kroky.

Další nenápadné odbočení na úzkou stezku za závěs popínavých rostlin, tlustý a propletený jako chapadla obří sépie… Slyšela, jak Blake váhá, ale odbočil a zůstal na její stopě.

Další odbočení za lesklé tmavé listy velké jako sloní uši, jak se

nazývaly, ale tužší, jako mrtvá, vyschlá kůže. Ještě jedno odbočení mezi záhyby rozložitého bengálského fíkusu s nadzemními kořeny jako závoji bledého dřeva, hladkého a tenkého jako travertin. Znenadání narazila na děsivý vodopád, který se řítil v nezvučných proudech do blyštící se strže. Blake za ní pořád šel, teď však už váhavě.

Opravdové burácení vodopádu bylo ztlumené, ale skutečné mžení přicházelo z trysek umístěných vysoko na stěnách a skrytých za holografickou projekcí. Vyhlídková terasa s prostým bambusovým zábradlím, právě nyní opuštěná, byla posazena na hranu obrovské strže, do níž se řítila voda.

Sparta se přikrčila ke kmeni stromu a uvažovala, co má udělat. Doufala, že Blake Redfield zůstane někde v deštném pralese, ale on se nedal tak lehce setřást. I když riskovala, že ztratí přehled o jeho poloze, naladila se na vysokofrekvenční bzukot projekčního systému hologramu. Rozostřovací obvody byly umístěny někde na stěně v nevelké vzdálenosti před Spartou. Tvar elektrických pulzů jí dal hrubou představu o programu, neměla však fyzický přístup k řídicímu centru…

A pak ji přemohl znepokojující pocit, který se jí šířil od břicha nahoru přes hruď do rukou. V břiše jí začalo pálit. Pocit byl podivný a přitom podivně známý. Při studiu svých vlastních skenů, už před mnoha měsíci, viděla pod bránicí plástvovité struktury a myslela si, že ví, co to je. Silné polymerové baterie. Nedokázala si však vzpomenout, jak je použít, a dokonce ani k čemu slouží. Náhle, v odezvě na její podvědomou žádost, se vzpomínka vrátila.

Napjala ruce a zakřivila je do oblouku antény pro vlnovou délku mikrovln. V tváři se jí zračilo koncentrované úsilí. Celé soubory dat procházely kaskádovitě jejími čelními laloky. Pak vyslala skupinu sprška instrukcí do srdce procesoru, řídícího projekci.

Hologram poskočil dopředu. Řítily se na ni tuny vody…

Dívala se na stěnu staré železniční stanice z vyleštěného mramoru. Připažila a uvolnila se. Došla k falešnému bambusovému zábradlí vyhlídkové terasy, které stálo na podlaze necelý metr od stěny. Soustava holografických projektorů nad ní žlutě, zelenomodře a červeně blikala. Otočila se a hleděla na stromy v džungli. Z vnitřku projekce nemohla oživený hologram vidět, pokud však byly vyslané instrukce

správně provedeny, hrana hluboké rokle by teď měla být na konci stezky, hned před stromy…

Blake vystoupil z džungle, udělal dva kroky a zastavil se. Zíral podél její hlavy do proudů řítící se vody. Očima sledoval vodu dolů do rokle.

Stála zády k zábradlí. Stačilo udělat krok a natáhnout ruku a mohla se dotknout jeho hezké, přátelské, pihovaté tváře. Zmuchlaný obal od žvýkačky ležel na podlaze mezi nimi, tam, kde on viděl kaňon plný vodní tříště. Dopadalo na něj pouze světlo ze střešních oken skleníku, odrážené projekcí bílé vody hologramu. Nebylo mezi nimi nic jiného než ten obal od žvýkačky a to světlo.

Připomněla si, jak hodně ho kdysi měla ráda, přestože se v tom věku příliš nezajímala o mladší kluky – byla tehdy koneckonců trochu povznesená sedmnáctiletá slečna a on pouze neohrabaný šestnáctiletý klacek – a pravděpodobně stejně nebyla příliš schopná sdílet prosté city.

A teď, jednoduše tím, že ví o její existenci, ji mohl zničit. Blake si prohrábl kaštanové vlasy, potom se pobaveně otočil a vkročil do džungle. Sparta podlezla zábradlí. Šla kolem hladké mramorové stěny, vystoupila z vodopádu a zmizela v přeplněném průchodu vedoucím k Madison Avenue.

Blake Redfield se zastavil mezi stromy a ohlédl se zpět na padající vodu. Byl produktem rané SPARTY, čisté SPARTY, než byla rozpuštěna. Nedošlo u něj k žádnému fušování s tělesnou podstatou, pouze s podmínkami výchovy. Neměl oči s transfokátorovými čočkami ani laditelné uši, žádnou zvětšenou RAM v lebce, ani PIN jehličky pod nehty, žádné baterie v břichu ani antény omotané kolem kostí.

Byl však také nadán zmnohonásobenou inteligencí, byl dostatečně bystrý na to, aby Lindu v mžiku poznal, a byl dostatečně bystrý na to, aby si ihned uvědomil, že Linda si nepřeje být poznána. A byl dosti zvědavý na to, aby přemýšlel proč. Vždyť byl přece napůl přesvědčen, že je mrtvá…

Sledoval ji, dokud nezmizela. Nevěděl přesně, jak to dokázala, ale věděl, že to bylo úmyslné.

Dlouho uvažoval, co se s ní stalo. Teď přemýšlel, jak obtížné bu-

de, aby to zjistil.

2. ČÁST

SEDM PILÍŘŮ MOUDROSTI

5

V závěru jedenadvacátého století se obloha ještě více zaplnila, od úrovně terénu až do kosmického prostoru, až byla Země obklíčena jako obří Saturn – stroji a plavidly, nikoli nevinnými sněhovými koulemi. Byly tam energetické stanice, shromažďující sluneční světlo a vysílající mikrovlnné svazky do přijímacích stanic v Arábii, Mongolsku, Angole a Brazílii. Byly tam továrny, které využívaly sluneční energii k tavení kovů z měsíčního písku a ze zachycených asteroidů, k destilaci uhlovodíků z uhlíkatých chondritů a k dolování diamantů z meteoritů. Byly tam továrny na výrobu dokonalých kuličkových ložisek, na výrobu antibiotik a na výrobu mimořádně dokonalých

polymerů. Byly tam luxusní terminály, obsluhující velká meziplanetární plavidla a poskytující zábavu jejich bohatým cestujícím a byly tam doky pro nákladní lodě. Byl tam tucet loděnic, dva tucty vědeckých stanic, sto satelitů ke sledování počasí a tisíce špionážních očí mrkajících mezi nočními hvězdami, sledujících Zemi, hledajících zbývající zdroje, měřících tok drahocenné a stále ubývající pitné vody, hlídajících neustále se měnící pakty a občasná vzplanutí bitev na povrchu planety – jako třeba divokou srážku tanků a helikoptér, zuřící právě teď na jihu střední Asie. Podle komplikované mezinárodní smlouvy byly v kosmu zakázány všechny zbraně s dostřelem větším než jeden kilometr, včetně raket, kolejnicových děl, vysílačů svazků a všech zařízení na směrové vysílání energie, a dokonce i explodujících satelitů, jejichž trosky by se mohly nekontrolovatelně rozptýlit, ale nikoli samotné satelity. Takže okolo Země obíhalo několik tisíc dalších satelitů; byly to v podstatě inertní předměty, jen o málo více než balíky měsíčních skal, čtverácké hrozby jednoho mocenského bloku druhému, demonstrující schopnost zničit obíhající zařízení prostou srážkou, ačkoliv implicitní byla schopnost zničit celá města na Zemi umělým meteoritem.

Přesto však většina planety *zázračné* udržovala neohrabaný mír. Severokontinentální spolek (NCTA), který tvořili Rusové, Evropané, Kanaďané a Američané, obvykle nazývaní Euro-Američané, po mnoho let celkem dobře vycházel s Oblastí vzájemné prosperity Azurového draka, obvykle označovanou jako Japonci-Číňané-Arabové. Průmyslové konglomeráty spolupracovaly při výstavbě stanic na vnitřních planetách nebo na jejich oběžných drahách a také v Hlavním pásu. Latino-Afričané a Indo-Asiaté měli své stanice a řídké osídlení na dvou z Jupiterových měsíců. Vnadidlo kolonizace Sluneční soustavy vyhrotilo a paradoxně současně oslabilo pozemské konflikty. Rivalita byla opravdová, avšak žádná skupina nechtěla riskovat své komunikační spoje.

Kosmické cestování nebylo nikdy levné, ale počátkem století došlo k překročení ekonomického rozvodí, jako sedla v nízké pahorkatině, které nicméně označuje kontinentální předěl. Jaderná technika se přesunula do nejpatřičnějších oblastí, do vzdáleného kosmu. Principy byly dostatečně prosté a postupy se daly celkem snadno zvlád-

nout, takže soukromé společnosti si mohly dovolit vstoupit na trh meziplanetárních lodí. Začaly se stavět loděnice a suché doky, za majiteli lodí přišli dodavatelé výstroje.

Loděnice Falaron, jedny z těch původních, obíhaly Zemi ve výšce čtyři sta kilometrů. Právě teď měly v práci starou nákladní loď na atomový pohon, která procházela generální opravou a dostávala nový kabát – nové jádro reaktoru, nové trysky hlavního motoru, obnovené systémy podporující život, nový nátěr uvnitř i zvenčí. Až všechny práce skončí, bude loď znovu schválena k provozu a dostane nové, poněkud nepřiměřeně velkolepé jméno: *Star Queen.*

Byly instalovány a testovány obrovské atomové motory. Pracovníci v kosmických skafandrech připevňovali pomocí plazmových hořáků nové nákladní prostory, velké válce, připevněné k tenkému střednímu trupu lodi pod kulovým modulem pro posádku.

Záře hořáku vysílala stíny přes okna vystrojovatelovy kanceláře. Z ježících se knírů Nikose Pavlakise vyrazily v podivném světle rohy černého stínu a dodaly mu démonické vzezření. „Proklínám tě, Dimitriji, jsi lhář a zloděj. Neustále jsi nás ujišťoval, že všechno jde podle plánu, že to máš všechno pod palcem. Bez problémů, bez problémů, tvrdils! A teď říkáš, že se o měsíc zpozdíme, ledaže bych zaplatil za přesčasy!“

„Chlapče, hrozně mě to mrzí, ale proti dělnickému sdružení jsem naprosto bezmocný.“ Dimitrios rozhodil rukama, aby zdůraznil svoji bezmocnost, přestože na jeho široké vrásčité tváři se stěží dala najít lítost. „Nemůžeš čekat, že celou cenu vydírání ponesu já sám.“

„Kolik toho od nich dostáváš zpátky? Deset procent? Patnáct? Jakou máš provizi za pomoc při okrádání svých přátel a příbuzných?“

„Jak v sobě najdeš tu drzost říkat mi takovéhle věci, Nikosi?“

„Snadno, ty starý zloději.“

„Houpal jsem tě na kolenou, jako kdybys byl můj vlastní kmotřenec!“ namítal stařec.

„Dimitriji, věděl jsem, co jsi zač, už od deseti let. Nejsem slepý jako můj otec.“

„Tvůj otec je stěží slepý. Nepochybuj, že mu tyhle urážky oznámím. Snad bys měl raději odejít – než ztratím trpělivost a vyhodím tě

do vakua.“

„Počkám, až zavoláš, Dimitriji. Rád bych slyšel, co mu řekneš.“

„Myslíš si, že to neudělám?“ Dimitrios křičel, tváře mu rudly. Ale ani se nehnul, aby sáhl po rádiovém pojítku. Zlobně se mračil jako řecký bůh Pan. „Vlasy mám už šedé, synu. Ty je máš hnědé. Čtyřicet let jsem…“

„Jiné loděnice dodržují kontrakty,“ přerušil ho netrpělivě Pavlakis. „Proč je bratranec mého vlastního otce neschopný? Nebo je to něco víc než neschopnost?“

Dimitrios přestal hrát na city. Tvář mu ztuhla. „Obchod v sobě skrývá víc, než co je psáno ve smlouvě, malý Nikosi.“

„Dimitriji, máš pravdu – ty jsi stařec a svět se změnil. Dnes Pavlakisova rodina provozuje lodní linku. Už nejsme pašeráci. Nejsme ani piráti.“

„Ty urážíš vlastního ot…“

„Můžeme získat víc peněz z jednoho kontraktu s důlní společností Ištar, než ty jsi vydělal za celou dobu malých zlodějen,“ křičel zlostně Pavlakis. „Ale *Star Queen* musí být hotova včas.“

V řídkém umělém vzduchu mezi nimi visela jim oběma známá, i když nikdy nezmiňovaná zoufalá situace kdysi mocné společnosti Pavlakis Lines, zdecimované ze čtyř meziplanetárních nákladních lodí, které kdysi vlastnila, na jediné stárnoucí plavidlo, umístěné nyní v loděnici. Dimitrios naznačil, že má pro tyto problémy řešení, ale mladý Pavlakis o nich nechtěl ani slyšet.

„Poraď mi, mladý pane,“ řekl třesoucím se hlasem jedovatě stařec, „jak dokáže někdo v tomto novém světě přesvědčit dělníky, aby dokončili práci bez přesčasů, na které jsou zvyklí?“

„Už je příliš pozdě, že ano? O to ses už postaral.“ Pavlakis se přesunul k oknu a pozoroval blýskání plazmových hořáků. Mluvil a nedíval se starci do tváře: „No dobrá, ať pokračují, a naber si tolik úplatků, kolik dokážeš, šedovlasý kmete. Bude to poslední práce, kterou pro nás děláš. A kdo jiný si tě pak najme?“

Dimitrios zvedl bradu a ukončil audienci.

Nikos Pavlakis odletěl téhož odpoledne raketoplánem do Londýna. Seděl a proklínal sám sebe, že se tak rozčílil. Jak plavidlo klesalo atmosférou k Heathrow, probíral se ustaraně jantarovým růžencem.

Nebyl si vůbec jistý, že ho otec proti Dimitriovi podpoří. Bratranci spolupracovali hodně dlouho a Nikos nechtěl ani pomyslet, do čeho se v počátečních volně regulovaných dobách obchodní kosmické dopravy mohli zaplést. Možná se otec nemůže od Dimitria odpoutat, ani kdyby chtěl. Všechno se samozřejmě změní, až Nikos převezme firmu… pokud ovšem do té doby nedojde k jejímu zhroucení. Mezitím se nikdo nesmí dovědět o skutečném stavu záležitostí v dopravní společnosti, nebo se všechno zhroutí okamžitě.

Kuličky růžence o sebe ťukaly, jak Nikos mumlal modlitbu, aby se jeho otec těšil dlouhému životu… na odpočinku.

Střetnout se s Dimitriem, než si byl Pavlakis jist vlastním postavením byla chyba, ale teď už nemůže ustoupit. Bude muset poslat na místo své lidi, kterým může důvěřovat, aby dohlédli na dokončení práce. A navíc bude muset udělat všechno, co bude v jeho silách, aby oddálil termín odletu.

Nákladní lodi naštěstí neodlétaly na planety každý měsíc. Nebylo jednoduché najít prostor pro tak velkou zásilku, jako je tahle zakázka od důlní společnosti Ištar. Zpoždění odletu *Star Queen* na Venuši nebude nejšťastnějším zahájením nového kontraktu, avšak s trochou štěstí nepovede k záhubě. Snad se mu podaří dohodnout neformální pohovor se Sondrou Sylvesterovou, hlavní manažerkou důlní společnosti Ištar, než projedná situaci s otcem.

Pavlakis si promýšlel zdůvodnění a raketoplán sestupoval k Heathrow.

Ve stejném okamžiku letěla paní Sondra Sylvesterová temnou zachmuřenou oblohou západně od Londýna ve služební helikoptéře firmy Rolls-Royce, doprovázena růžolícím mužem v tvídovém obleku, který, když se mu nepodařilo vnutit jí skleničku skotské whisky, si sám štědře naléval z láhve z ryzího stříbra z baru zabudovaného ve stěně trupu. Arthur Gordon byl vedoucím Obranné výroby u Rolls-Royce a jeho vysoká pasažérka s tmavýma očima v elegantních černých hedvábných šatech a černých botách ho velmi zajímala. Jeho helikoptéra letěla sama, pouze s nimi dvěma na palubě, k armádní zkušební základně na Salisbury Plain.

„Máme štěstí, že armáda se mohla přetrhnout, aby pomohla," začal s nádechem vychloubačnosti Gordon. „Upřímně řečeno, moc se o

váš stroj zajímají. Obtěžují nás o podrobnosti už od chvíle, kdy jsme zahájili vývoj. Samozřejmě jsme jim nesdělili nic, co máme patentově chráněno.“ Zahleděl se na ni kulatýma hnědýma očima přes okraj stříbrného pohárku. „A neuchýlili se k oficiálnímu postupu, takže k ničemu nepříjemnému nedošlo.“

„Nedovedu si představit, že by armáda plánovala manévry na povrchu Venuše,“ poznamenala paní Sylvesterová.

„Bůh mi odpusť, ani já ne, hahaha.“ Gordon usrkl whisky. „Ale představuju si, že uvažují o tom, že stroj, který dokáže pracovat v takovém pekle, to snadno zvládne i v obyčejných pozemských podmínkách.“

Před dvěma dny dorazila Sylvesterová do výrobního závodu na prohlídku nových strojů, navržených na základě požadavků důlní společnosti Ištar a v podstatě ručně vyrobených u Rolls-Royce. Čekaly na ni seřazeny na bezvadně čisté podlaze továrny, šest strojů, vyhlížejících jako nesmírně velcí rohatí a křídlatí brouci. Sylvesterová si každý z nich prohlédla, dívala se na svůj odraz v jejich vyleštěném povrchu z titanové slitiny, zatímco Gordon a jeho manažeři rozzářeně přihlíželi. Sylvesterová se k nim obrátila a suše oznámila, že než roboty převezme, přeje si jednoho vidět v akci. Na vlastní oči. Nemá smysl převážet to všechno na Venuši, kdyby to pak nedokázalo splnit úkol. Lidé od Rolls-Royce si vyměnili pronikavé pohledy a sebejisté úsměvy. To není obtížné. Netrvalo jim dlouho, aby všechno zařídili.

Helikoptéra se naklonila a začala klesat. „Vypadá to, že už jsme skoro tam,“ prohlásil Gordon. „Podíváte-li se z okna vlevo, zahlédnete Stonehenge.“ Beze spěchu zašrouboval stříbrnou láhev skotské whisky, nedal ji však zpět do baru, ale zastrčil si ji do kapsy svrchníku.

Helikoptéra přistála na větrem bičovaném vřesovišti, kde stála v pozoru četa vojáků v bojových uniformách.

Maskovací kalhoty jim v ostrém větru plácaly kolem kolen jako vlajky. Gordon a Sylvesterová vystoupili z helikoptéry. Přišla k nim skupina důstojníků.

Podplukovník, nejvyšší hodnost mezi nimi, svižně vystoupil vpřed a rázně se uklonil. „Podplukovník Guy Witherspoon, madam,

k vašim službám.“

Podala mu ruku a on s ní prkenně potřásl. Měla dojem, že by raději salutoval. Podplukovník se otočil a potřásl si rukou s Gordonem. „Postavili jste nádhernou bestii a je od vás hrozně hezké, že jste nám dovolili přihlížet. Můžu vám představit svého pomocníka, kapitána Reeda?“

Další potřásání rukou. „Děláte si záznam těchto testů, podplukovníku?“ zeptala se Sylvesterová.

„Máme to v úmyslu, paní Sylvesterová.“

„Nemám námitky, pokud bude informace přísně důvěrná. Ištar není jediná důlní společnost na Venuši, podplukovníku Witherspoone.“

„Přesně tak. Arabové a šikmo… hm, Japonci od nás pomoc nepotřebují.“

„Jsem ráda, že to chápete.“ Sondra Sylvesterová si odsunula uvolněný pramen dlouhých černých vlasů z rudých rtů. Měla jednu z těch tváří, které bylo nemožné zařadit – kastilskou? maďarskou? – a které bylo stejně nemožné přehlédnout či zapomenout. Vřele se na opásaného mladého důstojníka s narezlým knírem usmála. „Jsme vděční za vaši spolupráci, podplukovníku. Prosím, pusťte se do toho, jakmile budete připraveni.“

Podplukovníkova napjatá pravá ruka vylétla k štítku jeho čepice, nedokázal překonat nutkání zasalutovat. Ihned se otočil a na čekající vojáky vyštěkl rozkazy.

Stroj, který měl být testován, náhodně vybraný Sylvesterovou z těch šesti na podlaze továrny, byl včera letecky dopraven na zkušební pole. Teď stál na hraně přistávací plochy z udusané hlíny. Šest kloubovitých nohou drželo jeho břicho jen několik centimetrů nad zemí, bylo to však tlusté zvíře, záda mělo ve výšce lidské hlavy. Dva vojáci v bílých kombinézách s kápěmi a s chrániči obličeje stáli uvolněně vedle stroje. „Kapitáne Reede. Pojďte laskavě sem,“ zvolal ostře Witherspoon. Reed přišel s řídicí jednotkou dostatečně blízko, aby Sylvesterová i ostatní viděli na monitoru pohled z robotových očí. „A vezměte si prosím tohle, madam.“ Witherspoon jí podal těžký dalekohled, opatřený obalem z měkké umělé hmoty.

Dalekohled používal elektromagneticky stabilizované olejové

čočky se selektivní filtrací záření a zvýrazněním obrazu. Když ho přiložila k očím, viděla robota tak blízko a ostře, jako by stála ve vzdálenosti tří metrů, ačkoliv perspektiva byla značně plochá. Robot tam stál, přikrčený a nesmiřitelný, před robustním bunkrem.

Robot nemusel dělat nic víc, než se pohybovat na povrchu Venuše. Byl to prospektor, horník. Byl vybaven k vyhledávání a analyzování minerálních vzorků, a když narazí na rudu komerční hodnoty, k jejímu získání a částečnému zpracování, aby ji připravil k dalšímu zpracování jinými stroji a eventuální dopravě mimo planetu.

„Dejte se do toho, podplukovníku," řekla Sylvesterová.

Witherspoon dal signál. Reed zahýbal ovládacími pákami. Robotův sosák a paťáty s diamantovými hranami se zasekly do starého bunkru. Vyvalil se oblak rzi a šedého prachu. Robot se prokousal do bunkru, rozkousal okolní stěny, a když se na něj zřítil strop, zlikvidoval jej. Pustil se do podlahy. V chřtánu mu zmizela železná deska podstavce děla, kolejnice, gumové, ocelové a měděné kabely a dokonce i obsah kanalizace, ucpané letitou špínou. Brzy nezůstalo z bunkru nic, pouze jeskyně v úbočí. Robot přestal pracovat. Za sebe uložil úhledně roztříděné kupy roztaveného materiálu – lesknoucí se železo, červenohnědou měď, vypálený vápník.

„Znamenitě," zvolala Sylvesterová a podala Witherspoonovi dalekohled. „Co přijde dál?"

„Mysleli jsme, co třeba navigace s dálkovým ovládáním?" navrhl důstojník.

„Prima. Šlo by to, abych ho řídila já?" zeptala se.

„Bude nám potěšením." Witherspoon pokynem přivolal Reeda, který jí předal ovládací jednotku. Chvíli ji studovala a Gordon k ní sklonil hlavu a uvážlivě zamumlal něco o dopředu a dozadu. Než však skončil, už si její prsty pohrávaly s páčkami. Robot, pouhým okem viditelný jako zářivý bod v dálce, se rozběhl dozadu, pryč od bývalého bunkru. Otočil se a vyšel po svahu dolů, směrem k nim.

Úmyslně se snažila vést ho přes jeden srázný útes. Na samé hraně srázu odmítl jít dál. Nezměnila příkaz, takže robot provedl elementární úvahu a nalezl řešení. Začal skálu před sebou likvidovat. Sylvesterová se smála, když pozorovala, jak se prožvýkává k úpatí srázu.

Hnala ho plnou rychlostí k jejich postavení. Vyškrábal se přes červenou zem a jak se blížil, působivě se zvětšoval a zanechával za sebou zvířený prach a tetelící se chochol rozžhaveného vzduchu.

Otočila se k Witherspoonovi a v očích jí zablýsklo. „Výheň!“

Zamrkal nad jejím zápalem. „Proboha, ano… Mysleli jsme…“ Ukázal k dlouhému otevřenému bunkru, ležícímu severně asi v polovině cesty k hřebenu. „Fosfor,“ řekl. „To je to nejlepší, co jsme mohli tak narychlo sehnat. Když tam stroj navedete…“

Opět se sklonila k ovládání. Robot prudce změnil směr a zabočil k otevřenému bunkru. Jakmile se přiblížil, bunkr náhle explodoval oslňujícím bílým světlem. Vysoko do vzduchu vytryskly blyštivé fontány hučících a syčících plamenů. Robot bez zastavení vběhl doprostřed pekla a tam se zastavil.

Stál tam a z ohně probleskovaly jeho vlastní chladiče. Po několika dlouhých sekundách hranice pohasla. Na pokyn Sylvesterové se robot otočil, zcela neporušen, a vyšplhal přímo na samý vrchol hřebenu. Vojáci netečně zůstávali ve svém postavení, když se kovový moloch zvedl nad hřeben a vykročil k nim. Když ohnivý brouk došel několik metrů před ně, Sylvesterová zvedla ruce z ovládací jednotky. Robot se zastavil, sálalo z něj teplo.

„Dobře provedeno, podplukovníku,“ poznamenala Sylvesterová a předala ovládání Witherspoonovi. Opět si odhrnula dlouhé vlasy z očí. „Pane Gordone, srdečné blahopřání firmě Rolls-Royce.“

Když toho večera Sylvesterová dorazila do hotelu, v recepci ji informovali, že pan Nikos Pavlakis na ni čeká v hale. Vkráčela přímo tam a překvapila ho skloněného nad barem. Jeho široká ramena napínala těsné sako, pohár vody a skleničku mléčně zakaleného uzo měl před sebou a vypadalo to, že už skoro dojídá druhou misku burských oříšků. Usmála se, když zamumlal něco, co si vysvětlila jako pozvání na skleničku.

„Hrozně lituji, pane Pavlakisi, ale měla jsem dnes vyčerpávající den a mám před sebou celovečerní program. Kdybyste byl zavolal dřív…“

„Omlouvám se, drahá dámo…“ zalkl se, jak polykal oříšek, „jsem na cestě do Viktorie a tady došlo k neočekávané zastávce. Řekl jsem si, že se s vámi na chvíli sejdu. Tak tedy snad někdy jindy.“

„Pokud nedojde ke zpoždění vůči časovému rozvrhu, který jsme spolu dojednali, nemusíte se obtěžovat," prohlásila. Měl velmi výrazný obličej. Mohla by přísahat, že mu poklesl knír a v očích se mu zablesklo. Výraz na její tváři ztvrdl. „Tak o jaký problém jde, pane Pavlakisi?"

„Nejde o žádný problém, ujišťuju vás. Budeme hotovi včas. Žádný problém. Musíme se jenom vypořádat s nějakými dodatečnými výdaji…"

„Takže přece jen je zde jakýsi problém."

„Náš problém, drahá dámo. Ne váš." Usmál se a odhalil hezké bílé zuby, ale jeho oči se nesmály.

Sylvesterová ho pozorně sledovala. „Tak dobrá, v pořádku. Pokud opravdu není žádný problém, pošlete mi zítra sem do hotelu telegram, v němž potvrdíte svůj záměr zahájit nakládání dodávky do dvou týdnů, jak jsme se dohodli." Když zachmuřeně přikývl, dodala: „Do té doby nebude třeba, abychom spolu mluvili."

Pavlakis zamumlal: „Dobrou noc, drahá dámo," ona však už kráčela pryč.

6

Londýn si v novém století nevedl tak dobře jako Manhattan. Byl přecpaný a černý od sazí jako vždy, nepřehledná směsice různých přízvuků, barev kůže a sociálních skupin. Ze čtvrti elegantních cihlových městských domů s bývalými kůlnami na kočáry, efektně přebudovanými na atraktivní stáje, vyjelo černé hranaté taxi v okamžiku do rozpadající se periférie. Počasí bylo hnusné jako vždycky. Ze šedých mraků jemně mrholilo a mlha přinášela od řeky stejným dílem romantiku a onemocnění dýchacích cest. Přesto však měla Sondra Sylvesterová Londýn ráda. Možná ne tolik jako Paříž či Florencii, které se tolik nezměnily, ale určitě více než New York, který už snad ani nebyl skutečný. Sondra žila v Port Hesperu, kde dostávala svůj díl vyumělkovaného přepychu po deset měsíců v každém roce. Když každoročně na zbylé dva měsíce navštěvovala Zemi, žádala opravdovost, špínu s pozlátkem, hluk s hudbou, kyselé se sladkým.

Taxi zastavilo v New Bond Street. Sylvesterová vsunula svůj

identifikační proužek do snímače v taxametru, otevřela dveře a vystoupila na vlhkou dlažbu. Zatímco čekala, až přístroj zaznamená transakci, upravila si okraj hedvábné sukně a těsněji přitáhla k tělu činčilový kožich, aby se chránila proti vlezlé mlze. Proužek se vysunul a hlas robota v taxi pronesl: „Velice děkuji, madam."

Prodrala se hladově vyhlížejícím davem na chodníku a svižně vešla do budovy. Pokynula růžolícímu mladému vrátnému, který se na ni usmál, když ji poznal. Vkročila do těsné aukční místnosti, kde se prodávaly knihy a rukopisy. Chodila sem často, naposled tu byla včera odpoledne, kdy si přišla prohlédnout, co se pro dnešek nabízí. Na prodej byly připraveny části dvou soukromých sbírek, jedna z pozůstalosti nedávno zesnulého lorda Lancelota Quayleho, druhá anonymní. Obě sbírky rozdělili do sta položek, většina z nich však Sylvesterovou moc nezajímala.

Přestože přišla brzy, místnost se už zaplňovala. Vybrala si skládací židli uprostřed dražební síně, posadila se a čekala. Bylo to, jako když přijdete brzy do kostela. Po pravici měla malý výklenek, podobný příčné chrámové lodi, do něhož téměř nebylo vidět. Tam sedali účastníci dražby, kteří dávali přednost anonymitě. Největší knihkupci, jako byli třeba Magg, Blackwell nebo Quaritch, ale i zástupci dalších firem už seděli na svých tradičních místech kolem stolu před pódiem. První řadu skládacích židlí zabrali výstředně oblečení lidé, známí z televize, jejichž chování nebylo příliš důstojné. Všechno to naparování a vřeštění! Určitě budou vyzváni, aby odešli, budou-li i nadále dělat takový hluk.

Televizní baviče, ale i skoro celý zbytek neobvykle velkého davu přilákaly v podstatě pouze dvě kuriozity. Jedna z nich byla opravdová zvláštnost. Díky celoživotní posedlosti lorda Quayleho římskými dějinami se v jeho knihovně objevil dokument, naškrábaný sépiovým inkoustem na úlomcích pergamenu ohavnou řečtinou chlapíkem jménem Flavius Peticius, zjevně lehkověrným římským setníkem (nebo možná jeho téměř negramotným písařem). Text, formulovaný jako líčení očitého svědka, popisoval ukřižování jakéhosi Ježíše Nazaretského a dvou dalších zločinců za hradbami Jeruzaléma začátkem prvního století našeho letopočtu.

To byla podívaná, to bylo něco pro snoby! A k tomu načasovaná

publicita – a právě ta přitáhla lidi od filmu a z televize – neboť BBC nedávno zahájila velmi nákladnou výrobu díla *Když Řím hoří* podle Desiree Gilfoleyové, v němž debutovala bývalá špičková modelka Lady Adastra Malypenseová. Její herecký debut se stal pamětihodný hlavně tím, že pouze v jedné z mnoha scén, v nichž se objevila, měla na sobě vůbec nějaké šaty a ty ještě byly průhledné. Lady Adastra byla asi mezi hlučícími návštěvníky v první řadě, ale Sylvesterová by ji nepoznala, ani oblečenou, ani bez šatů.

Co se Sylvesterové týkalo, mohli spolu s pergamenem dražit třeba kousek opravdového kříže, a stejně by si jej nebyla cenila. Sondru Sylvesterovou, stejně jako většinu seriózních sběratelů, přitahovala položka jedenašedesát, jediný tlustý svazek. Hloupé bylo, že kdyby na jeho textu nebyl založen klasický britský film z minulého století, sdělovací prostředky by ho zřejmě byly přehlédly, a tomu by Sylvesterová dala přednost.

Prohlédla si ho včera na obyčejné polici v knihovně za pódiem, kde ho střežili hřmotní vrátní, diskrétně pozorováni seriózně oděnými mladými muži a ženami z personálu. Kniha ležela otevřená, aby byl vidět kus papíru, ležící na její titulní stránce, na kterém bylo nepravidelným stojatým rukopisem napsáno: „Jonathanovi…“

S tímto oslovením věnoval poslední z opravdu velkých, šílených anglických dobrodruhů, který byl současně prvním z velkých, šílených filozofů moderní války, svou knihu svému blízkému příteli. Kdo by dokázal vysledovat její cesty od té doby? Určitě ne pracovníci dražební síně Sotheby.

Cenné knihy – naštěstí, nebo bohužel, to záleží na úhlu pohledu – nebyly nikdy tak drahé, jako například cenné obrazy. I nejvzácnější vytištěná kniha byla vždy považována pouze za jeden z řady duplikátů, nikoli za jedinečný originál. I když i ten nejvzácnější obraz, přestože je jedinečný, může být snadno reprodukován v miliardách kopií, šířen celým osídleným světem v knihách, časopisech a elektronických médiích a tak se stát široce známým – zatímco *žádná*, kniha, vzácná či obyčejná, nemůže být tak jednoduše kopírována či snadno získána. Tištěné knihy nejsou jedinečné, což jim ubírá na ceně. Tištěné knihy se nedají snadno reprodukovat, což jim ubírá na slávě, a to dále snižuje jejich spekulativní tržní hodnotu.

Jen zřídka se dostala do aukce kniha současně slavná i jedinečná, ale položka jedenašedesát byla taková kniha. První, velice omezené soukromé vydání *Sedmi pilířů moudrosti* se od dalších vydání lišilo nejen tiskem a vazbou, nýbrž i téměř třetinou rozsahu textu. Před dnešní dražbou se vědělo o existenci pouze jedné kopie, všechny ostatní zmizely nebo byly zničeny. Zachovanou kopii vlastnila knihovna Kongresu ve Washingtonu, D.C.. Ani Gutenbergova bible se svojí slávou nemohla srovnávat s touto raritou. Tohle byla jediná dostupná originální kopie uznávaného mistrovského díla literatury dvacátého století.

Sylvesterová doufala, že knihu získá, přestože při dražbě budou zastoupeni všichni hlavní sběratelé a všechny velké knihovny ze Země a z kolonizovaných planet. Quaritch bude jednat za Texaskou univerzitu, která bude chtít připojit tento chybějící a nejcennější kousek ke své rozsáhlé sbírce autorových děl a memorabilií. Personál od Sothebyho měl příkazy i od dalších zájemců a někteří z jeho členů, obléhajících dražební pódium, měli hlavy skloněné k telefonnímu pojítku v uších a stále přijímali poslední instrukce z dalekých míst. Avšak všichni účastníci budou mít svou horní mez a Sylvesterová byla ochotna jít velmi vysoko.

Přesně v jedenáct vkročil dražebník na pódium. „Dobrý den, dámy a pánové. Vítejte u Sothebyho společnosti.“ Byl to vysoký muž, snažící se zapřít rodný East End a dosáhnout ve své řeči a výrazu Oxbridge, a rozjel dražbu bez jakéhokoli odkladu. Ačkoliv se projevil velký zájem o anglické překlady Caesarových *Komentářů* a Plutarchových *Životů* ze šestnáctého století, byla většina Quayleho knihovny prodána rychle.

Potom přišel na řadu pergamen o ukřižování a zástupci sdělovacích prostředků se svými kamerami se vydali na lov. Televizní a filmová smetánka v první řadě vrkala a natřásala se. Kdosi oslovil blondýnku, která udělala první nabídku, „Adastro, drahoušku,“ jevištním šepotem dostatečně silným, aby byl slyšet až v zadní části místnosti. Po několika rychlých kolech zůstala jen lady Malypenseová a dva další vážní zájemci. Jednoho z nich zastupoval muž od Sothebyho a Sylvesterová měla podezření, že jde o Harvard, který snad doufá, že získá popis ukřižování, aby se vyrovnal Yale, která už je-

den má. Třetí zájemce, muž s přízvukem kazatele z Alabamy, seděl za Sylvesterovou. Když odpadl Harvard, stal se z toho dvoustranný souboj. Pastor z jihu byl však neudolatelný.

Nakonec lady Malypenseová nezareagovala na poslední: „Slyším…?“ Jako kdyby úder kladívka znamenal narážku, herečka a její klaka náhle odkráčely a očima metaly blesky na statného vítěze.

Nyní přišla na řadu anonymní kolekce, označená v katalogu jako „vlastnictví gentlemana“. Šlo většinou o záležitosti vojenské historie, o něž se Sylvesterová příliš nazajímala. Svůj zájem soustředila na anglicky psanou literaturu z počátku dvacátého století, zejména na britskou.

Konečně přišla na řadu položka šedesát, první vydání líčení dobrodružství Patricka Leigha Fermora v krétském odboji během druhé světové války. Sylvesterová se knihu pokusila získat, ne snad že by jí záleželo na Krétě nebo na zpola zapomenuté válce, ale Leigh Fermor byl výborný spisovatel. Cena však rychle vylétla víc, než na kolik byla ochotna jít. Brzy dražebník prohlásil: „Prodáno,“ a místnost okamžitě ztichla.

„Položka jedenašedesát. T. E. Lawrence[2], *Sedm pilířů moudrosti.*“ Jak vedoucí dražby knihu uváděl, vážný mladý muž ji přinesl dopředu, držel ji nad hlavou a pomalu jí otáčel ze strany na stranu. „Vytištěná linotypem na papíře užívaném pro bible, pouze na přední straně listu, dvojitý sloupec. Vázaná v plném hnědém maroké-nu, se zlatou ořízkou, v mramorovaném ochranném pouzdru. Vpředu volně vsunuly dva listy, ručně psané, jeden věnování *Jonathanovi,* pode-

[2] *Lawrence, Thomas Edward, přezdívka Lawrence z Arábie, od roku 1927 tel T. E. Shaw (15. 8. 1888 - 19. 5. 1935), britský archeolog, vojenský stratég a autor proslavený legendární činností na Středním východě během I. světové války a vylíčením této činnosti v Sedmi pilířích moudrosti. 28. 8. 1922 se pod jménem John Hume Ross přihlásil do Královského letectva. Vydal právě osm výtisků svých pamětí Sedm pilířů moudrosti v Oxford Times. Londýnský tisk ho nalezl a napsal o tom 27. 12. RAF jej začátkem dalšího měsíce propustilo.*

12. 3. 1923 se přihlásil jako vojín do tankového vojska, tentokrát pod jménem T. E. Shaw. V roce 1927 toto jméno zákonně převzal.

V roce 1926 na radu přítele G. B. Shawa vydal stručnější verzi Sedmi pilířů moudrosti přepychově tištěnou, vázanou a ilustrovanou, v počtu 128 výtisků.

V roce 1932 přeložil Homérovu Odyseu (jako T. E. Shaw.) (Pozn. překl.)

psané autorem *ve Farnborough, 18. listopadu 1922,* druhý s poznámkami psanými tužkou, podle rukopisu se odhaduje, že rukou Roberta Gravese. Tato velice vzácná kniha je jednou z osmi vytištěných v roce 1922 v tiskárně Oxford Times na autorův příkaz. Tři z nich zničil autor, o třech dalších se předpokládá, že se ztratily. Nejnižší cena pět set tisíc liber."

Sotva dokončil popis, dražba začala. V místnosti to šumělo vzrušením, když dražebník téměř bez přestávky vyvolával rostoucí čísla: „Šest set tisíc, je nabídnuto šest set tisíc… šest set padesát tisíc… sedm set tisíc." Nikdo nemluvil, ale prsty se míhaly a hlavy u stolu zástupců firem i jinde v místnosti pokyvovaly tak rychle, že dražebník ani neměl čas ohlásit ty, kteří právě učinili nabídku.

„Osm set pětasedmdesát tisíc liber," zvolal dražitel. Poprvé nastala krátká pauza, než dostal odpověď. Bylo zřejmé, že se mnoho účastníků dražby blíží k hranici svých možností. Pravidla této hry říkají, že čím vyšší je cena, tím větší musí být každý krok dražby. Cena byla nyní již tak vysoká, že minimální přírůstek činil pět tisíc liber. „Nabízí někdo osm set osmdesát tisíc liber?" tázal se věcně licitátor.

Quaritch a již jen jediný další obchodník s knihami odpověděli. Dražitelův pohled zalétl do boční místnosti po jeho levici. Kdokoli tam seděl, ukryt před ostatními, zjevně nabídl také.

„Nabízí někdo osm set pětaosmdesát tisíc?"

„Devět set tisíc liber," přihodila Sondra Sylvesterová. Promluvila poprvé. Její sytý, temně zabarvený hlas zazněl přeplněnou místností a každému bylo zřejmé, že je to hlas navyklý dávat příkazy. Licitátor jí pokynul a úsměvem dal najevo, že ji poznal.

Zástupce firmy Quaritch u předního stolu, který ve skutečnosti zastupoval Texaskou univerzitu, nedal najevo vzrušení – fakulta klasických jazyků a literatury na univerzitě měla rozsáhlou Lawrencovu sbírku a byla nepochybně připravena jít nesmírně vysoko, aby knihu získala – avšak zbývající soutěžící knihkupec se rezignovaně opřel do židle a odložil tužku.

„Bylo nabídnuto devět set tisíc liber. Nabízí někdo devět set pět?" Dražitel pohlédl vlevo a pak oznámil: „Jeden milion liber."

Uznalý povzdech zahučel mezi přihlížejícími. Zástupce Quaritche

pohlédl zvědavě přes rameno, něco si poznamenal do bloku a odmítl jít dál, protože dosáhl klientovu horní mez. Minimální zvýšení nyní činilo deset tisíc liber.

„Jeden milion deset tisíc liber," řekla Sylvesterová. Její hlas zněl sebevědomě, sebevědoměji než se skutečně cítila. Kdo je ve výklenku? Kdo proti ní draží?

Licitátor přikývl. „Bylo nabídnuto…" Zaváhal, když pohlédl doleva, pak se tam znovu pozorně zadíval. Otočil se přímo na Sondru Sylvesterovou a téměř stydlivě trhnutím ruky ukázal k boční místnosti. „Bylo nabídnuto jeden milion pět set tisíc liber," řekl hlasem, který Sondře zněl podivně intimně.

Společný vzdech přihlížející zazněl místností. Sylvesterová cítila, jak jí ztuhla a zchladla tvář. Bylo zbytečné, aby počítala své zálohy. Prohrála.

„Bylo nabídnuto jeden milion pět set tisíc. Nabízí někdo jeden milion pět set tisíc deset?" Dražitel se na ni stále díval, ale ona se nehýbala. Potom zdvořile odvrátil svůj pohled, hleděl do rozzářených očí potěšeného publika. „Bylo nabídnuto jeden milion pět set tisíc." Kladívko se vznášelo nad blokem. „Naposled… Dostal jsem nabídku jeden milion pět set tisíc." Kladívko dopadlo. *„Prodáno."*

Mezi posluchači propukl potlesk, do kterého zaznívaly výkřiky potěšení. *Komu to tleskají?* hořce uvažovala Sylvesterová, *mrtvému autorovi, anebo bohatému nabyvateli?*

Zřízenci obřadně odnesli tištěnou relikvii z dohledu veřejnosti. Několik lidí vyskočilo a spěchalo ke dveřím, když si dražitel pročistil hrdlo a oznámil: „Položka dvaašedesát, různé autogramy…"

Sylvesterová seděla na svém místě bez hnutí, cítila, jak se do ní vpalují oči zvědavců. Přes své zklamání však byla rovněž zvědavá, kdo nabídl víc než ona. Pomalu vstala a co nejtišeji kráčela uličkou. Došla k boční místnosti, zastavila se a trpělivě čekala, až dražba skončí… Stále více lidí odcházelo během posledních minut závěrečné rutiny. A pak všechno skončilo a Sylvesterová vkročila do boční místnosti.

Stála proti mladému muži s krátce ostříhanými kaštanovými vlasy, který měl na klopě konzervativního obleku jmenovku, označující jej za člena personálu. „Byl jste to vy?"

„V zastoupení klienta, samozřejmě.“ Přízvuk byl středoatlantský. Američan, vzdělaný, z východního pobřeží. Měl podivně hezkou tvář, měkké oči a spoustu pih.

„Můžete prozradit…?“

„Velice lituji, paní Sylvesterová, mám přísné instrukce.“

„Vy mě znáte.“ Pečlivě si ho prohlížela. Velice hezký, přitažlivý. „Můžete mi říct své jméno?“

Usmál se. „Jmenuji se Blake Redfield, madam.“

„To je jistý pokrok. Snad byste přijal mé pozvání na oběd, pane Redfielde?“

Sklonil hlavu v pouhém náznaku úklony. „Jste velice laskavá. Bohužel…“

Okamžik ho pozorovala. Vypadalo to, že nemá naspěch s odchodem. Sledoval ji stejně pozorně jako ona jeho. Pravila: „To je škoda. Někdy jindy?“

„To by bylo skvělé.“

„Takže někdy jindy.“ Sylvesterová rázně vyšla z místnosti. U vchodu se zastavila a požádala zaměstnankyni, aby jí zavolala taxi. Zatímco čekala, zeptala se: „Jak dlouho je pan Redfield u firmy?“

„Počkejte chvíli,“ růžolící dívka půvabně zkřivila malá ústa, připomínající růžové poupě, jak se snažila rozpomenout, „asi rok, paní Sylvesterová. On ale vlastně není řádný zaměstnanec.“

„Ne?“

„Je spíš něco jako konzultant,“ pokračovala dívka. „Knihy a rukopisy, devatenácté a dvacáté století.“

„Tak mladý?“

„To je, viďte? Ale on je téměř génius, nebo to alespoň tvrdí odhadci. Už tady máte taxi.“

„Mrzí mě, že jsem vás obtěžovala.“ Sylvesterová sotva pohlédla na hranatý černý vůz bez řidiče, předoucí u chodníku. „Myslím, že se raději kousek projdu.“

Šla však usilovně, ne procházkově. Potřebovala si rozproudit krev a zchladit tak svůj vztek. Kráčela rychle po ulici k Piccadilly, zabočila východně přes bludiště Burlingstonských uliček, přešla Saville Row. Jejím cílem byl obchod poblíž Charing Cross Road, starobylé místo, v minulosti sice se špatnou pověstí, nyní však nesoucí nátěr

obnovené úctyhodnosti.

Dosáhla ho brzy. Zlatá písmena na skleněné okenní tabuli oznamovala: „Hermione Scruttonová, knihkupectví.“ Ze vzdálenosti půl bloku od obchodu viděla Scruttonovou u zeleně natřených dveří, jak otáčí ozdobným železným klíčem v ozdobném železném zámku a současně přikládá oko k oku bronzové lví hlavy, která sloužila jako klepadlo, ale také obsahovala snímač oční panenky, aktivující skutečný dveřní zámek.

Než Scruttonová dveře otevřela, byla již Sylvesterová dost blízko, aby zaslechla zvuk mosazného zvonku, upevněného na pružině, který oznamoval otevření dveří.

Chvilku nato tentýž zvonek oznamoval příchod Sylvesterové. Z uličky mezi regály s rozpadajícími se zažloutlými svazky vystoupila Scruttonová. Vypadala jako zavalitý šotek v hnědém tvídovém kostýmu a se zlatě zbarvenou šálu na krku. Řídkými šedivějícími vlasy jí prosvítala počínající lysina, obočí měla rozježené, ale na nepřirozeně opálených tvářích měla živou barvu a na rudých rtech hravý úsměv.

„Má drahá Syl! To se nedá vypovědět. Ach, opravdu. Jsem z toho úplně…“

„Ach, Hermione, vůbec ti to nevadí. Nemohla bych příštích pět let u tebe utratit ani haléř.“

„Ehm, přiznám se, že mě tato myšlenka napadla. A určitě by mi chyběla tvá, ehm, velice elegantní přítomnost v mém skrovném, ehm, podniku.“ Samolibě se zazubila. „Ale není těžké najít opravdu vzácné kousky, že ne? Ehm?“

„Kdo mě přelicitoval? Víš to?“

Rázně zavrtěla hlavou, až jí laloky zapleskaly. „Nikdo, jehož agenta bych poznala. Seděla jsem za tebou. Neviděla jsem přihazovače.“

„Přihazoval *anonym,*“ informovala ji. „Zastupovaný mladým mužem, který se jmenuje Blake Redfield.“

Scruttonová překvapením zamrkala. „Ach, Redfield. No, tak to ti něco povím.“ Otočila se a začala rovnat knihy na nejbližší poličce. „Redfield, jo? Vskutku. Ach, ano.“

„Hermione, ty si se mnou zahráváš!“ Slova vycházela ze zadní části hrdla jako výstražné zavrčení leoparda, „a já ti za to stáhnu tvou

uměle opálenou kůži.“

„Tak je to?“ Majitelka obchodu se zpola otočila a zvedla husté obočí. „Zač ti to stojí?“

„Oběd,“ řekla okamžitě Sylvesterová.

„Ne jídlo v obyčejné hospodě,“ varovala.

„Kde si vybereš. Třeba Ritz, proboha.“

„Platí,“ stvrdila Scruttonová a třela si dlaně o sobe. „Hm. Nejedla jsem už alespoň od snídaně.“

Kdesi mezi máslovým hlávkovým salátem a garnáty, povzbuzena polovinou lahve *Moet et Chandon*, odhalila Scruttonová své podezření, že Redfield nezastupoval nikoho jiného než Vincenta Darlingtona – načež Sylvesterová upustila vidličku.

Scruttonová poplašeně mžikala a civěla na ni. Za celé dlouhé roky, co Sylvesterovou znala, ji nikdy takhle nespatřila. Její krásná tvář děsivě ztmavla a Scruttonová se obávala, zda neutrpěla infarkt. Rozhlédla se kolem, avšak ke své úlevě zjistila, že nikdo ve velké jídelně si ničeho nevšiml, možná až na úzkostlivého číšníka.

Sylvesterové se vrátila barva do tváří. „To je ale překvapení,“ zašeptala.

„Syl, drahoušku, neměla jsem tušení…“

„Je to samozřejmě vendeta. Sladký Vincent nemá nejmenší zájem o literaturu, bez ohledu na jazyk a na období, ze kterého pochází. Pochybuji, že by dokázal rozeznat *Sedm pilířů moudrosti* od *Milence Lady Chatterlyové*.[3]“

„Hm, ano,“ hlas se Scruttonové chvěl, ale nedokázala odolat pokušení, „jsou si dobově dost blízké…“

„Hermione,“ varovala ji Sylvesterová a zmrazila ji pohledem. Scruttonová zmlkla. „Hermione, Vincent Darlington *nečte.* Nekoupil tu knihu proto, že by věděl, jakou má cenu. Koupil ji, aby mě zostudil, protože já jsem zostudila jeho – v úplně jiné aréně.“ Sylvesterová se opřela do opěradla a otřela si velkým plátěným ubrouskem ústa.

[3] *Lawrence, David Herbert (l 1. 9. 1885 - 2. 3. 1930), anglický autor povídek, básní, esejů a jeden z nejdůležitějších a nejspornějších anglických romanopisců 20. století. Jeho hlavní romány byly Synové a milenci (1913), Zamilovaná žena (1920), Opeřený had (1926) a Milenec Lady Chatterlyové (1928), který byl v několika zemích zakázán jako obscénní. (Pozn. překl.)*

„Opravdu, mé drahé děvče," zamumlala Scruttonová. „Úplně to chápu."

„Ne, *ne* opravdu, Hermione," řekla ostře Sylvesterová. „Ale myslíš to dobře, řekla bych. Takže teď ti vložím do rukou svůj život, nebo alespoň svou pověst. Kdybys mě někdy chtěla vydírat, vzpomeň si na tenhle okamžik, na moment, kdy přísahám, že se tomu červu Darlingtonovi pomstím. I kdyby mě to mělo stát celé jmění."

„Ehm, ach." Scruttonová usrkla šampaňského, potom skleničku pečlivě postavila na ubrousek. „No, Syl, doufejme, že až tak daleko to nedojde."

Předmět v ceně půldruhého milionu liber se dopravuje diskrétně a s patřičnou péčí o jeho fyzický stav. Naštěstí *Sedm pilířů moudrosti* bylo vytištěno v těch dávno minulých dobách, kdy se samozřejmě předpokládalo, že tištěné stránky by měly něco vydržet. Blake Redfield musel pouze umístit knihu do polstrovaného kufříku ze styrénu a najít dopravce, který dokáže zajistit uložení při kontrolované teplotě a vlhkosti.

Záznamy pojišťovny Lloyd uváděly dvě vhodné lodi, které dorazí do Port Hesperu ve čtyřiadvaceti hodinách po sobě. Obě se nedostanou na Venuši o mnoho dříve než za dva měsíce, ale žádná jiná nepřiletí před nimi a žádné další nemají naplánovaný let na několik příštích týdnů. Jednou z těch dvou lodí byla nákladní *Star Queen,* která měla opustit oběžnou dráhu kolem Země do tří týdnů. Druhá byla dopravní loď *Helios,* která odlétala později, ale po rychlejší dráze. Obezřetnost vyžadovala, aby si Blake rezervoval místo na obou. Hvězdička vedle *Star Queen* varovala, že loď podstupuje rekonstrukci a že musí být pro obchodní dopravu nejdříve schválena Komisí kosmické kontroly.

Blake se snažil zavřít magnetický zámek styrénového kufříku, když se ve dveřích zadní místnosti u Sothebyho rozlehl hlasitý výbuch.

V zakouřené hale rozeznal siluetu mladé ženy. „Nebesa, Blaku, co jsi to vyváděl?" vyzvídala a mávala rukou, aby rozehnala štiplavý kouř.

„To bylo jenom pár zrnek chloridu sodného a síry. Kdybys to ne-

byla *ty*, drahoušku, byl by tento dosti drahý předmět ukryt v trezoru, než by sis stačila pročistit vzduch před svým rozkošným nosíkem.“

„Nemohl jsi použít nějaký bzučák nebo něco podobného? Musel jsi zničit kliku u dveří?“

„Nezničil jsem kliku. Udělalo to víc rámusu než škody. Snad mohla trochu zpuchýřovatět starobylá barva. Je mi to líto.“

Mladá žena s tvářemi jako jablíčka byla elegantně oblečena v konzervativní kovové sukni. Přistoupila ke stolu a pozorovala, jak Blake zamyká umělohmotný kufřík.

„Nebylo ti jí líto, když prohrála v dražbě? Měla takový dobrý vkus.“

„Ona?“

„Přišla k tobě po dražbě,“ řekla. „Je překrásná na svůj věk. Ptala se tě na něco, po čem jsi se začervenal.“

„Začervenal? Ty máš *velice* živou představivost.“

„V předstírání nestojíš vůbec za nic, Blaku. Vinu za své pihy dávej svému irskému dědečkovi.“

„Paní Sylvesterová je atraktivní žena…“

„Později se na tebe vyptávala. Řekla jsem jí, že jsi génius.“

„Pochybuji, že má o mě osobní zájem. A já určitě nemám žádný zájem o ni.“

„Ano? A máš nějaký zájem o Vincenta Darlingtona?“

„Ach ano, ryzí chtíč.“ Zasmál se. „Po jeho penězích.“

Opřela se bokem o zadní část jeho židle. Na tváři ucítil její teplo. „Darlington je negramotný vepř,“ prohlásila. „Nezaslouží si tu věc.“

„*Je to věc, již vynašel nepřítel,*“ zamumlal. Náhle se zvedl a odcházel od ní, aby dal zamčený kufřík do trezoru. „V pořádku.“ Otočil se k ní a pozoroval ji přes žlutou kancelář, kde vše leželo bez ladu a skladu. „Přinesla jsi mi tu příručku?“

Usmála se, její růžové tváře a jiskrné oči signalizovaly upřímný zájem. „Našla jsem jich plnou poličku, ale jsou pořád v mém bytě. Pojď se mnou domů a já tě uvedu do tajemství *proroků.*“

Díval se na ni tázavě, potom pokrčil rameny. „Jistě.“ Konec konců šlo o záležitost, která už dlouho budila jeho zvědavost.

7

Diskrétní zaklepání na dveře se s krátkými přestávkami opakovalo… Sondra Sylvesterová vyšla rázně z koupelny, modrý hedvábný župan jí přiléhal ke štíhlému tělu. Otevřela dveře.

„Váš čaj, madam.“

„Dejte ho k oknu, prosím.“

Mladý muž v uniformě opatrně prošel dámským nepořádkem a položil těžký stříbrný podnos s čajem na stůl. Z oken prostorného apartmá byl pěkný výhled na Hyde Park, ale tohoto rána byly zatažené těžké závěsy, které nepropouštěly světlo. Sylvesterová se rozhlížela zešeřelou místností, až spatřila sametovou kabelku na podlaze vedle křesla s pohozenými šaty. Našla v ní papírové peníze, vytáhla jednu z bankovek a strčila ji mladíkovi do ruky.

„Děkuji vám, madam.“

„Byl jste velice hodný,“ řekla poněkud zmateně. Zavřela za ním dveře. „Bože, kolik jsem mu vlastně dala?“ zamumlala. „Ještě nejsem úplně vzhůru.“

Oblý tvar se v posteli pod přikrývkami zavrtěl. Nancybethiny rozcuchané tmavé vlasy a fialkové oči vykoukly.

Sylvesterová pozorovala, jak se vynořoval zbytek Nancybeth. Ladný krk, útlá ramena, velká ňadra s tmavými bradavkami. „Jak patřičné, že jsi počkala, dokud neodešel. A jak neotřelé.“

„Proč se zlobíš?“ Nancybeth zívla a předvedla bezvadné zoubky a špičatý růžový jazyk.

Sylvesterová přešla k videopanelu na stěně a pohrávala si s ovládacími prvky, skrytými v jeho vyřezávaném a zlaceném rámu. „Říkala jsi, že jsi vzhůru. Žádala jsem tě, abys pustila zprávy.“

„Zase jsem usnula.“

„Opět jsi byla v mé kabelce.“

Nancybeth se na ni zlostně dívala světlýma očima, které měly sklon k šilhání. „Syl, někdy se chováš spíš jako matka…“ Vyskočila z postele a vydala se do koupelny.

„A potom jako co?“

Nancybeth ji však ignorovala, prošla oblékárnou, dveře nechala otevřené, a vešla do sprchy.

Sylvesterové se rozbušilo srdce. Bože, ten zadek, ty majestátní boky, ta vzrušující lýtka. Zčásti Italka, zčásti Polynézanka byla Nancybeth Galatea, socha z masa a krve. Sylvesterová popuzeně mačkala ovládací tlačítka videa, dokud se neobjevil plastický obraz hlasatele BBC.

Zesílila zvuk natolik, aby slyšela hlasatele hovořit o rostoucím napětí na jihu střední Asie, když zvedala šaty z podlahy a házela je na postel. Z koupelny bylo slyšet šustění a kapání sprchy a Nancybethin chraptivý a trochu falešně posazený hlas, zpívající něco sentimentálního a nesrozumitelného. Sylvesterová s odporem pohlédla na těžkou stříbrnou čajovou konvici a na šálky z čínského porcelánu. Šla do oblékárny a z ledničky pod pultem vytáhla láhev *Moet et Chandon.* Náhle se z videopanelu ozvala slova, která upoutala její pozornost: „Tajemství odhaleno: vyšlo najevo, že vítězná nabídka ve včerejší velkolepé dražbě v aukční síni Sotheby…“ rozběhla se k obrazovce na stěně a zesílila zvuk. „…první vydání knihy *Sedm pilířů moudrosti* od T. E. Lawrence – legendárního Lawrence z Arábie – přišla od pana Vincenta Darlingtona, ředitele Hesperského muzea. Když jsme se s ním spojili rádiem, pan Darlington se zprvu odmítl vyjádřit, leč posléze připustil, že koupil tuto nesmírně vzácnou knihu pro muzeum v Port Hesperu, tedy pro instituci, jejímž je majitelem, i když nelze říci, že by tato instituce byla nějak proslavená svojí sbírkou psaných děl. V další zprávě ze světa umění…“

Sylvesterová video vypnula. Odtrhla fólii z láhve a odmotala její drátěnou klec. Silným a rázným stiskem se pustila do vytáčení zátky na šampaňském.

Nancybeth vyšla ze sprchy. Pára jí stoupala z kůže, osvětlené září světla z oblékárny. Vůbec si nevšímala vody, která z ní kapala na koberec. „Bylo to něco o Vincentovi? Ve zprávách?“

„Vypadá to, že to byl on, kdo nabídl za Lawrence víc než já.“ Zátka ze šampaňského se s hlučným bouchnutím uvolnila.

„Vince? Tomu na knihách nezáleží.“

Sylvesterová ji pozorovala, svůdnou černou Venuši předvádějící se v plné nahotě, s lesknoucí se mokrou kůží a zduřelými bradavkami. „Záleželo mu na tobě,“ prohlásila Sylvesterová.

„On,“ usmála se samolibě Nancybeth s přivřenýma fialkovýma

očima. „Muselo tě to stát balík.“

„Naopak, ušetřila jsi mi velkou sumu peněz, kterou bych jinak byla vyhodila za pouhou knihu. Buď tak laskavá a přines skleničky. Z ledničky!“

Nancybeth, stále nahá, pořád mokrá, přinesla tulipánové sklenice ke stolu a uvelebila se do plyšového křesla. „Oslavujeme něco?“

„Sotva,“ odpověděla Sylvesterová a nalévala studenou, šumící tekutinu. „Utěšuji se.“

Podala tulipán Nancybeth. Naklonily se k sobě. Okraje skleniček se dotkly a zacinkaly. „Ještě se na mě zlobíš?“ zakňourala Nancybeth.

Sylvesterová fascinovaně pozorovala, jak se Nancybeth rozšířily nozdry, když sklonila svůj ohrnutý nosík do kalichu tulipánu. „Za to, že jsi, co jsi?“

Špička růžového jazyku vychutnávala ostrou chuť plynu z praskajících bublinek. „No, nemusíš se *utěšovat* sama, Syl.“ Fialkové oči pod dlouhými, mokrými řasami, se odkryly a ohromily ji.

„Nemusím?“

„Nech mě, abych tě utěšila.“

Magnetický rychlovlak bzučel zelení vznešeného jihozápadního předměstí Londýna, občas zastavil, aby vyložil a přibral cestující, a Nikos Pavlakis ho opustil míli od svého cíle v Richmondu. Na stanovišti si najal taxi. Jakmile vůz vyjel od stanice, otevřel okna a vpustil do kabiny vlhký jarní vzduch. Za břidlicovými střechami osamocených vilek držely perlové nadýchané obláčky na světle modré obloze krok s drožkou, jak jela kolem elegantních záhonů a živých plotů.

Dům Lawrence Wycherlyho byl úpravně postaven z cihel v georgiánském stylu. Pavlakis vsunul svůj proužek do snímače v taxametru, nařídil taxi, aby počkalo, a vydal se k domovním dveřím. Cítil se neohrabaně v šatech z černé umělé hmoty, které jako všechny jeho obleky byly příliš těsné pro jeho mohutná ramena. Paní Wycherlyová otevřela dveře dřív, než stačil sáhnout na zvonek. „Dobrý den, pane Pavlakisi. Larry je v obývacím pokoji.“

Nepřekypovala radostí, že ho vidí. Byla to bledá žena s jemnou pletí a hezkými blond vlasy. Kdysi musela být velmi hezká, nyní

však již odkvétala, a to v ní vzbuzovalo lítost.

Pavlakis našel Wycherlyho jak sedí v pyžamu s nohama na podnožce a s plédem zastrčeným pod stehna mezi hromadami dobrodružných knih s kosmickou tématikou ve vazbách z umělé hmoty a se spoustou různých léků, pohozených na stolku s lampou vedle něj. Wycherly napřáhl vyzáblou ruku. „Lituji, Nicku. Vstal bych, ale poslední den či dva jsem trochu jako na vodě."

„Mrzí mě, že tě musím obtěžovat, Larry."

„Nic si z toho nedělej. Posaď se, prosím. Udělej si pohodlí. Dáš si něco? Čaj?"

Paní Wycherlyová byla dosud v místnosti, což Pavlakise poněkud překvapilo. Právě vystoupila ze stínu výklenku. „Pan Pavlakis by asi dal přednost kávě."

„To by bylo velice milé," řekl vděčně. Angličané ho neustále uváděli v úžas svou citlivostí v těchto věcech.

„Dobrá, takže…" pravil Wycherly a upřeně na ni hleděl, dokud opět nezmizela. Zvedl pohled k Pavlakisovi, který opatrně usadil své masivní tělo na empírovou pohovku. „Tak, Nicku. Jde o něco příliš choulostivého pro telefon?"

„Larry, příteli…" Pavlakis se naklonil dopředu s rukama na kolenou. „Falaronské loděnice nás podvádějí, mého otce a mě. Dimitrios povzbuzuje dělnické konsorcium, aby nás vydíralo, a pak si od nich vybírá svůj díl. Za to všechno musíme platit. Jak máme dodržet okno ke startu *Star Queen*? "

Wycherly neříkal nic, na rtech mu však pohrával trpký úsměv. „Upřímně řečeno, většina z nás, kteří jsme celé ty roky pracovali u firmy, se smířila s tím, že to vždy tvořilo součást ujednání mezi Dimitriem a tvým tátou…" Wycherly se odmlčel, několikrát zakašlal, znělo to bzučivě hluboko v prsou jako splašený dvoutaktní motor. Pavlakis se chvíli obával, že se Wycherly dusí, ale ten si pouze pročišťoval krk. Pak se uklidnil. „…že je to standardní postup."

„Tenhle *standardní postup* si už dál nemůžeme dovolit," prohlásil Pavlakis. „V této době čelíme něčemu horšímu než jenom starým soupeřům…"

Wycherly se zašklebil. „A navíc už není možné zbavit se jich něčím tak prostým jako, řekněme, podříznutím několika krků."

„Ano.“ Pavlakis vážně vztyčil hlavu. „Protože jsme svázáni předpisy. Tolik předpisů. Určené poplatky za kilogram hmotnosti…“

„…děleno dobou přepravy, násobeno střední vzdáleností mezi přístavy,“ doplnil ho unaveně Wycherly. „Správně, Nicku.“

„Takže, abychom získali zákazníky, musíme striktně dodržovat předepsaná startovací okna.“

„*Byl* jsem chvíli u firmy.“ Wycherly opět udělal vzadu v krku ten zvuk trávní sekačky a chvíli zápasil o dech.

„Ty výpočty si pořád opakuji v hlavě,“ řekl Pavlakis. Uvažoval, že Wycherly nevypadá dobře. Bělmo očí měl ohraničeno jasnou červení a žlutohnědé vlasy mu na hlavě stály v chomáčích jako peří na zmoklém ptáku.

„Je mi tě líto, starouši,“ zašklebil se Wycherly.

„Jsme tak blízko tomu, aby se nám dařilo. Vyjednal jsem dlouhodobý kontrakt s důlní společností Ištar. První zakázka je na dopravu šesti důlních robotů, téměř čtyřicet tun. To zaplatí cestu a dokonce i přinese zisk. Pokud však nedodržíme startovací okno…“

„Ztratíte kontrakt,“ doplnil věcně Wycherly.

Pavlakis pokrčil rameny. „A co je ještě horší, zaplatíme penále. Za předpokladu, že předtím nevyhlásíme bankrot.“

„Co máš ještě za náklad?“

„Směšné věci. Trochu pornografie. Bednu doutníků. Včera jsme získali prozatímní rezervaci na zatracenou knihu.“

„Jednu knihu?“ Pavlakis kývl souhlasně hlavou a Wycherlymu vystřelilo obočí nahoru. „Proč zatracenou?“

„Celý balíček váží čtyři kila, Larry.“ Pavlakis se zasmál, zafrkal jako býk. „Jeho dopravné nezaplatí ani tvou měsíční mzdu. Musí však být pojištěn na dva miliony liber! Raději bych měl tu pojistku.“

„Možná bys ji mohl naložit a potom zaranžovat malou nehodu.“ Wycherly se začal smát, dostal však záchvat kašle. Pavlakis se díval stranou, předstíral zájem o reprodukce obrazů koní na krémové stěně obývacího pokoje a o knihovnu plnou nikdy nečtených klasických děl v celokožených vazbách.

Nakonec se Wycherly utišil. „No, jistě víš, co je to za knihu.“

„Měl bych to vědět?“

„Samozřejmě, Nicku, vždyť to bylo včera ve všech zprávách. Ta

kniha je *Sedm pilířů moudrosti*. Musí to být ona. Lawrence z Arábie, a tak dále, a tak dále.“ Wycherlyho tvář se zkřivila v úšklebku. „Další z pokladů starého impéria odvážejí do kolonií. A tentokrát je tou kolonií jiná planeta.“

„Velice smutné.“ Pavlakisova lítost ale trvala jen krátce. „Larry, bez toho kontraktu od Ištar…“

Wycherly však zamyšleně uvažoval, civěl mimo Pavlakise do tmavé haly. „To je ale podivná náhoda, že ano?“

„Co je podivné?“

„Nebo vlastně možná ani ne. Port Hesperus, samozřejmě.“

„Je mi líto, ale nechápu…“

Wycherly na něho zaostřil zrak. „Omlouvám se, Nicku. Paní Sylvesterová je hlavní ředitelka společnosti Ištar, je to tak?“

Trhl hlavou dopředu. „Ach, ano.“

„Byla druhým vážným zájemcem o *Sedm pilířů moudrosti*, chápeš? Šla až přes jeden milion liber, ale prohrála.“

„Ach.“ Pavlakisovi poklesla oční víčka při pomyšlení na tak velké osobní bohatství. „Musí z toho být smutná.“

„Port Hesperus je v této době velkým střediskem bohatství.“

„No… Tak vidíš, že si Ištar musíme udržet. Nemáme prostor pro Dimitria a jeho… standardní postupy.“ Pavlakis se snažil vrátit rozhovor zpět do původních kolejí. „Larry, nejsem si jist, že můj otec plně chápe tyhle věci…“

„Ale tobě nedělalo žádné potíže vytmavit to Dimitriovi.“ Wycherly studoval Pavlakisovu tvář a našel na ní, co očekával. „A on z toho není vůbec šťastný.“

„Choval jsem se pošetile.“ Pavlakis sáhl do kapsy pro růženec.

„Možná ano. Bude vědět,, že má poslední šanci krást. A ten starý podvodník bude mít ještě spoustu příležitostí levně nakoupit a draze účtovat při specifikaci.“

„Když jsem před dvěma dny prováděl inspekci, nenašel jsem ani stopu nějakých podvodů…“

„Nechtěl bych dělat kapitána na nějaké podřadné lodi, Nicku,“ řekl ostře Wycherly. „Ať už se mezi Dimitriem a tvým tátou odehrávalo cokoli, a myslím, že toho bylo hodně, tvůj táta by mě nikdy nežádal, abych riskoval svůj krk v lodi, která by nebyla provozuschop-

ná!“

„Ani já bych tě o to nežádal, drahý příteli…“ Pavlakis se vyděsil, když se u jeho lokte zjevila paní Wycherlyová s talířkem. Stál na něm šálek naplněný jakousi hnědou tekutinou. Vzhlédl k ní a nejistě se usmál. „Jste velice laskavá, drahá paní.“ Vzal si šálek a opatrně tekutinu srkal. Normálně si dával do turecké kávy dvojitou dávku cukru, ale tahle byla v americkém stylu, obyčejná a hořká. Potlačil své zklamání a usmál se. „Vynikající.“

Paní Wycherlyová jeho zdvořilou šarádu přehlédla, protože hleděla na svého muže. „Larry, nevyčerpej se, prosím.“ Wycherly netrpělivě zavrtěl hlavou.

Když Pavlakis vzhlédl od šálku, zjistil, že opět odešla. Pečlivě šálek odložil. „Doufal jsem, že pomůžeš zajistit, aby *Star Queen* uspěla při opětném schvalování před komisí, Larry.“

„Jak bych to měl udělat?“

„Moc rád bych ti okamžitě dal plat jako při letu, i s příplatky, jestliže půjdeš na Falaron a budeš tam příští měsíc žít – samozřejmě pokud se na to budeš cítit – a budeš vystupovat jako můj osobní zmocněnec. Budeš denně dohlížet na práci, dokud nebude loď připravená.“

Wycherlyho skleslé oči se rozjasnily. Rozesmál se, až se zajíkal. „Jsi chytrý chlapík, Nicku. Najmout si chlapa, aby dohlížel na vlastní bezpečí…“ Hlas se mu zlomil do chraplavého kašle a paní Wycherlyová se nervózně vynořila ze stínu. Záchvat kašle polevil a Wycherly očima plnýma bolesti zíral na svou ženu. „To je nabídka, kterou nemůžu odmítnout,“ vrátil se pohledem k Pavlakisovi, „ledaže toho nebudu schopen.“

„Uděláš to?“

„Jestli budu moct, tak to udělám.“

Pavlakis s nezdvořilým spěchem vstal, jeho temná hřmotná postava se tyčila v zešeřelém pokoji. „Díky, Larry, teď tě nechám o samotě. Doufám, že se rychle uzdravíš.“

Jak spěchal k čekajícímu autotaxi, chrastil jantarovými korálky v růženci. Šeptal modlitbu ke Svatému Jiřímu za Wycherlyho zdraví, zatímco domem se rozléhala hněvivá hlasitá hádka.

Za patnáct minut jízdy rychlým magnetickým vlakem se Pavlakis

dostal na raketoplánové letiště v Heathrow a vešel do místní nákladní kanceláře společnosti Pavlakis. Byla to těsná kolna přilepená ke konci hangáru pro kosmická letadla, obrovské ocelové stodoly, plné vyřazených palivových nádrží a částí trupů pomocných raket, prosáklé pachem metanu a těsnicích materiálů. Když nikdo z Pavlakisů, senior ani junior, nebyl v Anglii, bylo místo opuštěné, až na nedostatečně vytížené mechaniky, kteří se tu poflakovali a snažili se užít si se sekretářkou a recepční v jedné osobě, jednou ze švagrových Nikosova bratrance. Jmenovala se Sofia a byla to blondýna z Peloponézu, na svůj věk dosti robustní a matronovitá. Když Pavlakis vešel do kanceláře, měla před sebou otevřený jogurt, ale vypadalo to, že ho ignoruje a že dává přednost poledním zprávám na televizní obrazovce, umístěné na stole.

„Pro ty, kteří k tomu potřebují záminku, existuje nyní dobrý důvod, aby si naplánovali výlet do Port Hesperu," uculoval se hlasatel. „Dnes časně ráno bylo oznámeno, že kupec prvního vydání *Sedmi pilířů moudrosti…*"

Když Pavlakis vešel, zvedla k němu Sofia oči, v nichž jen slabě doutnaly jiskry zájmu, ale jinak se ani nehnula. „Volala ti nějaká žena."

„Jaká žena?"

„Nevím, jaká žena. Tvrdila, že jsi jí měl napsat dopis. Nebo poslat telegram. Zapomněla jsem." Opět obrátila oči k ploché obrazovce.

„Paní Sylvesterová?"

Sofiiny oči zůstaly přilepené k obrazovce, otevřela však dlaně: možná…

Pavlakis v duchu proklel existenci příbuzných získaných sňatkem a prošel do vnitřní svatyně. Na stole, který všichni používali, kdykoli se jim zachtělo, ležel stoh umaštěných průklepů. Nahoře byl růžový proužek, načmáraný Sofiiným škrabopisem, uvádějící smysl posledního sdělení Sylvesterové: „Nutné, abyste písemně potvrdil dnešního dne kontrakt. Pokud firma Pavlakis nemůže zaručit startovací okno, důlní společnost Ištar ihned zruší navrhovaný kontrakt."

Navrhovaný kontrakt?

Růženec ustaraně ťukal. „Sofie," křikl Pavlakis. „Okamžitě mě

spoj s paní Sylvesterovou.“

„Kde tu dámu najdu?“ ozvala se po chvíli odpověď.

„V Battenbergu.“ Idiot. Její otec musel být blázen, když jí dal jméno Sofia, Moudrost. Pavlakis se prohraboval kopiemi listin, hledal něco nového a nadějného. Objevil včerejší dotaz od Sothebyho. „Můžete zaručit dopravu jedné knihy, celková hmotnost i s kufříkem čtyři kilogramy, s doručením do Port Hesperu?“

„Spojila jsem se s ní,“ oznámila Sofia.

„Pane Pavlakisi? Jste tam?“

Pavlakis hrábl po sluchátku. „Ano, drahá dámo, doufám, že přijmete mou osobní omluvu. Mnoho neočekávaných záležitostí…“

Na malém videopanelu se vytvořil obraz Sylvesterové. „Nepotřebuji omluvu. Potřebuji potvrzení. Své obchodní záležitosti v Anglii jsem ukončila včera. Než odjedu z Londýna, musím mít jistotu, že zařízení pro moji firmu dorazí na Venuši včas.“

„Právě teď jsem si sedal, abych napsal dopis.“ Pavlakis odolal nutkání probírat se korálky růžence v dohledu videopanelu.

„Nehovořím o kousku papíru, pane Pavlakisi,“ řekla chladná, překrásná tvář na monitoru. Proč vypadala její tvář tak lákavě? Něco v jejích mírně rozcuchaných vlasech, zvýrazněná barva tváří, rtů – Pavlakis se přinutil soustředit se na její slova. „Upřímně řečeno, vaše chování není přesvědčivé. Mám pocit, že se musím podívat po jiném dopravci.“

Její slova ho vyburcovala. „Můžete mít důvěru, drahá dámo! Skutečně, musíte. I Hesperské muzeum nás poctilo, abychom mu dopravili jeho nový a velice cenný přírůstek…“ Zmaten zaváhal. Proč řekl takovou věc? Aby byl… aby byl přátelský, samozřejmě, aby ji přesvědčil. „O který jste se vy sama hodně zajímala, pokud se nemýlím.“

Panebože, ta žena ztvrdla na kov. Oči jí blyštěly jako hroty vrtákových korunek, ústa se změnila na ocelová vrata a ta se zavřela. Pavlakis se odvrátil, zoufale si stíral pot řinoucí se mu z čela. „Paní Sylvesterová, prosím, musíte mi to prominout, jsem v poslední době… pod velkým tlakem.“

„Nedělejte si takové starosti, pane Pavlakisi.“ Překvapilo ho, že její tón byl hebký a teplý jako její slova. Dokonce teplejší! Pootočil

se a pohlédl na obrazovku. Usmívala se! „Napište mi ten dopis, který jste slíbil. A až se vrátím do Londýna, ještě si s vámi promluvím.“

„Budete důvěřovat společnosti Pavlakis? Nezklameme vás, drahá dámo!“

„Důvěřujme si navzájem.“

Sylvesterová zavěsila a natáhla se na postel. Nancybeth se na břiše rozvalovala na přikrývkách a pozorovala ji štěrbinami přivřených očí. „Budeš hrozně nešťastná, jestliže odložíme ostrov o den nebo dva, cukroušku?“ zašeptala Sylvesterová.

„Ach, bože, Syl.“ Nancybeth se přetočila na záda. „Chceš říct, že budu trčet v téhle hromadě sazí *další* dva dny?“

„Musím ještě udělat něco, co se právě naskytlo. Jestli chceš jet beze mne…“

Nancybeth zaváhala, její oblá kolena se rozevřela. „Myslím, že si dokážu něco najít…“

Sylvesterová znenadání pocítila nával nevolnosti. „Nedělej si starosti. Jakmile se usadíš, možná se na den nebo dva vrátím.“

Nancybeth se usmála. „Jenom mě dostaň na pláž.“

Sylvesterová zvedla sluchátko a vyťukala číslo. Překvapivě rychle se na obrazovce objevila opálená tvář Hermione Scruttonové. „Ty, Syl?“

„Hermione, zjistila jsem, že se plány mé dovolené změnily. Potřebuji tvou radu. A možná i tvou pomoc.“

„Ehm, ach,“ odpověděla majitelka knihkupectví a v očích jí jiskřilo. „A jak moc si *toho* budeš cenit?“

„Dá to více než oběd, ujišťuji tě.“

8

Kapitán Lawrence Wycherly se pozoruhodně rychle zotavil z plicního onemocnění a usadil se v loděnicích Falaron, kde účinně zastupoval Pavlakisovu dopravní společnost. Vychrtlý, cílevědomý Angličan tvrdě seděl na zoufalých Peloponézanech, denně loď bez ohlášení kontroloval, zastrašoval dělníky a přes Dimitriovu nevůli a časté rozčilování byla práce dokončena včas. S jistým zlobným

uspokojením pozoroval Nikos Pavlakis pracovníky v kosmických skafandrech, jak přivařují napříč rovníkové čáry modulu posádky jméno *Star Queen.* Nešetřil pro Wycherlyho chválou a přidal k jeho už tak značnému platu další příplatek. Potom odjel do Athén na ředitelství, aby vyřídil poslední záležitosti.

Star Queen, standardní nákladní loď, se nepodobala ničemu, co si představovali lidé ze začátku éry moderní raketové techniky. Vůbec nevypadala jako dělostřelecký náboj s kormidlem. Základní konfiguraci tvořily dva shluky koulí a válců, oddělené od sebe sto metrů dlouhou válcovou vzpěrou. Celé to poněkud připomínalo model jednoduché molekuly ve stavebnici Lego.

Centrem předního shluku byl modul posádky, koule o průměru větším než pět metrů. Nad modulem posádky se vinula kulovitá klec ze supravodivých drátů, chránící posádku proti kosmickému záření a jiným nabitým částicím v meziplanetárním prostředí, ale i proti výfukovým zplodinám jiných atomových lodí. K základně modulu posádky byly připojeny čtyři válcové ložné prostory, každý dvacet metrů dlouhý a sedm metrů v průměru, seskupené kolem středové vzpěry. Stejně jako nákladní kontejnery, užívané v minulém století k dopravě po souši i po moři, byly ložné prostory odpojitelné, takže bylo možné je zanechat na oběžné dráze a pak znovu připojit, jak bylo třeba. Každý byl připojen k centrální vzpěře *Star Queen* svou vlastní přechodovou komorou a současně přístupný vnějšími tlakovými poklopy. Všechny ložné prostory byly rozděleny na jednotlivé kabiny, které se podle druhu nákladu mohly natlakovat nebo ponechat vzduchoprázdné.

Na druhém konci centrální vzpěry lodi byl válec jádra reaktoru atomového motoru, obklopený nádržemi na kapalný vodík. Navzdory masivnímu stínění nebyla záď lodi místem pro běžné návštěvy živých tvorů. Práci, která se tam musela vykonat, prováděli roboti.

Přes všechnu svou praktičnost měla *Star Queen* elegantní vzezření, byla to však elegance velmi funkční. Její tvary byly geometricky čisté a celá loď svítila oslnivou bělobou elektrolyticky naneseného čerstvého nátěru.

Tři dny prohlíželi inspektoři Komise kosmické kontroly přebudovanou loď. Nakonec ji prohlásili za provozuschopnou. *Star Queen*

opět získala prověření. Bylo potvrzeno datum jejího vyslání. Těžkotonážní raketoplány přivezly náklad ze Země, další menší balíčky doručil speciální posel.

Kapitán Lawrence Wycherly však prohlídkou Komise kosmické kontroly neprošel. Týden před startem lodi letečtí lékaři zjistili, že Wycherly pomocí nezákonných nervově povzbuzujících přípravků, které získal v Chile, zamaskoval závažnou chorobu. Umíral na nevyléčitelnou degeneraci malého mozku. Virové infekce a další menší onemocnění, které ho trápily, to byly jen příznaky všeobecného selhání. Wycherly se neohlížel na to, že drogy mohou nemoc urychlit. Věděl, že zemře. Zoufale však potřeboval peníze, a ty mu měl přinést tento poslední úkol. Bez nich – historie jeho neúspěšného investování a rychlého pádu do dluhů byla jedním z výstražných příběhů tohoto období – jeho žena ihned po jeho smrti ztratí dům, ztratí všechno.

Komise kosmické kontroly oznámila hlavní kanceláři Pavlakis Lines v Athénách, že *Star Queen* je bez kapitána a že povolení ke startu lodi je až do získání kvalifikované náhrady odejmuto. Současně komise rutinně upozornila pojišťovací společnost a všechny firmy i jednotlivce, kteří na loď umístili náklad.

Nikos Pavlakis, zpožděn na cestě z Athén na Heathrow „technickými potížemi“ (stevardi zahájili zpomalovací obstrukce proti státním leteckým společnostem), zjistil tuto katastrofální zprávu až když vystoupil z nadzvukového tryskového letadla v Heathrow. Slečna Moudrost na něj za zástěnou pasové kontroly pochmurně hleděla, její černě namalované oči pod přilbicí žlutých vlasů připomínaly Nemesis. „*Tohle* je od tvého otce,“ vyštěkla na něj, když se dostal na dosah, a strčila mu do ruky zprávu z Athén.

Zdálo se, že Svatý Jiří přestal nad Nikosem Pavlakisem držet ochrannou ruku. Pavlakis strávil dalších čtyřiadvacet hodin u rádiových a telefonních linek, udržován při životě asi kilogramem cukru, rozpuštěným v několika litrech vařící turecké kávy, a ke konci tohoto období došlo k zázraku.

Nového pilota neseslal ani Bůh, ani Svatý Jiří. Ti ten zázrak neudělali, neboť Pavlakis nedokázal najít žádného kvalifikovaného pilota, který by se v době okna pro vyslání *Star Queen* na Venuši mohl uvolnit. A zázrak také nebyl úplný, protože žádný svatý nezabránil

ztrátě několika zákazníků – těch, pro něž přílet nákladu do Port Hesperu byl časově kritický, nebo jejichž náklad se dal snadno prodat jinde. Bilbao Atmospherics právě teď vykládalo své tuny kapalného dusíku z ložného prostoru B, a cennou zásilku borovicových sazenic, což byla hlavní část nákladu v prostoru A, si už vyzvedla firma Silvawerke ze Stuttgartu.

Pavlakisovým zázrakem byl zásah Sondry Sylvesterové.

Nevolal jí, ona zavolala jemu ze své pronajaté vily na ostrově du Levant. Informovala ho, že se po jejich posledním rozhovoru rozhodla prověřit jeho i členy posádky *Star Queen.* Pochválila Pavlakise za opatření, kterými zajistil včasnou a kvalitní rekonstrukci *Star Queen.*

Nemůže mu dávat vinu za soukromé Wycherlyho potíže. Její právnická firma v Londýně jí dala podrobné materiály o pilotu Peteru Grantovi a o inženýru Angusi McNeilovi. Na základě zjištěných skutečností se osobně spojila s Komisí kosmické kontroly a podala doporučení k žádosti dopravní společnosti Pavlakis, aby jí byla udělena výjimka z pravidla o tříčlenné posádce. Uvedla přitom svou důvěru ve věrohodnost firmy a *závažné* ekonomické důvody. Spojila se rovněž s pojišťovnou Lloyd a naléhala, aby nedošlo ke zrušení pojistky. Podle nejlepších informací Sylvesterové bude výjimka určitě udělena. *Star Queen* bude moci odstartovat se dvěma muži na palubě a ponese dostatečný náklad, aby plavba přinesla zisk.

Když Pavlakis pokládal sluchátko, jímala ho z radostného vzrušení až závrať.

Informace paní Sylvesterové se ukázaly být správné a Peter Grant byl povýšen na kapitána dvoučlenné posádky. O dva dny později vyvezly silné tahače *Star Queen* na startovací oběžnou dráhu, za Van Allenovy radiační pásy. Atomové motory vybuchly do proudu bílého světla. Pod stálým zrychlením zahájila loď pětitýdenní skok po hyperbolické dráze k Venuši.

3. ČÁST

NAPĚTÍ ZLOMU

9

Peter Grant si velení vychutnával. Cítil se tak uvolněný, jak jen může pracující člověk být. Ležel právě ve stavu beztíže, jen volně upoután do velitelského pilotního křesla na palubě *Star Queen* a mezi šluky silného tureckého tabáku diktoval do lodního deníku, když do trupu lodi narazil meteoroid.

Sekundu či dvě, nebo jak dlouho Grantovi trvalo zhasit cigaretu a znovu nastavit přepínače, svítila červená světla a hystericky ječely sirény. „Odhadni poškození a podej zprávu!“ vyštěkl. Strhl z konzoly záchrannou vzduchovou masku a narazil si ji na nos a na ústa. Najednou všechno opět ztichlo. Čekal celou věčnost, alespoň dalších třicet sekund, zatímco grafika na konzole rychle měnila tvar a barvu, než počítač vyhodnotil poškození.

„Silný náraz v jihovýchodním kvadrantu paluby se zabezpečovacími systémy,“ oznamoval věcným kontraaltem počítač. „Proražena palivová buňka číslo dvě. Automaticky přepojeno na buňky číslo jedna a tři. Uzavřeny přívody ze zásoby kyslíku jedna a dvě. Otevřeny ventily nouzového přívodu vzduchu.“ To Grant věděl, neboť nyní tuto směs dýchal. Ale co se k čertu *stalo?* „Senzory zaznamenaly nadzvukový průtok vzduchu na vnější straně panelu L-43. Ztráta tlaku na zabezpečovací palubě byla za třiadvacet sekund úplná. Paluba byla uzavřena a nyní je evakuována. K žádnému dalšímu systémovému nebo strukturálnímu poškození nedošlo. Nedošlo k žádným dalším ztrátám atmosférického tlaku ve spojovacích průchodech ani v dalších částech modulu posádky.“ Jakmile tohle Grant uslyšel, sundal masku z obličeje a nechal ji, aby se zasunula do konzoly.

„Tím je uzavřen odhad poškození. Nějaké další dotazy?“ zeptal se počítač.

Ano, zatraceně, co se k čertu *stalo?* Na takové otázky však počítač neodpovídal, pokud neznal jednoznačnou odpověď. „Žádné další dotazy,“ řekl Grant a vyťukal dotaz: „McNeile, jsi v pořádku?“

Žádná odpověď.

Zkusil vysokofrekvenční pásmo. „McNeile, tady Grant. Chci tě na letové palubě.“

Žádná odpověď. S McNeilem neměl spojení. Možná je zraněn. Po chvíli přemýšlení se Grant rozhodl věnovat ještě další dvě sekundy pokusu o zjištění příčiny jejich nesnází. Několika doteky konečky prstů poslal jednoho z externích monitorovacích robotů s kamerou přes velitelský modul k panelu L43 na nejnižší části koule.

Obraz na videopanelu byl rozmazaný, dokud se oko robota nezastavilo na určeném panelu. Pak to uviděl na své obrazovce jasně. Černou tečku v horním pravém kvadrantu bíle natřeného panelu, ostrou jako dírka po broku v papírovém terči. „Meteoroid,“ zašeptal Grant. Přiložil na obraz na monitoru mřížku a zjistil, že průměr díry je necelý milimetr. „A pěkně velký.“

Kde k čertu vězí McNeil? Byl dole v natlakovaném ložném prostoru kontrolovat zvlhčovače. Dosti prosté, tak jaký má problém? Meteoroid přece do nákladních prostorů nepronikl.

Grant vyklouzl z popruhů a skočil k centrální chodbě. Sotva se odrazil nohama od paluby, už se chytil za příčku žebříku a zastavil se. Přímo pod pilotní palubou byly ubikace. Závěsy, oddělující kabiny od společných prostor, byly na dvou kabinách zataženy, ale na McNeilově otevřeny. Uvnitř ležel zkroucený McNeil tváří ke stěně a pevně se držel záchytů.

„Co se stalo, McNeile? Je ti špatně?“

Inženýr zavrtěl hlavou. Grant si všiml kapiček, které se mu uvolnily z hlavy a zářily v místnosti. Chvíli je považoval je za pot, ale pak si uvědomil, že McNeil vzlyká. Slzy.

Ten pohled Granta popudil tak, že ho samotného překvapila síla jeho vlastních emocí. Okamžitě však svou reakci potlačil. „Angusi, dostaň se z toho,“ vybízel. „Musíme dát hlavy dohromady.“ McNeil se nepohnul. Nepohnul se však ani Grant, aby ho utěšil. Po chvilce

váhání zuřivě zatáhl závěs, aby ukryl projev zbabělosti svého druha z posádky.

Při rychlé obhlídce nižších palub a chodby, vedoucí k nákladním prostorům se Grant ujistil, že bez ohledu na poškození zabezpečovací paluby není ohrožena integrita obytných a pracovních prostorů posádky. Jedním odrazem skočil středem lodi zpět k letové palubě. Když míjel McNeilovu kabinu, ani se neohlédl. Připoutal se do velitelského křesla a začal studovat grafický výstup.

Kyslíkový zásobník jedna: prázdný. Kyslíkový zásobník dvě: prázdný. Grant civěl na mlčenlivé grafy tak, jak asi mohl civět muž ve středověkém Londýně, vracející se v období moru jednoho večera domů, na další kříž, neuměle načmáraný na jeho dveře. Vyťukal na klávesnici nové příkazy a grafy se změnily, avšak základní rovnici, která by vedla k ploché křivce, se mu nepodařilo ovlivnit. Grant mohl stěží pochybovat o katastrofě: zpráva, která je hodně špatná, nějak sama s sebou nese záruku vlastní pravdivosti. Pouze dobré zvěsti vyžadují potvrzení.

„Grante, mrzí mě to.“

Grant se rychle otočil a uviděl McNeila, jak se vznáší kolem žebříku. Tvář měl zarudlou, pod očima opuchlýma od pláče měl váčky. I ze vzdálenosti větší než metr mohl Grant v jeho dechu cítit „léčivé“ brandy.

„Co to bylo, meteoroid?“ Vypadalo to, že se McNeil rozhodl chovat se dobrosrdečně, aby vynahradil svůj poklesek, a když Grant přikývl, McNeil se dokonce pokusil chabě zažertovat. „Tvrdí se, že loď této velikosti může dostat zásah jednou za sto let. Zdá se, že jsme se o devětadevadesát celých, devět desetin roku ukvapili.“

„Ještě větší pech. Podívej se na tohle.“ Grant ukázal na monitor, který dosud ukazoval poškozený panel. „Ta zatracená věc musela dopadnout prakticky kolmo. Kdyby přišla z jiného směru, nemohla zničit nic životně důležitého.“ Grant se otočil ke konzole a k širokým oknům letové paluby, vedoucím do hvězdné noci. Na okamžik se odmlčel, sbíral myšlenky. To, co se stalo, je vážné, smrtelně vážné, ale nemusí to být osudné. Koneckonců urazili už čtyřicet procent cesty. „Cítíš se na to, abys pomohl?“ zeptal se. „Měli bychom něco propočítat.“

„Jsem připraven.“ McNeil se vydal k pracovišti inženýra.

„Tak mi dej čísla pro celkové zásoby, nejlepší a nejhorší případ. Vzduch v zásobníku A. Nouzové rezervy. Nezapomeň na to, co je v nádržích skafandrů a v přenosných zásobnících O–2.“

„Dobrá,“ přisvědčil McNeil.

„Já se pustím do hmotnostních podílů. Možná bychom něco získali odhozením ložných válců a úprkem k místu určení.“

McNeil váhal a zamumlal: „Ehm…“

Grant se odmlčel. Ať však chtěl McNeil poznamenat cokoli, rozmyslel si to. Grant se zhluboka nadechl. On zde velí a už pochopil to, co bylo zřejmé. Že by totiž odhození nákladu vyřadilo vlastníky z obchodní činnosti i z pojištění, a s největší pravděpodobností ožebračilo pojišťovnu. Pokud by to však došlo tak daleko, že by se z toho stala otázka dvou lidských životů proti několika tunám nákladu, nedalo by se váhat.

Grantovo ovládání lodi bylo momentálně na poněkud vyšší úrovni než jeho sebeovládání. Byl stejně rozzloben jako vystrašen. Rozzloben na McNeila, že se složil, rozzloben na konstruktéry lodi, že považovali pravděpodobnost jedna ku miliardě za totéž jako nemožnost a že proto nenavrhli dodatečnou ochranu proti meteoritům na měkkém podbřišku velitelského modulu. Zásoby kyslíku však alespoň na dva týdny postačí a do té doby se může stát spousta věcí. Ta myšlenka mu pomohla, rozhodně alespoň pro tuto chvíli, nepřipustit si strach blíž k tělu.

Jednalo se nepochybně o mimořádnou situaci, a byla to jedna z těch neobyčejně dlouhých mimořádných situací, kdysi charakteristických pro moře, dnes však typičtějších pro kosmický prostor, v nichž zbývala spousta času na přemýšlení. Možná až příliš mnoho času.

Grantovi to připomnělo starého krétského námořníka, s nímž se setkal v Pavlakisově hangáru v Heathrow, příbuzného nějakého starého příbuzného Pavlakise seniora, který udržoval napjatou pozornost posluchačstva z řad úředníků a mechaniků líčením katastrofální plavby, kterou zažil ve svém mládí na toulavé nákladní lodi v Rudém moři. Kapitán plavidla nevysvětlitelně opomenul vybavit loď dostatečnou zásobou pitné vody pro případ nouze. Rozbilo se jim rádio a

později i motory. Loď se potácela týdny, než přivolala pozornost dalších lodí. V té době už musela posádka pít slanou mořskou vodu, nebo nepít vůbec. Starý Kréťan strávil v nemocnici pouhé tři týdny. Ostatní neměli takové štěstí. Zemřeli hroznou smrtí žízní a solnou otravou.

Pomalé katastrofy už jsou takové: dojde k jedné nepravděpodobné události, tu zkomplikuje druhá nepravděpodobná událost, a třetí už zaplatí někdo životem.

McNeil problematiku značně zjednodušil, když prohlásil, že *Star Queen* mohla očekávat zásah jednou za století. Odpověď závisela na tolika faktorech, že tři generace statistiků a jejich počítače neudělali více, než že určili pravidla tak neurčitá, že se pojišťovací společnosti třásly obavami, když velké roje meteoritů prolétly jako bouře oběžnými dráhami vnitřních planet. Pojišťovny odmítaly pojistit loď i na vcelku běžné lince, pokud však měla protínat dráhu například Leonidů při špičce jejich průletu, přestože i tehdy byla pravděpodobnost střetu velice malá.

Hodně ovšem záleží na definování pojmů meteor, meteorit a meteoroid. Každý kousek kosmické hmoty, který dosáhne povrchu Země a získá tak označení „meteorit“, má miliony menších bratrů, kteří zanikají v území nikoho, kde ještě atmosféra zcela neskončila a kosmický prostor ještě zcela nezačal. Jsou to meteory, známé padající hvězdy. Jsou zřídkakdy jsou větší než špendlíková hlavička, ale stále ještě jsou miliónkrát větší než další částice, příliš malé na to, aby zanechaly viditelnou stopu svého zániku, když padají z oblohy. Všechny společně, nespočetná smítka prachu, velké balvany, a dokonce i toulavé hory, s nimiž se Země střetává snad každých dvanáct milionů let, všechny dohromady, letící volně v kosmickém prostoru, jsou meteoroidy.

Pro účely kosmických letů jsou meteoroidy hodný pozornosti pouze tehdy, jestliže exploze následující po jejich dopadu na trup lodi zničí životně důležité funkce, vyvolá ničivé přetlaky nebo způsobí v tlakované kabině díru příliš velkou, než aby se dalo zabránit rychlé ztrátě vzduchu. Jde o záležitosti velikosti a relativní rychlosti. Úsilí statistiků vedlo k tabulkám, udávajícím přibližné srážkové pravděpodobnosti v různých vzdálenostech od Slunce pro meteoroi-

dy do hmotnosti až několika miligramů. Například v oblasti oběžné dráhy Země lze v každém krychlovém kilometru kosmického prostoru očekávat meteoroid letící ke Slunci rychlostí asi čtyřicet kilometrů za sekundu jednou za tři dny. Pravděpodobnost, že se kosmická loď bude vyskytovat v tomtéž krychlovém kilometru prostoru (vyjma velice blízko samotné Země) je mnohem nižší; totéž platí pro větší meteoroidy, takže McNeilův odhad srážky ‚jednou za sto let' byl absurdně vysoký.

Meteoroid, který narazil do *Star Queen*, byl veliký, pravděpodobně tak asi gram prachu a ledu velikosti kuličky z ložiska. A nějak se mu při téměř kolmém útoku na zabezpečovací palubu povedlo minout horní polokouli modulu posádky i velké válcové ložné prostory dole. Téměř naprostá jistota, že k takové události už během historie lidstva nedojde, znamenala však pro Granta a McNeila jen velice slabou útěchu.

Avšak věci mohly být pořád ještě horší. *Star Queen* letěla po své dráze už čtrnáct dnů a do Port Hesperu jí zbývalo ještě jedenadvacet. Díky zvýšenému výkonu renovovaných motorů cestovala mnohem rychleji než pomalé nákladní lodi, toulavé lodi kosmických cest, pro něž platilo omezení na Hohmannovy elipsy, což byly dlouhé tangenciální letové dráhy vyžadující minimum energie, které se jen dotkly oběžných drah Země a Venuše na opačných stranách Slunce. Osobní lodě, vybavené ještě silnějšími reaktory s plynovým jádrem nebo rychlé kutry, používající zcela nové fúzní pohony to mohly střihnout od planety k planetě už za čtrnáct dnů, pokud se planety nalézaly v příznivé konfiguraci – a pokud se vyplatila řádově vyšší spotřeba paliva – ale *Star Queen* byla někde uprostřed. Její optimální akcelerace a zpomalení určovaly jak startovací okno, tak dobu příletu.

Je překvapivé, jak dlouho trvá proběhnutí jednoduchého počítačového programu, když na výsledku závisí váš život. Grant zadal příslušná čísla deseti různými způsoby, než se vzdal naděje, že se poslední řádek změní.

Otočil se k McNeilovi, ještě skloněnému nad inženýrskou konzolou na druhé straně kruhové místnosti. „Vypadá to, že bychom mohli zkrátit cestu téměř o půl dne," řekl. „Za předpokladu, že se během příští hodiny zbavíme všech ložných prostorů."

McNeil sekundu či dvě neodpovídal. Když se nakonec napřímil a otočil tváří ke Grantovi, vypadal klidně a střízlivě. „Vypadá to, že kyslík nám vydrží v nejlepším případě osmnáct dnů, v nejhorším patnáct. Zdá se, že na několik dnů chybí."

Oba muži na sebe hleděli s klidem, který by byl pozoruhodný, kdyby nebylo zřejmé, co jim probíhalo myslí: *musí* existovat východisko.

Vyrobit kyslík!

Například vypěstovat rostliny. Ale na palubě nebylo nic zeleného, ani balíček travního semene; a i kdyby byl, pozemské rostliny nejsou účinným zdrojem kyslíku v měřítku menším než malý svět. Jediný prospěch z toho, kdyby měli na palubě ty borovicové stromečky, by byl větší objem vzduchu v tlakovaném ložném prostoru.

Další možností byla elektrolýza vody, obrácení cyklu v palivové buňce, získání elementárního vodíku a kyslíku, neměli však dost vody v nepoškozených palivových buňkách ani ve vodních nádržích, ani v tělech obou mužů, aby mohli dýchat dalších sedm dnů. Alespoň ne do té doby, než by zemřeli z dehydratace.

Dodatečný kyslík nebude. Takže zbývalo to poslední vděčné téma televizních seriálů z kosmu, jako *deus ex machina* prolétající kosmická loď, která náhodou letí přesně stejným směrem a přesně stejnou rychlostí…

Samozřejmě se žádné takové lodi nevyskytovaly. Kosmická loď, která „náhodně prolétá", je prostě nemožná. I kdyby jiná nákladní loď už klouzala po stejné dráze k Venuši – a Grant a McNeil by věděli, kdyby tomu tak bylo – pak podle zákonů kosmického pohybu, které objevil již Newton, by musela udržovat svoji trasu; na nic jiného by neměla ani čas, ani palivo. A jakákoli loď, prolétající významně vyšší rychlostí, řekněme osobní loď, by sledovala vlastní hyperbolickou trajektorii a byla by asi tak nedostupná jako Pluto. Ale plně vybavený kutr, kdyby *nyní* odstartoval z Venuše…

„Co teď kotví v Port Hesperu?" ptal se McNeil, jako kdyby jeho myšlenky sledovaly stejnou dráhu jako Grantovy.

Grant se zeptal počítače, než odpověděl: „Dvě staré Hohmannovy nákladní lodě, podle registru Lloydovy pojišťovny, a obvyklé smetí člunů a vlečných člunů." Krátce se zasmál. „Dvě solární jachty. To

nám nepomůže.“

„Zdá se, že nemáme štěstí,“ poznamenal McNeil. „Snad bychom se měli poradit s řídícími letu na Zemi a Venuši.“

„Právě to jsem chtěl udělat,“ řekl nedůtklivě Grant, „jakmile rozhodnu, jak dotaz formulovat.“ Rychle se nadechl. „Podívej, hodně jsi mi tady pomohl. Byl bys teď tak laskav a osobně zkontroloval možné úniky vzduchu ze systému? Nemáš námitky?“

„Jistěže ne,“ řekl tichým hlasem McNeil.

Grant ho úkosem pozoroval, jak rozepnul přezku na svých volných popruzích a odplaval z letové paluby. Inženýr mu asi v příštích dnech způsobí potíže, uvažoval Grant. Taková trapná záležitost, složit se jako děcko… Až do teď vycházeli docela dobře. Jako většina tlustších mužů byl McNeil dobrosrdečný a lehkomyslný, ale Grant si nyní uvědomil, že postrádá jádro. Zjevně v důsledku příliš dlouhého života v kosmu ochabl fyzicky i mentálně.

10

Parabolická anténa na komunikačním ráhnu směřovala k zářící Venuši, vzdálené necelých dvacet milionů kilometrů a pohybující se po dráze konvergující s dráhou lodi. Na konzole zazněl tón, oznamující zachycení signálu z Port Hesperu.

Do fyzického kontaktu chybí celý měsíc, ale třímilimetrové vlny z lodního vysílače vykonají cestu za necelou minutu. Jak hezké by bylo být v tomto okamžiku rádiovou vlnou…

Grant potvrdil „vysílejte“ a začal plynule a nevzrušeně hovořit. Provedl pečlivou analýzu situace, připojil důležité telemetrické údaje a zakončil řeč žádostí o radu. O svých obavách týkajících se McNeila nemluvil. Inženýr nepochybně vysílání monitoroval.

Pro Port Hesperus – Venušinu orbitální stanici – to bude bomba, která spustí lavinu zájmu a sympatií na všech obydlených světech, jakmile televizní zpravodajství převezme zprávu: STAR QUEEN V NEBEZPEČÍ. Nehoda v kosmu je vždy drama, které vytlačí z titulků vše ostatní. Alespoň dokud se nespočítají mrtví…

Odpověď z Port Hesperu byla tak rychlá, jak rychlost světla dovolila: „Řídicí středisko Port Hesperus volá *Star Queen.* Potvrzujeme

váš nouzový stav. Brzy zašleme podrobný dotazník. Zůstaňte na příjmu.“

Když dotazy dorazily, nechal je Grant vytisknout. Trvalo téměř hodinu, než je tiskárna vydala. Dotazník byl tak nesmírně podrobný, že Grant zachmuřeně uvažoval, zda on a McNeil budou žít dostatečně dlouho, aby na něj stačili odpovědět.

Většina dotazů byla technického rázu a týkala se stavu lodi. Grant nepochyboval, že experti na Zemi i na Venuši se horečně snaží vymyslet, jak zachránit *Star Queen* a její náklad. Snad hlavně náklad.

„Co si o tom myslíš?“ zeptal se McNeila, když inženýr dočetl dotazník. Pečlivě ho teď studoval, pozoroval, zda u něj neobjeví nějaké známky napětí.

Po dlouhém, úporném mlčení pokrčil McNeil rameny. Jeho první slova potvrzovala Grantovy myšlenky. „Určitě nás pořádně zaměstná. Pochybuju, že nám na to bude stačit den. Ale polovina těch otázek mi připadá šílená.“

Grant přikývl, ale nic neříkal. Nechal McNeila pokračovat.

„Rychlost úniku vzduchu z prostoru posádky – to je rozumné, ale už jsme jim to řekli. Ale nač chtějí znát účinnost radiačního stínění?“

„Může to mít něco společného s opotřebováním vzduchotěsných uzávěrů, předpokládám,“ zamumlal Grant.

McNeil se mu podíval do očí. „Spíš bych řekl, že se nás snaží povzbudit předstíráním, že mají jeden nebo dva chytré nápady. A zatím nás chtějí zaměstnat, abychom si s tím nedělali starosti.“

Grant se na McNeila díval s podivnou směsicí ulehčení a rozmrzelosti. S ulehčením proto, že Skot nezačal znovu vyvádět, a naopak s rozmrzelosti, protože byl teď tak zatraceně klidný a odmítal pěkně zapadnout do kategorie, do níž ho Grant zařadil. Byl ten chvilkový záchvat po úderu meteoroidu pro něj typický? Nebo se to mohlo stát každému? Grant, který viděl věci vždy jen jako bílé a černé, cítil zlost, protože se nedokázal rozhodnout, zda je McNeil zbabělý nebo odvážný. Že by mohl být obojí, to ho vůbec nenapadlo.

Za letu kosmickým prostorem je čas cosi velmi neurčitého. Na Zemi tvoří velké hodiny samotný otáčející se glóbus a jeho světadíly tvoří ručičky. I na Měsíci se stíny pomalu plíží od útesu k útesu, když slunce pomalu putuje po obloze. Ale v kosmu jsou hvězdy nehybné a

Slunce se pohne jen tehdy, když pilot pohne lodí. A čísla na displejích, označující dny a hodiny, nemají z hlediska pocitů žádný smysl.

Grant a McNeil se už dávno naučili přizpůsobit tomu svůj život. Když byli hluboko v kosmu, pohybovali se s jistou lenivostí, která však rychle zmizela, jakmile se blížil konec cesty a nastal čas pro brzdné manévry. Přestože se nad nimi teď vznášel ortel smrti, pokračovali dál s navyklou rutinou. Grant každý den pečlivě diktoval zápis do lodního deníku, potvrzoval polohu lodi, prováděl běžné údržbové práce. McNeil se také choval normálně, pokud mohl Grant posoudit, přestože se mu zdálo, že jisté úkony v technické údržbě provádí povrchně, a pronesl na inženýrovu adresu několik příkrých slov o hromadě špinavého nádobí po McNeilově službě v lodní kuchyňce.

Byl třetí den po nárazu meteoroidu. Grant pořád dostával „povzbudivé“ zprávy z řízení kosmického provozu na Port Hesperu, ve smyslu: „Omlouváme se za zpoždění, chlapci, budeme pro vás něco mít, jakmile to půjde.“ Čekalo se na výsledky panelové diskuze na nejvyšší úrovni, svolané Komisí kosmické kontroly se spoustou odborníků na dvou planetách, kteří na počítačích simulovali divoké plány na záchranu *Star Queen.* Z počátku čekal Grant netrpělivě, ale jeho dychtivost pomalu opadala. Pochyboval, že i ty nejlepší technické mozky ve Sluneční soustavě je dokážou zachránit, přestože bylo těžké vzdát se veškeré naděje, když se stále všechno zdálo být celkem normální a vzduch byl dosud čistý a osvěžující.

Čtvrtého dne se Venuše ozvala: „Dobrá, chlapci, tak pro vás něco máme. Vezmeme to systém po systému a něco bude hodně složité, tak se nerozpakujte a žádejte vysvětlení, když ho budete potřebovat. Dobrá, nejdřív půjdeme do souboru systému pro řízení atmosféry v kabině, poloha dva-tři-devět celých, čtyři. Teď vám dáme chvilku k nalezení té polohy…“

Zbavena žargonu, byla ta dlouhá zpráva vlastně pohřebním proslovem. Hlavním cílem pokynů bylo zajistit, aby *Star Queen* mohla dorazit do Port Hesperu pod dálkovým ovládáním a s neporušeným nákladem, i kdyby ve velitelském modulu zůstala dvě mrtvá těla. Grant a McNeil byli odepsáni.

Jediná útěcha spočívala v tom, že Grant už z výcviku v komorách ve velké výšce věděl, že smrt z nedostatku kyslíku, alespoň blízko

konce, bude vyloženě závratná událost.

McNeil zmizel dole brzy poté, co zpráva skončila, bez jediné poznámky. Grant ho nespatřil celé hodiny. Zprvu cítil upřímnou úlevu. Ani jemu nebylo do řeči, a jestliže chtěl McNeil zůstat o samotě, byla to jeho věc. Kromě toho chtěl Grant napsat různé dopisy, postarat se o rozdělané věci, přestože poslední vůle může ještě počkat. Ještě zbývaly dva týdny.

V době oběda sešel Grant do společných prostor; očekával, že najde McNeila v lodní kuchyňce při práci. McNeil byl dobrý kuchař, v mezích možností na kosmické lodi, a služba v kuchyni mu obvykle působila potěšení. Nesporně se dobře staral o vlastní žaludek. Ve společných prostorách však nikdo nebyl. Závěs před McNeilovou kabinkou byl zatažen.

Grant odhrnul závěs stranou a našel McNeila ležet ve vzduchu blízko kavalce, docela smířeného s osudem. Vedle něj visela velká bedna z umělé hmoty, jejíž magnetický zámek byl násilně otevřen. Grant ji nemusel zkoumat, aby určil její obsah. Letmý pohled na McNeila postačil.

„To je ale ostuda," řekl McNeil beze stopy rozpaků, „muset nasávat takovéhle pití trubičkou." Významně na Granta zašilhal. „Něco vám řeknu, kapitáne, proč neudělíte vozidlu trochu otáčivého momentu, abychom mohli pít jako lidi?" Grant se do něho pohrdavě zabodával očima, ale McNeil čelil jeho pohledu bez rozpaků. „Ach, člověče, nebuď labuť, netvař se tak kysele, dej si taky! Co na tom záleží?"

Hodil láhev po Grantovi a ten ji zručně chytil. Byl to Cabernet Sauvignon z údolí Napa v Kalifornii, pohádkově cenný. Grant znal tu zásilku – obsah bedny z umělé hmoty měl cenu mnoha tisíc dolarů.

„Není třeba chovat se jako prase," řekl Grant přísně, „dokonce ani za těchto okolností."

McNeil ještě nebyl opilý. Dosáhl jenom jasně zářivého předstupně opilosti a neztratil dosud veškerý kontakt s neveselým vnějším světem. „Jsem připraven," prohlásil vážně, „naslouchat všem dobrým argumentům proti mému nynějšímu postupu. Postupu, který mi připadá nanejvýš rozumný." Obdařil Granta andělským úsměvem. „Ale měl bys mě raději přesvědčit rychle, dokud jsem ještě přístupný hlasu

rozumu.“

Potom stiskl střičku z umělé hmoty, nasál do ní třetinu obsahu láhve a vsunul si rezavě rudou trysku do úst.

„Kradeš majetek, který může být zachráněn…“ oznámil Grant. Neuvědomoval si absurdnost svého prohlášení, ale uvědomoval si, že jeho hlas převzal nosový tón mladého vychovatele, „…a kromě toho, těžko můžeš zůstat opilý dva týdny.“

„To,“ řekl McNeil přemýšlivě, „se teprve uvidí.“

„Myslím, že neuvidí,“ odsekl Grant. Pravou rukou se zachytil za pažení a levou strčil do bedny tak silně, že prolétla otevřeným závěsem.

Když se otočil a skočil za ní, slyšel McNeilův úpěnlivý křik: „Ty zácpou postižený bastarde! Takový špinavý trik!“

McNeilovi v jeho stavu bude chvíli trvat, než se odhodlá k pronásledování. Grant nasměroval bednu do přechodové komory ložného prostoru a do tlakované kabiny s řízenou teplotou, ze které ji McNeil vzal. Zavřel bednu, dal ji do stojanu a bezpečně ji upevnil.

Nemělo cenu, aby se snažil bednu uzamknout. McNeil už zámek zničil. Grant však mohl zajistit, že se k ní už McNeil nedostane. Přestaví kód na vstupu do přechodové komory a nechá si novou kombinaci pro sebe. Měl na to spoustu času. McNeil se neobtěžoval, aby ho sledoval.

Když Grant plul zpět k letové palubě, minul otevřený závěs McNeilovy kabiny. McNeil tam ještě byl a zpíval.

„Je nám fuk, kam kyslík utíká, pokud neskončí ve víně…“

Zjevně si stačil odložit pár láhví, než se Grant objevil a zabavil bednu. Kdepak dva týdny, pomyslel si Grant, ty mu nevydrží ani tu jednu noc.

„Je nám fuk, *kam* kyslík utíká, pokud neskončí ve víně…“

Kde k čertu slyšel ten refrén? Přes svoje výhradně technické vzdělání si Grant byl jist, že McNeil záměrně upravil nějaký oplzlý alžbětinský madrigal nebo něco podobného, jen aby ho popíchl. Na okamžik ho přemohl pocit, který dosud nepoznal, a který rychle zmizel. Když však dorazil na letovou palubu, uvědomil si, že jeho odpor k McNeilovi pomalu přechází v nenávist.

11

Grant a McNeil by spolu v normálních podmínkách jistě vycházeli docela dobře. Nebyla to ničí vina, že podmínky nyní byly od normálních na hony daleko.

Pouze proto, že oba muži prokázali nádherně spojité křivky při standardním testu, pouze proto, že jejich letové záznamy byly v podstatě bez poskvrny, pouze proto, že tisíce milionů liber, dolarů, jenů, drachem a dinárů figurovaly v letu *Star Queen,* dala Komise kosmické kontroly jejich lodi výjimku z pravidla tříčlenné posádky.

Pravidlo tříčlenné posádky se vyvinulo během půl druhého století kosmických letů a vcelku dobře zajišťovalo alespoň minimální stabilitu psychologických a partnerských vztahů uvnitř posádky během dlouhých období izolace. Tento problém nebyl tíživý ve dvacátém století, když se kosmické plavidlo s lidskou posádkou odvážilo nejdále na Měsíc a časová prodleva při spojení se Zemí se ještě měřila v sekundách, ale později začal být velice vážný. Je pravda, že v jakékoli skupině tří se dva nakonec spojí proti třetímu, jak už staří Římané zjistili po několika krutých politických lekcích, ale tři jsou jistě lepší než dva a dva jsou mnohem lepší než jeden. A jakákoli skupina větší než tři se stejně velmi brzy rozpadne do dvojic a trojic.

Osamocený muž nebo žena téměř jistě zešílí v poměrně krátké době. Může to být mírné šílenství, nebo dokonce zajímavé šílenství, které se projeví třeba nadměrným psaním romantické poezie, ale žádná forma šílenství není povzbudivá pro pojišťovatele kosmických lodí.

Zkušenost ukázala, že posádka, složená z jednoho muže a jedné ženy zažije krizi v několika dnech. Jejich věk přitom nehraje roli. Jestliže textem jejich konverzace bude moc, podtextem bude sex. A naopak.

Na druhé straně dva muži sami spolu nebo dvě ženy samy spolu, pokud se obejdou bez sexuálního podtextu, se vždy dostanou k otázce moci: kdo tady má hlavní slovo? Ačkoliv v případě dvou žen odpověď na tuto otázku povede s mnohem menší pravděpodobností ke smrtelnému násilí.

Ve skupině třech lidí jakéhokoli pohlaví se každý bude chvíli

snažit vycházet z ostatními a nakonec se dva spolčí proti třetímu. Otázka moci se tak vyřeší a v závislosti na složení posádky se vyřeší také otázka sexu, například dva nebo více to mohou dělat společně a jeden nebo víc to budou dělat každý sám.

Dva muži, ne blízcí přátelé, oba heterosexuálové, srovnatelného věku a postavení, ale od základu odlišní v temperamentu, představují tu nejhorší možnou kombinaci.

Tvrdí se, že tři dny bez jídla dokážou vymazat jemné rozdíly mezi tak zvaným civilizovaným člověkem a tak zvaným divochem. Grant a McNeil netrpěli fyzickým nepohodlím a nehrozilo jim, že budou nakonec vystaveni nesmírné bolesti. Jejich představivost však pracovala na plné obrátky. Měli více společného s párem hladových kanibalů, ztracených v kánoi na širém moři, než by byli ochotni připustit.

O jedné stránce své situace, nejdůležitější ze všech, se vůbec nezmínili. Počítačový rozbor provedl kontrolu a opětnou kontrolu, ale jeho závěr nebyl zcela konečný, protože počítač nedával doporučení, o která nebyl žádán. Oba muži v posádce však mohli poslední krok výpočtu snadno provést ve své hlavě… a oba došli ke stejnému výsledku. Byla to opravdu jednoduchá, tragická parodie těch příkladů z počtů první třídy, které začínají: „Jestliže dva muži potřebují k montáži pěti helikoptér šest dnů, jak dlouho…?“

V momentě, kdy meteoroid zničil uskladněný kapalný kyslík, bylo uvnitř modulu posádky přibližně čtyřiaosmdesát krychlových metrů vzduchu a v tlakované kabině ložného prostoru A jedenadvacet krychlových metrů vzduchu. Při jedné atmosféře váží krychlový metr vzduchu jeden celý, dvě desetiny kilogramu, ale jen méně než čtvrtinu z toho tvoří kyslík. Připočtou-li se zásoby ve skafandrech a nouzové zásoby, bylo na lodi necelých dvaatřicet kilogramů kyslíku. Člověk spotřebuje téměř devět set deset gramů kyslíku za den.

Pětatřicet člověkodnů kyslíku…

Zásoba kyslíku vystačí *dvěma* mužům na dva a půl týdne. K Venuši to byly tři týdny cesty. Člověk nemusel být zázračný počtář, aby mu bylo jasné, že jeden muž, pouze jeden muž, se může dožít toho, aby se mohl procházet po zahradách v Port Hesperu.

Uplynuly čtyři dny. Časová mez činila třináct dnů, ale krajní ter-

mín, o kterém se však nikdo z nich nezmiňoval, byl pouhých deset. Ještě deset dnů mohou dva muži dýchat vzduch, aniž by ohrozili šance jednoho, který by mohl přežít sám. Po deseti dnech by pouze jeden muž měl naději doletět na Venuši. Dostatečně objektivnímu pozorovateli by situace mohla připadat vysoce zajímavá. Grant a McNeil však nebyli objektivní. Ani v nejlepší shodě není pro dva lidi snadné přátelsky se dohodnout, kdo z nich má spáchat sebevraždu. A je to ještě obtížnější, když spolu nemluví.

Grant si přál být naprosto nestranný, takže jediné, co mohl udělat, bylo počkat, až McNeil vystřízliví a vystoupí ze své kabiny. Potom mu to přímo předloží.

Jak mu tyto myšlenky vířily myslí, díval se Peter Grant okny letové paluby na hvězdný vesmír. Viděl tisíce a tisíce hvězd tak, jak je nikdy předtím nespatřil. Jejich tragická situace ho začala přivádět do duševního stavu, jaký dosud nepoznal…a který by řeč určitě narušila.

Dobrá, napíše McNeilovi dopis. A nejlepší bude, když to udělá hned, dokud ještě udržují diplomatické vztahy. Upevnil list dopisního papíru na psací podložku a začal: „Drahý McNeile.“ Zamyslel se, kuličkovou tužku připravenu nad papírem. Potom list vytrhl a začal znovu: „McNeile.“

Trvalo mu téměř tři hodiny, než napsal to, co chtěl, ale ani potom nebyl docela spokojen. Některé věci se zatraceně těžko dávají na papír. Nakonec skončil. Složil dopis a zalepil obálku páskou. Opustil letovou palubu, dopis vzal s sebou a zavřel se v kabině. Předání dopisu McNeilovi může den nebo dva počkat.

Jen málo z miliard televizních diváků na Zemi, na Port Hesperu, na Marsu, v Hlavním pásu a na kolonizovaných satelitech mohlo mít opravdové ponětí, co se děje v myslích dvou mužů na palubě *Star Queen.* Sdělovací prostředky byly plné plánů na jejich záchranu. Reportéři vyhrabali spousty penzionovaných pilotů kosmických lodí a spisovatelů fantastických románů, aby v rozhlasu a televizi uvedli svůj názor na to, jak by se Grant a McNeil měli k sobě chovat a vyhnout se neshodám. Muži, kteří všechen ten povyk zapříčinili, mu však moudře odmítli naslouchat.

Řízení leteckého provozu na Port Hesperu bylo poněkud diskrétnější. Člověk nemůže beze studu povzbuzovat muže čekající na smrt,

i když datum popravy není ještě zcela jisté. Řízení provozu se tudíž každý den spokojilo s několika citově neutrálními vzkazy a předávalo hlavní zprávy – válka v jižní Asii, narůstání rozepří o dělení Hlavního pásu, nové nálezy minerálů na povrchu Venuše, poprask okolo cenzurování díla *Když Řím hoří*, které bylo právě zakázáno v Moskvě…

Život na *Star Queen* pokračoval víceméně jako předtím, snad až na McNeilovu kocovinu. Grant trávil většinu času na letové palubě a psal dopisy své ženě. Dlouhé dopisy. Čím dál, tím delší… Mohl by s ní mluvit, kdyby chtěl, ale pomyšlení na všechny, kteří by naslouchali, mu v tom zabránilo. V kosmu bohužel neexistovaly žádné opravdu soukromé linky.

A ten dopis McNeilovi. Proč by mu ho nepodal a neměl to za sebou? Dobrá, udělá to. Do dvou dnů… A potom se uvidí. Kromě toho odklad dá McNeilovi šanci, aby o tom začal sám.

Že by McNeil mohl mít kromě prosté zbabělosti i jiné důvody k váhání, to Granta vůbec nenapadlo.

Přemýšlel, jak nyní McNeil tráví čas, když mu došel chlast. Inženýr měl velkou knihovnu na videočipech, neboť hodně četl a měl neobvykle široký rozsah zájmů. Grant ho vídával zahloubaného do západní filozofie, do východního náboženství i do nejrůznějších smyšlených příběhů. McNeil se jednou zmínil, že jeho nejoblíbenější knihou je podivný román z počátku dvacátého století, *Jurgen.* Ostatní McNeilovy knihy však již nebyly tak úctyhodné a nemálo jich patřilo mezi pornografii.

McNeil byl však ve skutečnosti lstivější a složitější osobnost, než si Grant myslel. Byl snad příliš komplikovaný, než aby ho Grant dokázal pochopit. Ano, McNeil byl požitkář. Dělal, co mohl, aby měl na lodi co největší pohodlí, a na planetě si plně dopřával všech životních radostí, tím více, že jich býval celé měsíce zbaven. Nebyl to však v žádném případě slaboch, za jakého jej puritánský, představivost postrádající Grant pokládal.

Pravda je, že se pod vlivem šoku ze srážky s meteoroidem úplně zhroutil. Když se to stalo, právě se pohyboval přístupovou chodbou k zabezpečovací palubě, vracel se z ložného prostoru. Okamžitě pochopil závažnost prudkého výbuchu – došlo k němu necelý metr od

něj, na druhé straně ocelové stěny – nemusel čekat na potvrzení. Reagoval přesně tak jako cestující v letadle, který vidí, jak ve výšce devět tisíc metrů odpadlo křídlo. Do dopadu na zem ještě zbývá deset nebo patnáct minut, ale smrt je nevyhnutelná. Takže propadl panice.

Jako vrba ve větru se pod napětím sklonil, ale pak se vzpamatoval. Grant byl tvrdší člověk, ale také křehčí…

A pokud jde o tu záležitosti s vínem, bylo sice McNeilovo chování podle Grantových měřítek ohavné, to byl však Grantův problém. Kromě toho i tato epizoda byla již za nimi. V tichém dorozumění se vrátili k běžné rutině, přestože jim vůbec nepomáhala snížit pocit napětí.

Vyhýbali se navzájem co nejvíce s výjimkou doby jídla. Když se setkali, chovali se k sobě s přehnanou zdvořilostí, jako by se oba snažili být naprosto normální, ale neuspěli.

Uběhl den, uběhl další. A třetí.

Grant doufal, že McNeil do této doby už o tom začne mluvit a ušetří ho tak velice trapné povinnosti. To, že inženýr zarytě odmítal něco takového udělat, ještě zvětšilo Grantovo pohrdání. Situaci navíc zhoršovalo, že trpěl nočními můrami a velice špatně spal.

Noční můra byla vždy stejná. Peter Grant jako dítě často před spaním četl příběh příliš vzrušující, než aby jej dokázal odložit a nechat si zbytek na ráno. Aby ho neobjevili, pokračoval v četbě pod pokrývkou při světle kapesní svítilny, uschované v bílém ochranném pouzdru. Každých asi deset minut se musel odkrýt, protože pod pokrývkou se už nedalo dýchat. Vynoření do příjemně chladného vzduchu tvořilo hlavní část legrace. Nyní, po třiceti letech, se tyto vzpomínky z doby nevinného dětství vracely a pronásledovaly ho. Ve snu však nemohl z dusících přikrývek uniknout, zatímco vzduch kolem něj neustále a neúprosně houstl.

Zamýšlel dát McNeilovi dopis po dvou dnech, ale opět to odložil. Toto otálení nebylo pro Granta typické, dokázal však sám sebe přesvědčit, že je to naprosto rozumný postup. Dával tak McNeilovi šanci, aby se *ospravedlnil*, aby prokázal, že není zbabělec, a aby přišel s problémem jako první. Granta vůbec nenapadlo, že McNeil by mohl čekat totéž od něj…

Do doslovně konečného termínu chyběly tři dny, když Grantova

mysl poprvé lehce zavadila o myšlenku na vraždu. Po „večeři“ se uchýlil na letovou palubu a snažil se uvolnit se pohledem do hvězdné noci, ale McNeil velice důkladně a hlasitě čistil lodní kuchyňku a rachotil vším možným tak, jako by chtěl záměrně dělat hluk. Jaký *užitek* přináší McNeil tomuto světu? Nemá rodinu, nemá žádnou zodpovědnost. Komu by jeho smrt vadila?

Oproti tomu Grant má ženu a tři děti, které má přiměřeně rád, přestože oni mu neprojevují více než povinnou formální náklonnost. Nestranný soudce by jistě bez obtíží rozhodl, kdo z nich má přežít, a kdyby McNeil měl v sobě špetku slušnosti, došel by už sám ke stejnému závěru. Protože to však vypadalo, že nic podobného neudělal, určitě už tím přišel o všechny nároky na nějaké ohledy…

Tato myšlenka se pomalu vynořila z Grantova podvědomí, které ji však s elementární logikou muselo vytvořit již daleko dříve. Teď tedy byla tady a dožadovala se pozornosti.

Grantovi slouží ke cti, že tuto myšlenku okamžitě s hrůzou zavrhl. Byl to přímý a čestný muž s velice přísnými zásadami chování, a vražedné impulzy, které se občas vyskytnou i u člověka, který je označován jako „normální“, mu jen zřídka zčeřily mysl. Avšak v příštích dnech, v těch několika málo dnech, které mu zbývaly, budou přicházet stále častěji.

Vzduch se již značně zhoršil. Snížili tlak na minimum a netrpěli ani nedostatkem regeneračních kapslí, používaných k odstraňování oxidu uhličitého z cirkulující atmosféry, ale pomalému nárůstu podílu inertních plynů vůči klesajícím zásobám kyslíku nebylo možno zabránit. *Zatím* ještě skutečné potíže s dýcháním neměli, ale silný pach jim neustále připomínal, co je čeká.

Grant ležel ve své kabině. Byla „noc“, ale on nemohl spát, což byla svým způsobem úleva, protože ho aspoň netrápila noční můra. Nespal však dobře ani předchozí noci a začínala ho zmáhat tělesná únava. Rychle se mu zhoršoval i psychický stav. To zvýrazňovala i skutečnost, že McNeil se choval tak klidně, že to bylo nejen nečekané, nýbrž i rozčilující. Grant si uvědomil, že v jeho emocionálním stavu by bylo nebezpečné střetnutí dále odkládat. Osvobodil se z volných popruhů na spaní, otevřel zásuvku u stolu a sáhl po dopisu, který zamýšlel předat McNeilovi už dávno. A pak něco *ucítil.*…

Jediný neutron zahajuje řetězovou reakci, která může v okamžiku zničit miliony životů, vše, co lopotně vybudovaly celé generace. Stejně nevýznamné impulzy mohou spustit řetězy událostí, které potom změní celý průběh budoucnosti. Nemohlo nastat nic nezávaznějšího než to, co přimělo Granta, aby se s dopisem v ruce zastavil. Za normálních okolností by si toho vůbec nevšiml. Byl to pach kouře, tabákového kouře.

Odhalení, že McNeil, ten rozkošnický inženýr, má tak mizerné sebeovládání, že mrhá posledními drahocennými kilogramy kyslíku na *cigarety*, naplnilo Granta zaslepující zuřivostí. Na okamžik úplně ztuhnul, ochromen intenzitou svých emocí. Potom pomalu dopis v ruce zmačkal. Myšlenka která zprvu byla nevítaným vetřelcem a posléze pouhou spekulací byla nyní konečně přijata. McNeil dostal svou šanci, ale touto neuvěřitelnou sobeckostí dokázal, že si ji nezasluhuje.

Tak dobrá. Může zemřít.

Rychlost, s níž Grant dospěl k tomuto sebeospravedlňujícímu závěru, by byl dokázal vysvětlit i ten nejhloupější amatérský psychiatr. Potřeboval přesvědčit sám sebe, že v této situaci nemá smysl chovat se čestně, třeba navrhovat nějakou hazardní hru, která by dala McNeilovi i jemu stejnou naději na život. Našel záminku, kterou potřeboval, a chopil se jí. Může teď naplánovat a provést McNeilovu vraždu podle svého vlastního morálního kodexu.

Úleva a stejným dílem i nenávist hnala Granta zpět na kavalec, kde každý závan tabákové vůně působil na jeho svědomí jako balzám.

McNeil by mohl Grantovi říct, že ho opět špatně posuzuje. Inženýr byl vášnivým kuřákem celé roky, i když proti své vůli, a uvědomoval si, že je na obtíž většině lidí, kteří nechtěli dýchat to, co on kolem sebe šíří. Snažil se toho nechat – je to snadné, žertoval někdy, přestal jsem mockrát – ale v okamžicích napětí nevyhnutelně zjistil, že opět sahá po těch voňavých papírových válečcích. Záviděl Grantovi, patřícímu k těm lidem, kteří mohou vykouřit cigaretu, když chtějí, ale bez lítosti dovedou přestat. Přemýšlel, proč Grant vůbec kouří, když to nepotřebuje. Jde o nějakou symbolickou vzpouru?

Tak či onak, McNeil si spočítal, že si může dovolit dvě cigarety

za den, aniž by vyvolal měřitelný rozdíl v trvání dýchatelné atmosféry. Luxus těchto šesti nebo sedmi minut dvakrát denně, daleko v centrální chodbě lodi, jednou pozdě v noci a jednou dopoledne, který si Peter Grant pravděpodobně vůbec nebyl schopen představit, přitom značně přispíval k mentální pohodě Anguse McNeila. Ačkoli dvě cigarety neovlivnily zásobu kyslíku, znamenaly ten největší požitek na světě pro McNeilovy nervy, a tím nepřímo přispívaly i k pohodě Petera Granta.

Nemělo však cenu snažit se tohle Grantovi říkat, a tak McNeil kouřil v soukromí a osvědčoval sebeovládání, které bylo samo o sobě překvapivě příjemné.

Kdyby však byl McNeil věděl o Grantově nespavosti, neriskoval by ani tu noční cigaretu ve své neutěsněné kabině.

Na muže, který se pouze před hodinou rozhodl k vraždě, postupoval Grant pozoruhodně metodicky. Bez váhání, ale velmi opatrně, se tiše vznášel kolem své kabiny a přes ztemnělé společné prostory k lékárně na stěně u kuchyňky. Pouze strašidelně modré nouzové světlo osvětlovalo vnitřek lékárny, v níž byly všechny krabice, lahvičky a nástroje uložené v měkce vypolštářovaných prohlubních a upevněné suchými zipy. Při zařizování lodi tam dali nástroje a léky pro každou nenadálou událost, o níž kdy slyšeli nebo kterou si dokázali představit. Včetně této. Za upevňovací tkanicí tam ležela malá lahvička, jejíž obraz dřímal v hloubi Grantová podvědomí po všechny tyto dny. V modrém světle nedokázal přečíst malá písmenka na nálepce, viděl pouze lebku a zkřížené hnáty, slova však již uměl nazpaměť: „Přibližně půl gramu způsobí bezbolestnou a téměř okamžitou smrt.“

Bezbolestnou a okamžitou – výborně! Ještě lepší však byla skutečnost, kterou nálepka neuváděla. Látka byla bez chuti.

Uplynula převážná část dalšího dne.

Kontrast mezi jídly připravenými Grantem a jídly, o která se postaral se značnou zručností a péčí McNeil, byl pozoruhodný. Každý, kdo si potrpěl na jídlo a kdo strávil značnou část života v kosmu, se obvykle – z nutnosti – do jisté míry naučil kuchařskému umění. McNeil se mu však nejen naučil, on je dokonale zvládl. Dokázal udělat pikantní omáčku ze sušeného mléka, šťávy rehydrovaného masa a své soukromé zásoby bylin. Dokázal vykouzlit chuť z hluboce zmra-

žené potravy pomocí svých láhví olejů a octů.

Pro Granta jídlo znamenalo pouze jednu z těch nutných, ale otravných činností, které je třeba odbýt co nejrychleji, a na jeho vaření se tento přístup dal poznat. McNeil už dávno přestal kvůli tomu reptat. Představte si tedy jeho pobavení, když viděl, jak se Grant při této večeři snaží.

Setkali se beze slov jako obvykle, pouze síla zvyku a základní pravidla slušnosti jim bránily, aby se chopili podnosů a zmizeli ve svých doupatech. Místo toho se vznášeli na opačných stranách malého stolu, oba upevněni ve vzduchu pod pečlivě zvoleným úhlem, nedívali se přímo na sebe, ale ani se neodvraceli. Pokud McNeil zpozoroval na Grantovi rostoucí nervozitu, jak jídlo pokračovalo, neříkal nic. Jedli v naprostém mlčení, neboť už dávno vyčerpali možnosti nezávazného hovoru. Když si do misek s okraji zakřivenými dovnitř, navržených k udržení obsahu ve stavu beztíže, dali poslední chod, vařenou zelenou kukuřici s boby a vepřovým masem, Grant odklidil odpadky a vydal se do přilehlé kuchyňky připravit kávu.

Trvalo mu to dost dlouho, uváží-li se, že káva byla jako vždy instantní, protože v posledním okamžiku se přihodilo něco, co ho málem dohnalo k šílenství. Chtěl právě vytlačit vařící vodu z jedné nádoby do druhé, když si vzpomněl na starodávný němý film, který viděl kdysi na čipu. Vystupoval v něm klaun, který obvykle nosil buřinku a legrační knír, Charlie Kdosi, a v tom filmu se snažil otrávit nechtěnou ženu. Náhodou však zaměnil sklenice. *Žádná* vzpomínka nemohla být nevítanější. Grant téměř upadl do psychopatického chichotání. Prošla téměř minuta, než se dokázal opět ovládnout.

Měl zřejmě nervy v ještě horším stavu, než si představoval. Byl si však jist, že alespoň navenek vypadá naprosto klidně, když nesl dvě plastové nádoby s hadičkami na pití. Nehrozilo nebezpečí, že by je nyní zaměnil. Inženýrova měla na sobě napsaná písmena MAC. Strčil ji k McNeilovi a fascinovaně pozoroval (úporně se snažil tuto skutečnost zamaskovat), jak si McNeil s nádobou pohrává. Vypadalo to, že nemá naspěch. Trudnomyslně civěl do prázdna. Potom konečně dal hadičku do úst, usrkl… a vyprskl, šokovaně hleděl na nádobu. Ledová ruka chytila Petera Granta za srdce. McNeil si odkašlal, otočil se k němu a klidně řekl…

„Co to, Grante? Tys ho jednou udělal správně! A ještě k tomu hodně horké!“

Grantovo srdce začalo pomalu pokračovat v přerušené činnosti. Neodvážil se promluvit, svedl však jen nic neříkající pokývnutí.

McNeil opatrně zvedl nádobu do vzduchu, držel ji několik centimetrů od obličeje. V masité tváři měl zamyšlený výraz, jako by vážil slova a připravoval se k projevu.

Grant se proklínal, že připravil kávu tak horkou. Právě takové maličkosti přivádějí vrahy na šibenici. A kdyby McNeil ještě chvíli čekal než něco řekne, ať už chtěl říct cokoli, Grant by se asi z nervozity prozradil.

Ne že by to bylo McNeilovi nyní něco platné.

Nakonec McNeil promluvil: „Předpokládám, že tě napadlo,“ řekl tiše konverzačním tónem, „že je tady pořád dost vzduchu, aby to vystačilo jednomu z nás až na Venuši.“

Grant se s úsilím ovládl, odtrhl oči od McNeilovy smrtonosné nádoby s kávou a s vysušeným hrdlem odpověděl: „Přišlo… přišlo mi to na mysl.“

McNeil se dotkl vznášející se nádoby, zjistil, že je ještě příliš horká, a zamyšleně pokračoval: „Potom by bylo rozumnější, kdyby se jeden z nás prostě rozhodl vyjít z přechodové komory, řekněme, nebo si vzít nějaký jed odsud,“ kývl hlavou směrem k lékárničce na zakřivené stěně, nedaleko od místa, kde se vznášeli.

Grant přikývl. Ach ano, to by bylo docela rozumné.

„Jediná potíž je v tom,“ uvažoval McNeil, „jak rozhodnout, kdo z nás má být tím nešťastným chlápkem. Předpokládám, že bychom mohli tahat kartu… nebo něco podobně náhodného.“

Grant zíral na McNeila se zaujetím, jež téměř převážilo jeho rostoucí nervozitu. Nikdy by neuvěřil, že inženýr dokáže hovořit o této otázce tak klidně. Zjevně McNeil uvažoval stejně jako on a byla to jen náhoda, že si vybral právě tuto chvíli, aby o tom začal mluvit. Z jeho řeči bylo jisté, že nemá žádné podezření.

McNeil Granta ostře sledoval, jakoby posuzoval jeho reakci.

„Máš pravdu,“ slyšel se Grant říkat. „Musíme si o tom promluvit. Brzy.“

„Ano,“ přisvědčil netečně McNeil. „Musíme.“ A potom sáhl po

nádobě s kávou a dal si hadičku ke rtům. Nasával pomalu a hodně dlouho.

Grant se nemohl dočkat, až skončí. Avšak úleva, ve kterou doufal, se nedostavovala. Místo ní cítil bodáni lítosti. Lítost, ne výčitky svědomí. Teď už bylo trochu pozdě myslet na to, jak opuštěný bude na palubě *Star Queen v* příštích dnech, pronásledován svými myšlenkami.

Věděl, že si nepřeje vidět, jak McNeil umírá. Znenadání se mu udělalo nevolno. Bez dalšího pohledu na svou oběť se vrhl k letové palubě.

12

Nehybné, nelítostné slunce a neblikající hvězdy shlížely na *Star Queen*, která byla v ohromném měřítku kosmu stejně nehybná jako ony.

Pouhým okem nemohl nikdo zjistit, že kosmická loď, připomínající miniaturní model molekuly, dosáhla nyní maximální rychlosti vůči Zemi a že brzy začne ohromným tahem brzdit, aby se dostala na parkovací oběžnou dráhu blízko Port Hesperu. Vskutku, nahlíženo v kosmickém měřítku nebyl *žádný* důvod k domněnce, že *Star Queen* má něco společného s inteligentním životem, nebo dokonce se životem vůbec, dokud se v horní části velitelského modulu neotevřela hlavní přechodová komora a v chladné temnotě nezažhnula světla jejího vnitřku. Na chvíli kroužek světla podivně visel v černém stínu padající lodi. Potom se neočekávaně zatměl, jak z lodi vypluly dvě lidské postavy.

Jedna z objemných postav byla aktivní, druhá pasivní. Ve stínu se dělo cosi nesnadno pochopitelného. Potom se pasivní postava dala do pohybu, zprvu pomalu, ale pak se značně narůstající rychlostí. Vyřítila se ze stínu lodi do plné sluneční záře. A nyní by kosmický pozorovatel, vybavený mohutným dalekohledem, mohl objevit láhev s dusíkem, kterou měla postava připevněnou na zádech, s naplno otevřeným ventilem, jednoduchou, ale účinnou raketu.

Mrtvola, protože šlo o mrtvého muže, se pomalu otáčela, proti hvězdám se zmenšovala a v necelé minutě úplně zmizela. Druhá po-

stava zůstávala zcela nehybně v otevřené přechodové komoře, sledovala, jak se mrtvola vzdaluje. Pak se poklop zavřel, jasný kruh zmizel a zastíněná stěna lodi se leskla pouze ve slunečním světle odraženém z jasné Venuše.

V bezprostřední blízkosti *Star Queen* se v příštích sedmi dnech nic závažného nepřihodilo.

4. ČÁST

OTÁZKA CTI

13

Muže v uniformě dohonila, když kráčel po chodníku kolem řeky v prostorech Rady Světů. Mířil od kanceláří Zemské centrály do budovy Komise kosmické kontroly. Udržovaný park se zelenal křehkými novými listy rašících stromů. Na Manhattan přišlo další jaro…

„Pomocná inspektorka Troyová, podplukovniku. Řekli mi, abych vás chytila, než odejdete.“

Pokračoval v chůzi. „Nikam nejdu, Troyová. Jenom jsem chtěl na chvíli vypadnout z kanceláře.“ Srovnala s ním krok. Byl to vychrtlý muž, podle obličeje zřejmě slovanského původu, s ocelově šedými krátce sestřiženými vlasy a mluvil s kanadským přízvukem hlasem tak ochraptělým, že to byl spíše šepot. Modrou uniformu měl vyžehlenou a bez poskvrnky. Zlaté insignie se mu třpytily na límci. Na prsou měl jen několik stužek, byly to však ty, které se počítají. Navzdory modré uniformě a práci v centrále prozrazovala podplukovníkova hluboce zbrázděná tvář, opálená téměř do černa, že strávil dlouhé roky v dalekém kosmu.

Otevřel stříbrnou krabičku s pilulkami a dal si maličkou rudou kuličku do úst. Pak si zjevně připamatoval, že vedle něj kráčí Sparta. Zastavil se u ocelového zábradlí a nabídl jí otevřenou krabičku. „Vezmete si jeden? Rademas.“ Když váhala, dodal: „Spousta z nás je užívá, jsem si jist, že to víte. Mírně povzbudivé, během dvaceti minut se úplně vyplaví z organizmu.“

„Ne, děkuji vám, pane,“ odvětila rozhodně.

„Dělal jsem si legraci,“ zasípal. “Jsou to vlastně mátové bonbóny. S fialkovou vůní. Nejsilnější věcí v nich je cukr.“ Vytáhl obličej do

tvaru, který moc nepřipomínal zašklebení. Pořád držel otevřenou krabičku. Sparta opět zavrtěla hlavou a on ji zaklapl. „Jak si přejete.“ S odporem vyplivl mátový bonbón, který držel pod jazykem, přes zábradlí do ledové East River. „Tuším, že jsem používal ten zatracený trik příliš často. Vy bažanti ho už znáte.“

Hleděl přes vodu, jejíž hustý zelený povrch hustě pokrývaly dlouhonohé sklízeče řas jako vodní lyžaři na rybníku. Jejich trubice z nerezové oceli odrážely zlatý sluneční svit časného rána. Podplukovník se díval za ně, přímo do slunce. Asi si přál, aby je viděl jinak, bez spousty atmosféry mezi nimi. Po chvíli se otočil ke Spartě a odkašlal si. „Dobrá. Vypadá to, že inspektorka Bernsteinová si vás velice cení. Napsala vám dobré hodnocení. Dáváme vám samostatný úkol.“

Spartě se zrychlil tep. Po dvou letech má šanci na vlastní misi! „Jsem jí vděčná za doporučení.“

„Vsadil bych se, že jste. Obzvláště proto, že jste si jistě nikdy nepomyslela, že vás pustí ze spárů.“

Sparta si dovolila úsměv. „No, pane, přiznám se, že jsem poznala Newark lépe, než jsem kdy chtěla.“

„Není zaručeno, že se tam nevrátíte, až to skončí, Troyová. *Záleží* na tom, jak si povedete.“

„Co je to za úkol, podplukovníku?“

„Dočasná služba v Port Hesperu. Ta věc se *Star Queen.* Nemělo by to být příliš obtížné. Buď loď prorazil meteoroid, nebo ne, a v tom případě loď buď praskla, nebo ji někdo rozbil. Vlastník a většina těch, jichž se to týká, jsou už na cestě k Port Hesperu na kosmické lodi *Helios*, ale my vás tam dopravíme dřív. Budete pracovat s chlapíkem z místního úřadu. Jmenuje se Proboda. Má vyšší hodnost, ale velení budete mít vy. Což mi připomnělo…“ Sáhl do vnitřní kapsy saka a vytáhl kožené pouzdro. „Protože nechceme, aby s vámi místní orali a vláčeli,“ otevřel pouzdro a odhalil zlatý policejní odznak, „jste povýšena.“ Podal jí ho. „Tady máte vizuální pomůcku. Proužek je v pouzdru. Elektronika je už v systému.“

Sparta vzala pouzdro na štítek do obou rukou a studovala složitý odznak. Na tvářích jí rozkvetl jemný ruměnec.

Podplukovník ji chvilku pozoroval a potom úsečně řekl: „Lituji, že není čas na slavnostní předání, inspektorko. Nicméně blahopřeji.“

„Děkuji vám, pane.“

„Teď už tady máte odvoz,“ Otočila se s ním a uviděla, jak nízko letící bílá helikoptéra hlučně klesá k přistávací ploše před věží Rady Světů. Jemně dosedla, její turbíny zpomalily na volnoběh a rotory se už jen líně otáčely. „Nezapomeňte na osobní výbavu, můžete si vyžádat, co potřebujete,“ řekl podplukovník. „Samozřejmě v rozumné míře. Musíte chytit raketoplán v Newarku a kutr, čekající na oběžné dráze. Všechno, co potřebujete vědět, je v systému. Dodáme vám nejnovější údaje, když to bude nutné.“

Nenadálý a náhlý odjezd ji vylekal, ale snažila se nedat to najevo. „Jeden dotaz, pane.“

„Ptejte se.“

„Proč někdo z Pozemské centrály, pane? Proč nenechat vyšetřování na lidech z Port Hesperu?“

„V Port Hesperu mají málo lidí. Velí jim kapitánka Antreenová. Prohlédla si, co máme k dispozici, a vyžádala si jmenovitě vás.“ Podplukovník se opět zašklebil. „Buďte jí vděčná. Bernsteinová by vás nikdy nenechala odejít od Celní služby.“

Sparta zasalutovala a rázně se vydala k čekající helikoptéře. Podplukovník ji pozoroval s neskrývanou závistí.

Raketový kutr vezl kromě tříčlenné posádky pouze Spartu, nikoho jiného. Štíhlá bílá loď, nesoucí modrý pás a zlatou hvězdu Komise kosmické kontroly, prolétla jako blesk po hyperbolické dráze a dorazila na Port Hesperus týden po Spartině spěšném povýšení na Zemi. Po dvou dnech cesty, méně než týden před příletem na Port Hesperus, přišel rádiový vzkaz. „*Tady je Star Queen, mluví kapitán Peter Grant. Palubní inženýr McNeil a já jsme společně rozhodli, že zde zůstává dostatečné množství kyslíku jen pro jednoho muže…*“

Pozemská centrála se spojila se Spartou za necelou hodinu. Podplukovníkova zbrázděná a zčernalá tvář se objevila na videopanelu v komunikační kabině kutru. „Takže, Troyová, tohle nám přidává problém. Potřebujeme vědět, jestli ten člen posádky vyšel dnes ráno z přechodové komory sám. Nebo byl vystrčen?“

„Ano, pane. Jsou už k dispozici materiály o cestujících na lodi *Helios*, o něž jsem žádala?“

Došlo k minutovému zdržení, než její slova urazila dráhu k Zemi

a jeho zpět. „Všechno co máme vám posíláme na černých kanálech," řekl. „Můžu vám říct, že je tam divná parta. Chlápek, pracující pro lidi z pojišťovny, známý podvodník, ale oni to o něm vědí, takže jim to asi nevadí. Žena, zabývající se těžkými stroji a starými knihami. Její temperamentní blízká přítelkyně. Chlapík, který vlastní kosmickou loď s tak podivnou historií, že musela změnit jméno. Další chlapík, který prakticky vůbec nemá historii."

„Díky, podplukovníku."

O minutu později řekl: „Dejte na sebe pozor, inspektorko." Ukončil hovor.

Tři dny před příletem na Port Hesperus proťal kutr dráhu lodi *Helios* a dalšího dne *Star Queen.* Kdyby Sparta měla silný dalekohled, mohla by ty rychlé lodi vidět z perspektivy kosmického pozorovatele. Ji však zajímali spíše lidé na palubě těch lodí.

S mohutným plamenem, vyšlehujícím z hlavní trysky, zpomaloval kutr ke kruhům, paprskům a válcům Port Hesperu, rotujícího konglomerátu kosmické stanice, která visela na vysoké orbitální dráze nad oslňujícími oblaky Venuše a jejíž osa mířila přímo do středu planety.

V radiačním perimetru plamen kutru pohasl. Kutr se opatrně přibližoval působením chemické energie.

Port Hesperus byl jedním z triumfů techniky jedenadvacátého století. Byl celý vybudován ze surovin, získaných ze zachycených asteroidů. Zužitkováním zdrojů z povrchu planety splatil náklady na výstavbu během dvou desetiletí. Nyní na něm žilo sto tisíc lidí v podmínkách, které by devět desetin populace na Zemi považovalo za luxusní. Měl například parky, zeleň… Velkou skleněnou centrální kouli stanice vyplňovaly bujné zahrady, některé z nich navržené podle starých snů o Venuši jako o světě močálů a džunglí. Přijeďte na Venuši a můžete zhlédnout džungli, pokud se budete držet cest v oslnivě osvětlené centrální kouli Port Hesperu. Nesnažte se navštívit povrch planety, ani o to nežádejte. Z pěti lidí, kteří se o to v obrněných a tepelně chráněných přistávacích modulech pokusili, se pouze dva vrátili, aby o tom mohli vyprávět.

Spartin kutr vyrovnal svůj pohyb s pravou stranou přistávacího prostoru. Během patnácti minut, řízen automatickým přistávacím

systémem, dorazil do ohromného axiálního zálivu přeplněného místní dopravou.

V přísně střeženém přistávacím zálivu bylo všechno strohé, žádné zbytečnosti, samá lesklá ocel a černé sklo, trubice, hadice a blikající světla. Nad přechodovou komorou kutru se uzavřela trubice jako obrovská pijavice, pod velkým tlakem do ní udeřil vzduch a poklop kutru se s prásknutím otevřel.

Sparta si přitiskla ruce na bolestivé uši. Vznášela se v přechodové komoře a najednou byla tváří v tvář delegaci z místní úřadovny Komise kosmické kontroly, která se k ní blížila přistávací trubicí. Nevypadali příliš přátelsky.

Čelem k ní byla nejvyšší z místních policistů, kapitánka jednotky v Port Hesperu Kara Antreenová. Byla oblečena v šedých vlněných šatech v ceně jejího úctyhodného měsíčního platu, šedé vlasy měla sestřiženy jako páže, světle šedé oči pod hustým černým obočím upírala na Spartu.

I bez rukou na uších byla Sparta ve společenské nevýhodě. Šlo o její šaty. Ve skladu na lodi našla málo věcí, které by si chtěla vyžádat, navzdory podplukovníkově nabídce. Vypadalo to, že představivost zásobovače se omezila na sportovní šortky, přípravky pro osobní hygienu, nealkoholické pivo a na předměty „k zábavě“, především na videočipy s měkkou pornografií. Takže si vybrala několikery ponožky, spodní prádlo, hřeben a kartáček na zuby. Na Port Hesperus proto dorazila oblečená v civilním úboru asistenta inspektora, přiděleného k letištní celní službě, to znamená v přestrojení za podplatitelnou přístavní krysu: v plastikových pracovních kalhotách s našitými kapsami, v olivově hnědé nevýrazné vlněné vestě bez rukávů a v polymerové plátěné větrovce. Oblečení bylo výrazně neformální, ale bylo alespoň upravené a čisté.

„Ellen Troyová, kapitánko,“ představila se Sparta. „Těším se na spolupráci s vámi i vašimi lidmi.“

„Troyová…“ Antreenová se usmála a zmírnila tak napětí. „A my se těšíme, že budeme pracovat s vámi. Jestli vám můžeme nějak pomoci, jakýmkoli způsobem, chceme to udělat.“

„To je velice…“

„Rozumíte?“

„Jistě, kapitánko. Díky.“

Antreenová napřáhla ruku. Rázně si potřásly. „Inspektorko Troyová, to je má pomocnice poručík Kitamuki. A tohle je inspektor Proboda.“

Sparta si potřásla rukou s ostatními. S Kitamuki, štíhlou ženou s dlouhými černými vlasy, staženými vzadu a padajícími přes jedno rameno ve vlnícím se ohonu, i s Probodou, hrubě tesaným blonďatým obrem, Polákem nebo možná Ukrajincem, který měl okolo šikmých očí něco, co připomínalo staré, divoké kozáky. Antreenová se neustále usmívala, avšak její dva pomocníci si Spartu měřili, jako by uvažovali o jejím okamžitém zatčení.

„Pojďme se přesunout někam do gravitace,“ navrhla Antreenová. „Ukážeme vám vaše ubytování, Troyová. A až se usadíte, podíváme se, jestli pro vás nemůžeme uvolnit stůl v kanceláři jednotky.“ Rychle se vydali na cestu. Kitamuki a Proboda se oddělili, nechali Spartu projít a potom za ní vytvořili sevřenou formaci.

Sparta sledovala Antreenovou beztížným průchodem docela snadno. Dostali se z nepohyblivého středu stanice přes šedivé kovové přepážky bezpečnostního sektoru, pak prošli obřím staničním výsuvným límcem a Sparta se na okamžik zastavila, aby se přizpůsobila rotaci. Pohybovali se dál, nouzovými poklopy, označenými černými a žlutými pruhy, do širších chodeb, až se dostali do jedné z hlavních hal v otáčející se sekci stanice, dostatečně daleko od středu, aby se tam vytvořila částečná gravitace, která zajistila existenci „podlahy“, což byl vnitřní válcový povrch haly. V hale Antreenová zamířila směrem ke kancelářím Kosmické kontroly v centrální kouli stanice.

Sparta se zastavila. Kitamuki a Proboda do ní téměř narazili. „Něco je v nepořádku, inspektorko?“ zeptala se Antreenová.

„Jste velice laskavi,“ usmívala se Sparta. „Ale je příliš málo času, budu muset nechat ubytování na později.“

„Jak myslíte. Jsem si jistá, že vás můžeme ubytovat i v našem hlavním stanu.“

„Půjdu nejdříve k řízení provozu. *Star Queen* má dorazit za necelou hodinu.“

„Nezařídili jsme zplnomocnění,“ namítla Antreenová.

„S tím nebudou problémy,“ odpověděla Sparta.

Antreenová přikývla. „Máte samozřejmě pravdu. Váš odznak bude stačit. Znáte cestu?“

„Kdyby někdo z vás chtěl jít se mnou…“ řekla Sparta.

„Inspektor Proboda vás doprovodí. Postará se o všechno, co budete potřebovat,“ rozhodla Antreenová.

„Dobrá, díky. Pojďme.“ Sparta se už vydala vpravo k průhledné kopuli řízení provozu, která kryla obrovskou kosmickou stanici. Přestože nikdy nebyla dál než na Měsíci, znala uspořádání Port Hesperu tak podrobně, že by jeho nejstarší obyvatelé a dokonce i jeho návrháři a stavitelé užasli.

Trvalo jí jen chvíli proplést se průchody a chodbami, kolem pracovníků a úředníků. Když se dostala k dvojitým skleněným dveřím centra, Proboda se zařadil těsně za ni. Měl stejnou hodnost jako ona, byl však starší. Vypořádat se s tím bude její první problém.

Příslušník místní hlídky pohlédl na Spartin odznak a potom na udýchaného Probodu, jehož poznal. Mávnutím oba propustil skleněným přechodovým prostorem do světélkující temnoty hesperského řízení provozu.

Obloukovitou skleněnou kopulí viděla Sparta tečky tisíců nehybných hvězd. Pod kopulí byly uspořádány kruhové řady terminálů jako lavice v římském amfiteátru. Před každou konzolou se vznášel pracovník, upoutaný ve volném postroji. Dveře, jimiž Sparta a Proboda vešli, byly ve středu kruhu. Vstoupili, jako dva gladiátoři do arény, ale nikdo si jejich příchodu nevšiml. Vysoko nad jejich hlavami, ještě nad nejvyšší řadou konzol, v ohnisku talířovitě tvarované parabolické místnosti, visela na třech tenkých vzpěrách plošina hlavního dispečera.

Sparta se odrazila nahoru.

Když lehce dopadla na okraj plošiny, otočila se. Vypadalo to, že hlavního dispečera a jeho zástupce její příchod zajímá jen velmi málo.

„Jsem inspektorka Ellen Troyová z Centrály vyšetřovací služby, pane Tanako.“ Uložila si do paměti jména všech klíčových členů personálu na stanici. „A tohle je inspektor Proboda,“ dodala, když se vedle ní objevil světlovlasý habán a zlobně se mračil. „Dostala jsem příkaz řídit vyšetřování *Star Queen.*“

„Ahoj, Viku," pozdravil dobromyslně šéf a zubil se na rozčíleného policistu. Pokývl Spartě. „V pořádku, inspektorko. Máme *Star Queen* už šestatřicet hodin na autopilotovi. Měla by tady být za dvaasedmdesát minut."

„Kde ji zaparkujete, pane?"

„Nebudeme ji parkovat. Máte pravdu, normálně bychom loď této hmotnosti nebrali do doku, nechali bychom ji na oběžné dráze. Ale kapitánka Antreenová z vaší zdejší kanceláře navrhla, abychom *Star Queen* dostali do bezpečnostního sektoru a usnadnili tak odstranění… přežívajícího. Bude to dok Q3, inspektorko."

Spartu příkaz Antreenové mírně překvapil. Člen posádky *Star Queen* přece přežil sám týden, takže půl hodiny navíc, nebo jak dlouho by trvalo dopravit ho z parkovací oběžné dráhy pomocnou lodí, může sotva hrát roli.

„Ráda bych tady zůstala a sledovala postup při zajíždění do doku, pokud vám to nevadí," požádala. „A chci být první v řadě, až se otevře přechodová komora, budete-li tak laskav a sdělíte to svému personálu." Otočila hlavu, neboť vycítila, že Proboda chce něco namítat. „Vy budete samozřejmě v přechodové komoře se mnou, inspektore," dodala.

„To nám vyhovuje," přisvědčil Tanaka. Ubyde mu práce. „Naše práce končí, když je loď uvnitř a zajištěná. A teď, když mě omluvíte…" Svalnatý menší muž si lehce přejel buclatou rukou přes černé krátké vlasy. Dokud se neuvolnil z postroje, v němž se vznášel, Sparta si nevšimla, že nemá nohy.

Uběhla hodina. Kdesi dole vycházelo horké slunce. Z bidýlka na plošině hlavního dispečera mohla Sparta vidět nahoru na hvězdy a napříč k žhnoucímu vycházejícímu Slunci. Mohla vidět dolů k prvnímu kruhu mnohokruhového Port Hesperu, který se bez ustání otáčel kolem svého středu jako nebeský kolotoč. Nemohla vidět disk Venuše, který byl bezprostředně pod stanicí, avšak záře mraků kyseliny sírové této planety, odrážející se na natřených kovových částech stanice, byla téměř tak jasná zdola jako přímé paprsky Slunce shora.

Sparta však nevěnovala pozornost stanici, nýbrž sto metrů dlouhé bílé lodi stojící přímo vzhůru proti hvězdám, která se tahem manévrovacích trysek po centimetrech spouštěla k zejícímu prostoru ve

středu stanice pod kopulí řízení leteckého provozu.

Tento pohled v ní probudil podivnou vzpomínku na grilování na zahradě domku v Marylandu. Kdo tam byl? Její otec? Její matka? Ne. Muž, žena s šedými vlasy, další starší páry, které si teď nedokázala dost dobře vybavit. Ale vzpomínka se netýkala jich. Týkala se ptačího krmítka, zavěšeného na větvi jilmu na dvorku na dlouhém tenkém drátu, jaký se užívá k vázání balíků. Krmítko plné semínek viselo dobré dva metry pod větví a metr nad zemí, aby se na semínka nedostaly veverky. Ale jedna veverka se nedala odradit. Naučila se uchopit drát všemi čtyřmi packami a pomalu a se zjevnou hrůzou klouzat hlavou dolů po drátu z větve ke krmítku. Na lidi, kteří pořádali grilování, veverčina odvaha tak zapůsobila, že se ani nesnažili vymýšlet další překážky, aby jí to znemožnili. Byli na ni tak hrdí, že chtěli, aby Sparta veverku pozorovala při činu.

A teď před sebou viděla obrovskou bílou kosmickou nákladní loď, jak klouzá hlavou napřed dolů po neviditelném drátu do chřtánu přístavního prostoru…

Vzpomínka se jí snažila sdělit ještě něco jiného, ale nedokázala to rozluštit. Obrátila pozornost zpět k přítomnosti. *Star Queen* už téměř zakotvila v doku.

V průchodu k přechodové komoře vně bezpečnostního pásma se nahromadili zástupci sdělovacích prostředků. Sparta s Probodou v těsném závěsu dorazili za jejich záda.

„Zajímalo by mě, jak se teď cítí," říkal kameraman a připravoval si videokameru.

„To ti můžu říct," odpověděl mu upravený a na ježka ostříhaný kolega, typ terénního reportéra. „Je tak rád, že je naživu…"

Sparta vycítila, že Proboda, který už stál vedle ní, se chystá užít své autority a vykázat senzacechtivé žurnalisty z průchodu. Jemně ho předešla. „Chci to slyšet," zašeptala a dotkla se jeho ramene.

„…že mu všechno ostatní může být ukradený," dokončil reportér.

„Nejsem si tak jistý, že bych dokázal nechat kámoše v kosmu, abych se sám mohl dostat domů."

„Kdo by chtěl? Ale slyšel jsi vysílání. Promluvili si o tom a ten, kdo prohrál, vyšel z přechodové komory. Byl to jediný rozumný postup."

„Rozumný? No, když to říkáš. Ale je hrozné nechat někoho obětovat se, abys mohl žít…“

„Nedělej ze sebe zatraceného sentimentálního chlápka. Kdyby se to stalo nám, vystrčil bys mě ven, než bych se stačil pomodlit.“

„Pokud bys to dřív neudělal ty mně.

Sparta slyšela dost. Protlačila se těsně k reportérovi a tiše řekla: „Kosmická kontrola. Ustupte, prosím,“ a pořád to opakovala: „Kosmická kontrola, ustupte prosím…“ Tak si snadno vytvořila před sebou cestu. Proboda ji sledoval.

Dav nechali za sebou u vchodu do bezpečnostního sektoru. Za utěsněným límcem jádra dorazili k přechodové komoře Q3, která byla téměř úplně zaplněna techniky a zdravotnickým personálem. Hruškovitá hlava *Star Queen* se pár metrů od nich pomalu posouvala za velkou skleněnou stěnou přístavu, opatrně tažena a tlačena mechanickými traktory. Když se přechodová trubice upevňovala přes hlavní přechodovou komoru lodi, Sparta si vyměnila několik vět s lékaři a ostatními.

Když se vyrovnal tlak a poklop *Star Queen* se otevřel, Sparta před ním stála sama.

Naplno ji zasáhl pach z vnitřku lodi. Přesto se zhluboka nadechla a chutnala vzduch jazykem. Z příchuti vzduchu zjistila věci, které by jí žádné následné testy neodhalily.

Uplynula téměř minuta, než z hloubi lodi do kruhu světla doplul unavený muž. Zastavil se ještě uvnitř *Star Queen*, těsně před přechodovou trubicí. Roztřeseně se zhluboka nadechl jednou, podruhé a potom zaostřil zaslzené oči na Spartu.

„Jsme šťastni, že jste bezpečně u nás, pane McNeile,“ uvítala jej. Chvilku ji pozoroval, pak přikývl.

„Jsem Ellen Troyová z Komise kosmické kontroly. Půjdu s vámi, až se vám budou věnovat lékaři. Musím vás požádat, abyste nemluvil s nikým kromě mne, dokud vám nedám svolení. Nezáleží na tom, kdo se bude ptát, ani na co se bude ptát. Souhlasíte s tím, pane?“

McNeil opět unaveně přikývl.

„Buďte tak laskav a přibližte se ke mně, pane.“

McNeil provedl, co mu řekla. Jakmile opustil poklop, Sparta se kolem něj mihla a otočila držadlem vnějšího zámku. Masivní vnější

dveře se tiše otočily v závěsech a měkce se zabouchly. Sparta strčila ruku do pravé zadní kapsy svých montérek, vytáhla jasně červený ohebný disk z umělé hmoty a přirazila jej na okraj poklopu, jako se kouskem vosku pečetí cíp obálky. Otočila se a vzala McNeila za ruku. „Pojďte se mnou, prosím."

Viktor Proboda blokoval výstup z trubice. „Inspektorko Troyová, jak chápu situaci, má být tento muž uvězněn a loď bez odkladu prohlédnuta."

„Chápete to mylně, inspektore Probodo." Je to dobré, uvažovala, nepoužil slovo „rozkazy", ani neřekl něco jako „obdržel jsem rozkazy." To znamenalo, že nevyhnutelnou konfrontaci lze ještě oddálit. „Panu McNeilovi se dostane veškeré péče. Teď ho vezmu na kliniku. Až se na to bude cítit, on a já si promluvíme. Do té doby nikdo, vůbec nikdo, na *Star Queen* nevstoupí." Stále upřeně hleděla Probodovi do bleděmodrých očí. „Jsem přesvědčena, že pečlivě splníš příkazy Centrály, Viktore."

Byl to sice starý trik, ale jeho přesto překvapilo, když použila jeho křestního jména a tykání. Právě to měla v úmyslu. Této štíhlé dívce bylo snad pětadvacet, jemu už dost přes třicet a už deset let se snažil, aby získal svou hodnost, ale ona převzala autoritu tak snadno a přirozeně, že to Proboda, dobrý voják, musel respektovat. „Jak říkáte," připustil chraptivě.

Sparta podpírala inženýra McNeila, který vypadal, že se každým okamžikem složí, k čekajícím zdravotníkům. Jeden z nich mu nasadil na obličej kyslíkovou masku. McNeilův výraz připomínal člověka, který po týdenním pobytu na tropickém slunci dostal napít studené vody. Sparta zopakovala zdravotníkům své příkazy o hovorech se zástupci sdělovacích prostředků. Samozřejmě ji neuposlechnou, ale vydrží to alespoň do té doby, než McNeila opustí.

Malá skupina vyšla z bezpečnostního prostoru. McNeil s kyslíkovou maskou na nose a ústech, podpíraný zdravotníky, a za nimi Sparta a Proboda se dostali do palby vzrušených otázek.

Avšak ani po dalším týdnu čekání nemohli žurnalisté přidat nic nového k tomu, co už bylo známo: příjezd *Star Queen*, potvrzení McNeilova přežití a elektrizující rádiová depeše, která to všechno vyvolala. Vysílání bylo stejně lakonické jako mrazivé:

„Tady je *Star Queen*, mluví kapitán Peter Grant. Palubní inženýr Angus McNeil a já jsme společně došli k závěru, že nyní zbývá dost kyslíku, aby jeden a pouze jeden muž mohl žít, než naše loď zakotví v Port Hesperu. Proto jeden z nás musí zemřít, má-li někdo žít. Dohodli jsme se rozhodnout tuto záležitost tak, že každý vytáhne jednu kartu. Kdo bude mít nižší, ten si vezme život."

Promluvil druhý hlas: „Tady je McNeil. Potvrzuji, že souhlasím se vším, co velitel řekl."

V rádiovém spojení se potom na chvíli rozhostilo ticho s výjimkou míchání a sejmutí karet. Pak se ozval Grant: „Tohle je Grant. Vytáhl jsem si nižší kartu. Chci, aby bylo jasné, že co udělám, je výsledek mého osobního svobodně provedeného rozhodnutí. Své ženě a dětem chci zdůraznit, že je miluji. Nechal jsem pro ně v kabině dopisy. Poslední přání: chci být pohřben v kosmu. Než udělám cokoli jiného, obléknu si skafandr. Žádám inženýra McNeila, aby mě vystrčil z přechodové komory, až bude po všem, a odeslal mě z lodi. Prosím, nehledejte mé tělo."

Mimo rutinní automatizované telemetrie to bylo poslední, co kdo ze *Star Queen* do dneška zaslechl.

Klinika v Port Hesperu byla umístěna v prostoru stanice s poloviční gravitací. Hodinu po příjezdu ležel McNeil v čistém prádle na nemocničním lůžku. Měl růžovou barvu, přestože tmavé kruhy pod očima mu zůstaly a kdysi buclaté tváře mu visely v záhybech. Byl mnohem hubenější, než když opustil Zemi. Na *Star Queen* bylo jídla víc než dost, ale posledních několik dnů při zpomalování měl stěží dost energie, aby se doplahočil do kuchyňky.

Právě začal tento nedostatek napravovat obědem ze středně propečeného bifteku se smaženými bramborami a zeleninou, který následoval po křehkém zeleném salátu s lehkým bylinkovým octem, a k tomu půl láhve sametového kalifornského Zinfandelu. Všechno to dodala Komise kosmické kontroly podle Spartiných instrukcí.

Lehce zaklepala na dveře, a když řekl „vstupte," vešla dovnitř, sledovaná ustaraným Probodou.

„Doufám, že všechno bylo v pořádku," začala. Salát zmizel, ale biftek byl sněžen jen z poloviny a většina zeleniny zůstala netknutá. Ne tak víno. Láhev i sklenice byly prázdné. McNeila zahaloval tabá-

kový kouř, měl vykouřeno půl silné cigarety bez filtru.

„Byla to lahůdka, inspektorko, prostě lahůdka, a mrzí mě, že musím zbytek nechat. Ale asi se mi scvrkl žaludek, jsem úplně plný."

„To je pochopitelné, pane. No, jestli se cítíte odpočatý…"

McNeil se trpělivě usmál. „Ano. A teď budete mít spoustu otázek, že ano?"

„Kdybyste chtěl, abychom přišli až později…"

„Nemá smysl odkládat nevyhnutelné."

„Upřímně oceňujeme vaši spolupráci. Inspektor Proboda náš rozhovor zaznamená."

Jakmile se všichni usadili, McNeil se pustil do příběhu. Hovořil zcela klidně a neosobně, jako kdyby vyprávěl nějaké dobrodružství, které se stalo někomu jinému, nebo které se ve skutečnosti vůbec nestalo. To se právě (do jisté míry) Sparta domnívala, ale zatím nemohla McNeila obvinit, že lže. Nic si nevymýšlel. Okamžitě by to z rytmu jeho řeči poznala. Ale ve svém dobře nazkoušeném vyprávění mnoho vynechával.

Když za několik minut skončil, Sparta zamyšleně mlčela. Potom prohlásila: „Vypadá to, že tím je to uzavřeno." Obrátila se k Probodovi. „Chtěl byste nějaké věci blíže objasnit, inspektore?"

Probodu to trochu zaskočilo – *on by chtěl* objasnit? Už se smířil s tím, že bude ve vyšetřování hrát pasivní roli. „Jedna nebo dvě věci," odkašlal si, „by mě fakticky zajímaly."

McNeil potáhl z cigarety. „Pusťte se do mě," řekl s úšklebkem.

„Řekl jste, že když meteoroid, nebo co to vlastně bylo, udeřil do lodi, ztratil jste nervy. Co přesně jste udělal?"

McNeilovy bledé rysy potemněly. „Prostě jsem se rozplakal, když to chcete vědět. Schoulil jsem se ve své kabině jako malý kluk s odřeným kolenem a brečel. Grant byl lepší než já, zachovával pořád klid, jak to vůbec šlo. Ale já jsem byl necelý metr od toho, když nádrže s kyslíkem vybuchly, chápete? Fakticky právě na druhé straně stěny. Byla to nejhlasitější pecka, jakou jsem v životě slyšel."

„Jak to, že jste byl právě v tom okamžiku právě tam?"

„No, byl jsem dole a prováděl jsem pravidelnou kontrolu teploty a vlhkosti v ložném prostoru A. Horní část toho prostoru je pod tlakem a má řízenou teplotu, protože vezeme takové věci jako speciality

k jídlu, doutníky a tak dále, organické látky. V ložných prostorech s vakuem máme inertní zboží, většinou stroje. Právě jsem přišel z přechodové komory ložného prostoru a byl jsem v té části střední chodby, která prochází zabezpečovací palubou. Mířil jsem k letové palubě, když tu – *bum.*“

„Zabezpečovací paluba byla také pod tlakem?“

„Normálně ho tam udržujeme, abychom se tam mohli dostat z vnitřku modulu posádky. Je to skutečně velice malý prostor, přecpaný nádržemi a rourami, ale musíte mít možnost se tam dostat, když potřebujete. Jakmile dostala loď zásah, vnitřní poklopy se automaticky uzavřely.“

„A teď ta záležitost s tou bednou vína.“

McNeil se provinile zazubil. „Ano, zachoval jsem se dost špatně, předpokládám, že budu muset někomu pořádně zaplatit za láhve, které jsem stačil vyžahnout, než mě Grant načapal.“

„To víno bylo osobním majetkem ředitele Hesperského muzea pana Darlingtona,“ zachrochtal Proboda. „Myslím, že vás za to pěkně setře. Ale říkal jste, že Grant tu bednu vrátil tam, kde jste ji vzal?“

„Ano, a potom změnil kombinaci na vstupu do přechodové komory, abych se tam už nemohl dostat.“

Probodovi se v bledých očích objevil divoký záblesk.

„Tvrdíte, že přechodová komora toho ložného prostoru nebyla ode dne po nehodě otevřena?“

„Přesně tak, pane.“

„Ale horní oddíl toho ložného prostoru je natlakován. A má objem téměř jako polovina velitelského modulu. A byl plný čerstvého vzduchu!“

„Ano, byl. A kdybychom měli ještě jeden takový, Peter Grant by byl dnes naživu,“ řekl tiše McNeil. „Původně jsme měli vézt nějaké sazenice. Nezachránily by nás, ale další vzduch, který bychom vezli s nimi, možná ano.“ Vypadalo to, že si poprvé všiml Probodova zmateného výrazu. „Ach, vím na co myslíte, pane. A měl byste pravdu, kdyby šlo o starou loď. Ale *Star Queen* a většina nových nákladních lodí jsou vybaveny potrubím, které dovoluje jakoukoli kombinaci výměny plynu ve všech vzduchotěsných oddílech bez nutnosti otevírat přechodové komory. To nám dovoluje dopravovat náklad, k ně-

muž nemáme mít přístup. Majitel musí zaplatit za celý ložný prostor, ale to je obvyklý postup – třeba při vojenských kontraktech.“

„Takže jste měl přístup ke vzduchu v tom oddílu, i když jste se nemohl dostat dovnitř?“

„Správně. Kdybychom chtěli, mohli jsme vypumpovat z toho ložného prostoru vzduch a odhodit celý válec, zbavit se hmotnosti. Grant ty výpočty provedl, ale neušetřili bychom dost času.“

Na Probodovi bylo vidět zklamání, stále však vytrvával. „Ale když Grant, ehm, opustil loď, mohl jste zjistit novou kombinaci k otevření přechodové komory, že ano?“

„Teoreticky ano, ale pochybuji že bych to dokázal, i kdybych se o to snažil. Nejsem žádný počítačový kouzelník a do soukromých záznamů se přístup nenajde tak lehce. A proč bych to měl dělat?“

Proboda vrhl významný pohled na prázdnou láhev a sklenici vedle McNeilova napůl plného talíře. „Protože tam ještě zůstalo tři a půl bedny vína, to za prvé. A nikdo vám nemohl zabránit, abyste je vypil.“

McNeil studoval světlovlasého inspektora s výrazem, který Spartě připadal jako vypočítavý. „Mám rád sklenici jako každý druhý, inspektore. Možná víc. Možná trochu příliš víc. Říkají, že jsem požitkář a možná mají pravdu, ale nejsem úplný blb.“ McNeil zamáčkl zbytek cigarety.

„Čeho jste se měl bát,“ trval na svém Proboda, „kromě spáchání závažného trestného činu samozřejmě, pokud vám tohle tehdy opravdu vadilo?“

„Jenom tohle,“ řekl tiše McNeil a pod úsměvem konečně probleskla ocelová hrana jeho navenek přátelské osobnosti. „Alkohol omezuje funkci vašich plic a stahuje vám krevní řečiště. Jestliže stejně zemřete, nemusí vám na tom záležet. Ale když máte v úmyslu přežít v prostředí chudém na kyslík, nebudete pít.“

„A cigarety? Omezují funkci plic?“

„Po dvou krabičkách cigaret denně celých dvacet let, inspektore, jsou dvě cigarety denně jenom berličkou pro nervy.“

Proboda chtěl ve výslechu pokračovat, Sparta ho však přerušila. „Myslím, že bychom měli teď nechat pana McNeila v klidu, Viktore. Můžeme pokračovat později.“ Sledovala debatu se zájmem. Jako

policista měl Proboda své silné stránky, líbila se jí jeho buldočí vytrvalost, i když věděl, že vypadá pošetile, měl však i četné nedostatky. Nechal se snadno svést na vedlejší kolej, jako třeba když se zde soustředil na triviální problém zničení soukromého vlastnictví, to však zřejmě způsobil jeho přehnaný zájem o mocenské vztahy v komunitě Port Hesperu. Horší bylo, že se pořádně nepřipravil, neboť jinak by věděl o systému propojení ložných prostorů.

Jeho nejzávažnější chybou však bylo, že si na McNeila už předem utvořil morální úsudek. McNeil se nedal posuzovat tak snadno. Všechno, co o sobě řekl, byla pravda. Nebyl blbec. A měl v úmyslu přežít.

Sparta vstala a pravila: „Až vás lékaři propustí, můžete jít na stanici kamkoliv chcete, pane McNeile, ačkoli pokud se chcete vyhnout sdělovacím prostředkům, je to tady pro vás nejlepší. *Star Queen* je samozřejmě nepřístupná, to jistě chápete."

„Perfektně, inspektorko. Ještě jednou díky za zajištění toho výborného oběda." Z pohodlí postele jí svižně zasalutoval.

Než dorazili do chodby, Sparta se otočila k Probodovi a usmála se. „Ty a já tvoříme dobrý tým, Viktore. Jeden hodný, druhý zlý, jak to bývá. Přirozeně se k sobě hodíme."

„Kdo je ten hodný?" zeptal se.

Zasmála se. „Správně. Byl jsi tvrdý na McNeila, ale když půjde o tvé sousedy, považuji tě za hodného. Kdežto já nemám v úmyslu je šetřit."

„To nechápu. Jak by někdo na Port Hesperu s tím mohl mít něco společného?"

„Viktore, oblečeme si skafandry a půjdeme se podívat na tu díru v raketě. Souhlasíš?"

„Dobrá."

„Ale nejdřív se musíme prodrat tím davem."

Prošli svižně dveřmi kliniky do skupiny čekajících žurnalistů. *„Inspektorko Troyová!" „Hej, Viktore, starý brachu…" „Prosím, inspektorko, co pro nás máte? Musíte pro nás* něco *mít, že ano?"*

14

Zanechali hlučící smečku žurnalistů před bezpečnostním sektorem. „Nikdy jsem je neviděl takhle dorážet," zamumlal Proboda. „Člověk by si myslel, že ještě nikdy nedostali možnost dělat reportáž o skutečné události."

Sparta neměla zkušenosti se sdělovacími prostředky. Myslela si, že může použít standardní postupy velení a řízení a běžné hlasové triky a že se dokáže prosadit osobností. Do jisté míry to zabralo, podcenila však schopnost davu narušit její koncentraci a rozladit její vnitřní funkce. „Viktore, promiň, musím si na chvíli oddechnout." Zastavila se v rohu prázdného průchodu, zavřela oči, vznášela se ve vzduchu a koncentrovala vůli, aby rozptýlila strnulost v krku a ramenou. Mysl se jí vyprázdnila od vědomých myšlenek.

Proboda ji zvědavě pozoroval. Doufal, že se nikdo neobjeví a že mu to nebude muset vysvětlovat. Obávaná inspektorka Troyová byla náhle zranitelná, oči zavřené, hlavu skloněnou, vznášela se s rukama nahoře jako zvířátko se zvednutými packami. Viděl dolů na zadní část štíhlého bílého krku, odhaleného, kde se rovné blond vlasy rozestoupily.

Po chvíli Sparta rozevřela oči. „Viktore, potřebuji skafandr. Mám velikost pět a půl," řekla a z ničeho nic měla opět rozhodný výraz.

„Podívám se, co najdu v šatnách."

„Budeme také potřebovat nějaké nástroje. Přísavné svorky a příchytky. Upínací podpěry. Setrvačný klíč s kompletní sadou hlav a nástavců.

„To všechno je v mechanické soupravě desáté třídy. Ještě něco speciálního?"

„Ne. Setkáme se v přechodové komoře."

Pohnula se dopředu k kotevní trubici *Star Queen* a Proboda se vydal ke skladišti s nástroji.

U vchodu do trubice hlídali dva policisté v modrých skafandrech a s přilbami na hlavě, i když nezapnutými. Byli vyzbrojeni zbraněmi na omračení – vzduchovými puškami s gumovými střelami, které dokázaly zranit člověka, dokonce i ve skafandru, ale přitom nepoškodit důležité systémy kosmické stanice. Kovové střely a zbraně,

které jimi střílely, byly na Port Hesperu zakázány.

Za dvojitými skleněnými okny, před nimiž stáli hlídači, ohromné těleso *Star Queen* téměř vyplňovalo přistávací kóji. *Star Queen* byla průměrně velká mezi nákladními loděmi, byla však mnohem větší než zásobovací lodě, čluny a kutry, které uvnitř Port Hesperu normálně kotvily.

„Byl tady někdo od té doby, co jsem odvedla McNeila z lodě?“ zeptala se Sparta hlídačů.

Pohlédli na sebe a zavrtěli hlavami. „Ne, inspektorko.“ „Nikdo, inspektorko.“ Prozradili to hlasem a páchli tím: lhali.

„Dobrá,“ přisvědčila. „Chci, abyste hlásili mně nebo inspektoru Probodovi, kdyby se někdo snažil za vás dostat. Kdokoliv, i někdo z našeho úřadu. Je vám to jasné?“

„Ano, inspektorko.“

„Jistě, inspektorko. Můžete se spolehnout.“

Sparta šla do přistávací trubice. Červená pečeť byla na svém místě na okraji poklopu. Položila přes ni ruku a sklonila se k ní.

Plastová pečeť vypadala jen jako přilnavá záplata, ale ve skutečnosti byla o něco víc. Neskrývala sice mikroobvody, ale její vodivé polymery byly citlivé vůči elektrickým polím a uchovávaly vzor každého, se kterým přišly naposled do styku. Položením ruky na pečeť, nakloněním se k ní a vdechnutím její vůně Sparta zjistila, co potřebovala vědět.

Detektory pole pod její dlaní zachytily silný vliv diagnostického přístroje. Někdo přejel nad pečetí svým detektorem, doufal, že odhalí její tajemství. Nepochybně zjistil, že žádná tajemství nemá. Pak se osmělil natolik, že se pečetě dotknul, pravděpodobně v rukavicích. Zvědavec nezanechal žádné otisky prstů, ale z pachu, který ulpěl na povrchu pečeti, Sparta bez potíží identifikovala, kdo tam byl.

Kůže každé osoby vylučuje aromatické látky a pot, tedy směs chemikálií v kombinaci tak jedinečné, jako je vzor oční panenky. Jakmile Sparta tyto chemikálie vdechla, ihned je analyzovala. Mohla si přivolat do vědomí určité chemické vzorce nebo, ještě lépe, je porovnat se vzory, které už měla v paměti uloženy. Rutinně si ukládala aminokyselinové podpisy většiny lidí, s nimiž se setkala, a občas vymazávala ty nezajímavé.

Před dvěma hodinami si uložila do paměti aminokyselinový podpis Kary Antreenové. Nepřekvapilo ji, že ho tady poznala. Nemohla ani zazlívat strážným, že jí lhali. Dostali příkaz nemluvit o tom. A s Antreenovou budou muset žít ještě dlouho po Spartině odletu zpět na Zemi.

Sparta ani nemohla vyčítat Antreenové její zvědavost. Prohlížela si pečeť, ale neexistoval *žádný* důkaz, že by otevřela poklop. Další vstup do lodi umožňovala přechodová komora uprostřed lodi za ložnými prostory, ale Sparta pochybovala, že by ho Antreenová použila. Byla by plně na očích stovce dispečerů a přístavních pracovníků, kdyby si oblékla skafandr a šla do lodi tudy.

Dorazil Viktor s brašnou nástrojů a se skafandrem pro ni, modrým, v barvě uniforem představitelů místního zákona. Už měl oblečen svůj vlastní skafandr. Na rameni měl namalován svůj zlatý odznak.

O chvíli později se už sunuli podél trupu *Star Queen* osvětleného reflektorem, pozornost soustředěnu na malou kulatou díru v kovovém plášti.

Za nimi v jeskyňovité přístavní kóji skřípaly velké kovové skoby, upevňující plavidlo ke stanici. Samonaváděcí hadice a kabely se vinuly jako hadi ze stojanů s pohonnými hmotami a hledaly otvory palivových nádrží a konektorů. Tlačné a zásobovací čluny přijížděly ke kóji a zase se od ní vzdalovaly, klouzaly obrovskými dveřmi kóje, otevřenými ke hvězdám. Všechna tahle činnost probíhala v mrtvém tichu vakua. Kutr Komise kosmické kontroly byl připoután v bezpečnostním sektoru vedle *Star Queen.* Motorový člun čekal v obchodní kóji naproti, vybaven palivem a připraven dovézt do stánice cestující z dopravní lodi *Helios,* jakmile dorazí. Celou scénu přehlížela průzračná kopule Řízení leteckého provozu.

Prošli jednou z pracovních přechodových komor, průhledný nylonový pytel s nástroji přivázaný k Probodově zápěstí táhli za sebou. Sparta si opatrně vybírala cestu kolem supravodivých cívek, tvořících stínění proti záření, které byly navinuty v krajkovité polokouli nad modulem posádky *Star Queen.* Udržovala od nich úctyhodnou vzdálenost. Pokud se tomu Proboda divil, neříkal nic a ona se neobtěžovala s vysvětlováním toho, co zjistila z vlastní nepříjemné zku-

šenosti – že totiž silná elektrická a magnetická pole jsou pro ni nebezpečná způsobem, který ostatní lidé nemohou pochopit. Indukované proudy v implantovaných kovových prvcích u její kostry ji dezorientovaly a při vysokých hodnotách mohly i ohrozit její životně důležité orgány.

K trupu lodi a k desce L-43 se dostala bez obtíží, i když nebyla snadno přístupná, protože se nalézala na spodní části modulu posádky, těsně nad vypouklým koncem dlouhého válce ložného prostoru C.

„Podívám se na to," prohlásila a vmáčkla se do mezery. „Dej to někam jinam, prosím." Odtrhla robotické oko podobné krabu z trupu, kde sedělo nad otvorem, a podala je Probodovi. Magnetická kolečka na konci noh kraba se roztočila, jak se snažila něčeho zachytit, Proboda jej posadil výš na trup a robot odkvačil ke své domovské kleci.

Sparta zvedla hlavu k poškozené desce a zaostřila na díru pravé oko. Použila zabudovaný transfokátor a zkoumala ji v mikroskopických detailech.

„Odtud to nevypadá moc velké," uslyšela v pravém uchu z pojítka Probodův hlas.

„Počkej, až to uvidíš zevnitř. Ale nejdřív si udělám obrázek," odpověděla. Vyfotografovala díru obyčejnou videokamerou, uvázanou kolem levého zápěstí.

Co Sparta dokázala vidět na vnější straně trupu, dokonce i se zvětšením, nad nímž by Proboda užasl, odpovídalo právě tomu, co se dalo očekávat od srážky desky trupu s jednogramovým meteoroidem, letícím rychlostí čtyřiceti kilometrů za sekundu. Díru o průměru čtyři a půl milimetru, uprostřed s kroužkem lesklého hladkého kovu, který se roztavil a rekrystalizoval.

Poškození způsobené uvnitř trupu lodi meteoroidem letícím typickou meziplanetární rychlostí lze přirovnat k tomu, co se stane, když řekněme hyperrychlostní střela dopadne na pancíř. Prohloubenina na vnější části desky může sice být poměrně malá, avšak energie nárazu vyvolá kuželovitou nárazovou vlnu mířící dovnitř a ta zasáhne velký kruh materiálu na vnitřní straně desky. Tento roztavený materiál pokračuje v pohybu a působí další poškození. Je-li vnitřek trupu vyplněn vzduchem, tlaková vlna se rychle rozšíří a vy-

tvoří přetlaky, které v blízkosti místa nárazu působí velice ničivě, přestože jejich účinek se vzdáleností rychle klesá.

„Je to jeden z těch snadno odstranitelných panelů?“ zeptal se Proboda.

„Takové štěstí zase nemáme,“ odpověděla. „Podáš mi ten klíč a standardní Philips?“

Téměř třetinu plochy povrchu zabezpečovací paluby tvořily odstranitelné panely. L-43 byl jedním z nich, bohužel to však nebyly dveře, které by se daly jednoduše otevřít jako ostatní poblíž, ale deska, která se dala sejmout až když se trpělivě odšroubovalo asi padesát šroubů s plochou hlavou kolem jejích okrajů. Proboda vytáhl z nylonového pytle s nástroji bateriovou vrtačku a upevnil do ní klíč. „Tady je to,“ podal Spartě nástroj, „můžu nějak pomoct?“

„Chytej ty zatracený šroubky.“ Trvalo jí téměř deset minut, než všechny šrouby odstranila. Sesbíral je a uzavřel do igelitového sáčku.

„Zkusme teď přísavku.“

Podal jí malý masivní elektromagnet a ona ho přiložila k namalovanému žlutému trojúhelníku ve středu desky, který označoval umístění ostrůvku ze železitého laminátu. Cvrnkla do vypínače magnetu a silně zatáhla. Magnet pevně lpěl k ostrůvku, panel se však ani nehnul.

„Toho jsem se obávala. Můžeš se do něčeho zapřít? Potom mě táhni za nohy.“ Zapřel se a chytil ji za nohy. Táhl ji a ona táhla magnet, ale deska stále pevně držela v trupu.

„Budeme muset našroubovat držadlo.“

Proboda sáhl do pytle s nářadím a vytáhl sadu ocelových tyčí s posuvnými spojkami. Podával jí kousky jeden po druhém a ona z nich za pár minut sestavila nad vzpírajícím se panelem můstek z rovnoběžných tyčí, opírajících se kyvnými nožkami na obou stranách panelu o trup. Do středu můstku usadila šnekové soukolí v těžkém držáku. K jeho hořejšku upevnila vratidlo. Dolní konec soukolí se opíral do kloubu v zadní části magnetu. Když zatočila vratidlem, šnekové soukolí se hnulo a začalo vyvíjet neúprosný tah. Po třech úplných otáčkách vyskočila vyboulená deska s bouchnutím, jako když těsná zátka vyklouzne z láhve.

„Tohle ji drželo.“ Ukázala mu vnitřní stranu desky. „Po celé plo-

še je těsnicí hmota.“

Kuličky žluté umělé hmoty pevně držely desku. Byla to ztuhlá pěna, vychrlená z nouzových nádržek uvnitř paluby, kterou zanesl prudký výtok vzduchu do díry po meteoroidu. Tam se srazila a uzavřela otvor, jak k tomu byla navržena. Zbytek prostě udělal nepořádek v trupu.

Sparta si důkladně prohlédla vnitřní stranu panelu a tvrdou tmavou kupu, která kryla díru. Vyfotografovala ji a ohlédla se přes rameno. „Podej mi tu soupravu nožů.“ Přidržel ji před ní a ona si vzala nůž se zakřivenou tenkou čepelí. „A dej mi několik těch malých sáčků.“ Opatrně zajela hranou čepele pod křehkou umělou hmotu. Začala ji odloupávat. Umělá hmota odpadávala v tenkých vrstvách, připomínajících nějakou usazeninu nebo dřevní vlákninu.

„Proč to děláte?“

„Nedělej si starosti, neničím důkazy.“ Uložila odřezky do sáčku. „Chci jen vidět, jak vypadá ta díra pod těsnicí látkou.“ Pod umělou hmotou byla široká strana kuželovitého otvoru, velkého jako padesátník, obklopeného aureolou lesklého rekrystalizovaného kovu. „No, to je jako z učebnice.“ Opět to vyfotografovala a podala mu panel. „Dáme to všechno do pytle.“

Sparta si ruční svítilnou posvítila do temného vnitřku zabezpečovací paluby. Chvíli studovala, co spatřila. Potom udělala další snímky. „Můžeš sem strčit hlavu, Viktore? Chci, abys to viděl.“

Vtlačil svou přilbu těsně vedle její, takže se dotýkaly. „To je ale nepořádek.“ Jeho hlas zněl stejně hlasitě vedením přes přilby jako telefonním pojítkem.

Všechno v dosahu dvou metrů od díry v trupu utrpělo značné poškození. Potrubí se bláznivě zkroutilo a končilo v rozeklaných jícnech, připomínalo zmrzlé mořské červy.

„Obě kyslíkové nádrže jednou ranou. Stěží by se našlo zranitelnější místo v celé lodi.“ Jedna kyslíková koule se roztrhla, zatímco druhá ležela roztříštěná na kousky jako rozbitá vaječná skořápka. Úlomky roztříštěné palivové buňky se ještě vznášely u stropu, kde se nahromadily působením mírného zpomalení při přistávání.

„Promiň mi na chvíli. Musím tam dostat ruku.“ Sparta sáhla dovnitř a shromáždila třpytivé kousky smetí od stropu. Spolu s dal-

šími vzorky je pečlivě uložila do sáčků z umělé hmoty. Naposled se rozhlédla po vnitřku zničené paluby a vysoukala se ven.

Uložili nástroje a důkazy, které sebrali, do síťového pytle. „To by tady mělo stačit."

„Našla jste, co jste čekala?"

„Možná. Musíme počkat na analýzu. Než se vydáme zpátky, pojďme se podívat do lodi."

Přitahovali se podél vypouklého válce ložného prostoru C, od jednoho záchytu pro ruce k druhému, dokud nedosáhli střední přechodové komory *Star Queen.*

Střední přechodová komora byla posazena do dlouhé centrální šachty, oddělující palivové nádrže *Star Queen* od ložných prostorů a modulu posádky, hned na zádi samotných ložných prostorů. Sparta chvíli manipulovala s vnějšími ovládacími prvky, které otvíraly poklop a které byly podle zákona na všech lodích stejné, a pak vstoupila do stísněného prostoru. Proboda se vmáčknul za ní i s pytlem s nástroji.

Zavřela vnější poklop. Zevnitř mohla přechodovou komoru natlakovat, pokud tomu nezabrání přednostní příkazy z vnitřku lodi. Vedle vnitřního kola poklopu se však rozsvítil velký červený nápis: POZOR. VAKUUM.

„Natlakuji to," varovala. „Nebude to moc příjemná vůně."

„Proč nezůstaneme ve skafandrech?"

„Dříve nebo později se tomu musíme postavit, Viktore. Jestli chceš, nechej si přilbu."

Nediskutoval s ní, ale přilbu si nechal. Zašklebila se, ale tak, aby to neviděl. Na muže svého povolání byl dost útlocitný.

Zapnula přečerpávání vzduchu a natlakovala vnitřek centrální šachty lodi. Po chvíli se varovný nápis změnil z červeného na zelený: ATMOSFÉRICKÝ TLAK VYROVNÁN. Ještě však vnitřní poklop neotevřela. Nejdříve si sundala přilbu.

Do mozku jí udeřil zápach potu, vyschlého jídla, cigaretového kouře, rozlitého vína, ozonu, nového laku, strojního oleje, vazelíny, lidských výměšků. A nad tím vším převažující pach oxidu uhličitého. Vzduch nebyl tak špatný, jak byl pro McNeila v posledních dnech, neboť se už smísil s čerstvým vzduchem ze stanice, ale stále to bylo

dost zlé. Sparta potřebovala okamžik vědomého úsilí, aby se vzpamatovala.

Probodovi však neřekla, že to nedělá jen kvůli tomu, aby se potrápila.

Nakonec dokázala nejen přímo vycítit chemické složky svého okolí, nýbrž i vyhodnotit je a uvědomit si, co cítí. Než se vydá dovnitř, musela si zde položit naléhavou otázku: použil někdo během cesty tuhle přechodovou komoru? Hlavní přechodová komora nepředstavovala problém. Kdyby jí během letu buď Grant nebo McNeil opustil loď, druhý by o tom věděl. Samozřejmě dokud jí neprošli spolu naposled, když se vrátil pouze McNeil sám. Avšak tahle přechodová komora byla něco jiného. Dalo se předpokládat, že jeden z nich se mohl touto postranní cestou dostat mimo loď, zatímco druhý spal nebo byl něčím zaměstnán. Tato otázka nedávno nabyla nové důležitosti.

Zápach v komoře na její dotaz odpověděl.

„Dobrá, myslím, že teď už to vydržím.“ Zazubila se na Probodu, který na ni z bezpečí své přilby pochybovačně hleděl.

Zatočila kolečkem, otevřela vnitřní poklop a vešla do centrální chodby. Nový zážitek ji na okamžik zcela dezorientoval. Ocitla se v úzké, sto metrů dlouhé šachtě, v zužující se vyleštěné trubici, tak přímé, že jí připadalo, jako by se vzadu měnila v černý bod. Chvilku měla pocit, že se dívá do hlavně jakési zbraně.

„Něco v nepořádku?“ ozval se v pojítku hlasitě Proboda.

„Ne. Je mi dobře.“ Vzhlédla k přídi lodi, k příklopu přechodové komory do ložného prostoru pár metrů nad hlavou. Nad tím příklopem byl přístup k nákladnímu prostoru a potom do samotného modulu posádky.

Světlo vedle příklopu mělo zelenou barvu: ATMOSFÉRICKÝ TLAK VYROVNÁN. Otočila kolečkem, zvedla poklop a dostala se do velké centrální přechodové komory, která oddělovala obrovské odpojitelné ložné prostory od modulu posádky. Obklopily ji vnější poklopy čtyř samostatných přechodových komor do jednotlivých ložných prostorů. Na třech zářily jasně červené nápisy: POZOR. VAKUUM.

Nápis vedle poklopu k ložnému prostoru A však svítil v méně

výhružné žluté: NEPOVOLENÝ VSTUP PŘÍSNĚ ZAKÁZÁN.

Všechny uzávěry byly standardní, kolečka se širokými příčlemi uprostřed kruhových otočných ocelových dveří. Každý, kdo by dokázal nastavit správnou číselnou kombinaci na tastru vedle kolečka, se mohl rychle dostat dovnitř.

Postupně na okamžik sehnula hlavu těsně ke každému poklopu, než se tam zdola vyškrábal Proboda s pytlem nástrojů. Ložných prostorů B a D se nikdo nedotkl celé týdny, ale klávesnice a kolo ložného prostoru A jevilo známky použití. Totéž, méně očekávaně, však Sparta objevila na vstupu do prostoru C.

„Prostor A je jediný, který je zamčen, Viktore," řekla, když se vyšplhal vedle ní. „Budeme muset později zjistit kombinaci, nebo jej otevřít násilím. Chceš se podívat do B? Já zatím zkontroluji C."

„Jistě," přisvědčil. Stiskl tlačítka, aby natlakoval přechodovou komoru B. Sparta si nasadila přilbu a vešla do ložného prostoru C. Rituál uzavření vnějšího poklopu za sebou, evakuace přechodové komory a otevření vnitřního poklopu do vzduchoprázdného ložného prostoru bylo nutno provádět pečlivě a vyvarovat se každé neopatrnosti. Pak vstoupila dovnitř.

Byl to ocelový válec velký jako obilné silo, až na nouzové osvětlení vedle přechodové komory tmavý. V kalném zeleném nouzovém světle stála kovová monstra, každé téměř šest tun těžké, jako bizarní taneční sbor. Většina jich byla pevně připoutána k žebrům a výztuhám obrovského válce. Když se k nim blížila, připadalo jí, že se ve stínu zvětšují a že ji jejich diamantové oči sledují jako oči na klamavých portrétech.

Byly to samozřejmě pouze mrtvé stroje. Bez svých prutů štěpného paliva, uložených poblíž nich v grafitovém stínění, se nemohly pohnout ani o milimetr. Přesto na ně byl fascinující pohled – na jejich článkovitá těla z titanu schopná vydržet teploty ve vysoké peci, na jejich nohy schopné zdolat jakýkoli terén, na jejich čelisti lemované diamanty a na drápy schopné rozcupovat nejnepoddajnější látky…

A ty třpytící se diamantové oči…

Jak se Sparta přiblížila k nejbližšímu stroji, ucítila ve vnitřním uchu hukot. Na okamžik se zastavila, než rozeznala vlivy latentní

radioaktivity, projevující se stejnými indukčními proudy, i když v tomto případě nepatrnými, jakých se obávala z radiačního stínění lodi. Letmý pohled na výrobní číslo robota potvrdil, že je to stroj, který Sondra Sylvesterová testovala na zkušební základně v Salisbury tři týdny před naložením na *Star Queen.*

Opatrně obešla prvního robota a pak prohlédla ostatní, jednoho po druhém, prohlédla si jejich vztyčené, hrůzostrašné hlavy. Všechny stroje – kromě prvního – byly studené jako kámen.

Sparta se vrátila do vstupu k ložným prostorům, zavřela za sebou přechodovou komoru a čekala, až Proboda vyleze z ložného prostoru D. Zjevně ho uspokojilo, co spatřil v prostoru B a přešel do zbývajícího evakuovaného prostoru, zatímco ona ještě obdivovala roboty. Vystrčil hlavu z poklopu, jeho přilba připomínala hlavu mravence. Poklepala mu na modrou plastovou kouli. „Proč si to nesundáš? Puch tě nezabije."

Pohlédl na ni a stáhl přilbu z hlavy. Jednou se nadechl a jeho výrazný slovanský nos se svraštil až k čelu. „Žil v tom celý týden," prohlásil.

Pomyslela si, že teď snad bude mít trochu větší uznání pro McNeila, když už ne větší respekt. „Viktore, chtěla bych, abys pro mě něco udělal. Znamená to, že se musíme na několik minut odloučit."

„Než tady skončíme? Ještě musíme překontrolovat, co nám McNeil řekl."

„Vím určitě, že všechno důležité už máme. Chci, abys předal tyhle věci do laboratoře."

„Inspektorko Troyová," odvětil naprosto formálně, „dostal jsem rozkaz, abych zůstal s vámi. Abych vás neopouštěl."

„Dobrá, Viktore, řekni kapitánce Antreenové všechno, co myslíš, že musíš."

„Nejdřív to musíte říct *mně,*" řekl popuzeně.

„Řeknu. Jakmile to všechno předáš do laboratoře, chci, abys šel ven a zadržel *Helios.* Než někdo vystoupí. Zaměstnej je…"

Jakmile mu vysvětlila svá podezření a on je pochopil, odešel. Uvědomila si, že snaha působit přesvědčivě ji zcela vyčerpala. Společenská inteligence, umění manipulovat s lidmi, byla pro ni nejobtížnější. Téměř okamžitě opět zkolabovala do transu.

Krátká meditace ji zotavila. Když dovolila vnějšímu světu, aby opět postupně vnikal do jejího vědomí, začala *naslouchat.*

Zpočátku nefiltrovala, co slyšela, ani se na nic nezaměřovala. Vnímala celou symfonii velké kosmické stanice, jež rotovala v kosmu nad Venuší a jejíž zvuky pronikaly stěnami *Star Queen.* Plyny a kapaliny protékaly potrubími, ložiska velkých kol a prstenců se plynule valila po svých nekonečných drahách, bzukot tisíců obvodů a vysokonapěťových zařízení roztřásal éter. Slyšela ztlumené hlasy sta tisíc obyvatel stanice. Třetina z nich byla v práci, třetina hluboce oddechovala ve spánku, třetina se zabývala nicotnostmi existence – nákupem, prodejem, vyučováním, studiem, vařením, jídlem, bojem, hrou…

Prostým naslouchání nemohla vybrat jednotlivé hovory. V jejím bezprostředním sousedství zřejmě nikdo nemluvil. Mohla se samozřejmě naladit na rádiové vysílání a na komunikační linky, dostat se do přijímacího stavu, o to se však nesnažila. Chtěla získat celkový pocit místa. Jaké to je žít v kovovém světě, neustále obíhajícím pekelnou planetu? Sice ve světě s parky, zahradami, školami a restauracemi, ve světě s neopakovatelnými pohledy na hvězdnou noc a na jasné Slunce, avšak v uzavřeném světě, z něhož se pouze bohatí lidé mohou snadno dostat jinam. Byl to svět, kde žili lidé velmi nesourodých kultur, Japonci, Arabové, Rusové, Severoameričané, vrženi do bezprostřední blízkosti za podmínek, které nevyhnutelně vyvolávaly napětí. Někteří přišli kvůli penězům, druzí si představovali, že v kosmickém prostoru se osvobodí z omezení platných na přeplněné Zemi. Někteří přišli samozřejmě proto, že je přivezli rodiče. Avšak pouze několik z nich mělo průkopnického ducha, který dokázal těžkosti překonat. Port Hesperus byl obrovitou analogií ropné vrtné plošiny v severním Atlantiku nebo města plného pil v kanadském lese.

Poselství, které Sparta přes kovové stěny přijímala, bylo plné skrytého napětí, čekání na příležitost, pocitů blízkých naprosté rezignaci. A bylo v něm i něco víc – částečně mezi nejnovějšími přistěhovalci, ale obzvláště mezi mladšími obyvateli, kteří se narodili již na stanici. Pocit jednotvárnosti, jistého odporu, jen napůl vědomého spodního proudu doutnající nespokojenosti. Avšak zatím pevně držela kormidlo starší generace, která nechtěla nic jiného, než využívat

zdroje z Venušina povrchu, zařídit se co nejpohodlněji a získat prostředky, aby mohla opustit Port Hesperus navždy…

Téměř kilometr od místa, kde Sparta zasněně plula v nákladní lodi, klokotal bezstarostný život Port Hesperu. Obrovská centrální koule stanice byla lemována vysokými stromy, jejichž vršky všechny mířily dovnitř, a žebrovanými skleněnými okny s žaluziemi, které se plynule nastavovaly, aby kompenzovaly rotaci stanice vůči světlu Venuše i Slunce. Mezi stromy se proplétaly cesty mezi záhony mučenek, orchidejí a bromélií, pod popínavými rostlinami a stromovými kapradinami, podél zurčících potůčků a tichých tůní recyklované vody, přes dřevěné nebo kamenné klenuté mosty.

Chodci, který prošel celý tři a půl kilometru dlouhý okruh, se naskytlo sedm překvapivě odlišných pohledů s odděleně řízeným klimatem, které navrhl mistrovský krajinářský architekt Seno Sato, aby zdůraznil různost kultur, které se podílely na stavbě Port Hesperu a minulost jejich mateřské planety. Projděte touto lehkou japonskou branou: zde leží Kjóto, hrad s prohnutou přesazenou střechou, uhrabané oblázky, zkroucené borovice. Odhrňte stranou tyhle větve tamaryšku: Samarkand se svými arabeskovými pavilóny vykládanými modrými kameny, které se odrážejí v parfémovaných bazénech. Těmito holými břízami uvidíte Kyjev, jeho modré cibulovité kopule nad zamrzlým kanálem, kde dnes krouží dva bruslaři. Sníh pod nohami se mění v práškovitý mramor a potom v obyčejný písek: zde je sfinga v zahradě z holých červených kamenů. Vzhůru po této kamenité stezce kolem kvetoucí švestky ke zmizelému čínskému Sianu, sedmipatrové kamenné pagodě s pozlacenými křížovými kytkami. Přes tyto žluté dvoulaločné jinany lze zahlédnout vodní nádrž Centrálního parku v New Yorku i s hračkovitými škunery, které se zmateným pobavením přehlíží vyleštěná bronzová Alenka. Ulička mlčenlivých kanadských tsug vede k Vancouveru, k ojíněným cedrům, totemovým kůlům a chrličům pokrytým patinou. A pod těmito vlhkými stromovými kapradinami dojdeme ke kapradinovým močálům legendární, fiktivní Venuše s pozoruhodnou sbírkou masožravých rostlin, lesknoucích se ve věčném dešti…

Po obou stranách nádherných zahrad, v rovnoběžných pásech kolem centrální koule, se rozkládaly Champs Élysées, Rudé náměstí,

Pátá Avenue a Hlavní třída Port Hesperu – obchody, galérie, koloniály, obchody s ruským čajem, prodavači koberců, restaurace patnácti odlišných etnik, rybí trh (s pražmou jako specialitou), trhy s ovocem a zeleninou, stánky s květinami, svatyně, mešity, synagogy, kostely, diskrétní erotické kabarety, Středisko výkonných umělců Port Hesperu. A vedlejší ulice přecpané nakupujícími, podomními obchodníky, žongléry, pouličními muzikanty, lidmi oblečenými do zářivých kovových šatů, do šatů z umělé hmoty a také jenom do vlastní zbarvené kůže. Satoovy zahrady lákaly bohaté turisty z celé Sluneční soustavy. Kupci a reklamní agenti Port Hesperu na ně byly připraveni.

Centrální kouli navštěvovali samozřejmě i zaměstnanci stanice a jejich rodiny. Ale Disneyův svět, dokonce i Disneyův svět vybavený kosmopolitním výběrem jídla, nápojů a skutečných, někdy zvrácených lidí, se po páté či šesté návštěvě stává známým a po sté návštěvě smrtelně nudným. Každá příležitost k rozptýlení se pak stává drahocennou…

Proto byl Vincent Darlington tak vzrušený.

Darlington se kolébal pompézně křiklavou hlavní halou Hesperského muzea a bezúčelně narovnával barokní a rokokové obrazy ve vyumělkovaných rámech. Snažil se zaměstnat ruce a nevšímat si hromad krevet z umělé líhně, kaviáru, maličkých humřích ocasů a závitků ze syntetické šunky, kterých zásobovači dodali kila a které se nyní olejovitě leskly pod podivným světem kopule z katedrálního barevného skla. Každých několik sekund se Darlington vracel k prázdné výstavní skříňce na význačném místě haly, umístěné tam, kde by stál oltář, kdyby se jednalo o kostel, jak její okázale složitá klenutá konstrukce z malovaného skla naznačovala. Zabubnoval buclatými prsty na zlacený rám. Byla speciálně vyrobena pro jeho nejnovější přírůstek, a on ji umístil, aby ji nikdo při vstupu do muzea *nemohl* přehlédnout, obzvláště ta ženská Sylvesterová, kdyby měla tu drzost přijít.

To byl jeden důvod, proč připravil recepci. A pozval někoho, někoho natolik zvláštního, kdo ji velice pravděpodobně *přiláká.* Doufal, že přijde. Nemohl se *dočkat,* až uvidí lačný výraz na její tváři…

Ale teď byla celá věc zrušena. Nebo alespoň odložena. Nejdříve zpráva, že jeho zásilka byla *zabavena.* A potom, právě teď, zpráva,

že policie *zdržuje* výstup cestujících z lodi *Helios!* Co, proboha, může být tak *složitého* na prosté nehodě v kosmickém prostoru?

Hrozně trapné, ale on rozhodně neměl v *úmyslu* otevřít Hesperské muzeum, dokud nebude jeho poklad bezpečně dosazen na trůn.

Darlington se přinutil odstoupit od oltáře. Děsil se pomyšlení, že by se zamíchal do davu žurnalistů a další lůzy, který přispěchal do bezpečnostního sektoru, když *Star Queen* nakonec dorazila. Posléze vykonal jeden diskrétní telefonní hovor s příslušnými autoritami, v němž je pobízel, dalo by se fakticky říct *prosil,* ale skutečně pouze *nejjemnějším* možným způsobem, aby něco udělali s úředním šimlem, který mu zabránil v *okamžitém* převzetí nejcennější knihy v celé historii anglického jazyka – a skutečně, kdyby to *nebyla* nejcennější kniha, proč by za ni zaplatil takovou nehoráznou *sumu,* určitě největší sumu zaplacenou za knihu v anglickém jazyce v historii anglického jazyka samotného, a to už určitě *něco* říká… A ze své vlastní kapsy, která koneckonců není *bezedná.*

Ovšem, ne že by mu vlastně záleželo na té knize, na skutečném obsahu té knihy, to jest na *slovech* v knize. Válečné příhody, víte? I když se všeobecně říká, že ten chlapík Lawrence psal velmi dobře, a jsou tam ta věnování, G. B. Shaw a Robert Graves, nebo kdo to *byl,* ale říká se o nich, Že sami dobře psali, tedy na svou dobu, alespoň to někdo řekl, a vskutku, jakákoli reputace, která vydrží století, má *jistou* hodnotu, neřekli byste? Ale skutečně ne, co si myslel, že dostává, fakticky – když si dovolí udělat sám sobě malé přiznání – vlastně jisté zmatení, zcela pochopitelné, jiný chlápek Lawrence ze stejného období, koneckonců všechno to *bylo* před více než sto lety…

To ale nepatří k věci. Zaplatil za tu zatracenou knihu peníze. Existuje jenom pět kopií ve vesmíru a tři z nich se *ztratily* a teď je pouze jedna v knihovně Kongresu Spojených států amerických a *ta jeho,* vlastně Hesperského muzea, ale to samo patří jemu. A on ji koupil z jediného důvodu – aby ponížil tu ženu, která ponížila jeho tím, že hanebně veřejně pronásledovala jeho… no, někoho velice speciálního. Kdysi jeho zákonného společníka. Předpokládal, že prostě té děvce řekne, zaplať pánbůh, že tě mám z krku. Ale nemohl. Měla svá velice pozoruhodná kouzla a Darlington už pravděpodobně nenajde jí podobnou na *téhle* krabičce sardinek v kosmu.

Což ho uvrhlo v přemýšlení, jemuž se oddával bez ustání: zda se někdy dostane z Port Hesperu, zda se tedy bude moci vrátit domů. V hloubi duše věděl, že ne. Ubohého Vincenta Darlingtona pohřbí v kosmu, ledaže by nějakým zázrakem dříve pohřbili jeho sestry. Nejde o záležitost vydání Zemi, nic tak veřejného ani tak oficiálního. Ne, to byla cena, kterou si jeho odporné *sestry* vymínily za to, že drží pusy pevně zavřené, za to, že ho udrží mimo švýcarské *vězení*, chceme-li být přesní. Ovšem musely by to *být jejich* peníze…

Tohle bylo útočiště, které si pro sebe vytvořil, a zde zůstane, v těchto několika malých místnostech se sametovými stěnami a pod touto… opravdu *úžasnou* skleněnou kopulí (snad byla skutečně postavena jako kostel?), obklopen svými mrtvými poklady.

Pohleděl na krevety. Nestaly se čerstvějšími.

Vydal se na další kolo narovnávání obrazů. Kdy mu *dovolí* převzít knihu? Snad by to měl teď zrušit. Kapitánka Antreenová nebyla *vůbec* nápomocná. Ach ano, úsměvy a všechno ostatní, řekla, že udělá, co bude v jejích silách, ale *výsledky?* Nic neslibuji, drahoušku. Všechno mělo kyselou příchuť, jeho zamýšlený triumf nad Sylvesterovou tím hořkl.

Darlington nervózně přešel do jedné menší, temnější postranní místnosti. Zastavil se u skleněné vitríny, v jejímž víku spatřil svůj odraz. Přihladil si řidnoucí černé vlasy a upravil starobylé brýle s kostěnými obroučkami, bohudík ještě *docela* neztratil svůj dobrý vzhled, zkřivil rty v malém úšklebku, a pak šel dál, ignoroval obsah vitríny.

V této malé místnosti měl Darlington své skutečné poklady, přestože to odmítal uznat. Byly zde ty podivné úlomky zkamenělých otisků, nalezené na povrchu Venuše průzkumnými roboty, které udělaly z Hesperského muzea místo neobyčejného zájmu vědců a badatelů a po Satoových zahradách i jednu z největších turistických atrakcí Port Hesperu. Ale Darlington, absurdně bohatý z vyjednaného odstupného, byl sběratelem druhořadého evropského umění období melodramatu a kudrlinek a kameny a kosti pro něj patřily do nějaké pouštní benzínové stanice nebo do obchodu se starožitnostmi na Zemi. Jeho venušské fosílie mu však přinesly celosvětovou proslulost, a tak jim zdráhavě kousek místa v muzeu věnoval.

Pokračoval v přecházení, civěl na své křiklavé obrazy, sochy, na všechnu tu drahou veteš a přemýšlel, co má ta všetečná policajtka ze Země za lubem, když se přehrabuje v opuštěné lodi, která zadržuje *jeho* drahocennou knihu.

Krátce před tím, než měl *Helios* dorazit k Port Hesperu a krátce poté, co ho Sparta požádala, aby zajistil jeho karanténu, se Viktor Proboda hlásil v místní úřadovně Komise kosmické kontroly. Kapitánka Antreenová ho zavolala do své kanceláře. Poručík Kitamuki, její zástupkyně, už v místnosti byla.

„Dostal jsi docela jednoduché instrukce, Viktore.“ Kapitánčina úsměvná maska zmizela. Tvář jí ztrnula hněvem. „Neměl ses od ní hnout.“

„Ona mi důvěřuje, kapitánko. Slíbila mi, že mě bude ihned informovat o všem, co najde.“

„A ty jí věříš?“ naléhala Kitamuki.

„Připadá mi, že ví, co dělá, poručíku.“ Probodovi se zdálo, že v kanceláři začíná být hrozně horko. „A centrála ji pověřila vedením vyšetřování.“

„Žádali jsme o posilu. Ne o to, aby nám vyšetřování sebrali,“ prohlásila Antreenová.

„Nelíbilo se mi to o nic víc než vám, kapitánko,“ řekl důrazně Proboda. „Hned od začátku jsem to bral osobně, vzhledem k tomu, že jste mi případ už přidělila. Ale koneckonců většina hlavních osob případu sídlí na Zemi.“

„Většina hlavních osob jsou Euro-Američané,“ namítla Kitamuki. „Dává ti to klíč?“

„Lituji,“ řekl rozhodně Proboda. Tušil, že přijde teorie o konspiraci, Kitamuki si v nich libovala, ale Proboda je nebral vážně. Dával přednost jednodušším motivacím, jako jsou msta, závist a – hloupost. „Já si skutečně myslím, že byste se měly podívat na ty výsledky z laboratoře. Provedli jsme… tedy vlastně Troyová provedla velice podrobnou prohlídku místa nárazu a našla…“

„Někdo tam na Zemi naznačil, že naše oddělení má být diskreditováno,“ přerušila ho Kitamuki. „Tady na Port Hesperu dosahuje Azurový drak pozoruhodných výsledků a některým Euro-Američanům na stanici i na Zemi se to nelíbí.“ Odmlčela se, aby mu

dala čas pochopit svoje temná podezření.

„Musíme si dávat pozor na každý krok, Viktore," řekla klidně Antreenová, „abychom si zachovali neporušenou pověst. Port Hesperus je model spolupráce a někteří lidé by nás bohužel chtěli zničit."

Proboda měl podezření, že někdo se snaží věci zamlžit, nebyl si však jist kdo. Přestože kapitánka Antreenová uvedla své důvody dost nejasně, podala věc s důrazem. „Jak si tedy přejete, abych postupoval?"

„Dělej, oč tě Troyová požádá. Ale nezapomínej, že my budeme pracovat s tebou, ale někdy potají. Tohle se Troyová nesmí dozvědět. Chceme situaci vyřešit, ale není třeba jít do krajnosti."

„Dobrá," souhlasil Proboda. „Mám se vydat k lodi *Helios?*"

„Udělej to," řekla poručík Kitamuki. „Troyovou nechej na nás."

„A teď, co jsi nám chtěl říct o těch výsledcích z laboratoře?" tázala se Antreenová.

15

Sama na *Star Queen* zahájila Sparta vyšetřování.

Bezprostředně pod vnitřním poklopem hlavní přechodové komory byl miniaturní, klaustrofobii působící prostor přecpaný sklady a skříňkami se zařízením. V jednom kvadrantu kulaté paluby normálně visely ze stěny tři skafandry. Teď jeden chyběl, Grantův. Druhý vypadal nepoužitě. Byl zjevně Wycherlyho, nešťastného pilota. Sparta ze zvědavosti překontrolovala jeho zásobu kyslíku a zjistila, že by vystačila asi tak na půl hodiny. Šetřil si to McNeil pro případ, že dojde ke katastrofě a on se také rozhodne zmizet v kosmu? Sparta sáhla tu a tam do skříněk se zásobami, nástroji, bateriemi, náhradními kanystry s hydroxidem lithným a podobně, ale nenašla tam nic důležitého. Rychle se přesunula dolů na letovou palubu.

Letová paluba byla poměrně prostorná, zabírala pás široké rovníkové části kulového modulu posádky. Konzoly, obklopující palubu pod širokými okny, ožily blikajícími světly, jejich modré, zelené a žluté indikátory měkce žhnuly, napájeny pomocným zdrojem. Před nimi byla sedadla pro velitele, druhého pilota a inženýra, přestože *Star Queen,* stejně jako další moderní nákladní lodi, mohla letět jen s

jedním členem posádky nebo i se žádným, pokud se přepnulo na dálkové ovládání.

V místnosti se chaoticky prolínalo exotické a obyčejné prostředí. Nejmodernější počítače a záclony na oknech, hasicí přístroje byly stále ještě pouze červeně natřené kovové láhve, zavěšené na přepážce. Byly tam stojany a skříně strojů, ale také spousta vhodného pracovního místa a dobrý výhled z oken. Spartu však uhodilo do očí, že tam chyběly jakékoli osobní drobnosti, vystřižené kreslené vtipy, plakáty, ženské akty, legrační průpovídky. Možná nový velitel Peter Grant nepatřil k těm, kteří tolerují individuální smetí.

Z těchto konzol se ovládaly všechny pracovní programy lodi, ale rovněž bylo možno se z nich dostat k deníkům, ke Grantovu namluvenému deníku a k lodní černé skříňce. Ve skutečnosti se z této paluby dal získat přístup téměř ke všem kódovaným informacím o lodi a o jejím nákladu, s výjimkou Grantových a McNeilových osobních počítačových záznamů.

Sparta se dala do práce. Z chemických stop na konzolách, ručních operách, zábradlí a na dalších předmětech se ujistila, že kromě Granta a McNeila nikdo jiný na této palubě během posledních několika týdnů nebyl. Zjistila sice směs dalších stop, ale většina z nich byla již měsíce stará, nechali je tam zřejmě dělníci, kteří loď zařizovali.

Sparta v sobě probudila standardní počítačové přístupové kódy. Trvalo jí jen chvilku, než si sundala rukavice, vsunula své PIN sondy do snímačů a přehrála si paměť počítače do vlastní, mnohem rozsáhlejší paměti.

Lehce prolétla několika prvními zajímavými záznamy. Prohlášení o nákladu souhlasilo s tím, které si zapamatovala při cestě ze Země; žádné přídavky, žádné odpočty, žádná překvapení. Čtyři odpojitelné ložné prostory schopné natlakování. Na této cestě natlakováno pouze první oddělení ložného prostoru A, obvyklé potraviny, léky a tak dále. A ten maličký kousíček hmotnosti v ceně dvou milionů liber, kniha v přepravním kufříku…

Několik dalších věcí v ložném prostoru A bylo pojištěno na poměrně velké obnosy na jednotku hmotnosti: dvě bedny doutníků, adresát nikdo jiný než Kara Antreenová, v ceně tisíc liber za bednu (Sparta se usmála při představě komisní kapitánky Kosmické komise,

vychutnávající svá cigára), a čtyři bedny vína, z nichž jednu už podle svého doznání McNeil částečně vykradl, v celkové ceně patnácti tisíc amerických dolarů, určené stejnému Vincentu Darlingtonovi, který se stal novým majitelem velice slavné knihy.

Byly tam však také drobnosti, jejichž doprava byla dražší než jejich pojišťovací cena: nejnovější epické dílo BBC na videočipu *Když Řím hoří*, hmotnost nižší než jeden kilogram (a téměř celou tvořilo ochranné balení z umělé hmoty), zcela nepojištěno. Přestože vytvoření originálu stálo miliony, čipy se daly mnohem snadněji kopírovat než zastaralé celuloidové filmy nebo videokazety, a ve skutečnosti (i když s jistou ztrátou kvality) by bylo možno celé představení vyslat na Venuši za cenu vysílacího času. A položka, která už dříve Spartu zaujala: bedna „různé knihy, dvacet pět kilogramů, žádná vlastní hodnota," adresát Sondra Sylvesterová.

Obsah ložných prostorů B, C a D, které zůstaly během letu ve vakuu, nebyl tak zajímavý: nástroje, stroje, inertní látky (například tuna uhlíku ve formě grafitových cihel, o trochu levnější i s dopravou ze Země než při jeho extrakci z atmosférického oxidu uhličitého na Venuši). Výjimku tvořilo „šest Rolls-Royce HDVM" (Heavy Duty Venus Miners, důlních robotů pro Venuši a pro těžké pracovní podmínky), „5,5 tuny každý, celková hmotnost 33,5 tuny brutto včetně oddělených palivových zařízení," adresát důlní společnost Ištar. Sparta se přesvědčila, že prohlášení o nákladu na palubě se naprosto shoduje s tím, které bylo publikováno. A ona a Proboda už potvrdili jeho přesnost.

Sparta se rychle obrátila k nahrávacímu zařízení, které obsahovalo celý veřejný záznam cesty. Vyvolat celý záznam do vědomí i s časovými prodlevami by byl dlouhý proces, takže se prozatím spokojila s rychlým vnitřním projetím, hledala anomálie.

Jedna anomálie tu byla. Vystupovala v prostoru dat, v prostoru čichu, v prostoru souzvuku – exploze, sekundární exploze, poplachy, volání o pomoc… lidské hlasy, šokované, hlasy úlevy, obviňování – záznamové zařízení černé skříňky obsahovalo celý sled událostí, následujících po dopadu meteoroidu.

Sparta to vyslechla rychlostí blesku a v myšlenkách si to přehrávala. Až na drobné detaily to potvrzovalo vše, co zjistila při prohlíd-

ce místa nehody.

Z proudu údajů letového záznamu však vystupovala ještě druhá anomálie, a to rozhovor, k němuž došlo bezprostředně před tím, než byl Grantův osudový vzkaz vyslán k Zemi a k Venuši. „Tady je *Star Queen*, mluví k vám kapitán Peter Grant. Inženýr McNeil a já jsme společně dospěli k závěru, že na lodi zůstává dost kyslíku pro jednoho muže…“

Ale v okamžicích těsně před vysíláním Grant a McNeil nebyli na letové palubě. Jejich hlasy tlumila přepážka. Jeden z nich se na chvilku zvedl k prahu slyšitelnosti, byl to hlas McNeilův, a jeho slova zněla příkře: „*Ty nemáš* právo mě z něčeho obviňovat…“

Obviňovat ho?

Celý rozhovor by se dal vybavit, ale Sparta by se kvůli tomu musela pohroužit do lehkého transu. I další kousky údajů by stály za analýzu, na to si však musí vyšetřit čas. Nyní je příliš brzy na to, aby opět obětovala čilost. Teď si musí pospíšit…

Rychlá osobní loď na pravidelné lince, *Helios*, poháněná výkonným atomovým reaktorem s plynným jádrem, byla týden od Země a týden a den od Port Hesperu, když se celou Sluneční soustavou rozlehla ta ponurá zpráva: „Tady je *Star Queen*, mluví k vám kapitán Peter Grant…“

Během několika minut, ještě než Peter Grant naposled opustil přechodovou komoru *Star Queen*, dostal kapitán *Helia* příkaz Komise kosmické kontroly, jednající podle meziplanetárního zákona, aby oznámil všem cestujícím i posádce, že všechna vysílání z lodi jsou zaznamenávána a že jakékoli takto získané informace mohou být použity při všech eventuálních administrativních a legálních řízeních, včetně kriminálních, týkajících se nehody na *Star Queen.*

Nebylo to bezdůvodné. *Helios* opustil Zemi po hyperbolické dráze k Venuši dva dny po nárazu meteoroidu do *Star Queen.* Datum odletu rychlé lodi bylo známo celé měsíce, ale na poslední chvíli, po nárazu meteoroidu, získal *Helios* několik nových cestujících. Jedním z nich byl Nikos Pavlakis, zastupující vlastníky postižené nákladní lodi. Dalším byl Percy Farnsworth, zástupce pojišťovny Lloyd, která pojistila loď, její náklad a životy její posádky.

Další cestující si zajistili místa s velkým předstihem. Byli to pro-

fesor archeologie z Ósaky na odpočinku, tři mladé holandské dívky vydávající se na velký meziplanetární okruh a půl tuctu arabských důlních techniků doprovázených ženami, zahalenými v závojích, a vzpurnými dětmi. Holandské dívky těšila možnost, že jsou podezřelé z meziplanetárního zločinu, zatímco Sondru Sylvesterovou, další cestující, která si zajistila letenku předem, vůbec ne. Její mladou společnici, Nancybeth Mokoroa, celá aféra prostě nudila.

Tito cestující nepatřili k těm, kteří se snadno přátelí. Japonský profesor se usmíval a držel se stranou, Arabové se rovněž drželi stranou a neobtěžovali se ani s úsměvy. Holčiny klopýtaly na vysokých podpatcích během period konstantního zrychlení, necítily se ve své kůži v nezvyklých těsných šatech, trhaly sebou při zrychlování i bez něj a neustále dělaly zamilované oči na jediného osamoceného muže nad patnáct a pod třicet. Ten jejich poklony neopětoval. Byl to Blake Redfield, cestující, který se přihlásil na poslední chvíli a během cesty se stranil ostatních.

Společenská setkání, pokud k nim došlo, probíhala v lodním salónku. Zde se Nikos Pavlakis nervózně snažil vyjádřit vděčnost své klientce Sylvesterové, kdykoli na sebe narazili. To nebylo často, protože se mu obvykle vyhýbala. Ubožák byl tak jako tak rozrušen starostmi. Většinu času trávil pomalým popíjením jediného uzo a pojídáním kalamackých oliv ze sáčku z umělé hmoty. Farnsworth, muž z pojišťovny, byl často vidět jak číhá ve stínu poblíž, popíjí z baňky čistý gin a ostentativně na Pavlakise civí. Pavlakis i Sylvesterová si dávali záležet, aby se mu naprosto vyhnuli.

Bylo to však v salónku, nedlouho po Grantově veřejném sebeobětování, když Sylvesterová našla Farnswortha, nalévajícího Nancybeth z teplé baňky calvados.

Muž středního věku a dvacetiletá žena se vznášeli, beztížně a s lehkou závratí, před nádherným obzorem opravdových hvězd a Sylvesterovou tento pohled rozzuřil tak, jak Nancybeth bezpochyby zamýšlela. Než se k nim Sylvesterová přiblížila, přemýšlela, proč by si vlastně měla dělat starosti. Dívka byla krásná, až se z toho tajil dech, ale byla věrná jako norek. Sylvesterová měla nicméně pocit, že si už nemůže dovolit déle lišáckého Farnswortha ignorovat.

Nancybeth pozorovala, jak se Sylvesterová blíží, s potměšilostí

jen lehce zmírněnou beztíží a alkoholem. „Ahoj, Sondro. Seznam se s mým přítelem Prissym Barnsworthem.“

„Percy Farnsworth, paní Sylvesterová.“ V mikrotíži se člověk nepostaví, ale Farnsworth se přesto obdivuhodně napřímil a sklonil hlavu v lehké úkloně.

Sylvesterová si ho s odporem prohlížela. Přestože se blížil padesátce, vypadal jako mladý armádní důstojník, který se v době volna vydal na víkend – řekněme na lov bažantů. Nedávný známý Sylvesterové z testovací základny v Salisbury, podplukovník Witherspoon, byl modelovým představitelem tohoto typu. Farnsworth měl knír, střelecké sako s koženými záplatami na rukávech a nesl se vzpřímeně jako svíčka. Přízvuk ze soukromé školy a úsečná dikce pouštní krysy byly však viditelně pouhé napodobeniny.

Sylvesterová přehlédla jeho napřaženou ruku. „Měla bys být opatrná, Nancybeth. Kocovina po brandy není příjemná.“

„Drahá matinko Sylvesterová,“ culila se Nancybeth. „Co jsem ti říkala, Farny? Expert na všechno. Nikdy jsem o tomhle pití neslyšela, dokud mě s ním neseznámil.“ Přehazovala si baňku z ruky do ruky. Při třetím hodu se nestrefila, Farnsworth však baňku ve vzduchu zachytil a bez poznámky ji Nancybeth vrátil.

„Dozvěděl jsem se, že jste prožila velice příjemnou návštěvu na jihu Francie, paní Sylvesterová,“ pravil Farnsworth, srdnatě čelící jejímu hněvu.

Sylvesterová na něj vrhla pohled, který ho měl umlčet,

Nancybeth však nápadně ožila. *„Ona* měla velice příjemné dva dny. Nebo tři. Já jsem měla velice *nudné* tři *týdny.“*

„Pane Farnsworthi,“ přerušila ji spěšně Sylvesterová, „váš pokus tahat z mé společnice informace, které byste mohl nějak využít, je velmi průhledný.“

Nancybethiny rozšířené oči vyjadřovaly údiv. „Tahat ze mne? Ale, pane Farmerworthi,“ a dramaticky si stáhla rozevlátou sukni květovaných šatů.

„A opovrženíhodný,“ dodala Sylvesterová.

Ale Farnsworth předstíral, že si toho nevšiml. „Nechtěl jsem vás urazit, paní Sylvesterová. Nezávazné povídání, toť vše. V obchodních záležitostech bych mnohem raději mluvil přímo s vámi, bez

obalu. Eh?“

Nancybeth zamručela: „Muž k muži, jak se říká,“ a potom předstírala úlek, když na ni Sylvesterová nasupěně pohlédla. Zřejmě byla opilejší, než se Sylvesterová obávala.

„Mýlíte se ve mně, paní Sylvesterová,“ pronesl mlouvavě Farnsworth. „Zastupuji i vaše zájmy. V jistém smyslu.“

„V tom smyslu, že budete nuceni zaplatit svým klientům takovou sumu, z níž se nedokážete lišácky vykroutit?“

Trochu se napřímil. „Vy se nemáte čeho bát, paní Sylvesterová. *Star Queen* s vaším nákladem bezpečně přistane, i kdyby byla jen lodí duchů. Je potřeba víc ne mrňavý meteoroid, aby to zničilo roboty od Rolls-Royce, co?“

Během jejich rozhovoru Nancybeth kroutila tvář do řady přehnaných grimas. Nejdříve napodobovala vznesené pohrdání Sylvesterové, potom Farnsworthovu zraněnou nevinnost. Byl to druh dětského předstírání, který jí za jistých okolností propůjčoval uličnickou přitažlivost. V této chvíli však byla přitažlivá asi tak jako dvouleté dítě, které se vzteká.

„Díky za váš zájem, pane Farnsworthi,“ řekla mrazivě Sylvesterová. „Snad nás teď už necháte o samotě.“

„Dovolte mi mluvit bez obalu, paní Sylvesterová, prosím o prominutí…“

„Ne, proč byste se odhaloval?“ zeptala se bystře Nancybeth.

Farnsworth se nedal vyrušit. „Koneckonců jsme si oba vědomi potíží, které doléhají na Pavlakis Lines. Eh?“

„Ničeho takového si nejsem vědoma.“

„Není třeba velké představivosti, aby člověk viděl, co by Pavlakis obětováním své lodi získal. Eh?“

„Nancybeth, byla bych ráda, kdybys odešla se mnou, a to okamžitě,“ odvrátila se od něj Sylvesterová.

„Ale udělal to moc špatně, že ano?“ naléhal Farnsworth, připlul blíže k Sylvesterové, mluvil hlubším a drsnějším hlasem. „Žádné významné poškození lodi, vůbec žádné poškození nákladu? Dokonce ani té slavné knihy, o niž jste se tolik zajímala?“

„Nezapomeňte na posádku,“ křikla Nancybeth, stále vrtošivý zlomyslný skřítek. „Snažil se je všechny zabít!“

„Dobrotivý bože, Nancybeth…“ Sylvesterová vrhla rychlý pohled přes salónek, kde se nad svým uzo vznášel Nikos Pavlakis. „Jak můžeš říct takovou věc? O muži, s nímž ses ani nesetkala?“

„Ale dostal jen půlku,“ dokončila dívka. „Starý dobrý Angus to vyhrál.“

„To je bystrý odhad, paní Sylvesterová, a já bych se vsadil, že má pravdu.“ Farnsworthův významný upřený pohled se melodramaticky zúžil. „Pavlakis Lines má velmi vysoké pojistky pro případ smrti členů posádky, zaviněné nehodou. Nevěděla jste to?“

Téměř proti své vůli na něj upřela oči. „Ne, pane Farnsworthi, to jsem nevěděla.“

„Avšak kromě *sebevraždy.* A teď k tomu ještě přistupuje další záležitost.

Sylvesterová od něho odtrhla pohled. Něco na jeho obličeji a na jeho žlutohnědých vlasech jí přivedlo žaludek k varu. Zlostně se zamračila na Nancybeth, která na ni civěla s podroušenou a přehnanou nevinností. Sylvesterová se zachytila nejbližšího zábradlí, obrátila se k oběma zády a spěšně se odrazila ven, do pološera.

„Baj-baj, Sondro… sorry, že jsme tě navztekali,“ kňourala Nancybeth, když Sylvesterová mizela nejbližšími dveřmi. Zašilhala na Farnswortha. „Sebevražda? Znamená to, že nemusíte zaplatit Grantovi? Chci říct *za* Granta? Protože se zabil?“

„Mohlo by to tak být.“ Farnsworth na ni mžoural jako sova. „Ledaže by se nezabil, samozřejmě.“

„Nezabil? Aha, jo… A kdyby byl zavražděn?“

„Ach, vražda. To je ošklivé slovo.“ Farnsworth si upravil uzel krvavě zbarvené polymerové kravaty. „Hele, bylo to moc prima. Ale žel bohu musím běžet.“

„Ano, Wusspercy,“ vrkala opuštěná Nancybeth. Takže tohle od ní chtěl, nic víc než rozhovor se Syl. „Tak utíkej, proč bys neběžel? A víš co, pouč se od kapitána Granta. Ztrať se i *ty* do kosmu.“

Na druhé straně místnosti, nepříliš daleko, se vznášel poblíž baru se svou baňkou uzo a se sáčkem oliv Nikos Pavlakis. Dobře si uvědomoval, že mluvili o něm. Měl tisíc chutí postavit se Farnsworthovi a okamžitě si to s ním vyřídit, ale smysl pro obchod ho přinutil zůstat za každou cenu klidný. Šílel strachem o svou krásnou novou loď, a

téměř stejně litoval Granta, který byl po mnoho let spolehlivým zaměstnancem jejich firmy, a jeho vdovu a děti. A ještě větší obavy měl o vyhlídky McNeila, dalšího dobrého muže…

Pavlakis si myslel, že ví, co se na *Star Queen* stalo. Pro něj to bylo při zpětném pohledu zřejmé, docela průhledné, doufal však, že pro nikoho jiného. Nemohl si dovolit zmínit se někomu ani slůvkem o svém podezření. Nejméně ze všech Farnsworthovi.

Když *Helios* vklouzl na parkovací oběžnou dráhu Port Hesperu, Sparta se přehrabovala v soukromé kabině Anguse McNeila na *Star Queen.* Rychle prohlédla kuchyňku, zařízení pro osobní hygienu i společné prostory, nenašla však nic, co by odporovalo McNeilovu líčení. Prohloubenina v lékárničce, kde měla být lahvička s jedem bez chuti a vůně, byla prázdná. V zásuvce stolu ve společné místnosti našla dva balíčky karet, jeden ještě neotevřený, druhý drželi v ruce McNeil i Grant.

Neilovy stopy byly silnější, přestože Grant pevně držel jednu kartu. Všimla si, která to byla.

Po společných prostorách Sparta navštívila pilotovu kabinu hned vedle. Nikdo do ní nevstoupil od doby, kdy byl Wycherly naposled na lodi, než opustila loděnice Falaron.

Potom následovala Grantova kabina, pozoruhodná především tím, co v ní Sparta nenašla. Postel byla ustlaná, rohy vyrovnané do pravého úhlu a vlněná přikrývka byla tak napnutá, že při gravitaci jednoho gé by se od ní odrazil desetník. Šaty byly složené v upoutaných koších. Grantova knihovna a záznamy na osobním počítači obsahovaly většinou elektronické manuály a knihy ke zlepšení osobnosti. Sparta neobjevila žádné známky, že by Grant četl pro zábavu nebo že by měl jiné koníčky než hraní si s mikroelektronikou. Slíbené dopisy ženě a dětem byly upevněny svorkou ke sklápěcímu psacímu stolku. Sparta se přesvědčila, že se jich kromě Granta nikdo nedotkl, a ponechala je tam. McNeil, jestli byl na jejich obsah zvědavý, což by se dalo čekat, se zachoval natolik poctivě, že je nechal bez povšimnutí. Ve skutečnosti nezjistila nikde v místnosti nejmenší stopu po McNeilově přítomnosti.

V zásuvce Grantová stolu spatřila další dopis, adresovaný McNeilovi. Protože však McNeil zásuvku neprohledával, dalo se před-

pokládat, že o jeho existenci neví.

McNeilova kabina ukazovala portrét zcela odlišného muže. Jeho postel nebyla stlaná řadu dnů, možná týdnů. Sparta si všimla načervenalých skvrn od rozlitého vína na prostěradlech, která tam byla od doby čtyř dnů po explozi – pokud říkal pravdu, že se nedostal do ložného prostoru A, když Grant změnil kombinaci. Jeho šaty ležely v chumlu, nacpané do košů ve skříni. Čipová knihovna tvořila fascinující směsici titulů. Obsahovala díla mysticismu: *Tao-te-ťing,* napsal Lao-c´, pojednání o alchymii, další o kabale. A díla filosofická: Kantovo *Prologenoma ke každé budoucí metafyzice, která má naději státi se vědou,* Nietzscheho *Zrození tragédie.*

McNeil měl i opravdové knihy, fotograficky zaznamenané na listy z umělé hmoty, která imitovala papír z doby před sto lety. Hry: útlá knížečka o komorní magii, druhá o šachu, další o hře go. Romány: Cabellův podivný *Jurgen,* nedávné dílo marťanských futurologů *Dionysus Redivivus.*

McNeilovy záznamy na osobním počítači odhalily odlišný, avšak podobně široký rozsah zájmů. Sparta velice rychle zjistila, že hrál s počítačem na mistrovské úrovni šachy, že pečlivě sledoval burzy v Londýně, New Yorku, Tokiu a Hongkongu, a že platil členské příspěvky do řady klubů, od *Růže měsíce* k *Vínu měsíce.* Víno a růže. Musely se mu mezi lety shromáždit z obou vzorky za několik měsíců.

Počítač obsahoval další záznamy, chráněné hesly, která by zastavila náhodného prohlížejícího, která však byla tak triviální, že si jich Sparta sotva všimla. Záznamy využívaly počítačovou grafiku s vysokým rozlišením. Vynález domácího videopřehrávače před sto lety přinesl erotické filmy do obývacího pokoje. To však byl jen mírný pokrok ve srovnání s tím, co následovalo, když vynález levného superpočítače na čipu dal nový význam pojmu „interaktivní fantazie“. V těchto soukromých souborech, které Sparta spěšně zavřela, se hodně projevovalo McNeilovo id. Přestože si o sobě myslela, že její znalost světa předstihuje její věk, hluboce se zarděla.

Vydala se do chodby, která vedla středem zabezpečovací paluby. Hned na druhé straně těchto těsných, zakřivených, jednotvárných ocelových stěn došlo k fatální explozi. Ve stejném okamžiku se au-

tomaticky uzavřely přístupové panely, aby zabránily dekompresi modulu posádky.

Pak prošla uzávěrem do přístupu k ložným prostorům, ke třem uzávěrům, které nesly varovný nápis VAKUUM, a k jednomu, který přísně hrozil jasným žlutým prstem: NEPOVOLENÝ VSTUP PŘÍSNĚ ZAKÁZÁN,

McNeil říkal pravdu. Na klávesnici zámku byly stopy jeho i mnoha jiných rukou, avšak nejčerstvější stopa pocházela od Petera Granta. Jeho dotek na šesti tlačítkách překrýval všechny ostatní. Sparta nedokázala zjistit pořadí doteků, šest tlačítek dávalo šest faktoriál možných kombinací, kdyby si však chtěla sama se sebou zahrát hru, pravděpodobně by vydedukovala nejpravděpodobnější možnosti během krátké chvilky, a to ze znalosti počtu pravděpodobnosti a především z toho, co už zjistila o Grantovi.

Nemělo cenu ztrácet čas. Znala už kombinaci z Grantových záznamů v osobním počítači.

Vyťukala čísla. Indikátorová dioda vedle zámku změnila barvu z červené na zelenou. Otočila kolečkem a zatáhla za poklop. Indikátory uvnitř přechodové komory potvrdily, že se vnitřní tlak ložného prostoru rovná tlaku uvnitř komory. Otevřela vnitřní poklop a za okamžik vplula do ložného prostoru.

Byl to přecpaný kruhový prostor, sotva dost velký, aby se v něm mohla vzpřímeně postavit, obklopený kovovými stojany plnými kovových a plastových vaků a beden. Strop komory tvořilo zesílené víko samotného ložného prostoru, podlahu odstranitelná ocelová přepážka, hermeticky utěsněná v plášti. Dřevěné lodi, které kdysi brázdily pozemské oceány, obvykle nesly jako balast písek a kameny, když pluly bez placeného nákladu. Ovšem balast je v kosmu naprosto k ničemu. Na zádi za několika přecpanými poličkami obklopujícími tlakovaný vršek ložného prostoru tvořila nádoba pouze velkou prázdnou láhev.

Palety, bezpečně ukotvené blízko přechodové komory, nesly žoky divoké rýže, výhonky chřestu v gelu, bedny živých lovných ptáků, zmrzlých v bezvědomí – lahůdky, které po cestě ze Země měly daleko větší cenu než jejich hmotnost ve zlatě.

A samozřejmě zásilky, které upoutaly Spartinu pozornost v de-

klaraci, kubánské doutníky pro Karu Antreenovou. „Knihy bez vlastní hodnoty“ pro Sondru Sylvesterovou. Tyto knihy byly v šedém styrenovém kufříku, který ukazoval jen málo známek doteku, Sparta zaznamenala stopy Sylvesterové, McNeilovy, Grantovy, další neznámé, ale žádné nové. Rychle odhadla jednoduchou kombinaci. Uvnitř nalezla několik v plastu zabalených papírových a plastových knih, některé vázané v plátně nebo v kůži, jiné s pitoreskními a křiklavě ilustrovanými deskami, ale nic, co by nečekala. Opět kufřík zavřela.

Pak přešla k Darlingtonově zásilce, podobnému, ne však identickému šedému kufříku ze styrenu, opatřenému komplikovaným magnetickým zámkem, ještě složitějším než číslicová klávesnice na přechodové komoře. Kufřík nejevil známky poškození. Kupodivu nejevil vůbec žádné známky zacházení. Jedinými chemickými signály na celém kufříku byly silné pachy čistících prostředků, metylalkoholu, acetonu a tetrachlormetanu. Vypadalo to, že ho někdo důkladně omyl.

Šlo o ochranné opatření, něco jako lidský vlas položený přes škvíru na dveřích skříně, zamýšlené k prozrazení všech pokusů o prohledávání nebo otevření? No, zřejmě se nikdo o nic nepokusil.

Sparta se rozhodla kufřík otevřít. Kód zámku byl založen na krátkém sledu poměrně malých prvočísel. Nikdo bez Spartiných schopností by bez pomoci značně velkého počítače nedokázal kombinaci rozluštit dříve než za několik dnů, tak dlouho by trvalo vyzkoušet jen polovinu možných kombinací. Ale Sparta vylučovala možnosti po milionech a miliardách, okamžitě, prostě čtením cest elektronů hluboko v obvodech zámků a vyřazováním těch, které nebyly použity.

Když to dělala, byla v transu. Po pěti minutách zámek otevřela. V kufříku ležela kniha.

Člověk, který si sám pro sebe nechal tuto knihu vyrobit, měl zálibu v hezkých věcech. Cenil si svých obtížně cizelovaných slov natolik, že nedopustil, aby ti, na něž jimi chtěl zapůsobit, nebo i jeho přátelé, viděli něco jiného než to nejlepší. *Sedm pilířů moudrosti* dostalo nejen ozdobné mramorované pouzdro, koženou vazbu *a* překrásné předsádky, ale bylo vytištěno jako samotná Bible krále Jakuba, na biblovém papíru, ve dvou sloupcích linotypovou sazbou.

Sparta slyšela o kovové sazbě, přestože její výsledek vlastně nikdy nespatřila. Vysunula knihu z pouzdra a nechala ji jemně se rozevřít. Jistě, každé jednotlivé písmeno a znak byly vtištěny do papíru, ne že by se tam prostě objevily jako tenoučký povlak, ale jako přesné množství inkoustu, vtlačené do papíroviny. Takový druh mistrovské ruční práce byl mimo Spartinu zkušenost. Papír byl tenký a vláčný, ne jako ty drobivé, vybledlé listy, které viděla v knihovně v New Yorku vystavené jako památky minulosti…

Nádherná kniha ji hypnotizovala, a jako by Spartu žádala, aby v ní listovala. Na okamžik zapomněla na vyšetřování. Chtěla si pouze knihu vychutnat. Studovala stránku, na níž se samovolně rozevřela.

„Nehoda byla podlejší než záměrná chyba," psal autor. „Když jsem neváhal riskovat svůj život, proč povykovat, abych si ho nepošpinil? Leč život a čest se zdály spadat do odlišných kategorií… Nebo byla čest jako Sybiliny listy, čím více bylo ztraceno, tím vzácnější to málo, co zůstalo?"

Podivná myšlenka. „Čest" považována za *zboží*, čím více bylo ztraceno, tím cennějším se stalo, co zůstalo. Sparta zavřela slavnou knihu, vsunula ji zpět do ochranného obalu a potom uložila celý tlustý balíček do polštářovaného kufříku. Na *Star Queen* už viděla všechno, co potřebovala.

16

„Dámy a pánové, musím vám s politováním oznámit, že vylodění se poněkud zdrží. Brzy se k nám připojí představitel z Port Hesperu, aby to vysvětlil. K usnadnění záležitostí se všichni cestující mají co nejdříve hlásit v salónku. Stevardi vám pomůžou."

Na rozdíl od *Star Queen* dorazil *Helios* do Port Hesperu normálním způsobem, na parkovací oběžnou dráhu ho usadily vlečné přístavní lodi. Kosmická stanice, zřetelně viditelná okny v lodním salónku, visela na obloze ve vzdálenosti přibližně jednoho kilometru, její kola se velkolepě otáčela proti jasnému půlměsíci Venuše a zeleň jejích proslavených zahrad probleskovala mezi pásy, stínícími centrální kouli proti přímému svitu. Rozmrzele bručící cestující se shromáždili v salónu. Těm nejzdráhavějším „pomohli" stevardi, kteří

jako by zapomněli na uctivost. Všechny na palubě lodi, cestující i posádku, rozčarovalo cestovat miliony kilometrů napříč mořem a na poslední chvíli mít znemožněno vystoupit na břeh.

Proti mračnu dalších kosmických plavidel, plujících kolem stanice, se dala do pohybu jasná jiskra a brzy se z ní stal maličký bílý člun se známým modrým pásem a znakem zlaté hvězdy. Člun přistál u hlavní přechodové komory a za několik minut se v salónu objevil vysoký muž se světlými vlasy a hranatou bradou.

„Jsem inspektor Viktor Proboda z úřadovny Komise kosmické kontroly na Port Hesperu," představil se shromážděným cestujícím, z nichž většina se nešťastně mračila. „Budete zde dočasně zadrženi, zatímco budeme pokračovat ve vyšetřování nedávných událostí na palubě *Star Queen.* Upřímně se omlouváme za všechny nepříjemnosti, které to může vyvolat. Nejdříve se potřebuji přesvědčit, že máte všichni v pořádku registrační proužky. Brzy potom navštívím jednotlivě některé z vás a požádám je o pomoc při našem vyšetřování…"

Deset minut po opuštění *Star Queen* zaklepala Sparta na dveře soukromého nemocničního pokoje Anguse McNeila. „Ellen Troyová, pane McNeile."

„Vstupte," ozvalo se dobrosrdečně, a když otevřela dveře, stál tam s úsměvem na právě oholené tváři, oblečen do vyžehlené luxusní bavlněné košile s rukávy vyhrnutými nad lokty a do světlých plastikových kalhot, a potahoval z cigarety, kterou si zjevně před okamžikem zapálil.

„Nerada vás ruším," řekla při zahlédnutí otevřené brašny na posteli. Balil si věci z koupelny. Zdálo se jí, jako by byly vydány ze stejných vládních skladů, z nichž pocházel její ve spěchu získaný zubní kartáček.

„Vhodná doba pro nový začátek. Mrzí mě, že musíte vidět ten můj nepořádek. Můžu to všechno vyhodit, jakmile se rozhodnete pustit mě zpátky na loď."

„Obávám se, že to bude ještě nějakou dobu trvat."

„Další otázky, inspektorko?" Když přikývla, ukázal na židli a sám se usadil na druhou. „Raději si tedy uděláme pohodlí."

Sparta se posadila. Chvilku ho mlčky pozorovala. Měl mnohem lepší barvu a přestože bude ještě nějakou dobu pohublý, vypadalo to,

že bude v pořádku. I po dnech, kdy téměř hladověl, se mu na předloktí rýsovaly mohutné svaly. „No, pane McNeile, je úžasné, co nejnovější diagnostické postupy dokážou odhalit i z těch nejtemnějších zásobáren údajů. Vezměte například letové záznamové zařízení na *Star Queen.*“

McNeil potáhl z cigarety a pozoroval ji. Jeho příjemné vzezření se nezměnilo.

„Všechny údaje z automatických systémů jsou samozřejmě kompletní. A mikrofony zachytí každé slovo, pronesené na letové palubě. Co jsem vyslechla, potvrdilo ve všech podrobnostech vaše vylíčení nehody.“

McNeil zvedl obočí. „Stěží jste měla čas projít záznamy, odpovídající dvěma týdnům reálného času, inspektorko.“

„Máte samozřejmě pravdu. Podrobné přehrání zabere měsíce. Použila jsem algoritmus, který preferuje oblasti maximálního zájmu. Teď bych si s vámi chtěla promluvit o rozhovoru, k němuž došlo ve společných prostorech krátce před tím, než jste vy a Grant naposledy vysílali.“

„Nejsem si jist, že si vzpomínám…“

„Právě tady ty nové diagnostické postupy představují takovou pomoc.“ Naklonila se dopředu, jako by se chtěla podělit o své nadšení. „Přestože v obytných prostorech nejsou žádné mikrofony, dost zvuku se přenese, aby ho zachytilo hlavní letové záznamové zařízení. V minulosti bychom nebyli schopni získat přesná slova.“

Nechala mu čas, aby mohl její sdělení zažít. Jeho výraz stále zůstával beze změny, ale rysy mu téměř nepostřehnutelně ztuhly. Věděla, že zvažuje, zda jenom neblufuje.

Zbaví ho té naděje. „Právě jste spolu poobědvali. Grant vám podal kávu. Byla teplejší než obvykle. Nechal vás tam a vydal se k chodbě. 'Proč ten spěch?' zeptal jste se ho. 'Myslel jsem, že si musíme o něčem promluvit,' pokračoval jste.“

Poslední náznak uvolnění teď opustil McNeilovy oči. Když zamáčkl cigaretu, masité tváře se mu chvěly.

„No, pane McNeile,“ vybídla ho tiše Sparta, „nemusíme si spolu o něčem promluvit?“

Na okamžik se zdálo, že McNeil hledí za ni, do prázdné stěny za

její hlavou. Pak zaostřil pohled na její tvář. Přikývl. „Ano, řeknu vám všechno," zašeptal. „Měl bych však jednu žádost, ne podmínku, to přece vím, že si nemůžu klást podmínky, ale prostě žádost. Až mě vyslechnete, tak budete-li souhlasit s mými vývody, uvedete to, co vám teď řeknu, do zápisu."

„Budu si tu žádost pamatovat," odpověděla nezávazně.

McNeil si zhluboka povzdechl. „Takže tady je celá pravda, inspektorko…"

Grant se už dostal do centrální chodby, když na něj McNeil tiše zavolal: „Proč ten spěch? Myslel jsem, že si musíme o něčem promluvit."

Grant chňapl po zábradlí, aby zastavil svůj střemhlavý let. Pomalu se otočil a užasle na inženýra zíral. McNeil měl být už mrtvý, seděl však docela pohodlně a díval se na něj s tím nejpodivnějším výrazem na tváři.

„Pojď sem," řekl McNeil rázně a v tom okamžiku se z ničeho nic zdálo, že veškerou autoritu převzal on. Grant se pokorně vrátil ke stolu, vznášel se poblíž své zbytečné židle. Něco selhalo, nedokázal si však představit, co to mohlo být.

Zdálo se, že mlčení ve společných prostorách trvá věky. Potom McNeil velice smutně řekl: „Doufal jsem, že jsi lepší, Grante."

Grant konečně nalezl hlas, přestože jej sám jen stěží poznával. „Co tím míníš?" zašeptal.

„Co si myslíš, že míním?" opáčil McNeil s pouze mírným podrážděním. „Tenhle tvůj neumělý pokus mě otrávit, samozřejmě."

Grantův kymácející se svět se zcela zhroutil. Kupodivu pocítil úlevu a už mu příliš nezáleželo na tom, že byl odhalen.

McNeil si pozorně prohlížel své hezky udržované nehty. „Jenom pro zajímavost," tázal se nenuceně, jako by se ptal, kolik je hodin, „kdy ses rozhodl mě zabít?"

Pocit neskutečnosti Granta natolik přemohl, že si připadal jako herec vystupující v představení, které nemá vůbec nic společného se skutečným životem. „Teprve dnes ráno," odpověděl a sám tomu věřil.

„Hm," zabručel McNeil, zjevně nepříliš přesvědčen. Vstal a šel k lékárničce. Grant ho sledoval očima, jak se přehrabuje v zásuvce a

vytahuje z ní lahvičku s jedem. Pořád vypadala plná.

„Měl bych teď asi být vzteky bez sebe," pokračoval McNeil konverzačním tónem a držel lahvičku mezi palcem a ukazováčkem, „ale nějak nejsem. Možná proto, že jsem si nikdy nedělal velké iluze o lidské přirozenosti. A samozřejmě jsem už dávno viděl, jak se k tomu schyluje."

Pouze poslední věta pronikla skutečně do Grantová vědomí. „Tys viděl… jak se k tomu schyluje?"

„Nebesa, ano! Jsi příliš průhledný, než aby z tebe byl dobrý zločinec. Ale teď, když tvůj záměr selhal, jsme oba v pěkné kaši."

Zdálo se, že na toto záměrně zlehčující konstatování nelze nalézt žádnou odpověď.

„Správně," pokračoval zamyšleně inženýr, „bych se teď měl pořádně rozčílit, zavolat Port Hesperus a udat tě úřadům. Ale to by bylo zcela zbytečné, a stejně jsem nikdy nebyl moc dobrý v rozčilování. Ty samozřejmě řekneš, že jsem příliš líný, ale já si myslím, že v tom to není." Trpce se usmál. „Ach, já vím, co si myslíš. Ty sis mě v té své pěkně uspořádané mysli zařadil do škatulky, že ano? Podle tebe jsem měkký, požitkářský, nemám žádnou kuráž, žádnou morálku a *nezáleží* mi na nikom jiném než na sobě. No dobrá, nepopírám to. Je to možná z devadesáti procent pravda. Ale těch zbývajících deset procent je hodně důležitých, Grante. Alespoň pro mě."

Grant se necítil na to, aby se oddával psychologickému analyzování, a navíc, tohle by na ně stejně nebyla vhodná doba. Mysl měl stále plnou svého nezdaru a záhady McNeilovy pokračující existence. A McNeil, který to dobře věděl, nevypadal na to, že hoří nedočkavostí, aby ukojil jeho zvědavost.

„Tak tedy, co máš v úmyslu dělat teď?" zeptal se Grant, dychtící, aby to už měl za sebou.

„Rád bych pokračoval v našem rozhovoru tam," odpověděl McNeil klidně, „kde byl přerušen kávou."

„Přece nemíníš…"

„Ale ano. Jako by se nic nestalo."

„To je nesmysl! Ty máš něco za lubem!" křičel Grant,

McNeil vzdychl. „Víš, Grante, ty mě těžko můžeš obviňovat z nějakého podrazu." Pustil lahvičku a ta se, vznášela mezi nimi nad

povrchem stolu. Přísně na Granta vzhlédl. „Takže abych to zopakoval, navrhuji, abychom rozhodli, kdo z nás si vezme jed. Spravedlivě, nechceme další jednostranné rozhodnutí. A tentokrát to taky bude opravdový jed.“ Vytáhl z kapsy saka jinou lahvičku, podobné velikosti jako ta první, ale jasně modré barvy. Nechal ji vznášet vedle druhé. „Tekutina v téhle,“ ukázal na průzračnou lahvičku, „jenom zanechává trpkou pachuť v ústech.“

Grantovi to konečně došlo. „Tys je vyměnil!“

„Přirozeně. Ty si možná myslíš, že jsi dobrý herec, Grante, ale já jsem až z balkónu poznal, že představení smrdí. Věděl jsem, že něco kuješ, pravděpodobně ještě dřív, než sis to uvědomil ty sám. V posledních několika dnech jsem velice důkladně prozkoumal loď. Vymýšlet všechny způsoby, kterými bys mě mohl oddělat, bylo docela zábavné. Dokonce mi to pomáhalo, aby mi líp ubíhal čas. Jed byl ale tak zřejmý, že to byla téměř první věc, o kterou jsem se postaral.“ Zašklebil se. „Ten signál nebezpečí jsem ale trochu přehnal. Skoro jsem se prozradil, když jsem poprvé usrkl. Sůl se s kávou vůbec nesnáší.“

McNeil upřel na roztrpčeného Granta oči a pokračoval: „Vlastně jsem doufal v něco rafinovanějšího. Zatím jsem našel patnáct spolehlivých způsobů, jak na palubě kosmické lodi někoho zavraždit.“ Opět se zašklebil, tentokrát krutě. „Nemám v úmyslu ti je teď popisovat.“

To je prostě fantastické, myslel si Grant. *Jedná se mnou ne jako se zločincem, ale jako s přihlouplým školákem, který neudělal pořádné domácí úkol.* „Přesto chceš začít úplně znovu?“ zeptal se nevěřícně. „A vezmeš si jed, jestliže prohraješ?“

McNeil dlouho mlčel. Potom řekl pomalu: „Vidím, že mi stále ještě nevěříš. Asi proto, že ti to vůbec nezapadá do toho hezky uspořádaného obrázku, který sis o mně udělal. Ale snad ti to pomůžu pochopit. Je to vlastně úplně prosté.“ Odmlčel se, pak pokračoval rychleji: „Vychutnával jsem život bez zbytečných zábran, Grante, ale jeho lepší část už mám teď za sebou a nelpím na něm tak zoufale, jak si snad představuješ. Ale pokud *jsem* naživu, na jistých věcech mi docela záleží.“ Nechal se odnést dál od stolu. „Třeba nevěříš, že mám vůbec nějaké ideály. Ale já jsem se vždycky snažil žít jako civilizovaný, racionální tvor, přestože ne vždy jsem uspěl. A když jsem

neuspěl, snažil jsem se to napravit. Takže si mysli, že právě o tohle tady jde.“ Ukázal na vznášející se lahvičky.

Odmlčel se. Když opět promluvil, vypadalo to, jako by byl v defenzívě on, a ne Grant. „Nikdy jsem tě neměl právě v lásce, Grante, ale často jsem tě obdivoval. Proto mě mrzí, že to došlo až sem. Nejvíc jsem tě obdivoval toho dne, kdy loď zasáhl meteoroid.“ Zdálo se, že mu dělá potíže nalézt slova. Vyhýbal se Grantovým očím. „Tehdy jsem se nechoval dobře. Vždycky jsem si byl docela jist, fakticky až samolibě jist, že v těžké situaci neztratím nervy. Ale pak se to stalo hned vedle mě, něco, co jsem okamžitě pochopil a co jsem do té doby považoval za nemožné. Stalo se to tak znenadání, tak *hlasitě*, že mě to porazilo.“

Pokusil se zakrýt rozpaky žertem. „Měl jsem si ovšem pamatovat, že prakticky stejná věc se mi stala při mé první cestě. Mořská nemoc, tehdy… a byl jsem si naprosto jist, že se to znovu nemůže stát. Asi to bylo o to horší. Ale překonal jsem to.“ Opět se podíval Grantovi do očí. „A překonal jsem i tohle… a potom jsem se dočkal *třetího* velkého překvapení ve svém životě. Viděl jsem *tebe*, ze všech lidí právě tebe, jak se začínáš hroutit.“

Grant zlostně zrudnul, ale McNeil ho ostře zarazil*:* „Ach ano, ještě je tady ta záležitost s vínem. Nepochybně na to ještě pořád myslíš. Tvůj první dobrý důvod k nevraživosti vůči mně. To je však věc, které *nelituji*. Civilizovaný člověk by měl vždycky vědět, kdy se má opít. A kdy vystřízlivět! Ale tomu ty nebudeš rozumět.“

Grant však kupodivu chápat začínal. McNeilova složitá osobnost se mu poprvé na okamžik odkryla a on si uvědomil, jak nesprávně ho posoudil. Ne, nesprávně posoudil nebyl ten správný výraz. V jistých ohledech byl jeho soud správný, ale dotýkal se pouze povrchu. Nikdy neměl potuchy o hloubkách, které leží pod ním.

A v tomto okamžiku procitnutí Grant pochopil, proč mu McNeil dává druhou příležitost. Nešlo o nic tak jednoduchého, jako že se zbabělec snaží získat svou pozici v očích světa. Nikdo se nemusí nikdy dozvědět, co se na palubě *Star Queen* stalo.

McNeilovi stejně asi nezáleželo na mínění ostatních. Jeho sebejistota Grantovi vždycky vadila, avšak právě ta sebejistota ho nutila zachovat si za každou cenu své dobré mínění o sobě samém. Bez

toho by jeho život přestal mít cenu. McNeil chápal život vždy jen podle svých pravidel.

McNeil Granta pátravě pozoroval a asi vytušil, že se Grant blíží k pochopení pravdy. Změnil tón, jako by litoval, že se tolik odhalil. „Nemysli si, že mám jakousi donkichotskou radost z toho, že nastavuji druhou tvář," zdůraznil, „jde jen o to, že jsi přehlédl jisté základní logické potíže. Vskutku, Grante, copak ti vůbec nedošlo, že když přežije jenom jeden z nás, bude bez vysvětlujícího vzkazu od toho druhého těžko vysvětlovat, co se stalo?"

Granta to ohromilo. Ve slepotě své zuřivosti prostě vůbec neuvážil, jak se zprostí viny. Vlastní spravedlnost mu připadala tak… tak *samozřejmá.*

„Ano, máš asi pravdu," přiznal. Kupodivu se však teď cítil lépe. Všechna nenávist z něj vyprchala a cítil se jakoby usmířen se světem. Pravda vyšla najevo a on to akceptoval. Že je dost odlišná od toho, co si představoval, skoro nehrálo roli. „No, pojďme s tím skoncovat," řekl nevzrušeně. „Máme ještě ten nový balíček karet?"

„Ano, dokonce dva v tamté zásuvce." McNeil si sundal sako a vyhrnoval si rukávy košile. „Vezmi který chceš, ale než ho otevřeš, Grante," řekl s podivným důrazem, „myslím, že bychom měli zavolat Port Hesperus. Oba. A tak zaznamenat naši dohodu."

Grant nepřítomně přikývl. Už mu téměř nezáleželo na tom, jak to dopadne. Vzal ze zásuvky zalepený balíček pokovených karet a následoval McNeila chodbou na letovou palubu. Blyštící se lahvičky s jedem nechali vznášet, kde byly.

Grant dokonce svedl chabý úsměv, když o deset minut později vytáhl z balíčku svou kartu a položil ji lícem nahoru vedle McNeilovy. Dopadla na kovový pult se slabě postřehnutelným plesknutím.

McNeil se odmlčel. Chvíli se zaměstnával zapalováním další cigarety. Hluboce vdechl kouř. Potom řekl: „A zbytek už znáte, inspektorko."

„Kromě několika malých detailů," prohlásila chladně Sparta. „Co se stalo s oběma lahvičkami, s opravdovým jedem a s tou druhou?"

„Šly z přechodové komory současně s Grantem," odpověděl krátce. „Myslel jsem, že bude lepší udržet věci jednoduché, neriskovat analýzu, která by našla stopy soli a tak…"

Sparta vytáhla z kapsy bundy balíček pokovených karet. „Poznáváte je?“ Podala mu je.

Vzal je do svých velkých, kupodivu upravených rukou, stěží se obtěžoval na ně pohlédnout. „Mohly by to být ty, které jsme použili. Nebo nějaké podobné.“

„Zamíchal byste je, pane McNeile?“

Inženýr na ni ostře pohlédl, ale potom udělal, oč ho žádala. Zručně míchal tenké, ohebné karty ve vzduchu mezi zakřivenými dlaněmi a hbitými prsty. Když skončil, tázavě na ni pohlédl.

„Sejměte, pokud vám to nevadí,“ požádala ho.

„To by přece mělo být vaše výsadní právo.“

„Udělejte to vy.“

Položil balíček karet na noční stolek, svižně přendal horní část balíčku stranou, potom na ni umístil dolní část. Zaklonil se. „Co teď?“

„Teď bych chtěla, abyste je zamíchal ještě jednou.“

Snažil se tvářit bezvýrazně, ale nedokázal nedat najevo své opovržení. Podělil se s ní o jednu z nejvýznamnějších událostí svého života a ona na to odpoví tak, že ho žádá, aby hrál karty, nepochybně v jakémsi nanicovatém pokusu ho nějak oblafnout. Zamíchal však karty rychle, nic nepoznamenal, nechal šustění a drnčení jejich rozdělování a rychlého spojování hovořit za sebe. „A teď?“

„Teď si vyberu kartu.“

Roztáhl balíček do vějíře a podržel jej před ní. Sáhla po něm, ale nechala prsty nad kartami, pohybovala jimi sem a tam, jako by se snažila rozhodnout. Stále se koncentrovala a poznamenala: „Je vidět, že to s kartami umíte, pane McNeile.“

„Nikdy jsem s tím nedělal tajnosti, inspektorko.“

„Pro mě to také tajnost nebyla, pane McNeile.“ Vytáhla kartu z okraje balíčku a držela ji zvednutou k němu, vůbec se neobtěžovala, aby se na ni sama podívala.

Zíral na kartu v naprostém šoku.

„To je kluk pikový, že ano, pane McNeile? Karta, kterou jste si vytáhl proti kapitánu Grantovi?“

Sotva stačil zašeptat ano a už vytáhla další kartu z balíčku, který před ní stále ještě pevně držel. Opět mu ji ukázala, aniž se na ni po-

dívala. „A tohle je trojka trefová. Karta, kterou si vytáhl Grant a která ho poslala na smrt.“ Hodila obě karty na postel. „Už můžete balíček položit, pane McNeile.“

Cigareta hořela v popelníku bez povšimnutí. Už věděl, co chtěla svým představením naznačit, ale čekal, až to vysloví.

„Pokovené karty nejsou v profesionální hře povoleny z prostého důvodu,“ řekla, „který určitě dobře znáte. Nedají se sice tak snadno označit *zářezy* a špendlíkovými vpichy jako karty plastové, ale dá se na ně jednoduše uložit slabý elektrický nebo magnetický vzor, který lze při hře vhodným detektorem zachytit. Takový detektor může být docela malý, řekněme tak malý, že by se vešel do prstenu, jako je ten, který máte na pravé ruce. To je hezký kousek, venušské zlato, že ano?“

Prsten byl hezký a složitý, zobrazoval muže a ženu v objetí. Rozhodně to bylo víc, než pouhá kuriozita. McNeil bez rozmýšlení těžký prsten sundal. Šlo to snadno, protože jeho prst byl hubenější než před týdnem. Podal ho Spartě, ale ta k jeho překvapení zavrtěla hlavou.

Usmála se. „Nepotřebuji se na něj dívat, pane McNeile. Jediné koherentní vzory jsem na tyhle karty uložila já, před několika minutami.“ Napřímila se, pohodlně se opřela do židle a naznačila tak, aby se také uvolnil. „Karty, které jste si vy a Grant vytáhli, jsem určila jiným způsobem. Byly to jediné dvě karty v balíčku, kterých se někdo dotýkal víc než jen při lehkém míchání. Upřímně řečeno, částečně jsem hádala.“

„Potom jste hádala dobře,“ řekl chraptivě. Už našel hlas. „Ale jestliže mě neobviňujete, že jsem Granta podvedl, k čemu tohle představení? Nepřipadá vám to až kruté?“

„Pane McNeile,“ řekla ostře, „vy byste nepotřeboval elektromagnetické vzory, abyste mohl podvádět, že ne?“ Pohlédla na jeho předloktí položená na stehnech a na ruce, sevřené mezi koleny. „Ani s vyhrnutými rukávy.“

Zavrtěl hlavou. „Mohl jsem ho podvést docela snadno, inspektorko Troyová. Ale přísahám vám, že jsem to neudělal.“

„Děkuji vám, že jste to řekl. I když jsem byla přesvědčena, že byste přiznal pravdu.“ Sparta vstala. „*Zdálo* se, že život a čest spadají do odlišných kategorií… čím více bylo ztraceno, tím cennější to

málo, co zůstalo.“

„Co to znamená?“ zavrčel McNeil.

„Je to ze staré knihy, do které jsem nedávno nahlédla. Ten úryvek ve mně vyvolal touhu někdy si ji přečíst celou. Pomohl mi pochopit vaši situaci. Jste velmi dobrý ve skrývání pravdy, pane McNeile, ale váš zvláštní smysl pro čest vám brání přímo lhát.“ Usmála se. „Není divu, že jste se při té kávě téměř udusil.“

McNeil se teď tvářil zmateně, téměř pokorně. Jak mohlo tohle bledé, štíhlé děcko nahlédnout tak hluboko do jeho duše? „Stále ještě nechápu, co chcete dělat.“

Sparta opět sáhla do kapsy bundy a vyndala knížečku z umělé hmoty. „*Star Queen* budou po mně prohlížet další lidé a ti budou nejméně tak pečliví, jako jsem byla já. Protože vy a já víme, že jste nepřipravil Granta o život podvodem, je pravděpodobně dobře, že vás napadlo odnést si z lodi tuhle knihu, takže jsem ji nenašla a neměla vůbec podezření, jaký jste nadaný amatérský kouzelník.“

Hodila knížku na postel vedle karet. Přistála titulní stranou nahoru: *Harry Blackstone o kouzlech.*

„Nechte si i ty karty. Malý dárek, aby vám bylo brzy lépe. Koupila jsem je před deseti minutami v kiosku na stanici.“

McNeil prohlásil: „Mám dojem, že nic z toho, co jsem vám řekl, vás moc nepřekvapilo, inspektorko.“

Sparta měla ruku na dveřích, připravená k odchodu. „Nemyslete si, že vás obdivuji, pane McNeile. Váš život a způsob, jak se rozhodnete jej prožít, je vaše věc. A opravdu není nutné ničit pověst ubohého Petera Granta.“ Teď se neusmívala. „To říkám já jako osoba, ne zákon. Jestliže jste přede mnou zatajil něco jiného, zjistím to. A pokud to bude zločin, dostanu vás za to.“

5. ČÁST

VÝBUCH

17

Sparta se vysílačkou spojila s Viktorem Probodou. Už může přestat se zdržováním, cestující z *Helia* můžou vystoupit.

Vesmírné přístavy v kosmu jsou – na rozdíl od přístavů na planetě, které většinou připomínají obyčejná letiště – něco úplně jiného: zčásti přístav, zčásti vlakové nádraží, zčásti zastávka nákladáků, shluk malých plavidel, tlačných člunů, zásobovacích lodí, taxi, kutrů a samohybných družic. V kosmu je málo zábavních plavidel (hobby excentrických miliardářů, solární jachting, tvoří vzácnou výjimku), a na rozdíl od starých přístavů zde nedochází k žádným kolizím a k drzému křížení dráhy. Denní rutinou je přizpůsobování oběžné dráhy, extrémně přesné, doprovázené neustálým přepočítáváním diferenciálu rychlosti a poměrů hmotnosti vůči palivu, takže v kosmu jsou i malá plavidla vázána k předepsaným dráhám jako nákladní vlaky na seřaďovacích kolejích. Kromě toho, že v kosmu spousty počítačů koleje spojitě upravují.

Kromě místního provozu nebývají vesmírné přístavy příliš rušné. Pramice z povrchu planety mohou přilétat několikrát za měsíc, meziplanetární dopravní a nákladní lodi několikrát za rok. Nutnost využívat k letům příhodnou konfiguraci planet vytváří během roku vždy několik velmi rušných období. Potom místní obchodní komory seženou spoustu kostýmovaných dobrovolníků, kteří vítají přilétající dopravní lodi stejně, jako kdysi Honolulu zdravilo *Lurline* a *Matsonii*. Protože sukní z trávy a věnců z květin se nedostává, vytvořili vítači na kosmické stanici nové „tradice“, vycházející z etnického a politického profilu stanice, z její ekonomické základny a z její více nebo

méně vypůjčené mytologie. Takže například cestující, přijíždějící na stanici Marsu, se může setkat s muži a ženami v římských náprsních krunýřích a s holými koleny, kteří mávají rudými prapory se srpy a kladivy.

V Port Hesperu cestující z *Helia*, když konečně směli vystoupit, procházeli točitou ocelovou chodbou, rozzářenou barevnými světly reklam, jejichž křiklavé nápisy vychvalovaly v angličtině, arabštině a ruštině všechny možné produkty stanice. Praporky s japonským písmem, třepetající se ve vánku ventilátorů, dodávaly celé scéně slavnostního lesku.

Jakmile cestující dorazili k části chodby se skleněným stropem, upoutala je scéna nad jejich hlavami. Vzhlédli a spatřili Afrodité v lastuře z umělé hmoty, usmívající se a mávající na ně, a poblíž ní bohyni slunce Šintó, vznášející se v hedvábném kimonu. Obě ženy volně pluly v nulové gravitaci, v nepřirozených úhlech vůči sobě i všem divákům. Zjevení bohyň stanice obklopoval tucet usmívajících se mužů, žen a dětí, předvádějících koše s ovocem a květinami, produkty hydroponických farem a zahrad stanice.

Než dostali cestující dovolení vystoupit na úroveň těchto nebeských tvorů, čekala je poslední překážka. V ústí chodby stál inspektor Viktor Proboda, obklopen uctivými strážemi s omračovacími zbraněmi po boku, který je pouštěl do malé krychlové místnosti, pokryté na všech šesti stěnách tmavě modrým kobercem. Některé tam uváděl jednotlivě, jiné ve skupinkách. Na jedné stěně krychle ukazoval videopanel inspektorku Ellen Troyovou v nadživotní velikosti. Tvářila se přísně a ostentativně studovala obrazovku před sebou, která však nebyla na videopanelu vidět.

Sparta byla ve skryté místnosti nedaleko od výstupní trubice a téměř vůbec nevěnovala pozornost obrazovce, která sloužila pouze jako dekorace. Dohodla s Probodou, aby pouštěl cestující do místnosti v určeném pořadí a už jich většinu propustila – včetně japonského profesora, Arabů s rodinami a různých inženýrů a obchodních cestujících.

Teď se právě snažila rychle zbavit holandských školaček. „Už vás nebudeme déle zdržovat," řekla s přátelským úsměvem. „Doufám, že na zbytku cesty si užijete větší legraci."

„*Tohle* byla *nejlepší* část," řekla jedna a druhá s mrknutím na Probodu dodala: „Opravdu se nám moc *líbí* váš kolega." Třetí dívka vypadala škrobeně jako sám Proboda.

„Tudy prosím," pobízel je, „všechny. Dejte se vpravo. Urychlete to."

„Ahoj, Vikí…"

„Vikí" na sobě cítil Spartin pobavený pohled z obrazovky, dokázal však popohnat dívky ven a dostat Percyho Farnswortha do místnosti, aniž se musel podívat jejímu obrazu do očí. „Pan Percy Farnsworth, Londýn, představitel pojišťovny Lloyd." Farnsworth vstoupil do krychle určené k výslechům. Knír mu křečovitě škubal. „Pan Farnsworth, inspektorka Troyová," řekl Proboda a ukázal na videopanel.

Farnsworth se dokonale ovládal. „Dychtím být vám nápomocen ve vašem vyšetřování, inspektorko. Řekněte slovo. Tenhle druh záležitostí je mou specialitou."

Sparta ho bezvýrazně dvě sekundy pozorovala. Ostřílený podvodník, který si nějaký čas odseděl, teď pracující pro druhou stranu. Tak to alespoň uváděly záznamy. „Už jste nám pomohl, pane. Dal jste nám velice mnoho stop." Předstírala, že na své falešné obrazovce studuje jeho záznamy. „Hm. Zdá se, že se Lloydův syndikát pro *Star Queen* velice nadchl. Pojistil loď, většinu nákladu i životy posádky."

„Správně. A přirozeně bych se rád s firmou co nejdříve spojil, vyplnil předběžný…"

Přerušila ho. „No, neoficiálně bych řekla, že pojišťovna se z toho dostala lehce."

Farnsworth se nad touto informací zamyslel (co přesně měla na mysli?) a dospěl k závěru, že inspektorka chce vůči němu postupovat opatrně. „To je povzbudivé, tohle," pravil a ztišil hlas do důvěrného šepotu, „ale kdyby to šlo… ta záležitost s Grantem.

„Předpokládám, že byste rád věděl, zda to z právního hlediska byla nehoda nebo sebevražda. To je velký problém. Bohužel si to právníci budou muset prostě vybojovat, pane Farnsworthi. K oficiální zprávě nemám co dodat." Její tón nevyjadřoval žádnou vřelost. „Přijmu vaši laskavou nabídku pomoci. Projděte prosím těmi dveřmi vlevo a počkejte na mě uvnitř."

„Tam?“ V koberci se znenadání otevřely dveře do holé ocelové roury. Váhavě do nich nahlížel, jako kdyby se bál setkání s divokým zvířetem.

Sparta ho pobídla: „Nezdržím vás déle než deset minut, pane. Běžte. Nebo snad…?“

Farnsworth zamumlal: „Ovšemže,“ a prošel dveřmi, které se za ním s prásknutím zavřely. Proboda rychle otevřel dveře vedoucí k lodi. „Pan Nikos Pavlakis, Athény, představitel společnosti Pavlakis Lines,“ řekl Proboda. „Tohle je inspektorka Troyová.“

Pavlakis kývl svou velkou hlavou a pozdravil: „Dobrý den, inspektorko,“ Sparta ho však nevzala na vědomí, dokud neskončila se čtením něčeho na obrazovce. On si mezitím nervózně potahoval rukávy těsného saka.

„Vidím, že tohle je vaše první návštěva na Venuši, pane Pavlakisi,“ vzhlédla k němu. „Politováníhodné okolnosti…“

„Jak je panu McNeilovi, inspektorko?“ zeptal se Pavlakis. „Cítí se dobře? Můžu s ním mluvit?“

„Klinika ho už propustila. Brzy budete mít možnost s ním mluvit.“ Jeho zájem jí připadal upřímný, ale to ji neodvrátilo od původního záměru. „Pane Pavlakisi, vidím, že *Star Queen* má novou registraci, přestože loď je vlastně třicet let stará. Jak byla registrována dříve?“

Zavalitý muž sebou trhl. „Byla úplně přebudována, inspektorko. Všechno kromě základního rámu je nové nebo renovované, s několika menšími…“

Viktor Proboda zasáhl do Pavlakisovy nervózní improvizace: „Ptala se vás na dřívější registraci.“

„Myslím, že měla registraci NSS 69376, inspektorko.“

„*Kronos,*“ pronesla Sparta. Znělo to jako obvinění. „Ceres v šestasedmdesátém, dva členové posádky mrtvi, třetí žena zraněna, celý náklad ztracen. Stanice u Marsu v třiasedmdesátém, srážka v doku zabila čtyři dělníky na stanici, náklad v jednom ložném prostoru zničen. Od té doby řada nehod, při nichž došlo ke ztrátě nákladu. Několik osob bylo zraněno a alespoň jedna smrt byla připsána nedostatečné údržbě. Měl jste dobrý důvod překřtít loď, pane Pavlakisi.“

„*Kronos* nebylo dobré jméno pro kosmickou loď,“ odvětil Pavla-

kis.

Vážně přikývla. „Titán, který pojídal vlastní děti. Muselo být obtížné sehnat kvalifikovanou posádku.“

Jantarové korálky v Pavlakisově růženci neustále procházely jeho silnými prsty. „Kdy dostanu povolení k prohlídce své lodi a jejího nákladu, inspektorko?“

„Odpovím na vaši otázku, jak nejlépe svedu, pane Pavlakisi: jakmile skončím tohle vyšetřování. Počkejte na mne, prosím. Projděte těmi dveřmi vlevo.“

Opět se znenadání otevřely neviditelné dveře do chladné ocelové roury. Pavlakis, chmurně hledící k podlaze, jimi beze slova prošel.

Když se dveře zavřely, Proboda vpustil další cestující z trubice od lodi. „Slečna Nancybeth Mokoroa, Port Hesperus, bez zaměstnání.“

Vstoupila dovnitř, rozezlená, beze slov zlostně a s pohrdáním hleděla na Probodu a na videopanel. Když se dveře z chodby za ní zavřely, řekl Proboda: „Tohle je inspektorka Troyová.“

„Slečno Mokoroa, před rokem jste podala žalobu, žádající zrušení kontraktu tříletého společenství s panem Vincentem Darlingtonem. Bylo to krátce po vašem společném příjezdu sem. Důvodem byla sexuální inkompatibilita. Věděl tehdy pan Darlington, že už jste se *de facto* stala společnicí paní Sondry Sylvesterové?“

Nancybeth mlčky zírala na obraz na videopanelu, tvář ztuhlou v masce pohrdání, nacvičené za roky dlouhé praxe, ve skutečnosti to však byl jen pláštík k zakrytí zoufalého zmatku. Sparta čekala.

„Jsme přítelkyně,“ odpověděla Nancybeth chraptivě.

Sparta navázala: „To je hezké. Byl si tehdy pan Darlington vědom, že jste byly také milenky?“

„Jenom přítelkyně, to je všechno!“ Mladá žena se divoce rozhlížela po klaustrofobické místnosti, kryté kobercem, a po mohutném policistovi vedle sebe. „Co si k čertu myslíte, že tím dokážete? Co je tohle…“

„Dobrá, tak toto téma opustíme. A teď kdybyste…“

„Já chci právníka,“ zaječela Nancybeth. Rozhodla se, že útok je lepší než obrana. „Sem, ihned. Znám svá práva.“

„… odpověděla jenom na jednu další otázku,“ dokončila tiše Sparta.

„Ani jedno zatracené slovo! Žádné další slovo, modrá uniformo. Tohle je nezákonné zadržování, bezdůvodná prohlídka…“

Sparta a Proboda si vyměnili rychlé pohledy. Prohlídka?

„Napadení důstojnosti,“ pokračovala Nancybeth. „Nactiutrhačné náznaky. Zlovolný úmysl…“

Sparta se téměř zazubila. „Nepodávejte na nás žalobu, dokud neuslyšíte otázku, ano?“

„Abychom vás nemuseli nejdřív zatknout,“ dodal Proboda.

Nancybeth ztlumila svůj hněv, uvědomila si, že se ukvapila. Ještě ji nezatkli. Možná to ani neudělají. „Co chcete vědět?“ Znělo to náhle vyčerpaně.

„Nancybeth, myslíte si, že někdo z nich, Sylvesterová nebo Darlington, by byl schopen spáchat vraždu… kvůli vám?“

Nancybeth překvapením vyprskla smíchem. „Podle toho, jak jeden o druhém mluví? *Oba* by to udělali.“

Proboda se k ní naklonil. „Inspektorka se vás neptala, coby…“

Ale Sparta ho pohledem z videopanelu umlčela. „Dobrá, díky, můžete jít. Těmi dveřmi vpravo.“

„Skutečně?“ zeptal se Proboda a Sparta rázně přikývla. Otevřel dveře.

Nancybeth byla podezíravá: „Kam to vede?“

„Ven,“ odpověděl Proboda. „Ovoce a kostýmy. Jste volná.“

Mladá žena se opět polekaně rozhlédla po místnosti, chřípí se jí chvělo. Potom proběhla dveřmi jako divoká kočka, vypuštěná z pasti. Proboda podrážděně hleděl na videopanel. „Proč ne ji? Připadalo mi, že se toho snaží spoustu tajit.“

„Ano, ale nemá to nic společného se *Star Queen*, Viktore. Řekla bych, že se to týká její minulosti. Kdo je další?“

„Paní Sylvesterová. Podívejte se, musím říct, že doufám, že k tomu přistoupíte s větším taktem než…“

„Pojďme hrát hru tak, jak jsme se dohodli.“

Proboda zamručel a otevřel dveře z trubice. „Paní Sondra Sylvesterová, Port Hesperus, provozní ředitelka důlní společnosti Ištar,“ oznamoval formálním hlasem, plným respektu, jako majordomus.

Sondra Sylvesterová vplula do malé, kobercem pokryté místnosti jako vánek, oděna do těžkých hedvábných šatů. „Viktore? Musím

tím procházet ještě jednou?“

„Paní Sylvesterová, rád bych vám představil inspektorku Troyovou,“ řekl omluvně.

„Určitě se chcete co nejdříve dostat do své kanceláře, paní Sylvesterová,“ začala Sparta, „takže budu stručná.“

„Má kancelář může počkat,“ řekla pevně Sylvesterová. „Ráda bych vyložila z té nákladní lodi svoje roboty.“

Sparta sklonila oči k falešné obrazovce a potom se zadívala Sylvesterové do očí. Ženy na sebe prostřednictvím elektroniky upřeně hleděly. „Nikdy předtím jste s firmou Pavlakis nejednala,“ začala Sparta, „a přesto jste pomohla přesvědčit jak Komisi kosmické kontroly, tak i pojišťovatele lodi, aby udělali výjimku z pravidla tříčlenné posádky.“

„To jsem již vysvětlila inspektorovi Probodovi. Mám v nákladu šest důlních robotů, inspektorko. Potřebuji je brzy zapojit do práce.“

„To jste tedy měla štěstí.“ Spartin hlas zůstával klidný. Nedávala najevo žádné známky toho, že je na ni vyvíjen nátlak. „Mohla jste je všechny ztratit.“

„To je nepravděpodobné. Dokonce méně pravděpodobné, než že ten meteoroid vůbec udeří do kosmické lodi. A to v žádném případě nemá nic společného s velikostí posádky *Star Queen.“*

„Takže byste raději svěřila své roboty, pojištěné přibližně na devět set milionů dolarů, bezpilotní kosmické lodi?“

Sylvesterová se tomu usmála. Byla to rafinovaná otázka s mnoha politickými a ekonomickými podtexty, která se dala stěží očekávat od kriminalistky. „Neexistují bezpilotní meziplanetární nákladní lodi, inspektorko, díky Kosmické kontrole a mnoha členům různých lobby. Neztrácejme čas odpovídáním na hypotetické otázky.“

„Kde jste strávila poslední tři týdny své dovolené na Zemi, paní Sylvesterová?“

To rozhodně nebyla hypotetická otázka a Sylvesterová musela vynaložit značné úsilí, aby nedala najevo své překvapení. „Odpočívala jsem na jihu Francie.“

„Najala jste si vilu na ostrově du Levant, v níž až na první a poslední den a dvě příležitosti, kdy jste přijela na návštěvu, bydlela slečna Nancybeth Mokoroa sama. Kde jste byla po zbytek doby vy?“

Sylvesterová sklouzla očima na Probodu, ten však jejímu pohledu uhýbal. Jeho dřívější povrchní výslech jí nepřipravil na tak podrobné otázky. „Byla jsem… byla jsem za soukromými záležitostmi.“

„Ve Spojených státech? V Anglii?“

Sondra Sylvesterová neříkala nic. S viditelným úsilím se ovládla.

„Děkuji vám, paní Sylvesterová,“ řekla Sparta chladně. „Těmi dveřmi vlevo.“ Sparta si všimla, že Probodovi trvalo trochu déle, než otevřel skryté dveře. „Musíme vás ještě chvíli zdržet. Ne víc než pět nebo šest minut.“

Sylvesterová se snažila udržet nasazenou masku, když procházela dveřmi, nedokázala však skrýt obavy.

Proboda vpouštěl do místnosti dalšího cestujícího. „Pan Blake Redfield, Londýn. Zastupuje pana Vincenta Darlingtona z Hesperského muzea.“

V okamžiku, kdy otvíral dveře z chodby, Sparta cvrnkla prsty do objektivu, takže obraz na videopanelu se značně rozmazal. Redfield vstoupil do malé místnosti. Byl sice uvolněný, ale ve střehu. Ve svém drahém anglickém obleku vypadal korektně, ale s jistým nádechem šviháctví, které se projevovalo ve střihu klop a na trošku delších lesklých kaštanových vlasech.

„Inspektorka Troyová, Kosmická komise,“ řekl Proboda a pokývl k videopanelu; nevšiml si, že obraz ztratil ostrost. Blake se pootočil k obrazovce s rezervovaným, vyčkávacím úsměvem, který je typický pro společensky úspěšné muže. Pokud ji poznal, neprozradil se. Věděla však, že je v této hře stejně dobrý jako ona. Jestliže měl důvod něco skrývat, dokázal to lépe než všichni ostatní.

Pozorně ho studovala, i když omezené rozlišení videopanelu oslabovalo činnost transfokátoru v jejím oku a i když nemohla používat chemická čidla. Neviděla ho už dva roky. Změnil se. Nevypadal sice starší, ale byl jistější sám sebou. Měl něco v rezervě. Jediný zvuk, který vydával, bylo tiché dýchání. Čekal, až ona promluví.

Kdyby někdo zaznamenal graf jejího hlasu, když nakonec promluvila, jeho úplná plochost by byla podezřelá. „Jednal jste při koupi *Sedmi pilířů moudrosti* jako agent pana Darlingtona, pane Redfielde?“

„Naprosto správně.“ Na rozdíl od ní měl hlas vřelý a pozorný. Je-

ho graf by vypovídal: „Když ty nechceš nic prozradit, neudělám to ani já.“

„Účel vaší cesty?“

„Mám dohlédnout na to, aby se slavná kniha, o které jste právě mluvila, dostala bezpečně k panu Darlingtonovi.“

Sparta se odmlčela. Byla to nelogická odpověď, záměrně provokativní, a ona by ji neměla nechat bez povšimnutí. „Pokud jste měl v plánu osobně zajistit její doručení, proč jste ji poslal na palubě *Star Queen!* Proč jste ji nevzal s sebou?“

Redfield se zazubil. „Třeba jsem to udělal.“

Věděl, že ona ví, že to neudělal. „Přesvědčila jsem se, že kniha je na *Star Queen*, pane Redfielde.“

„To mě uklidnilo. Můžu ji také vidět?“

Spartě bušilo srdce, silně a rychle. Tady se dělo něco, co nepředvídala. Cítila to, ale zatím to nedokázala analyzovat. Okamžitě se rozhodla, že pan Blake Redfield nedostane víc informací, než už dostal. „Brzy, pane Redfielde. Těmi dveřmi vpravo, prosím. Lituji, že jsme vás zdrželi.“

Když vycházel ven, mohla vidět, že se široce usmívá. Chtěl, aby to spatřila. Netrpělivě řekla: „Dobrá, Viktore, ten byl poslední.“

„Opravdu?“

„Máme je v ohradě. Pojďme na ně.“

Maličká místnůstka, do níž se Farnsworth, Pavlakis a Sylvesterová ocelovou trubicí dostali, byla opět krychle, ale tentokrát z holé oceli, jako cela v ponorce. Neměla viditelný východ, cestu zpět uzavřely posuvné panely. Celý strop vyplňoval prázdný videopanel.

Hovor mezi třemi uvězněnými již hrozil přejít do zlomyslné hádky, když se temný videopanel náhle rozjasnil. Na obrazovce se vytvořil obraz inspektorky Ellen Troyové, tentokrát třikrát zvětšený.

„Slíbila jsem, že to nebude dlouho trvat, a také nebude,“ oznámila Sparta. Její obraz byl nahrazen pohledem na konvexně zakřivenou kovovou desku. „Tahle deska trupu ze zabezpečovací paluby *Star Queen*, označená L-43, má v sobě díru.“ Obraz se transfokátorem rychle přenesl do horního pravého rohu k čistě ohraničenému otvoru v nátěru.

Na obrazovku naskočil jiný pohled na desku, na její zčernalý po-

vrch. „Tříštivé poškození desky svojí vnitřní charakteristikou odpovídá vysoce rychlostnímu projektilu, tedy meteoroidu.“ Obraz se opět změnil, teď zabíral pohled zblízka a ukázal kráter v oceli, ve velkém zvětšení rozsáhlý jako kráter Etny. „Otvor zakryla ztvrdlá plastická pěna a vzduchotěsně jej uzavřela.“ Nový obraz ukázal lesklý, syrupovitý chuchvalec žluté umělé hmoty, nahromaděný přes kráter. Byl to pohled na díru předtím, než Sparta odstranila ochrannou umělou hmotu.

Spartin chladný, téměř zastrašující hlas zněl nad sledem obrazů: „Fatální poškození *Star Queen* bylo způsobeno výbuchem, který zničil obě hlavní nádrže kyslíku a palivovou buňku,“ řekla, když se na obrazovce ukázal pohled na zčernalý chaos uvnitř zabezpečovací paluby.

Než pokračovala, na okamžik se odmlčela, aby jim dala možnost prostudovat poškození. „Ani díru v desce trupu, ani vnitřní výbuch však nezpůsobil meteoroid.“

Jejich vážné tváře zalévalo chladné světlo z obrazovky. Pokud posluchače tato zpráva překvapila, nikdo to neprozradil. Panovalo hluboké mlčení.

Na obrazovku naskočil další pohled zblízka, tentokrát mikrosnímek. „Roztavený kov kolem díry má velké, nepravidelné kovové krystaly, charakteristické pro pomalé tavení a chladnutí – nikoli jemné, pravidelné krystaly, které by vznikly při okamžité depozici energie. Tuhle díru pravděpodobně vyřízl někdo plazmovým hořákem.“ Objevila se další mikrofotografie. „Zde vidíte, že zátka se skládá ze dvou vzájemně oddělených vrstev ztvrdlé umělé hmoty. První je velice tenká a její vrstvení neukazuje turbulentní vzory, jaké by vznikly při nadzvukovém průtoku vzduchu dírou. Zde můžete vidět řez ve spojitém vrstvení.“ Tentokrát se objevil obraz z počítače. „Jak dokazuje tento snímek ze spektrografu, v této vrstvě umělé hmoty proběhla katalyzační reakce více než před dvěma měsíci. Jinými slovy, díra již v desce byla, zalepena umělou hmotou, než *Star Queen* opustila Zemi. Všimněte si, že tenká vrstva ze středu byla výbuchem vymrštěna ven. K explozi tedy došlo uvnitř lodi. Jejím působením se otevřela díra, kterou začal unikat vzduch, a potom ji nouzové systémy lodi opět rychle uzavřely.“

Další diagramy a grafy. „Explozi vyvolala nálož fulminátu zlata, umístěná do pouzdra palivové buňky a odpálená acetylénem. Tyhle záznamy spektrografu odhalují složení výbušniny. K odpálení došlo elektricky.

Bylo pravděpodobně spuštěno pomocí monitoru palivové buňky předem naprogramovaným signálem z počítače lodi.“

Na obrazovce se zase objevil Spartin přísný obraz, velice jasný ve strohé ocelové kobce. „Kdo připravil sabotáž *Star Queen?* Proč došlo k sabotáži? Kdokoli může objasnit tyto otázky, může teď promluvit. Nebo, dává-li tomu přednost, ať se spojí soukromě s místní úřadovnou Komise kosmické kontroly. Až do ukončení našeho vyšetřování zůstane *Star Queen* nepřístupná.“

Do místnosti vnikl kužel světla a částečně překryl obrazovku. V zadní stěně kobky se otevřely dvojité dveře. Hned za nimi byla jedna z nejrušnějších chodeb středu stanice.

Sparta mezitím stiskla vypínač, který na obrazovku přenášel její obraz. Její malá ovládací místnost, sotva víc než skříň, plná lesklých panelů, byla zastrčena do škvíry mezi chodbami. Fyzicky byla lidem v kobce blíž, než si uvědomovali. Otočila se k Probodovi, který stál v ovládací místnosti vedle ní. „Viktore, myslel sis, že jsem se k paní Sylvesterové chovala neuctivě. Tak ji tedy sleduj. Jestli zajde do své kanceláře nebo se přiblíží ke *Star Queen*, okamžitě mi to oznam. Ať jde kamkoli, zavolej mi do pěti minut. Už odchází, pusť se za ní!“

Sparta přepnula svou obrazovku zpět do kobky. Farnsworth a Pavlakis byli ještě v místnosti, ačkoliv Pavlakis už stál jednou nohou ve dveřích. Farnsworth odvážně přistoupil k videopanelu.

„Tohle je podivné,“ řekl Farnsworth obrovské obrazovce nad svojí hlavou. „Odhalit důkazy, ale ne pronést obvinění.“

„Jsme na kosmické stanici, pane Farnsworthi. Jsme tady izolovanější, než v nějakém městě v Kansasu.“

„A jestli tady s námi ten lotr není?“

„Pak se nic nestalo.“

Jeho chování bylo průhledné, ale byl odvážný; stál tam, jako by jí říkal, že ví, že ona zná jeho minulost, ale že se mýlí, jestliže ho podezírá. „Očekáváte, že vaše odhalení zůstane v tajnosti déle než několik minut? I na Zemi?“

„Chcete říci něco určitého, pane Farnsworthi?“ Farnsworth trhl palcem k Pavlakisovi, jehož silueta se rýsovala proti jasně osvětlené vnější chodbě. „Tenhle. Rodinná historie pojišťovacích podvodů. Nikdy se to nedalo dokázat. Ale pokud to není váš člověk, může vám říct, kdo to je.“

Byl to drzoun, i když v tomto případě, jak se už rozhodla, byl úplně nevinný. „Co byste řekl, kdybych vám pověděla, že to udělala Sylvesterová?“ zeptala se Sparta. To ho trochu zarazilo.

Vzal to vážně. „Žárlivost, chcete říct?“ jako kdyby na to nikdy nepomyslel. „Ten chlápek Darlington koupí knihu, o kterou tolik stála, takže si zajistí, aby ji nikdy… a tak dále?“

„A tak dále.“

„Nová teorie, tohle…“ mumlal si Farnsworth.

„To není *teorie,* pane Farnsworthi.“ Její tvář, třikrát větší než v životní velikosti, se k němu naklonila.

„Není to teorie?“

„Vůbec ne.“

„Docela dost řečeno. Promiňte…“ Náhle měl naspěch, aby poslal zprávu rádiem svým zaměstnavatelům. Neohrabaně vyplul ze dveří. Pavlakis zmizel.

V pravém uchu jí zaznělo pojítko. „Slyším.“

„Tady je Proboda. Paní Sylvesterová šla přímo do hlavní budovy důlní společnosti Ištar. Právě teď jsem před jejich branou.“ Důlní společnost Ištar byla umístěna skoro dva kilometry daleko, na vzdáleném konci kosmické stanice. Z jejích oken bylo vidět přímo na jasná oblaka Venuše.

„Zdá se, že i ji můžeme eliminovat. Vrať se sem co nejdříve.“

„Co se stane dál?“ Probodovi znělo v hlase podráždění. Poslala ho na další zbytečnou pochůzku.

„Počkáme. Máme velice krátký seznam, Viktore. Myslím, že nás čeká doznání nebo nějaký zoufalý čin.

Nebude to trvat dlouho. Možná deset nebo patnáct mi…“

Zazněl výbuch. Světla zhasla, úplně všechna, všechna *naráz,* a v nastalé temnotě tiché sténání varovných sirén rychle přerůstalo do zoufalého kvílení. Reproduktory ve stěnách naléhavě varovaly každého, kdo byl v doslechu, opakovaly anglicky, arabsky, rusky, japon-

sky: *Okamžitě evakuujte středovou sekci jedna. Katastrofální ztráta tlaku ve středové sekci jedna. Okamžitě evakuujte středovou sekci jedna…*

Proboda křičel do pojítka dost hlasitě, aby z toho ohluchla. „Jste v pořádku? Co se tam stalo, Troyová?“ Ale nikdo mu neodpovídal.

18

Někomu, kdo dobře znal Port Hesperus, se podařilo izolovat celou pravou čtvrtinu náboje kola, přerušit hlavní dodávku energie z jaderného reaktoru a odříznout vedení od solárních panelů. A to všechno v okamžiku, kdy v bezpečnostním sektoru povolily tlakové uzávěry.

Dokud se nezapojí nouzové baterie, bude naprostá tma. Ne však pro Spartu, která přeladila na vizuální vnímání v infračervené oblasti a rychle se proplétala podivným světem sálajících tvarů, prostředím strašidelně připomínajícím nějaký obří prostorový model složitého organismu, osvětlený pouze červeným neonem. Ztmavlá osvětlovací tělesa ještě žhnula od tepla jejich diod. Dráty ve stěnových panelech ještě žhnuly teplem vytvořeným elektřinou, která jimi nedávno protékala, a samotné panely slabě zářily akumulovaným teplem.

Přestože většina mikrominiaturizovaných zařízení ve stanici spotřebovávala pouze nepatrná množství elektřiny, jejich ohromná hustota vytvářela zářící horká místa v každém telefonním pojítku a v celé síti vedení k přenosu dat. Na každé obrazovce a každém videopanelu žhnuly číslice a písmena, grafika nebo obrazy lidských tváří, které na nich byly zobrazeny když došlo k přerušení dodávky proudu. Všechna místa, jichž se v poslední hodině dotkly lidské ruce a nohy, zářila teplem jejich doteků. Kdyby ve stěnách byly krysy, Sparta by je viděla.

V halách a chodbách se rychle rozsvítila nouzová světla napájená z vlastních samostatných baterií, jejich ostré světlo vytvářelo tvrdé přerušované stíny, hemžící se v průchodech. Lidé rychle pluli tímto blikajícím světlem, všichni k jedinému cíli – do střední části jádra. Pohybovali se většinou nezvučně, až na několik polekaných výkřiků, rychle reagovali na tiché povely, když krizový personál bral vystra-

šené nově příchozí do vleku a rázně je směroval do bezpečí.

Ztráta tlaku je v kosmu největším nebezpečím, ale stálí obyvatelé Port Hesperu nacvičovali podobné situace tak často, že když k tomu teď došlo, probíhalo všechno s klidnou rutinou. Starousedlíci zachovávali klid, protože věděli, že objem vzduchu i jen v jedné čtvrtině jádra Port Hesperu je tak velký, že by to trvalo osm hodin, než by tlak klesl z nynější hodnoty rovné tlaku na hladině moře na hodnotu odpovídající vrcholkům And. A dlouho předtím by už skupiny opravářů dokončily svou práci.

Sparta se držela v temnotě, vyhýbala se davům a hlavním chodbám. Plula jednotvárnou infračervenou září přístupových průchodů, podél nákladních šachet a kolem potrubí a kabelových vedení ve ventilačních tunelech směrem k poškozenému uzávěru. Najít cestu bylo jednoduché; pohybovala se proti davům, ale s proudem unikajícího vzduchu.

Vznášela se a cítila, jak vánek, který zprvu dul jen lehce, neustále sílí. Dvacet nebo třicet metrů od porouchaného uzávěru dosahoval už proud vzduchu rychlosti hurikánu, a kdyby Sparta překročila určitou hranici, vsálo by ji to do otvoru a vystřelilo do vesmíru jako střelu z pušky. Bude se muset dostat blízko, ale zase ne příliš blízko.

Poškozený poklop byl v bezpečnostním přechodu Q3, takže účel sabotážní akce byl jasný. Diverze měla odvést lidi od *Star Queen* tím, že v jejím sousedství vytvoří nebezpečí. Vymyslel to někdo mnohem chytřejší, než si Sparta představovala. Proto se pohybovala zkratkami, průchody a dvorky kosmické stanice jak nejrychleji mohla, spěchala, aby se dostala ke *Star Queen*, dokud pachatel bude ještě na lodi.

Když se blížila posledním úsekem ventilačního vedení k uzávěru, napadlo ji, že diverze byla chytrá, ale vlastně i docela ohleduplná. Vyvolala maximum hrůzy a minimální riziko zranění. Jediní lidé v bezprostřední blízkosti uzávěru byli strážní ve skafandrech, a i kdyby je to vsálo do vakua kotevní kóje, byli by chráněni. Takže zločinec s měkkým srdcem? Pak to ale nebyl ten, kdo zničil zásoby kyslíku na *Star Queen!*

Sparta vyrazila panel na konci ventilační šachty. Odletěl pryč, odnesen větrem. Vyhlédla z díry. Přístup k bezpečnostnímu uzávěru

byl opuštěn. Strážní, pokud nebyli v nesprávné době na nesprávném místě a nebyli okamžitě vysáti ven, už určitě dostali rozkaz vyklidit prostor. Právě to pachatel plánoval, *potřeboval.*

A jestli byl Spartin odhad správný, pak je ještě na lodi a každou chvíli vyjde ven. Poklop si nechal otevřený, aby na útěku neztrácel čas.

Sparta mu však v útěku zabrání. Vysoukala se z ventilační šachty. Držela se u stěn, aby ji nevysálo vakuum, a ručkovala do vyloďovací trubice *Star Queen.* Přitahovala se po několika centimetrech, zatímco se jí trýznivý vítr zařezával do uší. Konečně dorazila k hlavnímu poklopu *Star Queen.*

Uvnitř lodi stiskla přepínače a pozorovala, jak se poklop za ní pomalu vzduchotěsně zavírá. V přechodové komoře bylo ticho. Viděla rudou záři otisků rukou na vypínačích a na příčkách žebříků, otisky jedné osoby.

Oba zde byli spolu. Sparta se naklonila těsně k žhnoucímu otisku a vdechla jeho pach. Nebyl to nikdo, s kým se setkala na Port Hesperu, nikdo, koho se dotkla v posledních týdnech. Tenhle vzor aminokyselin měla uložen hluboko v paměti, ale nedokázala si jej vybavit.

Podle jednoho scénáře měla být v ložném prostoru Sondra Sylvesterová a pokoušet se uloupit *Sedm pilířů moudrosti*, ta ovšem před pouhými dvěma minutami byla dva kilometry daleko. Podle druhého scénáře, jemuž dávala Sparta přednost, měl být na lodi Nikos Pavlakis a měl nastavovat její automatizované systémy tak, aby se uvolnila z doku a opustila stanici směrem ke Slunci, aby tak navždy pohřbila důkaz podvodu spáchaného jím a jeho partnery. Ale bez společníků neměl Pavlakis čas připravit diverzi.

Sparta se opatrně protáhla do lodi. Proplula kolem paluby se sklady, zastavila se a potom proplula letovou palubou. Záře světel na konzole, napájených z baterií, vytvářela v temnotě měkce ohraničený kruh. Opět se zastavila, *naslouchala.*

Zaslechla vzdálený opatrný pohyb, možná dotek rukavice, snad drhnutí boty o kov. Určila zdroj zvuku. Její kořist byla v ložném prostoru A. Nebyl to ale nikdo, koho by tam očekávala.

Pokud to není Sylvesterová, je to někdo, koho si najala. Ne Nancybeth, ta nebyla schopna soustředit se na nic jiného kromě vlastních

potřeb a radostí na delší dobu než na minutu. Všechna spojení *s Heliem* byla pozorně sledována, musí to tedy být někdo, kdo byl přímo na lodi. Sparta teď věděla, že udělala hloupost…

Kradla se v beztíži chodbou zabezpečovací paluby, se všemi přídavnými smysly ve střehu, poklopem přechodové komory k otevřenému ložnému prostoru, dokud neměla tvář jen několik centimetrů od vnějšího poklopu ložného prostoru A. Ten byl rovněž otevřen. Pohybovala se co nejtišeji, přitahovala se pouze třením vyvolaným tlakem konečků prstů do uzávěru.

„Neboj se mě," ozval se. Hlas měl stejně vřelý jako dřív, jen trochu hlubší, pevnější. Byl velice blízko. „Potřeboval jsem něco zjistit."

Pozoruhodně se ovládá, myslela si. Analýza jeho hlasu by rozhodně neukázala žádnou neupřímnost.

Zastavila se na místě, zadržovala dech a uvažovala. Slyšela ho, cítila, přibližně věděla, kde je, neměla však žádnou zbraň.

„Nemusíš se ukazovat," řekl. „Nejsem si sice jist, kde jsi, ale rozhodně mě slyšíš. Dovol mi, abych ti to vysvětlil."

Sekundy ubíhaly, když se po centimetrech sunula k vnitřnímu poklopu. Temnota prázdného vnitřku ložného prostoru vyzařovala chlad a čerň, s výjimkou mdlé rudé záře míst, jichž se dotkl. Z jejich rozložení bylo zřejmé, po čem šel. Na místě, kde byl styrenový kufřík s knihou, zela chladná, černá díra.

„Budu předpokládat, že jsi ochotna naslouchat," řekl. Už se jí podařilo určit, kde je, ale ještě ne tak přesně, jak chtěla. Číhal hned za přechodovou komorou. Ten zvuk, pravděpodobně jeho ruka, možná kyčel, otírající se lehce o povrch ložného prostoru, ne dál než půl metru od její hlavy. Nech ho mluvit, mluvit a pohybovat se, jak se člověk podvědomě při mluvení hýbá, nech ho mluvit ještě půl minuty a budeš vědět, kde uchopit…

„Musel jsem se na tu knihu podívat, než jim dovolíš, aby si ji odnesli z lodi," pokračoval. „Říkala jsi, že je tady, ale musel jsem vědět, jestli kniha, kterou jsi viděla, je *pravá.* Ty nejsi expert. Já ano."

Sunula se blíž, nadechovala a vydechovala dlouhými, pomalými, kontrolovanými nádechy a výdechy, které nemohlo zaslechnout jiné ucho než její vlastní. Jeho dech, protože mu byla tak nablízku, vytvá-

řel viditelný oblak tepla, pomalu pulzující v temném vzduchu za přechodovou komorou.

Třicet centimetrů od ní, ale stále skryt v temnotě jí vysvětloval: „Někdo, kdo má čas a spoustu peněz na utrácení, by dokázal zfalšovat knihu z počátku dvacátého století. Musel by najít zručné řemeslníky, kteří umějí udělat kovové litery, a tiskaře, kteří by byli ochotni vytisknout knihu starým způsobem, řádku po řádce, text třetinu milionu slov dlouhý. Museli by odlít litery – trvalo by to celé měsíce, i kdyby v tom ten pracovník byl zběhlý, ledaže by pořád existovaly původní litery a oni je dokázali sehnat. Museli by najít starý papír správného druhu, nebo jej vyrobit, s vodoznaky a se vším ostatním, a zajistit, aby vypadal staře. Potom vazba, mramorované pouzdro, kožené desky… Pomysli na tu uměleckou práci, na tu neuvěřitelnou zručnost!“

Zdálo se, že v zaujetí pro věc na Spartu úplně zapomněl.

Váhala, potom promluvila šeptem, který se donese pouze k němu: „Poslouchám.“ Žádná odpověď. Snad ho vylekala její blízkost. „Proč je tak důležité podívat se na tu knihu teď? Proč to nemohlo počkat?“ zašeptala.

„Protože opravdová kniha může ještě být na lodi.“

Doufal, že najde *opravdovou* knihu jako první? Nebo je tohle všechno jenom komplikované alibi, protože ho už přistihla s *opravdovou* knihou v ruce?

„Tři týdny před tím, než Sondra Sylvesterová nastoupila na *Helios,* letěla do Washingtonu a potom zpět do Londýna,“ řekla. „Udělala další cesty z Francie do Anglie. Co tam dělala?“

„Byla v Oxfordu. Nechala si tam udělat knihu.“ Jeho hlas byl teď smělejší, temnější, zněl jako staré tvrdé dřevo. „Držím ji v ruce.“

Závěrka jí cvakla v mysli, stěna se zbortila, dospěla k rozhodnutí. Sjela rukama za okraj poklopu, silně zatáhla a vrhla se do ložného prostoru. Vztyčila se u ocelových stojanů proti poklopu a otočila se tváří k němu. Představoval žhnoucí hroudu červeně v temnotě, vedle otevřeného poklopu. V ruce držel… knihu. Pouze knihu.

„Můžeme si teď rozsvítit?“ zeptal se.

„Ano.“

Sáhl nahoru a stiskl vypínač vedle poklopu. Zelená pracovní svět-

la osvětlila ložný prostor a její vidění se přeladilo zpět do viditelného spektra. Na okamžik se jí Blake díval do očí. Vypadal trochu ostýchavě, jako by litoval všeho toho rozruchu.

Potom ji napadla podivná věc. Pomyslela si, že se svými rozcuchanými narezlými vlasy a v úplně zmačkaném obleku je okouzlující.

Zvedl knihu. „Nádherný padělek. Litery jsou perfektní. Papír je perfektní. Biblový papír, na němž ještě dnes tisknou Bible. Vazba je mimořádně dobrá. Chemická analýza dokáže, že tato kniha je nová, ale pokud jsi neviděla originál, musela bys z ní přečíst hodně, abys vůbec pojala podezření."

Pozorovala ho, naslouchala mu. Byl vskutku jiný. „Co ji prozrazuje?" zeptala se.

„Musela na ní pracovat spousta sazečů v různých tiskárnách, aby to stihli. Tři sta tisíc slov. Někteří sazeči nebyli tak pozorní jako druzí."

„Chyby?"

„Několik tiskařských. Pouze několik, což je pozoruhodné." Usmál se. „Ale opravdu nebyl čas na důkladnou korekturu."

Věděla, co má na mysli. „Ale Darlington by ji pravděpodobně stejně nikdy nečetl."

„Co o něm vím, tak by ji dokonce ani neotevřel." Usmál se. „No, možná na titulní stranu."

„Proč si myslíš, že originál je ještě na lodi?"

„Protože já osobně jsem přivezl knihu raketoplánem a sledoval jsem, jak byla upevněna do tohoto stojanu jen několik hodin před odletem *Star Queen* ze Země. Pokud okamžitě neopustila loď, musí tady být."

„Je to kufřík, ve kterém jsi ji přinesl?" Šedý styrenový kufřík se vznášel vedle něho.

„Jsem si tím docela jist. Nedělal jsem si velké starosti se zámkem. Cílevědomý zloděj se spoustou času a s přístupem k lodnímu počítači… Myslel jsem si, že vím, co Sylvesterová chystá, ale nenapadlo mě, že to svede tak rychle. Zpráva o úderu meteoroidu mě přiměla k přemýšlení, jak moc se Sylvesterová snažila zajistit, aby *Star Queen* odletěla podle plánu. Pak jsem zjistil, že inspektorka El-

len Troyová dostala přidělen úkol…“

Jak tohle zjistil? S tím si ale bude dělat starosti později, bude mít ještě spoustu času zpovídat pana Blaka Redfielda. „Dobrá, pane Redfielde. Dejte mi ten výjimečný padělek. Předmět doličný A.“ Smutně dodala: „Díky za tvou pomoc. Přimluvím se za tebe při procesu. Budeš-li mít štěstí, třeba převedou líčení k Hlavnímu soudu.“

„Mrzí mě, že jsem musel udělat díru do stanice. Ale rozruch, který jsem vyvolal, nebyl jenom kvůli té knize. Ne že by za to nestála!“ Neměl se k tomu, aby ji Spartě podal. „Jeden moudrý prodavač mi kdysi řekl, že každá věc má při prodeji přesně takovou cenu, na jaké se prodávající a kupující dohodnou. Podle tohoto měřítka má *Sedm pilířů moudrosti* cenu půldruhého milionu liber.

Tento padělek mohl Sondru Sylvesterovou přijít na půl milionu liber – za práci, materiály a úplatky.“

Líbil se jí jeho hlas, ale mluvil příliš mnoho. „Knihu, prosím.“

Jeho oči neopouštěly její. „Víš, věděl jsem, že pokud někdo přijde, než opustím *Star Queen,* budeš to ty. Skutečně jsem na to spoléhal.“

Opět se jí znenadání rozbušilo srdce. Kdysi znala Blaka Redfielda dobře, tak dobře, jak může jedno dítě znát druhé. Proč je pro ni teď záhadou?

„Sparto,“ řekl tiše. „Nikdy jsem nevěřil tomu, co nám řekli o tom, co se stalo s tebou a s tvými rodiči, proč ukončili program. Poznal jsem tě v okamžiku, kdy jsem tě na ulici v Manhattanu spatřil. Ale ty jsi nechtěla, abych věděl, že existuješ. Tak jsem…“

Zvuky trhání a tříštění kovu ho přerušily uprostřed věty.

Když se k němu plížila, ještě než poznala, kdo to je, viděla, že ten druhý ložný prostor je otevřený, ale ignorovala to. „Za mnou,“ zakřičela na něj a skočila kolem něj do přechodové komory.

V chodbě jí horký závan ožehl tvář. Otevřená vzduchová komora ložného prostoru C připomínala jícen pece. Úderem pěstí poklop zavřela a otočila jeho kolem. „Blaku, pospěš si!“

Vyškrábal se z ložného prostoru a v ruce pořád držel padělanou knihu. „Pojď sem,“ pobízela jej. „Musíme se dostat z lodi. Rychle!“

Blake se vysoukal z přístupové komory právě v okamžiku, když se příklop pod silným nárazem vyboulil a shodil ho s žebříku. Sparta

ho postrčila a skočila za ním, jen okamžik předtím, než se čelisti s diamantovými hroty prořízly ocelovou deskou poklopu jako řetězová pila překližkou. Robot značky Rolls-Royce si rychle vyřezával v uzavřeném poklopu díru.

Důlní robot, který naložili vnějším tlakovým příklopem, byl příliš velký nejen pro přechodovou komoru, ale i pro chodbu. Trhal loď na kousky, aby mohl postupovat, ale to jej vůbec neodradilo.

Blake proplul nahoru kolem kabin, letovou palubou a palubou se sklady k hlavní přechodové komoře, přitahoval se a řídil svůj postup v temnotě jednou rukou, v druhé držel knihu. Sparta mu byla v patách. Zastavila se pouze aby za sebou zaklapla dolní příklop chodby.

Blake dorazil k modulu posádky. Zarazil se u vnějšího poklopu hlavní vzduchové komory, vztáhl ruku, aby nastavil přepínače… a strhl ruku zpět, jako by ho opařili.

Sparta se zastavila pod ním. „Běž, Blaku, běž!“ vykřikla, než spatřila to, co on – červený nápis: VÝSTRAHA! VAKUUM! „Museli utěsnit bezpečnostní sektor,“ poznamenala, „nechali jej přejít na vakuum.“

„Skafandr. Na stěně vedle tebe.“

Robot postupoval v ničení tempem připomínajícím hlavní dostih, neustále drtil a trhal kov i plasty. Každým okamžikem se prorve přepážkou a ocitne se ve vakuu.

„Není čas,“ odvětila. „Máme jedinou šanci. Vyřadit jej.“

„Udělat co?“

Vrhla se zpět dolů na letovou palubu. Tápal za ní. Pro něho tam byla tma jako v pytli, až na žhnoucí světla na konzolách, ona však viděla všechno. Mohla vidět skrz ocelovou podlahu k čemusi, co vypadalo jako záře rodící se hvězdy, bílého trpaslíka.

„Zahoď tu zatracenou knihu!“ křikla na Blaka, ale ten třímal znamenitý padělek, jako kdyby měl stejnou cenu jako jeho život. Robot dorazil na letovou palubu současně s nimi, tvor z noční můry, osvětlený plápolavou září svých chladičů. Když si rozšířil otvor chodby, objevily se nad okrajem jeho senzory, sledované po několika milisekundách velkou hlavou jakoby v samurajské přilbě, prodírající se do místnosti. Rychle a trhaně otáčel hlavou, oči složené z diamantů odrážely mnohobarevnou zář z přístrojového panelu.

Vlna tepla z jeho chladičů stačila, aby se Blake a Sparta dali na ústup.

Robot upřel oči na Spartu. Motory v nohách zvýšily s kňučením obrátky a robot skočil, pět a půl beztížné tuny, drtivé čelisti nataženy, ke koutu u stropu, kde se držela. Měla však jen malý zlomek hmotnosti stroje a dokázala mnohem rychleji zrychlit. V době, kdy narazil do stropu letové paluby, odrážela se už od podlahy.

„Hasicí přístroj," vykřikl Blake. Na půl sekundy si myslela, že zpanikařil, že přišel o rozum. K čemu je hasicí přístroj proti jadernému reaktoru? Že by ho teplo tak přímočaře inspirovalo?

To, že důlní robot nebyl konstruován pro stav beztíže, jim dávalo v bitvě nepatrnou výhodu. Ale ještě něco Spartu napadlo, když uskočila, aby se vyhnula jeho sevření. Gigantický stroj jednal, jako kdyby měl osobní zášť – vůči *ní*. Nechtěl prostě jen prorazit díru do lodi a nechat ji zemřít nedostatkem kyslíku. Chtěl ji roztrhat na kousky… a někdo to chtěl pozorovat. Někdo, kdo se díval jeho očima a řídil každý jeho pohyb …

…dokud Blake nepřiplul šikovně k hlavě robota, nenamířil na něj hasicí přístroj a nepokryl mu oči hustou pěnou.

„Zatraceně!" Blake ostře vykřikl. Jak se robot pootočil, jeho chladič se ocitl jen několik centimetrů od Blakova ramene. *Sedm pilířů moudrosti* okamžitě vzplálo. Blake zuřivě zamířil přístroj na knihu a hned potom na sebe, na své hořící sako.

Obrovitý robot jako by dostal záchvat zuřivosti, slepě sekal kolem sebe. Ztratil svou výhodu, jako brouk převrácený na záda. Ale brzy se něčeho zachytí, začne trhat něco pevného. Potom se určitě ten, kdo ho dálkově ovládá, bude muset spokojit s pouhou rychlou smrtí. Bude muset ignorovat osobní pomstu a prostě použije stroj k rozbití stěny *Star Queen.*

Zatím amokem postižený robot ovládal letovou palubu a bránil jim v úniku. I kdyby se nedokázal pořádné zachytit, zabije je tím, že je spálí, roztaví kabinu kolem nich.

Sparta věděla, co musí udělat, i když přitom zůstane zcela zranitelná. Mozkem jí problesklo, že Blakovi Redfieldovi nemůže důvěřovat, ale zbytek mozku jí okamžitě řekl *ulož to, nejdříve to nejdůležitější.*

Upadla do transu. Do mysli jí vtékal tok dat hypervysoké frekvence, tok dat s vůní šílenství, naplněný nenávistí, tvořený přenosem řídících signálů robota. Zvedla ruce a zakřivila je do anténního oblouku. V břiše jí pálilo. Vyslala robotovi příkaz.

Robot sebou křečovitě zaškubal a poté ztuhl.

Držela ho jako kočku za zátylek, svírala ho v mysli namísto v hrsti, ale vyžadovalo to její veškerou koncentraci. Dokázala přehlušit silný signál z blízkého vysílače jedině proto, že nebyla od robota vzdálená ani metr. Energie baterií pod jejími plícemi se však za necelou minutu vyčerpá.

„Blaku!“ Znělo to ploše, dutě. „Vytáhni pouzdro s palivem,“ vykřikla. Její svazek zakolísal a robot se opět začal hýbat.

Blake na ni hleděl s otevřenými ústy. Ve zlověstně rudém světle visela se zkřivenýma rukama jako levitující minojská kněžka, provádějící primitivní rituál. Vynutila ze sebe slova, spíše zašeptala: „V jeho břichu. Vytáhni je.“

Nakonec se pohnul a vlezl pod něj, mezi jeho vibrující nohy. Strop nad paralyzovaným strojem byl ožehnut teplem z chladičů. Z doutnajících plastových obkladů stěn se začal linout štiplavý kouř. Blake šmátral po uzávěru otvoru s palivem (chtěla mu říct, co má udělat, ale neodvážila se), za chvilku na to přišel a otevřel jej.

Pak opět upadl do rozpaků. Nekonečné sekundy studoval uspořádání palivových článků. Pak uchopil chromované svorky kazety s palivem, nohama se zapřel o tělo robota a zatáhl.

Kazeta s palivem vyklouzla ven. Když ji vyndal, ihned se vysunulo pouzdro, aby ji stínilo. V tom okamžiku byl obří robot zbaven vnitřností, mrtev. Jeho radiátory začaly chladnout, ale bylo už pozdě. Strop se rozhořel plamenem.

„Zatraceně, měl by tady být další hasicí přístroj,“ vykřikl.

Byl. Sparta ho vytrhla z držáku, proběhla kolem Blaka a pokryla plápolající polstrování krémovou pěnou. Vyprázdnila na ně celou nádobu a potom ji zahodila.

Dívali se na sebe, oba rozrušeni, zoufalí, ožehnuti a od sazí, zpola udušeni kouřem, a pak se Blake dokázal usmát. Přinutila se, aby mu to oplatila. „Pojďme si obléct ty skafandry, než se udusíme.“

Oblékl si McNeilův, ona Wycherlyho. Když přepouštěla část

Wycherlyho kyslíku do McNeilovy prázdné nádrže, zarazila se. Dostala další nápad.

„Blaku… tu knihu ukradla Sylvesterová, nechala ji ukradnout. Myslím, že vím, kde teď je.“

„Měla na lodi bednu dalších knih, ale díval jsem se do ní…“

„Já také. Tohle jenom odhaduji, takže mi nevyčítej, jestli se zmýlím.“ Odšroubovala ohromné rukavice skafandru a sundala je.

„Kam jdeš?“

„Potřebuji na to prsty.“

Přitáhla se zpět na letovou palubu. Prošla mezi nohama nehybného robota a našla přístup k jeho hlavnímu procesoru. Otevřela poklop a sáhla dovnitř.

Blake ji pozoroval od stropu, v temnotě sotva viditelný. „Co tam děláš?“ Zdálo se mu, že jí to dlouho trvá.

„Budu muset opět zasunout kazetu s palivem. Neměj ale strach, robot je teď neškodný, udělala jsem mu lobotomii.“

Neříkal nic. Nenapadalo ho nic jiného, než že musela zešílet.

Když kazeta s palivem zajela do robota, začal klátit hlavou a chabě chřestit pařáty, ale jeho pohyby připomínaly pohyby nosorožce, omámeného narkózou. Sparta, maličká ve vypůjčeném Wycherlyho skafandru, opět sáhla do procesoru. Motory zakvílely. Břicho robota se uprostřed otevřelo. Vrstvu po vrstvě se odkrývaly komory, až se ukázaly složité kovové vnitřnosti zařízení na zpracování rudy. V ponurém osvětlení to vypadalo, že se stroj sám vykuchal.

Sparta se přitáhla nad krunýř robota a nahlédla dovnitř. Tam, opřena mezi dvěma masivními šnekovými soukolími v síti, tvořené ohyby trubic a kabelů, si hověla křehká, překrásná kniha, uložená v obalu.

19

Nejdříve se rozsvítila světla a potom se do prázdného bezpečnostního sektoru, zbaveného lidí i vzduchu, vydaly skupiny pracovníků, aby vyměnily rozbitý tlakový poklop. Během půl hodiny po nehodě se v jádru opět ustavil správný tlak a veškerá činnost se vrátila k normálu.

Ještě předtím, zatímco vzduch stále proudil do prostoru Q3, vtrhla do *Star Queen* hlídková četa ve skafandrech a s tasenými omračujícími zbraněmi. Byli to tvrdí policisté, zvyklí na opilost, vražednou zuřivost a na všechny možné formy šílenství, které běžně napadá lidské osazenstvo kosmických stanic, ale tady nad rozsahem zkázy užasli.

Měli málo příležitostí vidět zblízka důlní roboty, toulající se po povrchu planety pod nimi, stroje, které vydělávaly na jejich mzdy, a když teď našli jednoho z nich, tyčícího se uprostřed trosek můstku *Star Queen*, naplnilo je to čistou hrůzou. Blížili se ke stroji, jako by se asi přibližovali potápěči k velkému bílému žraloku, který upadl do komatu.

Kromě znehybnělého robota byla loď prázdná. A nikdo z členů hlídky si nevšiml, že zmizely dva skafandry, které předtím visely na palubě se zásobami.

Sparta a Blake se skafandrů zbavili pět minut poté, co si je oblékli. Opět se vydali ke ztemnělým ventilačním šachtám a kanálům s potrubím. Sparta znala provozní cesty lépe, než je mohl znát on, uložila si do paměti tisíce konstrukčních plánů, ale i on toho věděl o konstrukci Port Hesperu dost – rozhodně dost na to, aby si perfektně naplánoval svůj útok na *Star Queen.*

„Tři patnáctigramové nálože plastické trhaviny s časovačem do tlakového poklopu," vysvětloval jí. „Řeznou nálož na pomocné kabely, také časovanou. Hlavní pojistky jsem vypnul sám, chtěl jsem mít jistotu, že nezpůsobím velké poškození. Dva pracovníci elektrárny budou mít éterovou kocovinu…"

„C-4? Ne fulminát zlata? Acetylenové detonátory?" Mluvila za pohybu, předháněli se v potemnělém bludišti.

„Kdo by používal takové haraburdí? To je pekelně nebezpečné."

„Někdo, komu nezáleželo na nebezpečí, a kdo chtěl, aby to vypadalo jako výbuch v palivové buňce."

„Na *Star Queen* došlo k sabotáži?"

„Jsi asi poslední osoba ve Sluneční soustavě, která se tu zprávu dovídá. Pokud jsi to ovšem neudělal sám."

Zasmál se.

„Potřebuji zbytek tvého příběhu, Blaku, než se rozhodnu, co s te-

bou mám dělat.“

„Zastavme se tedy na chvíli,“ navrhl. Byli již ve středové oblasti jádra, v pomocné stanici, obklopeni obrovskými čerpadly a transformátory. Skličující příšeří přerušovaly jasné světelné pásy, procházející zdola mřížemi, pomalu se posunující s rotací stanice. Mřížemi mohli vidět přímo do centrální koule, obklopené po obvodu stromy, zahradami a dvojitými vestibuly společenského centra stanice.

„Nezúčastnil jsem se školení s výbušninami ve SPARTĚ, Lindo…“

„Neříkej mi tak, nikdy!“ Její zlostné varování se v kovové komoře rozléhalo ozvěnou.

„Už je příliš pozdě. Oni vědí, kdo jsi.“

„Ano? No, já zase vím, kdo jsou oni.“ Hlas ji zradil, protože byla unavená, a strach vyplul na povrch. „Ale nevím, kde jsou.“

„Jeden z nich je zde, na této stanici. Hledá tě. Proto jsem se pustil do toho ohňostroje, abych se s tebou setkal, o samotě. A dříve než oni.“

„Kdo je to?“

„Myslím, že bych ho nepoznal. Nebo ji. Ty možná ano.“

„Zatraceně.“ Povzdechla si. „Začni, prosím, od začátku.“

Zhluboka se nadechl, zavřel oči a pomalu vydechl. Když otevřel své tmavé oči, žhnuly v teplém světle přicházejícím zdola. „SPARTA se rozpadla rok po tvém odchodu. Bylo nás tehdy asi dvanáct na mé úrovni, šestnáctiletí a sedmnáctiletí, Ron, Kálid, Sara, Louis, Rosaria…“

Přerušila jej. „Tak daleko nazpět má paměť ještě dosahuje.“

„To jaro po tvém odchodu se na nás přišli podívat jacísi podivní lidé z vládní agentury. Byli to verbíři, hledali dobrovolníky pro doplňkový výcvikový program, jak tomu říkali, dělali spoustu náznaků o černé straně. Vyvolávali v nás zřetelný dojem, že *ty* jsi tam šla před námi… A ty jsi byla pro všechny idol, samozřejmě.“

„Pro všechny obětní beránek, chceš říct.“

„To také, někdy.“ Při vzpomínce se usmála. „Každopádně jsme byli naivkové, kteří sedli na lep. Alespoň já. Přihlásil jsem se, hodně jsem se pohádal s mámou a s tátou, ale ti to nakonec vzdali, a s několika dalšími jsem odešel do letního tábora. Bylo to ve východní Ari-

zoně, vysoko nahoře na Mogollon Rim. Byli jsme tam snad tři týdny. Věděli, že jsme na tom fyzicky dobře, a tak se hned pustili do intelektuálních věcí. Přežití. Šifry. Demolice. Tiché zabíjení. Později jsem si uvědomil, že to všechno byla jenom dětská hra. Výběr, vlastně síto, aby chytili ty z nás, kteří byli nadaní – a přístupní psychologickému nátlaku.“

„Koho dostali? Tebe a koho ještě?“

„Nikoho. Jednoho odpoledne se ukázal tvůj otec. Měl s sebou osobní strážce v civilu. Možná FBI. Nikdy jsem ho neviděl tak rozzlobeného. Prostě nahnal hrůzu těm ostrým hochům, kteří to tam vedli. Nám mladým toho moc neřekl, ale mohli jsme vidět, že mu puká srdce. O hodinu později jsme byli v letadle na cestě zpátky do Phoenixu. To byl konec letního tábora.“ Blake se odmlčel. „To bylo naposled, kdy jsem tvého otce viděl. Ani tvou matku jsem už nikdy nespatřil.“

„Jsou oba mrtvi. Oficiálně. Zřícení helikoptéry v Marylandu.“

„Ano. Byla jsi na pohřbu?“

„Možná. Možná ne. To je rok, který mi v paměti chybí.“

„Nikdo, s kým jsem hovořil, na pohřbu nebyl. Slyšeli jsme o tom, o zřícení helikoptéry, asi měsíc po našem návratu domů. Pak se SPARTA prostě rozpadla. Na podzim nás rozptýlili, většinou do soukromých škol. Byli jsme obklopeni lidmi, které jsme považovali za retardované. Museli jsme se toho ještě hodně naučit. Co se ale stalo tobě, to nikdy nikdo neslyšel.“

„A co se mi stalo?“

Blake na ni pohlédl, teplé oči mu změkly. „Tohle není ze zkušenosti, to je z výzkumu,“ pravil. „V jistých časopisech najdeš, že asi tou dobou existoval program zavádění samokopírujících se biočipů do lidí. Předpokládalo se, že tento program řídí námořnictvo, protože mělo experty na biočipy, a ne ministerstvo zdravotnictví nebo vědy, jak by se dalo čekat. První, na kom to zkoušeli, byl kdosi, kdo prý byl klinicky mrtev, mozkově mrtev.“

„Hezký krycí příběh.“ Zasmála se, ale v hlase jí zněla hořkost. „Neudělali nic jiného, než že zaměnili příčinu a následek.“

Blake čekal, nic víc však neřekl. „Ten člověk prý zpočátku vykazoval pozoruhodné zlepšení, ale potom se to nějak narušilo a musel

být umístěn do stálé péče. V soukromém sanatoriu v Coloradu.“

„Biočipy nebyly vše, co udělali, Blaku,“ zašeptala. „Museli toho spoustu tajit.“

„Jistě,“ řekl. „Snažili se, jak jen mohli. Před čtyřmi roky to sanatorium v Coloradu vyhořelo. Přišlo tam o život čtrnáct lidí. Konec stopy.“

„Všechno, co jsi mi řekl, jsem si už zrekonstruovala sama,“ prohlásila netrpělivě.

„Kdybych tě už nespatřil naživu, byl bych to vzdal. Jak jsi utekla?“

„Doktora, který měl hrát roli mého hlídacího psa, začalo hryzat svědomí. Použil biočipy, aby zhojil rány, které mi způsobili. Začala se mi vracet paměť…“ Otočila se k němu a bez přemýšlení ho chytila pevně za paži. „Co se stalo v tom chybějícím roce? Co se mi opravdu snažili udělat? Co jsem udělala, co je tak vyděsilo, že mě chtěli zlikvidovat?“

„Třeba jsi něco zjistila,“ odpověděl.

Chystala se naléhat, ale přece váhala. Jeho tón ji upozornil, že by se jí nemuselo líbit, co uslyší. Stáhla ruku a tiše se zeptala: „Co si myslíš, že to bylo?“

„Myslím, že jsi zjistila, že SPARTA byla něco víc, než tvůj otec a matka tvrdili. Jen špička ledovce, obrovského ledovce.“ Pozorně si ji prohlížel, zatímco se stanice otáčela v kosmu a jasné pásy světla přicházející mřížemi mu rozsekávaly zastíněné rysy na proužky.

„Existuje jistá teorie, ideál. Muži a ženy se ve jménu tohoto ideálu nechávali upálit. Někteří, kteří v něj věřili, byli vychvalováni jako velcí filosofové. A někteří věřící získali moc a stalo se z nich cosi… nelidského. Čím víc tento problém studuji, tím víc souvislostí nacházím, a sahají stále do starší doby. Ve třináctém století byli známi jako vyznavači Svobodného ducha, *proroci.* Ale ať užívali jakékoli jméno, nikdy se je nezdařilo vyhubit. Jejich cílem bylo vždy božství. Dokonalost v tomto životě. Nadčlověk.“

Spartě to v mysli horečně vřelo. Obrazy tančily v pološeru, ale pohasly, než je dokázala vyvolat do vědomí. Podivné vibrace jí překryly normální vidění. Přitlačila si prsty na zavřená oční víčka. „Moji rodiče byli psychologové, vědci,“ zašeptala.

„Vždy existovala temná strana a světlá strana, černá strana a bílá strana.“ Trpělivě čekal, dokud opět neotevřela oči. „Muž, který řídil vojenskou rozvědku, se jmenoval Laird,“ řekl. „Snažil se udržet své zapojení v tajnosti.“

„Znám to jméno.“

„Laird znal tvoje rodiče roky, desítky let. Ještě než emigrovali. Možná věděl něco, co by je přivedlo do rozpaků.“

„Ne,“ zašeptala. „Ne, Blaku, myslím, že je svedl vizemi snadnější cesty k dokonalosti.“

„Připomněla sis něco nového?“

Rozhlédla se kolem, rozrušená a nervózní. „Pomohl jsi mi, Blaku. Je čas, abychom se pustili do toho, co nám zbývá dodělat.“

„Laird si změnil jméno a možná i vzhled, ale myslím, že má pořád velký vliv ve vládě.“

„Budu si s tím dělat starosti později.“

„Kdyby tě dokázal ovládat, mohl by ze sebe udělat všechno, co by se mu zachtělo.“ Odmlčel se. „Možná i prezidenta.“

„Nepodařilo se mu, aby mě ovládal. A neuspěl ani při pokusu udělat mě dokonalou.“

„Myslím, že by důkaz svého neúspěchu rád pohřbil.“

„To vím docela dobře. Ale to je můj problém.“

„Udělal jsem z toho svůj.“

„Lituji. Ty nemůžeš hrát tuhle hru.“ V jejím hlasu opět zazněla sebedůvěra. „Pokračujme ve hře, kterou už hrajeme. Chytejme zloděje.“

„Inspektorka Ellen Troyová, Komise kosmické kontroly.“

Výraz na kulaté tváři Vincenta Darlingtona kolísal mezi znechucením a nevírou. „Copak mohlo…?“ a nakonec se usadil na úctě k autoritě. Zdráhavě otevřel dveře Hesperského muzea.

Sparta dala odznak do kapsy. Pořád měla na sobě převlek přístavní krysy, a v tom okamžiku se i cítila spíš jako přístavní krysa než jako policajt. „Myslím, že znáte pana Blaka Redfielda z Londýna.“

„Dobrotivé nebe, pan Redfield,“ vysoukal ze sebe nervózně. „Ach, pojďte oba dovnitř. Promiňte, prosím, ten hrozný nepořádek.

Měla se tady konat oslava…“

Vypadalo to tam jako v márnici. Kusy bílé látky pokrývaly dlouhé stoly, stojící podél stěny, na které visely olejomalby ve zdobených rámech. Na to všechno dopadalo barevné světlo ze skleněné kopule.

„Dobrá…“ Darlington váhavě podal buclatou ruku Blakovi. „Jsem… rád, že se s vámi konečně osobně setkávám.“

Blake mu rázně potřásl rukou, Darlingtonův pohoršený pohled mezitím padl na ohořelý rukáv jeho saka. „Lituji, ale právě jsem se nachomýtl k nehodě, při níž došlo ke ztrátě tlaku,“ vysvětloval Blake, „a neměl jsem ještě čas dát se do pořádku.“

„Svatá dobroto, to bylo *hrozné*. Co se *přihodilo?* Právě takové věci člověka nutí, aby toužil po návratu na pevnou Zemi.“

„Vyšetřuje se to,“ řekla Sparta. „Zatím bylo rozhodnuto uvolnit ze *Star Queen* vaše vlastnictví. Myslím, že bude stejně bezpečné tady s vámi.“

V ohbí levé paže držel Blake hranatý balíček, obalený bílou umělou hmotou. „Zde je vaše kniha, pane,“ pravil Blake a podával mu balíček. Nechal umělou hmotu odpadnout a odhalil tak neporušený mramorovaný papír ochranného pouzdra.

Darlingtonovi se za tlustými kulatými brýlemi rozšířily oči a nadšením našpulil ústa. Beze slov převzal od Blaka knihu, chvilku na ni zíral, a potom ji obřadně nesl k vitríně v čele haly.

Položil knihu na horní sklo a vysunul v kůži vázaný svazek z pouzdra. Zlacené hrany stran se blyštěly v podivném, dramatickém světle. Darlington pohladil hnědý povrch tak něžně, jako kdyby to byla živá kůže, převracel drahocennou knihu v rukou, aby si prohlédl její bezvadnou vazbu. Potom ji opět zbožně položil a otevřel. Na titulní stránku. Nechal ji tak. Blake pohlédl na Spartu. Usmála se.

„Poslal jste ji *takhle?*“ zeptal se náhle Darlington. „Tahle překrásná kniha se mohla… hodně zašpinit.“

„Nechali jsme si kufřík, v němž cestovala, jako důkaz,“ odpověděla Sparta. „Požádala jsem pana Redfielda, aby knihu prohlédl a zaručil se za její pravost.“

„Chtěl jsem ji dodat bezpečně do vašich rukou, pane Darlingtone.“

„Ach ano, vskutku! Dobrá!“ Darlington se blaženě usmál. Pak se

s náhlou inspirací rozhlédl po místnosti.

„Recepce! Nakonec ještě není příliš pozdě! Zavolám všechny, a to *okamžitě.*“

Vyrazil ke své kanceláři, udělal dva kroky a vzpomněl si, že nechal *Sedm pilířů moudrosti* ležet nahoře. Zahanbeně se vrátil.

Pohrál si se složitými zámky na vitríně, pečlivě naaranžoval knihu na sametové podušky uvnitř a zase vitrínu zavřel.

Když opět nastavil magnetické zámky, vzhlédl s pošetilým úsměvem ke Spartě a ta uznale pokývla. „My půjdeme, ale prosím, ať je kniha k dispozici pro případ, že by byla potřeba jako důkaz.“

„Přímo tady, inspektorko! Bude přímo tady!“ Darlington poplácal vitrínu, pak odkvačil k jednomu stolu a okázale stáhl bílou látku. Odhalil kupu vyloupaných mořských racků. Byl tak vzrušený, že téměř zatleskal.

Blake a Sparta se vydali ke dveřím. „Ach, mimochodem, musíte přijít na oslavu,“ volal za nimi Darlington, když se otevřely vstupní dveře. „Oba! Až budete mít možnost upravit se.“

Na prostranství před muzeem byl hustý dav pěších. Blake a Sparta vešli do vancouverské zahrady. Kráčeli rychle po kovové dlažbě a po stezce mezi žulovými kameny pod kapradím, hledali útočiště pod sklánějícími se větvemi borovic a totemy. Když byli sami, Blake prohlásil: „Jestli mi nedovolíš jít s tebou, přijmu Darlingtonovu nabídku. Mám hlad jako vlk.“

Přikývla. „Všimla jsem si, Blaku, že jsi v zatajování zkušený jako já. Nachomýtl jsem se k nehodě… To je výborné.“

„Je to rozlišení bez rozdílu, že ano? Vědomě vyvolávat falešný dojem znamená lhát, tečka.“

„Je to podstata mé práce,“ řekla krátce. „Jak to zdůvodňuješ ty?“

Když se otočila, chytil ji jemně za loket. „Chci ti krýt záda. Nevím, co všechno ti přidali, vynechali však zabíječský instinkt.“

Vzala si balíček, který ukryla v místnosti s transformátory, a potom stiskla pojítko v uchu, jehož vytrvalé vyzvánění před půl hodinou vypnula.

„Kde jste *byla*?“ Probodův zájem, hraničící s panikou, byl téměř dojemný.

„Podcenila jsem naši kořist, Viktore. Šla jsem na *Star Queen,*

doufala jsem, že…“

„Vy jste byla *na lodi!“* vykřikl tak hlasitě, že vytrhla pojítko z ucha.

„Sakra, Viktore… Doufala jsem, že chytím podezřelého při činu,“ pokračovala a opatrně si dala pojítko zpátky k uchu. „Ke své smůle jsem ale narazila na splašeného robota.“

„Pane bože, Ellen, slyšela jste, k čemu na té lodi došlo?“

„Právě jsem ti řekla, že jsem *tam* byla,“ zdůraznila nazlobeně. „Chci, aby ses se mnou setkal v kanceláři důlní společnosti Ištar. Sám. Právě teď.“

„Kapitánka Antreenová je hrozně rozčílená, Ellen. Chce, aby ses tady okamžitě hlásila.“

„Nemám čas. Řekni jí, že podám podrobnou zprávu, jakmile to půjde.“

„Nemůžu. Chci říct, nemůžu na vlastní pěst…“

„Viktore, jestli se se mnou v Ištar nesetkáš, budu muset jednat se Sondrou Sylvesterovou sama. A jsem příliš unavená, než abych byla zdvořilá.“ Vypnula spojení. Tentokrát nelhala. Ke svému rozčarování zjistila, že se třese únavou. Doufala jen, že není natolik unavená, aby nedokázala dokončit svůj úkol.

Ekonomickou základnu celé kolonie na Port Hesperu tvořily dvě velké důlní společnosti: Ištar a Azurový drak se k sobě chovaly jako přívětiví, ale vážní rivalové. Svá ředitelství měly umístěny proti sobě ve vystupujících ramenech na konci stanice, mířícím k planetě. Zvnějšku se tyto stavby ježily anténami, které vysílaly a přijímaly kódované telemetrické údaje. Zařízení k tavení rudy a ke konečným úpravám produktů byla umístěna na družicových stanicích, vzdálených mnoho kilometrů.

Když Sparta ukázala videomonitoru společnosti Ištar svůj odznak, mohla projít hlavními dveřmi, zdobenými měděnými pláty, takzvanou bránou Ištar, vedoucími k dlouhé spirálovité chodbě obložené černou kůží. Chodba vedla z beztížného jádra do oblasti s normální pozemskou gravitací. Sparta sice nespatřila žádné stráže, ale byla si jistá, že ji stále sledují.

Na konci chodby se ocitla v místnosti, přepychově obložené vyřezávaným mahagonem a pokryté čínskými a perskými koberci.

Žádný další východ z místnosti nebyl vidět, ale Sparta ho odhalila. Uprostřed zastíněné místnosti osvětloval malý reflektor zlatou sošku babylónské bohyně Ištar. Sošku v moderním pojetí vytvořil populární sochař Hlavního pásu, Fricca.

Sparta se zaujatě zastavila, její transfokátorové oko se dalo do mikroskopické prohlídky. Bylo to úžasné dílo, připomínající jednu Rodinovu voskovou studii. Kolem základny byly vyryty napodobeným klínovým písmem verše ze starodávného hymnu: *Ištar, bohyně večera, jsem já. Ištar, bohyně rána, jsem já. Nebesa zničím, zemi zruinuji, ve své nadřazenosti. Hory zcela odstraním, ve své nadřazenosti.*

„Jak vám mohu pomoci?“ Otázka, vyřčená ne s touhou pomoci, ale s opovržením, přišla od mladé ženy, která tiše vystoupila ze stínu.

„Inspektorka Troyová, Komise kosmické kontroly,“ řekla Sparta a otočila se k ní. Vysoká recepční měla na sobě dlouhé červené šaty z materiálu, připomínajícího mačkaný samet. Při pohledu na ni si Sparta téměř bolestně uvědomovala své ožehnuté vlasy, očouzené líce a natržené, ušpiněné kalhoty. „Informujte, prosím, paní Sylvesterovou,“ pročistila si hrdlo, „že jsem si s ní přišla promluvit.“

„Očekává vás, inspektorko?“ znělo to plynule, ale chladně, bez jakékoli ochoty spolupracovat.

Recepční měla své jméno vyryto na špendlíku z ryzího zlata pod krkem, špendlíku, který byl pro normální oči neviditelný. Avšak ne pro Spartiny.

Jedním z darů nadprůměrného policisty je schopnost sdělit najednou několik věcí. Jisté prosté výroky nesou množství poselství (poslechni mě, nebo půjdeš do vězení) a trik s křestním jménem nikdy neuškodí, i když druhého pouze rozzlobí. „Vyžaduji od tebe plnou spolupráci, Barbaro.“

Barbara odpověděla trhnutím, při němž zamrzl obraz na kapesním videomonitoru, který si prohlížela.

„Přišla jsem za Sondrou Sylvesterovou kvůli neodkladné úřední záležitosti,“ řekla jí Sparta, „týkající se *Sedmi pilířů moudrosti.*“

Recepční ztuhla, vyťukala tři číslice a tiše do přístroje promluvila. Okamžik nato vyplnil místnost sytý, chraptivý hlas Sondry Sylvesterové. „Přiveď inspektorku Troyovou do mé kanceláře. Okamži-

tě.“

Mladá recepční ztratila svou nevrlost. „Následujte mě, prosím,“ zašeptala.

Sparta za ní prošla mezi dvěma překrývajícími se panely, které nehlučně sklouzly stranou. Jedna zakřivená hala vedla do druhé, a ta se brzy otevřela do scény, vyznačující se dvojznačností typickou pro Escherovy[4] obrazy. Zakřivenými kouřovými okny pod Spartou a vedle ní bylo vidět do řídicí místnosti, kde před videopanely a zelenými a oranžovými plochými obrazovkami počítačů pracovaly desítky operátorů. Další chodby ze zakřiveného skla se protínaly dole i nahoře a vzdálenými okny bylo vidět další řídicí místnosti. Některé obrazovky ukazovaly grafy nebo sloupce čísel, ale na dalších se jako pohled z karnevalové projížďky odvíjely živé záběry z bizarního světa, připomínajícího akvárium.

Kdesi na povrchu planety dole, na jasné viditelné straně i v temnotě za obzorem, rádiové signály předávané synchronními družicemi dálkově ovládaly roboty, hledající, dolující a shromažďující rudu. Na obrazovkách se promítaly obrazy pekla, jak je viděly oči robotů.

Náhle byly za řídicími místnostmi. Sparta následovala recepční dveřmi, další chodbou a konečně do kanceláře tak přepychové, že před vstupem zaváhala.

Před zakřivenou stěnou z hrubě strukturovaného bronzu stál stůl z leštěného chalcedonu. Narudlé světlo přerušovaně dopadalo na povrch stěny, osvětlovalo sochy ve výklencích, jedinečná díla největších umělců Sluneční soustavy: duplikátní odlitek Friccovy sochy bohyně Ištar, po jejích stranách Innanna, Astarte, Cybele, Mariana, Afrodité, Lakšmi. Další stěna obsahovala řadu poliček, na kterých byly knihy vázané v barevné kůži a zdobené zlatem a stříbrem. Za okny, která působila jako silný filtr, se v přítmí převalovaly sírové mraky planety.

[4] *Escher, Maurits Cornelius, (17.6. 1898 - 27. 3. 1972), holandský grafik, známý svými tisky, které používají realistické detaily k docíleni bizarních optických a smyslových efektů. Zobrazuje krajinu a přirozené tvary fantastickým způsobem, užívá protichůdné perspektivy. Technicky zručně zobrazuje nevídané proměny pozemských předmětů. (Pozn, překl.)*

Byla to nádherná místnost, ale budila spíše dojem vězení, jehož nehybný přepych měl sloužit jako náhražka za náhodné prosté věci, provázející svobodu.

„Můžeš odejít, Barbaro."

Sparta se otočila a za sebou spatřila Sylvesterovou ve stejných tmavých hedvábných šatech, jaké měla při odchodu z lodi *Helios.* A když se opět ohlédla, recepční již byla pryč. Tyto ženy dokonale ovládaly trik neslyšného pohybu. Sparta si uvědomila, že si přeje, aby se objevil Proboda.

„Jste mnohem menší, než jsem čekala, inspektorko Troyová."

„Obrazy na videopanelu mají takový účinek."

„A já nepochybuji, že jste ten účinek zamýšlela," řekla Sylvesterová. Přešla po místnosti kryté kobercem ke svému kamennému stolu a posadila se. „Normálně bych vás požádala, ať si uděláte pohodlí, ale teď jsem skutečně velice zaneprázdněná. Nebo jste snad připravena uvolnit můj náklad?"

„Ne."

„Co vám já mohu říci o *Sedmi pilířích moudrosti?"* Sparta si uvědomila, že je příliš unavená, než aby dokázala postupovat rafinovaně, avšak přímostí své otázky překvapila i samu sebe: „Kolik jste utratila za jejich padělání? Tolik, kolik byste zaplatila za originál?"

Sylvesterová se pokusila zasmát, příliš se jí to však nepodařilo: „Rafinovaná otázka, ale není na ni odpověď." Na rozdíl od Sparty byla však Sylvesterová špatnou lhářkou. To, co vypadalo jako klid, bylo jen výsledkem dlouhé praxe v ovládání bouřlivé povahy.

„Opustila jste pronajatou vilu na ostrově du Levant den poté, co jste tam přijela. Odcestovala jste magnetickým rychlovlakem z Toulonu do Paříže a pak tryskovým letadlem do Washingtonu, kde jste strávila den v knihovně Kongresu zaznamenáváním celého obsahu jediného zbylého výtisku z oxfordského vydání *Sedmi pilířů moudrosti,* přístupného veřejnosti na čipu. Pak jste letěla do Londýna, kde jste si s pomocí majitelky knihkupectví, Hermione Scruttonové, jejíž prokázaná účast na padělání literárních děl by mohla být v jistých kruzích považována za záslužnou, smluvila setkání s jistými lidmi v Oxfordu. V tomto městě se stále hledí s láskou a úctou na tiskařské umění a udržují se jeho starobylé prostředky, dokonce tam v muzeu

vystavují jako poklady funkční sady liter, a historické pracovní postupy se tam ještě občas používají. Tam jste našla několik tiskařů a vazače, lidi, jejichž láska k výrobě knih je tak velká, že se nechají přemluvit k padělatelství jen pro čirou radost z možnosti předvést své umění, i když vysoké sumy, které jste jim zaplatila, jistě jejich nadšení ještě podpořily. Ti pro vás vyrobili téměř perfektní kopii *Sedmi pilířů moudrosti*. Ještě snazší pak bylo podplatit člena posádky *Star Queen*, notoricky známého svojí touhou po luxusu, aby na uzamčeném kufříku vyzkoušel své výpočetní umění, ukradl z nákladu lodi knihu a nahradil ji padělkem."

Když Sylvesterová naslouchala tomuto projevu, její bledé tváře dostávaly barvu. „To je dost vykonstruovaný scénář, inspektorko. Nedovedu si představit, jakou odezvu ode mne očekáváte."

„Pouze potvrzení."

„Nejsem ochotna dělat vám tůni, kde byste mohla rybařit." Sylvesterová se snažila vzpamatovat. „Teď, prosím, odejděte. Už nemám víc času."

„Při své první prohlídce *Star Queen* jsem byla velice nepozorná. Věděla jsem, že jeden robot byl zkoušen v terénu. Myslela jsem si, že to vysvětluje jeho zbytkovou radioaktivitu. Neobtěžovala jsem se kontrolou palivových kazet…"

„Odejděte," řekla důrazně Sylvesterová.

„…a někdy je neopatrnost nebezpečná. Kdybych horkého robota překontrolovala, zjistila bych, že McNeil do něj vsunul palivové tyče, aby mohl stroj otevřít. Toto přehlédnutí téměř stálo Blaka Redfielda a mě život. Z vašich rukou."

„Povídáte úplné nesmysly…"

Dvěma rychlými kroky přistoupila Sparta ke stolu. Zvedla balíček, který držela u těla, a práskla jím na vyleštěný kámen. „Tohle zbylo z vaší knihy, paní Sylvesterová."

Sylvesterová ztuhla. Zírala na balíček. Její nerozhodnost byla tak průzračná, tak bolestná, že Sparta mohla pociťovat ženiny obavy a bolest.

„Blufování vám nedá víc než trochu času," řekla Sparta. „Možná neznám přesně všechny podrobnosti, ale dostanu se k vašim finančním záznamům, a promluvím si s lidmi, kteří vědí. Pro začátek s

McNeilem. Detaily a svědky seženu brzy. A tady je vaše kniha.“ Ležela tam, obdélníkový předmět zabalený v plastu. „Je trochu obtížně k rozeznání v jejím nynějším stavu,“ pravila ostře Sparta. Její vlastní strach a nevole z útoku na její život se konečně změnily ve vztek a rozehnaly sympatie, ohrožující její úsudek. „Takže snad budete tak laskavá a řeknete mi, která z těch dvou kopií to je.“

Sylvesterová si vzdychla. Roztřeseně sáhla po fólii z umělé hmoty, odhrnula ji. Zuhelnatělý sloupec stránek se v rozpadajících zbytcích desek změnil na vločky popelu. „To je příliš kruté,“ zašeptala. Opřela se v židli, chytila se hrany stolu tak silně, až jí konečky prstů zbělely. „Jak to můžu vědět?“

Sparta knihu z druhé strany vytáhla a otevřela její ohořelé stránky. „Snílci za bílého dne jsou nebezpeční lidé,“ četla, „protože mohou hrát své sny s otevřenýma očima, aby to uskutečnili. 'Sny' mají být 'sen', jednotné číslo.“ Sparta otočila zničenou knihu, naklonila se přes stůl a postrčila ji k Sylvesterové. „Blake Redfield mi sdělil, že text obsahuje mnoho podobných chyb. Tohle je padělek. Originál byl vrácen svému majiteli.“

„Darlingtonovi?“

„Přesně tak…“

Blízka vyčerpání, v bezhlavém spěchu pomstít se ženě, která se ji pokusila připravit o život, Sparta *nenaslouchala.* Její reakce na černou pistoli, která se objevila Sylvesterové v ruce a zvedala se k ní, byla proto bolestně pomalá…

20

Blake Redfield pobyl jen krátce ve svém pokoji v hotelu Hesperus Hilton s výhledem na Venuši. Potom, v bílé košili s tmavočervenou kravatou a v tmavých hedvábných šatech módního střihu, se vydal na druhou, důstojnější návštěvu Hesperského muzea.

Dobrodružství, prožitá v uplynulé hodině, v něm zanechala podivný neklid a nerozhodnost. Náhodné zahlédnutí Lindy na rohu ulice na Manhattanu v něm probudilo jakýsi pocit, zprvu nejasný, ale vytrvalý a neustále intenzivnější.

Zjistil, že může jednoduše spojit výzkum záhadného zmizení své

přítelkyně z dětství s vlastním sběratelským zájmem, neboť se nikde necítil více doma, než ve starých obchodech s knihami a v knihovnách datových záznamů, ať elektronických nebo „na papíře“. Tak narazil na dlouhou, záměrně zatemňovanou stopu stínového mezinárodního kultu, který si teprve nedávno dokázal spojit s *proroky* Svobodného ducha. Protože měl nos na dedukce a ověřitelné hypotézy, zjistil více, než očekával.

Již dlouho předtím se v něm však probudily jiné, divočejší vášně, ty, jimž se věnoval v dorosteneckém věku, kdy se svými vrstevníky hrál v horách Arizony napůl vážné hry na tajné agenty. Natírali se krémem na boty, plížili se k sobě, házeli na sebe váčky s červenou barvou, vyhazovali věci do povětří…

Avšak vystopování Lindy, nebo Ellen, jak si teď říkala, chybělo něco z té fantastické kvality, kterou očekával. Když ji konečně našel, zařídil k tomu také parádní překvapení a očekával, že ho přivítá jako spřízněnou duši. Místo toho se zdálo, že ji nadměrně zaměstnávají záležitosti, o něž se nechce podělit. A on doufal, že se dotkne jejích citů.

Nyní uvažoval, jaká překvapení svým dramatickým odhalením otevřel.

Vincent Darlington, trpící závratí ze společenského úspěchu, Blaka přehnaně pozdravil a uvedl jej do náhražkové kaple. Společnost kosmické stanice byla skleníkovou záležitostí, přelétavou a krvesmilnou, a křiklavé předvádění se patřilo ke hře. Ozdobná pera a třpytící se čelenky poskakovaly na hlavách, jejichž vlasy, pokud nebyly úplně vyholené, byly upraveny do mimořádných tvarů, kol vagónů, rohatek, palcátů, zigguratů a vývrtek. Tváře pod těmito účesy měly všechny přirozené barvy a několik umělých, oživovaly je barevné skvrny a na mužích podivné chomáče vousů. Místnost byla zcela plná a zdálo se, že všichni se snaží stát na stejném místě, poblíž stolů s jídlem. Zjevně patřili k lidem, kteří oceňovali Darlingtonův vkus, pokud ne v umění, pak alespoň v šampaňském a studených předkrmech.

Blake poznal několik ze svých nedávných společníků z lodi *Helios*, mezi nimi i společnici Sondry Sylvesterové Nancybeth, která se před ním vynořila, když se snažil protlačit k vitríně obsahující *Sedm*

pilířů moudrosti. Nancybeth v zelených botách z umělé kůže až ke kolenům a v minisukni z pravé kůže, obarvené na bílo a visící v třásních od pásu ze surového konopí, úplně oslňovala. Hruď měla zahalenou v tenké hliníkové síťovině s velkým výstřihem a s elektrolyticky nanesenou purpurovou barvou, která se hodila k jejím fialkovým očím.

„Otevřete svou papulku," loudila, bradu zdviženou, rty našpulené, a když se jí chtěl zeptat „kvůli čemu," nedostal se dál než ke „kvůli," což jí dalo příležitost, jakou potřebovala, aby mu strčila váleček čehosi růžového, oranžového a čvachtajícího mezi zuby. „Vypadal jste hladově," vysvětlovala, když žvýkal.

„Byl jsem," prohlásil, až polkl, a zamrkal.

„Nejenom tvé bříško, Blaku. Máš hladové oči." Ztišila hlas, takže se k ní musel naklonit, aby ji slyšel. Patnácticentimetrové zrcadlové náušnice se jí houpaly jako kyvadla, hrozilo, že ho zhypnotizují. „Celou cestu sem na lodi jsem cítila, jak mě tvé hladové oči hltají."

„Muselo to být pro vás příšerné," odvětil. Pronesl to hlasitěji, než měl v úmyslu. Hlavy v okolí se k nim obracely.

Nancybeth couvla. „Blaku, hlupáčku! Nechápeš, co říkám?"

„Přál bych si, abych nechápal." Využil jejího dočasného ústupu, aby se dostal o decimetr blíž ke svému cíli. „Už jste viděla tu knihu? Myslíte, že ji Darlington ve svém mauzoleu dost decentně pohřbil?"

„Co tím chceš říct?" zeptala se nedůvěřivě. Její brada se teď ocitla na úrovni jeho ramene a Nancybeth hrozilo, že bude odsunuta dozadu. „Vince má velice dobrý vkus. Myslím, že zlato na okraji stránek opravdu dobře ladí se stropem."

„To jsem měl na mysli." Konečně se dostal k oltáři, sloužícímu jako schránka pro relikvii, zjistil však, že knihu téměř nelze zahlédnout. Hosté poblíž používali skleněnou horní desku vitríny jako odkládací stolek pro své talíře a skleničky na víno. Blake se s nevolí vydal zpět, stále sledován Nancybeth.

„Překvapuje mě, že jsi tady bez paní Sylvesterové," řekl bez obalu.

Nancybeth nebyla intelektuálně na výši, měla však šestý smysl pro potřeby druhých a Blakova věcnost k ní pronikla. Odpověděla laskavě: „Vince se Sondrou nemluví. Pozval mě už dávno, protože si

myslel, že ji přivleču. Myslel si, že ona mu bude předhazovat mě a on ji zase bude dráždit tou knihou.“

Blake se usmál. „Jsi dobrá, Nancybeth. Říkáš to, jak to vidíš.“

„Já to tak vidím. A říkám to. Ale to není odpověď.“

„Lituji. Ve skutečnosti hledám někoho jiného.“

V očích se jí objevil chlad. Pokrčila rameny a obrátila se k němu zády. Prodíral se davem cizích tváří.

Nabral si na talíř jídlo a pokusil se vymanit se z davu. Za chvíli se ocitl sám v malé místnosti podobající se kapli mimo hlavní loď groteskní skleněné Darlingtonovy katedrály. V této boční místnosti předváděly vitríny zcela odlišné předměty než soubor ohavných okázalých tretek, které Darlington nacpal do středu pozornosti. Blake ve vitrínách poznal fosílie života na Venuši, které zajistily Darlingtonově hloupoučké umělecké galerii místo na mapě Sluneční soustavy.

Byly to zaprášené červené a šedé věci, rozlámané, morfologicky nejasné. Nevyznal se sice v paleontologii, věděl však, že se jim dostalo uznání jako pozůstatkům tvorů, kteří se zavrtávali a plazili, nebo možná létali, během krátkého rajského období tekuté vody a volného kyslíku před miliony let, předtím, než působení skleníkového efektu změnilo Venuši na kyselinami prosáklé vysokotlaké peklo, kterým byla nyní.

Pozůstatky spíše naznačovaly, než popisovaly. Zabývaly se jimi svazky vědeckých pojednání, nikdo však nemohl s určitostí říct, jací tvorové je po sobě zanechali, kromě toho, že byli živí.

Blake melancholicky dumal nad záhadou, která pro něj nebyla nová, že totiž lidé jako Vincent Darlington vlastní poklady, o jejichž hodnotě nemají nejmenší potuchy, a to ještě kromě peněz, kromě svého ohromného majetku.

Z přemýšlení byl náhle vytržen.

V přilehlé místnosti se nad šumotem hlasů zvedlo ženské zapištění, nějaký muž vykřikl a v rychlém sledu se ozvalo sedm velice hlasitých *plesknutí.* Vše přehlušilo dlouhé tříštění skla.

Na okamžik viselo ve vzduchu ticho, zněla jen ozvěna, než všichni v davu začali vřískat, křičet a prodírat se ven. Blake uskočil před poplašenými uprchlíky a za chvilku se ocitl v prázdné místnosti, kde ho uvítal krvavý výjev.

Sondra Sylvesterová se svíjela v sevření Percyho Farnswortha a zděšené Nancybeth. Těžké hedvábné šaty Sylvesterové pořezalo padající sklo a z řezných ran na hlavě jí proudila na zsinalou tvář krev. Pravou ruku držela ztrnule nad hlavou. Nancybeth se ji snažila stáhnout dolů, aby se dostala k černé pistoli, kterou Sylvesterová pořád držela v ocelovém stisku, a křičela na ni: „Syl, už ne, už ne…“ Farnsworth zatím chytil Sylvesterovou kolem pasu a snažil se ji stáhnout na podlahu posetou sklem. On a Nancybeth rovněž utrpěli rány na hlavě a na ramenou. Sylvesterové se podařilo stisknout spoušť a osmá kulka udeřila do proděravělého stropu z malovaného skla a uvolnila z něj další sprškу úlomků.

Sylvesterová vyprázdnila zásobník a upustila pistoli. Téměř pohodlně se uvolnila do náručí ostatních, kteří ji znenadání podpírali.

Blake jim pomohl odnést ji ke straně místnosti, kde nebylo sklo. Do očí jí teklo tolik krve, že musela být oslepená. Zranění na hlavě hodně krvácejí, i když nejsou vážná. Viděla však dostatečně dobře, když poslala první střely z ilegálně držené zbraně do těla Vincenta Darlingtona.

Darlington ležel na zádech v rozrůstající se kaluži krve, otevřenýma očima civěl roztříštěnou kopulí na vršky vysokých stromů na protějším povrchu centrální koule, tělo měl poseté střepinami skla.

Za ním, bezpečný ve vitríně, která sloužila jako odkládací stolek pro špinavé talíře a prázdné skleničky, si hověl předmět, který vyvolal u Sylvesterové záchvat zuřivosti.

Sparta byla uvnitř kaleidoskopu, kousky skla se rychlými klopýtavými skoky skládaly do nových symetrických vzorů, které se neustále opakovaly k hraně jejího vidění i za ni. Zdálo se jí, že pomalu se otáčející vír zoubkovaných barev ji do nekonečna vysává. S každým posuvem jí myslí zazněla ozvěna vybičované, hvízdavé exploze. Zsinalý obraz v ní vyvolával závrať.

Část jejího vědomí však stála stranou a s potěšením to sledovala. Ta část si připomínala obrázek, který viděla na stěně u očního lékaře, auto ujíždějící po dlouhé přímé cestě napříč pouští, míjející nápis: „Úběžný bod deset mil.“

Při té vzpomínce se zasmála a zvuk vlastního smíchu ji probudil.

Otevřela své modré oči a našla jasnější, modřejší oči Viktora Probody, široce posazené v hranatém růžovém obličeji, jen několik centimetrů od svých. „Jak se cítíte?“ Světlé obočí mu cukalo účastí.

„Jako by mě někdo praštil do hlavy. Čemu jsem se smála?“ S jeho pomocí se posadila. Ve svalu na čelisti cítila velkou bolest, která vyvolala starou vzpomínku, z období kolem čtrnáctého roku, na zánět zubu moudrosti. Opatrně se dotkla tváře. „Au! Já musím vypadat!“

„Myslím, že čelist není zlomená. To byste poznala.“

„Velkolepé. Díváš se na věci vždycky z té lepší stránky, Viktore?“ S jeho pomocí se postavila.

„Měli bychom vás dopravit na kliniku. Otřes mozku vyžaduje okamžité…“

„Počkej chvíli. Potkal jsi po cestě sem svou přítelkyni Sondru Sylvesterovou?“

Proboda vypadal provinile. „Ano, v jádru, právě u brány Ištar. Na tváři jsem jí poznal, že něco není v pořádku. Pohlédla na mě, ale asi mě vůbec neviděla. Přemýšlel jsem o tom, co ten důlní robot provedl na *Star Queen,* a myslel jsem si, že proto jste sem přišla, tak jsem vás chtěl raději najít.“

„Díky… Zatraceně!“ Chytila se za ucho, ale pojítko jí vypadlo. „Vyrazila mi je. Viktore, zavolej na stanici a pošli hlídku do Hesperského muzea. Okamžitě. Zavolej také do muzea, snaž se varovat Darlingtona. Myslím, že ho šla zabít.“

Na nic se nevyptával. Napojil se na tísňový kanál, jakmile se však zmínil o Hesperském muzeu, dozorčí ho přerušil.

Poslouchal, čelist mu poklesla, pak přerušil spojení. Podíval se na Spartu. „Příliš pozdě.“

„Je mrtev?“

Přikývl. „Nakrmila ho čtyřmi kousky z dvaatřicítky. Když ji chytili, poslala čtyři další skleněným stropem. Je štěstí, že nezabila někoho na protější straně stanice.“ Stále viděl lepší stránku věci.

Dotkla se mu ruky, napůl ho vyzývala, aby se dal do pohybu, napůl toho velkého smutného policistu utěšovala. Poznala, že je smutný kvůli Sylvesterové, kterou obdivoval, ne kvůli Darlingtonovi, té hloupé pijavici. „No tak, pojďme,“ vyzvala ho.

Ve dveřích stála vysoká žena. Kara Antreenová. Přísná a šedá, její ramenatá drsnost ostře kontrastovala s luxusem kanceláře Sondry Sylvesterové. „Viktore, chci, aby ses okamžitě ujal vyšetřování případu zabití Vincenta Darlingtona."

Proboda se zmateně zastavil. „Nebude toho moc k vyšetřování, kapitánko. Bylo tam plno svědků…"

„Ano, nemělo by to trvat dlouho," řekla Antreenová.

„Ale *Star Queen* …"

„Jsi zbaven svých povinností při vyšetřování *Star Queen,*" přerušila ho stroze Antreenová. Zašilhala na Spartu, jako by očekávala odpor. „Tohle je teď tvůj nový případ."

Sparta váhala, ale přikývla. „Je to tak, Viktore. Moc jsi mi pomohl, oceňuji to."

Probodův nešťastný obličej se prodloužil.

„Kapitánka a já bychom měly být schopné uzavřít to dost rychle," dodala Sparta.

Proboda prkenně odstoupil. Inspektorka Ellen Troyová na něj udělala dojem a on zjihl natolik, že jí to dal najevo. Dokonce ji u své šéfové bránil. A teď se chopila první příležitosti, aby ho z případu vyřadila. „Cokoliv řeknete," zabručel. Odešel kolem Antreenové a na Spartu ani nepohlédl.

Obě ženy osaměly a mlčky se měřily. Antreenová v šedých vlněných šatech, dokonale upravená, Sparta jako unavený rošťák, zmlácený, ale se znalostí ulice. Sparta se však už necítila v nevýhodě. Cítila pouze potřebu odpočinku.

„Vynalézavě jste se mi neustále vyhýbala, inspektorko Troyová," začala Antreenová. „Proč ta náhlá změna?"

„Myslím, že tohle není místo na rozhovor, kapitánko," prohlásila Sparta, kývla bradou, aby naznačila neviditelné štěnice a oči v místnosti. „Společnosti, jako je tahle, dovedou udržet tajemství. Ale mohlo by to být považováno za porušení ústavou zaručených práv podezřelého."

„Ano, zajisté." Antreenová sklopila oči a zavřela je. Sparta si všimla, že je vskutku výborná lhářka, která se neprozradí, i když jsou její pohyby předvídány. „Takže půjdeme do úřadovny?" navrhla Antreenová.

Sparta sebejistě prošla kolem ní. Antreenová se okamžitě připojila. Šly do spirálovité průhledné chodby kolem řídicích místností. Sparta se zastavila u zábradlí. „Je něco v nepořádku?“ zeptala se Antreenová.

„Vůbec ne. Když jsem šla dovnitř, neměla jsem čas se na to podívat. Byla jsem příliš zaujatá. Pro někoho, kdo nikdy předtím neopustil Zemi, je to působivý pohled.“

„Předpokládám, že ano.“

Z výšky deseti metrů se Sparta a Antreenová dívaly dolů na muže a ženy společnosti Ištar u klávesnic. Někteří napjatě a tvrdě pracovali, jiní si hověli, povídali si mezi sebou, popíjeli kávu, kouřili a přitom na obřích obrazovkách sledovali, jak se poslušní roboti prokousávají peklem.

Antreenová měla pravou ruku v kapse saka. Naklonila se těsně ke Spartě. Byl to pohyb, kterého by si Arab nebo Japonec možná nevšiml, dostala se však dost blízko, aby typický Euro-Američan znervózněl.

Sparta se k ní otočila, uvolněná, ale ve střehu. „Můžeme mluvit tady,“ zašeptala. „V tomto úseku oči a uši nemají.“

„Jste si jistá?“

„Kontrolovala jsem chodbu, když jsem šla dovnitř,“ odpověděla Sparta. „Takže přestaňme s tou hrou.“

„Cože?“

Sparta slyšela uraženou důstojnost, nikoli vinu, překrývající kapitánčinu opatrnost. Byla výtečná. Spartin tón zněl podrážděně. „Teď už jste dostala záznamy, které jsem si vyžádala z Centrály, že ano?“ Hrála ostrou policistku z vedení, která stírá místní.

„Ano, samozřejmě.“

Zlost přesvědčivě překrývala zmatek, ale Sparta se jí smála do tváře. „Vždyť vůbec nevíte, o čem mluvím.“

Antreenová neřekla nic, ale Sparta ji tvrdě popichovala. „Záznamy o Pavlakis Lines. Postavte svůj perzonál do pozoru.“

Za opovržlivým úšklebkem na své poraněné a začerněné tváři se Sparta snažila ovládnout bolestivé vědomí, aby se opět nerozpadlo. Rozbité kousky kaleidoskopu vířily na hraně jejího vidění. „Kdybyste viděla záznamy, věděla byste, že to byl ten opičák Dimitrios, kdo

si vyřizoval účty s mladým Pavlakisem. Pomsta. Protože mladý ukončil čtyřicet let pojišťovacích podvodů, které Dimitrios podnikal s jeho otcem. Pavlakis mu hrál do rukou, když si najal Wycherlyho, aby ho chránil. Chlapíka, který už byl do podvodu zapleten, potřeboval peníze víc než cokoli jiného a měl další výhodu, totiž že byl už předem mrtev. Máte to všechno?“

„Tu informaci máme,“ odsekla Antreenová. Opět vztek, tentokrát překrývající úlevu, protože Sparta přece jen hovořila o policejní práci. „Máme Dimitriovu výpověď i výpověď Wycherlyho vdovy. Pavlakis k nám přišel sám. Říká, že měl celou dobu podezření, že falešnou nehodu připravil Dimitrios.“

„Tedy přišel?“ Sparta se zašklebila, byl to však divoký škleb, přicházející z opuchlé, ožehnuté tváře. „Tak co zde tedy doopravdy děláte?“

„Přišla jsem vám …“ Tentokrát však Antreenová nedokázala zamaskovat šok. „… říct…“

„Přišla jste si pro mě. Tady jsem. Trvalo vám to věky dostat mě samotnou.“

„Vy víte!“ Antreenová se divoce rozhlížela. Zdaleka nebyly samy, od pracovníků dole je však izolovala skleněná trubice bez uší. Až bude po všem, co si svědci představí z toho, k čemu teď dojde? To co jim kapitánka Antreenová o tom řekne.

Antreenová trhla pravou rukou nahoru a od sebe, stála však příliš blízko. Udělala chybu, že se dostala tak blízko. Spartina pravá ruka proťala prostor mezi jejich těly a chytila Antreenovou za zápěstí, jakmile opustilo kapsu. Ve zlomku sekundy Antreenová klopýtla. Sparta ji táhla stranou dolů ve směru vzdorující ruky, využívala odporu. Antreenová se lekla, snažila se ukročit levou nohou, aby udržela rovnováhu, ale narazila pouze do Spartiny pevně postavené kyčle. Antreenová skočila, ale Sparta jí nedovolila skok ukončit. Stále ji držela za pravé zápěstí, aby jí znemožnila použití zbraně, a Antreenová se při pádu přetočila na záda. Tvrdě dopadla na podlahu krytou kobercem.

Kdyby byla Sparta trochu silnější, trochu větší, trochu méně unavená, kdyby byla perfektní, mohla by zabránit tomu, co se stalo dál. Antreenová však byla rychlá, silná a stejně dobře trénovaná v boji

beze zbraně jako Sparta. Použila své dlouhé nohy a volnou ruku jako páku, přetočila se a táhla Spartu přes sebe. Sparta jí při přetočení přitáhla ruku ostře za záda. Ještě půl otočky a Sparta ji už neudrží. Antreenová se dostane nahoru…

Antreenová zaječela, když si vrazila bodec do páteře.

Bylo to crescendo bolesti, ječela však nejen bolestí. Křičela hrůzou nad tím, co se s ní děje, co se jí stane, co se stane rychle, ale ne dost rychle.

Sparta vytrhla předmět z jejích zad téměř okamžitě. Když zbraň poznala, věděla, že je už pozdě.

Protože teleskopická jehla už vyskočila a zavrtávala se jako vlasovitý červíček Antreenové do míchy, hledala mozek. Přestože už si rychle se blížící smrt neuvědomovala, pořád ječela.

Sparta odhodila válcové těleso prázdné injekční stříkačky na koberec, sedla si, opřela se o napjaté, vzadu zapřené ruce a velkými doušky nasávala vzduch. Chodbou se rozléhal dusot bot a za ohbím se vynořila policejní hlídka v modrých uniformách s tasenými omračujícími zbraněmi. Zastavili se uspořádaně, první řada klesla na kolena, šest hlavní mířilo na Spartu.

Antreenová se ještě přetočila na záda. Teď brečela, žalostně vzlykala nad vytrácejícím se vědomím.

Viktor Proboda se protlačil mezi členy hlídky a klekl si vedle ní. Natáhl své velké ruce a váhal, měl strach se jí dotknout.

„Nemůžeš pro ni nic udělat, Viktore," zašeptala Sparta. „Necítí bolest."

„Co se s ní děje?"

„Zapomíná. Na tohle všechno zapomene. Za chvíli přestane plakat, protože už si nebude pamatovat, proč brečí."

Proboda hleděl na kapitánčinu tvář, hezkou tvář rámovanou rovnými šedými vlasy, tvář momentálně vypjatou do masky Medúzy, v níž však už hrůza počala ustupovat a slzy vysychaly. „Nemůžeme pro ni něco udělat?"

Sparta zavrtěla hlavou. „Teď nic. Možná později, jestliže budou chtít. Ale oni pravděpodobně chtít nebudou."

„Kdo jsou *oni?*"

Sparta ho odbyla: „Později, Viktore."

Proboda se rozhodl, že počká. Inspektorka Troyová říkala spoustu věcí, které napoprvé nepochopil. Zavolal do stropu: „Kde jsou ta nosítka? Hněte sebou!“ Překročil Antreenovou a podal Spartě ruku. Uchopila ji a on jí pomohl na nohy. „Prakticky všichni vás pozorovali. Okamžitě nás zavolali.“

„Řekla jsem jí, že je to tady čisté. Chtěla mě rychle dostat a uvěřila mi. Co se s ní teď děje, to by se stalo mně.“

„Jak jste věděla, že nás zavolají?“

„Já…“ Rozmyslela si to. „Šťastný odhad.“ Mezi policisty došlo k rozruchu a objevila se nosítka. Když dva nosiči poklekli vedle Antreenové, promluvila, klidně a zřetelně: „Uvědomění je všechno.“

„Jsou mí rodiče naživu?“ zeptala se jí Sparta.

„O tajemství adeptů se nesmíme dělit s nezasvěcenými,“ odpověděla Antreenová.

„Jsou mí rodiče adepti?“ tázala se Sparta. „Je Laure adept?“

„To není na bílé straně,“ řekla Antreenová.

„Teď si vás pamatuji,“ prohlásila Sparta. „Pamatuji se na věci, které jste mi dělala.“

„Máte prověření Q?“

„Pamatuji si na váš dům v Marylandu. Měli jste veverku, která sjížděla po drátu dolů.“

„Pamatuji si já vás?“ zeptala se Antreenová.

„A vzpomínám si, co jste mi udělala.“

„Pamatuji si já vás?“ opakovala Antreenová.

„Říká vám něco slovo SPARTA?“ zeptala se Sparta.

Antreenová v nejistotě zkrabatila čelo. „Je to… je to jméno?“

Sparta cítila, jak se jí sevřelo hrdlo, cítila slzy vstupující do očí. „Sbohem, šedá paní. Jste opět nevinná.“

Blake Redfield čekal v beztížné chodbě před branou Ištar mezi vznášející se tlupou zvědavců a žurnalistů, kteří v netrpělivém zoufalství sledovali policii. Sparta vyklouzla kolem žluté pásky a vyhledala ho.

Když spatřil její tvář, pocítil překvapení a účast. Dovolila mu studovat její šrámy. „Dávala jsem si pozor na záda, jak jsi mi řekl.“ Snažila se s opuchlými rty o úsměv. „Dostala mě zepředu.“

Podal jí ruku a ona ji uchopila. Tak bylo snadnější ignorovat

otázky, které na ně vykřikovali reportéři, i kletby těch, kteří jako by byli připraveni pro senzaci i zabít. Když však kolem nich táhli na vznášejících se nosítkách Karu Antreenovou, videokamery se zaměřily na procesí a žurnalisté se vrhli za nimi jako žraloci za kamarádem. Sparta a Blake okamžik otáleli.

„Chceš to vzít zkratkou?“

A chvilku nato zmizeli. Uháněli potemnělými tunely a kanály k centrální kouli, drželi se vedle sebe.

„Věděla jsi celou dobu, že to byla Antreenová?“ zeptal se Blake.

„Ne, ale první pohled na ni mi dal impuls. Něco hluboce ponořeného, co jsem nedokázala přivolat do vědomí, mi řeklo, že by bylo dobré udržovat si od ní odstup. Tohle ale byl už její druhý pokus. To ona na nás použila robota.“

„Já jsem si myslel, že to byla Sylvesterová!“

„Já také. Zlost je nepřítel rozumu a já jsem se tak vztekala, ze jsem neuvažovala správně. Sondra Sylvesterová chtěla tu knihu víc, než všechno ostatní, mnohem víc, než chtěla Nancybeth, dokonce i víc než ponížit Darlingtona. Nikdy by neriskovala *opravdovou* knihu, i kdyby vyslechla náš rozhovor a věděla, že je prozrazena. Byla to *Antreenová,* kdo dal do lodi štěnice a vyslechl nás.“

Letěli potom mlčky, dokud nedorazili ke skryté vyhlídce do centrální zahrady, kdy klesli dolů. Úplně sami v přerušovaném světle náhle pocítili nevysvětlitelný ostych.

Sparta se přinutila pokračovat: „Antreenová se dostala na *Star Queen* a dala palivo do robota, zatímco já jsem si připravovala svou lekci o sabotáži. Připravovala si past na nesprávné lidi.“ Unaveně se zasmála. „Dostala příležitost dřív, než se na ni připravila. Určitě ale nečekala, že se bude muset vypořádat i s *tebou.* Když robot nesplnil úkol, uvědomila si, jak těžké bude zabít mě přímo, alespoň způsobem, kterým by k sobě nepřivolala podezření. Tak šla po mé paměti. Konec konců, už to jednou předtím fungovalo. Potom by se pustila za tebou.“

„Zjistila jsi něco o svých rodičích?“ zeptal se tiše a naléhavě. „A o ostatních?“

Sparta zavrtěla hlavou. „Příliš pozdě,“ řekla smutně. „Antreenová by nám teď už nemohla říct nic, i kdyby chtěla.“ Tentokrát k němu

natáhla ruku a něžně uchopila jeho.

Sevřel její ruku ve své a potom jí zvedl bradu. „Tak to budeme muset udělat sami, řekl bych. My dva. Najít je. Pokud jsi připravena nechat mě hrát tuhle hru.“

Jeho kořenná vůně byla obzvláště skvělá, když byl jen několik centimetrů vzdálen. „Měla jsem tě nechat už dřív.“ Naklonila se v beztíži dopředu a nechala své zhmožděné rty spočinout na jeho.

Epilog

McNeil vypověděl zbytek pravdy bez dalšího kličkování, když ho příště vyslýchala. Odešel z kliniky a najal si pokoj v ubytovně pro členy posádek, většinu času však trávil ve své oblíbené francouzské restauraci na prostranství proti topolům Samarkandu. Mezi blízkými stromy sladce pěli z magnetického záznamu luční skřivani.

„Věděl jsem, že se vrátíte," přivítal ji. „Napijete se trochu tohoto výtečného St. Emilion?"

Odmítla. Řekla mu, co ví, a on doplnil zbytek. „Když budu plně spolupracovat, na jak dlouho mě za to odsoudí, co myslíte?" dožadoval se.

„No, protože vlastnictví bylo navráceno…"

„Nezapomeňte, že byste obtížně dokazovala úmysl, kdyby byl můj advokát dost chytrý, aby mě nepustil svědčit," řekl s humorem.

„Na to je malá šance. Každopádně bychom vás dostali za ty láhve vína."

„Želbohu, vlastník všech příslušných komodit už zesnul."

Sparta věděla, že by neposloužila věci spravedlnosti, kdyby se hlasitě zasmála, proto vážně přikývla. „McNeile, odsedíte si v chládku aspoň čtyři až šest měsíců."

„Škoda. Téměř stejně dlouho jako rychlý výlet do Hlavního pásu. Vždycky jsem se mu snažil vyhnout."

„Možná si vezmu sklenici vína," řekla.

Nalil a ona usrkla. Poděkovala mu. McNeil zvážněl. „Jednu věc možná přehlížíte, inspektorko. *To* je *nádherná* kniha, ne pouhý předmět. Zasloužila si, aby patřila někomu, kdo by dokázal ocenit její obsah. A rovněž její krásu."

„Naznačujete, že vaším motivem bylo víc než chtivost peněz?"

„Nikdy jsem vám neřekl lež, inspektorko. Obdivoval jsem paní Sylvesterovou. Mrzí mě, když vidím, jak se zruinovala."

„Věřím vám, pane McNeile. Vždycky jsem vám věřila."

McNeil se o sebe dokáže postarat, ale Blake Redfield potřeboval pomoc. Vyšetřování nevysvětlitelného patologického chování Kary Antreenové bude nepochybně pokračovat měsíce, pokud ne roky. S prchavou lítostí si Sparta připsala hříchy, jichž se nedopustila. Blake nikdy neupadl v podezření, že poškodil příklop, přerušil dodávku energie, napadl pracovníky a nezákonně vstoupil do vládou obstaveného vlastnictví. Místo toho se vytratil do Spartina stínu.

Viktor Proboda se přišel do přístavní kóje rozloučit se s nimi s kyticí hydroponických aster. Blake a Sparta, provázeni sborem zástupců sdělovacích prostředků, se chystali nastoupit na loď *Helios*, udělat první krok na dlouhé zpáteční cestě na Zemi.

„Bylo mi potěšením, Viktore. Pokud existuje nějaká spravedlnost, nebude trvat dlouho, než se…“ V jejím pojítku slabě zazvonilo. „Moment.“

Naklonila hlavu a poslouchala udýchanou spojovatelku: „Inspektorko Troyová! Inspektorko Troyová! Nové příkazy z Centrály ze Země! Váš odjezd se ruší, máte se okamžitě hlásit na velitelství.“

„O co jde?“ Vzhlédla a spatřila skupinu policistů, plujících směrem k nim, svůj doprovod na velitelství.

O chvíli později, když si našla čas odpovědět na Blakovy a Probodovy naléhavé dotazy, mohla pouze říct: „Budu se s tebou muset setkat později, Blaku. Nemůžu ti prozradit, co se stalo. Stejně bys mi nevěřil, kdybych to udělala.“

Kvůli skandálu, který přitahoval jejich pozornost v uplynulých týdnech, ani kvůli pohřbům, svědeckým výpovědím, výslechům a procesům obyvatelé Port Hesperu nikdy neustali v práci ani ji nezpomalili. Pět nových robotů důlní společnosti Ištar přesunuli na povrch ihned po uvolnění vstupu na *Star Queen.* Šestý byl společnosti předán a následoval své společníky, až když vědecké a vyšetřovací týmy odstranily poslední molekulu důkazů z něj i z lodi, kterou zničil.

Skupinu nových robotů vyslali na průzkum slibné synklinály na předpolí obrovského plata Lakšmi, v oblasti předtím jen zběžně propátrané povrchovými tuláky. Mezi vzorky rudy, získanými při těchto výzkumných výpravách byl jeden podivný úlomek, který je nyní v Hesperském muzeu, fosílie, jedna z pouhých dvanácti fosílií naleze-

ných na Venuši.

Dalo se čekat, že když v této oblasti započne vážné dolování, objeví se tam další zkameněliny. Operátoři na Port Hesperu dostali příkaz, aby na obrazovkách bedlivě právě po takové události pátrali.

Atmosféra Venuše je na povrchu tak hustá a sluneční světlo tak rozptýlené, že provoz žhnoucího robota v mnoha ohledech připomínal provoz sběrače pecek na dně oceánů na Zemi. Operátor nedokázal vždy přesně určit, co na velkých obrazovkách vidí. Ukazovaly mu mísovitě tvarovaný svět s blízkými horizonty strmě klesajícími na všechny strany, vysušenou skálu žhnoucí všude tmavě oranžovou barvou. Dívat se na takovou obrazovku připomínalo pohled na svět skrz dno tlustého popelníku z oranžového skla. Vést obrovského robota úzkým kaňonem pod obloukovitě vrstvený převis a brát každých pár metrů vzorky dokázalo značně vyčerpat a dezorientovat.

Takže operátorovi HDVM od Rolls-Royce, i když byl ve střehu, lze prominout, že ihned nerozpoznal, že čelisti robota pronikly do jeskyně, která nebyla přirozenou dutinou v útesu, jak se zprvu zdálo. Tvary, znenadání osvětlené září do běla rozpálených chladičů byly tak bizarní, že operátor měl pouze okamžik na reakci, okamžik nebezpečně prodloužený rádiovým zpožděním dálkového signálu, aby zabránil zničení spousty čar vyřezaných nápisů a vychrtlých, nestvůrných zobrazení, které se znenadání vynořily na obrazovce.

NAPĚTÍ ZLOMU

DOSLOV ARTHURA C. CLARKA

Na rozdíl od některých jiných autorů jsem se v oblasti vědeckofantastické literatury obecně nezaměřoval na spolupráci a všechny své romány – až do Kolébky – jsem napsal sám. Nicméně existují pozoruhodné výjimky. V šedesátých letech jsem pracoval s režisérem Stanleym Kubrickem na nejrealističtějším vědeckofantastickém filmu vytvořeném do té doby, na malém ambiciózním projektu nazvaném *2001: Vesmírná Odysea.* A asi o patnáct let později jsem opět blízce spolupracoval s hollywoodským režisérem Peterem Hyamsem, který byl producentem a režisérem vizuálně působivé adaptace mého pokračování *2010: Druhá Vesmírná Odysea.*

Oba filmy mi přinesly velmi uspokojivé zážitky a výsledky mě překvapily i potěšily. Nyní se opět zapojuji do zajímavého společného dobrodružství, které vyplynulo z mého původního příběhu *Napětí zlomu.*

Novelu (hrozné slovo!) *Napětí zlomu* jsem napsal v létě 1948, když jsem opožděně dokončoval studium na Kings College v Londýně. Můj agent Scott Meredith, tehdy asi dvacetiletý, ji okamžitě prodal do časopisu *Thrilling Wonder Stories.* Snadněji ji lze nalézt v mé první sbírce příběhů *Expedice k Zemi* (1954).

Brzy po *Napětí zlomu* jistý vnímavý kritik poznamenal, že zjevně aspiruji na to stát se Kiplingem Vesmíru. Nebyl jsem si toho sice vědom, ale jistě by to byla vznešená ctižádost, obzvláště proto, že jsem tehdy nemohl vědět, že do začátku Kosmického věku chybí pouze devět let.

Pokud si mohu dovolit pokračovat v neskromném srovnávání, tak Kipling udělal dva výtečné pokusy, aby se stal Clarkem Vzdušného

věku: *S noční poštou* a *Tak snadné jako ABC.* ABC byla zkratka z Aerial Board of Control (Komise vzdušné kontroly). Ostatně něco podobného v této době únosů a bombových atentátů na letištích bychom potřebovali.

Ach ano, *Napětí zlomu.* Původní příběh je ovšem nyní mírně zastaralý, přestože ne tolik, jak jsem po téměř čtyřiceti letech očekával. Na tom však v žádném případě nezáleží. Situace, jež popisuje, patří k těm, které se v minulosti musely vyskytnout nesčíslněkrát a které nás budou provázet, ve stále složitější formě, tak dlouho, jak dlouho bude trvat lidský rod.

Vskutku, dramatický průběh mise Apollo 13 z roku 1970 končící téměř katastrofou je příkladem velice blízkých paralel. Pořád mi visí na stěně první stránka ze souhrnu mise, na niž ředitel NASA Tom Paine napsal: „Právě tak, jak jsi vždycky říkal, že to bude, Arthure."

Avšak planeta Venuše, bohužel, je ze hry pryč. Můj přítel Brian Aldiss vtipně shrnul náš pocit ztráty v názvu své antologie *Sbohem, fantastická Venuše.*

Kde jsou velké řeky a moře, domov gigantických příšer, které se mohly stát důstojnými soupeři hrdinům, které vymodeloval Edgar Rice Burroughs? (Ano, E.R.B, tam několikrát zavítal, když se Mars už stal nudným.) Zmizely s větrem výparů kyseliny sírové, teplým tisíc stupňů Fahrenheita…

A přece není vše ztraceno. Žádný člověk asi nikdy nevstoupí na povrch Venuše, jaký je dnes, ale třeba za několik století, anebo tisíciletí, dokážeme tu planetu přetvořit tak, aby byla bližší tužbám našich srdcí. Překrásná Večernice se může stát dvojčetem Země, za něž jsme ji kdysi považovali, a vzdálení následníci *Star Queen* budou brázdit vesmírné cesty mezi světy.

Paul Preuss, který o všech těchto věcech ví, chytře zmodernizoval mou starou báji a přidal jisté prvky, o nichž jsem nikdy ani nesnil (přesto jsem užasl, že *Sedm pilířů moudrosti* bylo již v originále; když jsem četl nový text, myslel jsem si, že je to Paulův vynález). Ačkoliv odsuzuji skutečnost, že příběhy o zločincích se těší takové všeobecné pozornosti, předpokládám, že se jistě najde někdo, kdo se bude snažit vydělat nečestnou *pětku* prodáváním životní pojistky ještě den před tím, než se Vesmír zhroutí do konečné Černé díry.

Je rovněž zajímavá výzva spojit dva žánry, kriminální a vědecko-fantastický, obzvláště když někteří experti tvrdili, že je to nemožné. (Mým jediným příspěvkem zde jsou *potíže s časem;* i když to říkám nerad, Isaac Jak-se-jmenuje to dokázal výtečně ve svém románu *Ocelové jeskyně.)*

Teď je řada na Paulovi. Myslím, že odvedl velice dobrou práci.

Arthur C. Clarke Colombo, Srí Lanka